AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

LETNO POROČILO

Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2024

Republika Slovenija

Agencija za zavarovalni nadzor

Poročilo Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2024

I Poročilo o stanju na področju zavarovalništva za leto 2024

II Letno poročilo Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2024

AZN

Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

Uvodna beseda direktorja Agencije za zavarovalni nadzor

Po katastrofalnem letu 2023 s hudimi naravnimi nesrečami in ukinitvijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja so slovenske zavarovalnice in pozavarovalnici morale zbrati veliko podjetniškega poguma in spretnosti, da so leto 2024 kot sektor zaključile s tako dobrimi poslovnimi rezultati in finančno trdne. Res pa je, da je pozitiven vpliv na dobiček zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb imelo tudi gibanje na finančnih trgih.

V poslovnem letu 2024 so slovenske zavarovalnice skupaj v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj obračunale dobre 2,4 milijarde EUR kosmate zavarovalne premije, kar sicer znaša 357 milijonov EUR manj ali nominalno 12,8-odstotni padec glede na leto poprej, vendar pa je to izključno posledica ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. V ostalih zavarovalnih vrstah premoženjskega zavarovanja skupaj in življenjskem zavarovanju je namreč zabeležen porast glede na leto 2023. Zavarovalnice so v letu 2024 dosegle bistveno višji čisti poslovni izid obračunskega obdobja kot leta 2023. Tako je leta 2024 čisti poslovni izid obračunskega obdobja znašal skoraj 229 milijonov EUR in je predstavljal 3,6-kratnik čistega poslovnega izida obračunskega obdobja za leto 2023. Na višji čisti poslovni izid leta 2024 je vplival predvsem zelo dober rezultat iz zavarovalnih poslov premoženjskih zavarovanj in visok finančni rezultat iz naložb.

Pozavarovalnici sta v letu 2024 v primerjavi s predhodnim letom ustvarili precej višji čisti poslovni izid, ki je znašal dobrih 65 milijonov EUR. Višji čisti poslovni izid pozavarovalnic v letu 2024 je rezultat več vrednosti, in sicer višjih prihodkov in nižjih odhodkov iz zavarovalnih storitev, rezultata iz naložbenja ter boljšega izida iz naslova drugih prihodkov in odhodkov.

Pokojninske družbe so v letu 2024 dosegle pozitiven čisti poslovni izid iz obračunskega obdobja, ki je znašal 12,1 milijona EUR in je bil s takšno vrednostjo za 0,5 milijona EUR boljši od čistega poslovnega izida za leto 2023. K boljšemu čistemu poslovnemu izidu je vodil predvsem dober rezultat iz naložb.

Zavarovalnice, pozavarovalnici in pokojninske družbe so tudi zelo pomemben institucionalni investitor, saj upravljajo sredstva velikih vrednosti. Tako so v letu 2024 naložbe zavarovalnic znašale skoraj 7,8 milijarde EUR, pozavarovalnic dobrih 1,4 milijarde EUR, naložbe pokojninskih družb pa dobrih 1,8 milijarde EUR.

Nadalje z veseljem povem, da so zavarovalnice, pozavarovalnice in pokojninske družbe kot sektor leto 2024 končale finančno trdne.

Poročilo Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2024 prinaša zbrane podatke in analizo poslovanja zavarovalnih subjektov v letu 2024 ter podatke o delu Agencije za zavarovalni nadzor. Ugotovimo lahko, da je bilo leto 2024 za zavarovalniški sektor uspešno, kljub slabi popotnici leta 2023.

Delo Agencije je zelo pestro tako na področju opravljanja nadzornih in regulatornih aktivnosti doma, kot tudi na mednarodnem področju. Na podlagi Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1) ključne naloge Agencije obsegajo izdajanje predpisov, izvajanje nadzora in izdajo dovoljenj.

Tako je Agencija v letu 2024 izdala sedem podzakonskih predpisov, sodelovala pa je tudi pri pripravi več zakonov.

Na področju neposrednih pregledov poslovanja je bilo v letu 2024 načrtovanih in izvedenih šest celovitih pregledov poslovanja v zavarovalnicah, pozavarovalnicah in pokojninskih družbah, poleg načrtovanih pregledov pa se je v letu 2024 začel prečni pregled na področju trajnostnosti. Agencija za zavarovalni nadzor se je v letu 2024 v veliki meri posvetila tudi nadzoru ravnanja tržnih udeležencev.

Agencija za zavarovalni nadzor je v letu 2024 izdala skoraj enkrat več ukrepov nadzora kot leto poprej, in sicer 501, predvsem zaradi neizpolnjevanja pogojev ZZavar-1 glede stalnega poklicnega usposabljanja. Poleg tega pa je bilo v letu 2024 izdanih več priporočil in opozoril.

V skladu z zakonom je Agencija v vlogi prekrškovnega organa izdala deset pisnih opozoril zaradi prekrškov po 617. členu ZZavar-1 ter dve globi po 618. členu ZZavar-1.

Na področju izdaje dovoljenj je Agencija za zavarovalni nadzor izdala 477 dovoljenj za opravljanje poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja.

V domačem in mednarodnem okolju Agencija za zavarovalni nadzor aktivno sodeluje z domačimi in tujimi nadzornimi organi. Omeniti je treba tudi njeno sodelovanje v več delovnih skupinah v Evropskem organu za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA) ter v Mednarodnem združenju zavarovalnih nadzornikov (IAIS).

V domačem okolju bi še posebej rad izpostavil delovanje na področju zavarovanja naravnih nesreč. Agencija je izvedla niz sestankov z zavarovalnicami, organizirala tematsko konferenco, podala pobudo za ustanovitev posebne delovne skupine in izvedla srečanja z nadzorniki primerljivih držav. V septembru 2024 je bila ustanovljena delovna skupina, v kateri sodelujejo predstavniki slovenskih zavarovalnic, Slovensko zavarovalno združenje, predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za naravne vire in prostor ter Agencija za zavarovalni nadzor.

Naj zaključim s pohvalo in zahvalo zaposlenim v Agenciji za zavarovalni nadzor, ki so s svojim predanim delom prispevali k izpolnitvi nalog in ciljev, ki smo si jih zadali.

Spoštovane bralke in bralci, strokovnjakinje in strokovnjaki iz zavarovalniške panoge in vsi drugi, prijazno vas vabim k branju poročila Agencije za zavarovalni nadzor o poslovanju zavarovalnih subjektov in delu Agencije za zavarovalni nadzor v letu 2024.

S spoštovanjem
mag. Gorazd Čibej, direktor

Ljubljana, junij 2025

KLJUČNI POUDARKI IZ POROČILA AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2024

Zavarovalni subjekti s sedežem v RS, ki delujejo na območju Republike Slovenije

V zavarovalniškem sektorju na območju Republike Slovenije je leta 2024 delovalo deset zavarovalnic, dve pozavarovalnici, štiri pokojninske družbe, Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ, v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja Škodni sklad z Uradom za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice, ki opravlja zavarovalne posle zavarovanja avtomobilske odgovornosti in Odškodninski urad, 459 zavarovalno zastopniških družb, 880 zavarovalnih zastopnikov samostojnih podjetnikov, 11.862 zavarovalnih zastopnikov fizičnih oseb, 98 zavarovalno posredniških družb, 14 zavarovalnih posrednikov samostojnih podjetnikov, 1.830 zavarovalnih posrednikov fizičnih oseb in 175 zastopnikov dopolnilnih zavarovanj.

Na slovenskem zavarovalnem trgu deluje pet skupin, katerih nadrejena družba je registrirana v Republiki Sloveniji, pri čemer je bila ena od njih v letu 2019 spoznana za finančni konglomerat. Poleg skupin, ki jim je nadrejena zavarovalnica ali druga družba, ki je registrirana v Republiki Sloveniji, so nekatere zavarovalnice, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, del skupin, katerih nadrejena družba je družba s sedežem v državi članici Evropske unije.

Slovenski predpisi in nekateri pomembni predpisi EU ter predpisi EIOPE za zavarovalnice, pozavarovalnice in pokojninske družbe, objavljeni v letu 2024

Novela Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1M, Uradni list RS, št. 102/2024 z dne 3. 12. 2024) je bila med drugim sprejeta z namenom zagotovitve pravne podlage za poročanje o davčnih informacijah v zvezi z dohodki gospodarskih družb, okrepitve preglednosti poslovanja največjih gospodarskih družb, z namenom vzpodbuditve družb, da davke plačajo tam, kjer ustvarijo dobičke, spodbujanja družbene odgovornosti gospodarskih družb, izboljšanja korporativnega upravljanja gospodarskih družb, doseganja bolj uravnotežene zastopanosti spolov na najvišjih vodilnih položajih oziroma med člani organov vodenja in nadzora v gospodarskih družbah ter vzpostavitve meril in ukrepov, s katerimi se bo pospešil napredek pri zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora družb.

V letu 2023 je bil sprejet pomemben zakon za vse državljane Republike Slovenije, in sicer je to novela z naslovom Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-T, Uradni list RS, št. 78/23 z dne 19. 7. 2023), ki je stopila v veljavo naslednji dan in določa ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in njegov prenos v obvezno zavarovanje v obliki plačil obveznega zdravstvenega prispevka v enotnem fiksnem znesku 35 EUR mesečno.

Z novelo ZZVZZ-T je bilo sprejeto, da bodo vsi člani Vzajemne, katerih zavarovalne pogodbe o dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju bodo prenehale z dnem začetka uporabe tega zakona, do uveljavitve zakona, ki bo uredil preoblikovanje Vzajemne, vendar ne več kot eno leto od začetka uporabe tega zakona, še naprej člani Vzajemne z vsemi pravicami, kot so jih imeli do prenehanja pogodb z Vzajemno, vključno s pravico do deleža v primeru preoblikovanja Vzajemne v delniško družbo. Omenjeni zakon se je pričel uporabljati 1. 1. 2024.

Dne 19. 6. 2024 je začela veljati novela Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP-E,

Uradni list RS, št. 45/24 z dne 4. 6. 2024), ki je med drugim uvedla nekatere nove opredelitve pojmov in Urad za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice, ter Agenciji podelila obveznost, da predpiše sredstva Urada za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice ter način plačila prispevkov, ki jih plačujejo zavarovalnice, in redno preverja ustreznost višine sredstev, s katerimi se zagotovi, da ima Urad na voljo dovolj sredstev za plačilo odškodnine oškodovancem v skladu z določbami ZOZP-E, ko je treba plačati odškodnino v primerih iz č42.a in d42.a člena ZOZP-E.

V letu 2024 je Agencija izdala tudi sedem podzakonskih predpisov, in sicer Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 101/24), Sklep o potrebnem znanju za nosilca aktuarske funkcije (Uradni list RS, št. 35/24), Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu (Uradni list RS, št. 101/24), Sklep o sredstvih urada za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice (Uradni list RS, št. 59/24), Sklep o spremembah Sklepa o poročanju upravljavca pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad, o kapitalu, rezervacijah za nedoseganje zajamčene vrednosti sredstev in strukturi naložb iz naslova teh rezervacij (Uradni list RS, št. 43/24), Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o poročilu nosilca aktuarske funkcije pokojninske družbe (Uradni list RS, št. 43/24) in Sklep o zavarovalno-tehničnih rezervacijah pokojninske družbe (Uradni list RS, št. 43/24).

Januarja 2025 sta začeli veljati Direktiva (EU) 2025/2 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 11. 2024 o spremembi Direktive 2009/138/ES glede sorazmernosti, kakovosti nadzora, poročanja, dolgoročnih jamstvenih ukrepov, makrobonitetnih orodij, tveganj glede trajnostnosti ter nadzora skupin in čezmejnega nadzora ter spremembi direktiv 2002/87/ES in 2013/34/EU in Direktiva (EU) 2025/1 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 11. 2024 o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje zavarovalnic in pozavarovalnic ter spremembi direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU in (EU) 2017/1132 ter uredb (EU) št. 1094/2010, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 806/2014 in (EU) 2017/1129 (IRRD). Obe direktivi določata, da ju je treba prenesti v pravni red držav, članic EU, do 30. 1. 2027.

Gospodarska slika

Leto 2024 je že tretje leto trajanja vojne v Ukrajini. Dodatno je izbruhnil tudi oboroženi spopad na Bližnjem vzhodu.

Na gospodarskem področju v mednarodnem okviru je pomembno omeniti rast bruto domačega proizvoda v ZDA (BDP) in šibkejšo rast BDP v evrskem območju, kjer se je BDP realno povečal za 0,9 %, na kar sta vplivali zasebna in javna potrošnja.

V letu 2024 se je inflacija nadalje zniževala in je v evroobmočju decembra 2024 znašala 2,4 %. Za primerjavo naj povemo, da je inflacija leto poprej beležila stopnjo 2,9 %.

Finančne trge je zaznamovalo znižanje obrestnih mer centralnih bank. Ameriška centralna banka Federal Reserve (Fed) je med letom znižala referenčno obrestno mero s 5,50 % na 4, 50 %, Evropska centralna banka (ECB) pa s 4,00 % na 3,00 %. Obvezniški trgi so beležili zvišano zahtevano donosnost. Zahtevana donosnost 10-letne nemške državne obveznice je decembra 2024 zrasla z 2,02 % na 2,37 %.

Na delniških trgih je vladala visoka letna rast, ki jo je z 31,8 % izkazoval evropski indeks Euro STOXX 50, ameriški indeks S&P 500 je v koledarskem letu 2024 pridobil 25,02 %, ob upoštevanju visoke rasti ameriškega dolarja, pa je donosnost za evrskega vlagatelja znašala zavidljivih 33,66 %.

V Sloveniji je letna inflacija, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, znašala 2,0 %, medtem ko je leta 2023 zavzela vrednost 3,8 %. Bruto domači proizvod je dosegel 66,968 milijarde EUR, kar predstavlja 1,6-odstotno povečanje glede na leto 2023. Na dan 31. 12. 2024 je donosnost 10-letne slovenske državne obveznice znašala 3,01 %. Tako kot ameriški in evropski indeks je tudi slovenski indeks SBITOP beležil visoko rast, in sicer 33,5 % konec leta 2024 (porastel od 19,5 % konec 2023).

Naravne katastrofe

Glede na dejstvo, da so naravne nesreče postale del našega bivanja, plačilo škod iz naslova naravnih nesreč pa zavarovalniška realnost, smo se v poročilo za leto 2024 odločili vključiti tudi poglavje o naravnih nesrečah.

V letu 2024 so zavarovalnice za škode, ki so jih povzročile naravne nesreče, izplačale skoraj 90 milijonov EUR, skupna gospodarska škoda pa ni bila posebej ocenjena. Med posameznimi vrstami naravnih nesreč prevladujejo nevihte in neurja s točo, za katere so zavarovalnice izplačale skupaj več kot 70 milijonov EUR. Nevihte in neurja s točo pa so 12. in 13. 8. 2024 povzročile tudi najvišjo plačano odškodnino za posamezni dogodek (neurje s točko v Osrednji Sloveniji in na Štajerskem), ki je znašala skoraj 44 milijonov EUR.

V letu 2023 so avgustovske poplave in plazovi v Sloveniji povzročili skupno gospodarsko škodo v višini 3 milijarde EUR[1] in so prizadele 183 od 212 občin. Posledično so s 130 milijonov izplačanih odškodnin avgustovske poplave 2023 najdražji posamični dogodek v Sloveniji. Prav tako pa velja leto 2023 kot najbolj katastrofalno do sedaj tudi z vidika zavarovalnic, saj so v celem letu izplačale skoraj 309 milijonov EUR za škode, ki so jih povzročile naravne nesreče. Poleg poplav so bile v letu 2023 katastrofalne tudi nevihte in neurja s točo, za katere so zavarovalnice izplačale skupaj skoraj 107 milijonov EUR.

Po posameznih letih so kot najvišje plačane kosmate odškodnine glede na vrsto naravne nesreče prevladovale predvsem nevihte in neurja s točo (15 od 19), trikrat se pojavi poplava in enkrat vihar. Skupno plačane kosmate odškodnine sicer med leti 2006 in 2024 nihajo, zaznavamo pa trend, da se povprečna skupno izplačana odškodnina večinoma povečuje skozi leta.

Po katastrofalnih poplavah v letu 2023 je Agencija marca 2024 izvedla študijo obsega zavarovalne vrzeli pri naravnih nesrečah, pri čemer so ocene pokazale, da je nezavarovanih približno 70 % objektov pred poplavami in skoraj 80 % pred potresi. Agencija je izvedla niz sestankov z zavarovalnicami, organizirala tematsko konferenco, podala pobudo za ustanovitev posebne delovne skupine in izvedla srečanja z nadzorniki primerljivih držav. V septembru 2024 je bila ustanovljena delovna skupina, v kateri sodelujejo predstavniki slovenskih zavarovalnic, Slovensko zavarovalno združenje, predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za naravne vire in prostor ter Agencija za zavarovalni nadzor. Delovna skupina je s ciljem razbremenitve proračuna v primeru uničujočega potresa ocenila, da bi bilo v Sloveniji zavarovalno vrzel najprej smiselno nasloviti s sklopom dveh ukrepov, in sicer bi prvi ukrep zajemal subvencijo premije domskega zavarovanja s priključenim kritjem poplave in potresa za lastnike nepremičnin, ki so upravičeni do prejemanja denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka. Ta ukrep bi predstavljal predpogoj drugega ukrepa, to je vpeljavo dolžnosti etažnih lastnikov, da sklenejo zavarovanje, ki bo vključevalo osnovno požarno zavarovanje in potresno kritje.

Stanje na trgu

V poslovnem letu 2024 so slovenske zavarovalnice skupaj v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj obračunale 2,431 milijarde EUR kosmate zavarovalne premije, kar je za dobre 357 milijonov EUR manj kot v letu 2023 in pomeni nominalno 12,8-odstotni padec, upoštevajoč letno rast cen, merjeno s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin v višini 2,0 %, pa realno 14,8-odstotni padec. Navedeni padec je pričakovan, saj je bilo v letu 2023 ukinjeno dopolnilno zdravstveno zavarovanje, kar se je pokazalo v letu 2024. Od tega je bilo ustvarjene 73,9 % premije v skupini premoženjskih zavarovanj in 26,1 % premije v skupini življenjskih zavarovanj. Prišlo je do padca premoženjskih zavarovanj in porasta življenjskih zavarovanj. Premoženjska zavarovanja

1 12 mesecev po poplavah v številkah | GOV.SI

so realno padla za 17,6 %, življenjska pa so porasla za 4,6 %, kar je vodilo k 4,4 % večjemu deležu življenjskih zavarovanj v zavarovanjih skupaj, kot je bil ta leta 2023.

Zavarovalnice so 85,4 % premije premoženjskih zavarovanj dosegle v petih vrstah poslovanja od dvanajstih, in sicer v vrstah poslovanja druga zavarovanja motornih vozil, ki jim sledi zavarovanje avtomobilske odgovornosti, temu pa požarno in drugo škodno zavarovanje. Za tem se uvrščata zavarovanje izpada dohodka in zavarovanje za stroške zdravljenja. Pri življenjskih zavarovanjih pa največji delež še vedno pripada zavarovanju, vezanemu na indeks ali enoto premoženja, ki se je glede na leto 2023 povečalo za eno odstotno točko, tako da je s 53,5 % za 23,1 odstotnih točk večje od zavarovanj z udeležbo pri dobičku.

Slovenski zavarovalniški trg je bil v letu 2024 močno koncentriran, saj so tri največje zavarovalnice, to so Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Sava in Generali, obvladovale 83 % zavarovalniškega trga.

Zavarovalnice del nevarnosti, ki po preglednicah maksimalnega kritja presegajo lastne deleže v izravnavanju nevarnosti, oddajo v kritje pozavarovalnicam. Slovenski pozavarovalnici sta v letu 2024 skupaj obračunali 565,9 milijonov EUR kosmate pozavarovalne premije, kar pomeni 13,1-odstotno nominalno povečanje glede na leto 2023 oziroma realno 11,1-odstotno povečanje. Večina kosmate pozavarovalne premije, tj. 99,6 %, se nanaša na skupino premoženjskih zavarovanj.

Evropski zavarovalniški trg

Konec leta 2024 je 673 zavarovalnic, ki so imele sedež na območju držav članic Evropske unije (EU) oziroma Evropskega gospodarskega prostora (EGP), lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljalo zavarovalne posle. Od tega je imelo daleč največ zavarovalnic sedež v Nemčiji, to je 112 ali 16,6 %, in v Luksemburgu, to je 106 ali 15,8 %.

Poleg zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic EU oziroma EGP in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, je v Sloveniji v letu 2024 opravljalo zavarovalne posle tudi devet podružnic zavarovalnic iz držav članic EU.

Poslovanje zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb

Zavarovalnice so v letu 2024 dosegle bistveno višji čisti poslovni izid obračunskega obdobja kot leta 2023. Tako je leta 2024 čisti poslovni izid obračunskega obdobja znašal 228,6 milijonov EUR in je predstavljal 3,6-kratnik čistega poslovnega izida obračunskega obdobja za leto 2023. Na višji čisti poslovni izid leta 2024 je vplival predvsem zelo dober rezultat iz zavarovalnih poslov premoženjskih zavarovanj in visok finančni rezultat iz naložb.

Čisti poslovni izid skupine premoženjskih zavarovanj je bil visoko pozitiven v znesku 140,4 milijonov EUR. Prihodki iz zavarovalnih storitev so se sicer znižali zaradi izpada prihodkov iz zavarovalnih storitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, vendar so odhodki iz zavarovalnih storitev, iz istega razloga, padli še bistveno bolj.

Čisti poslovni izid skupine življenjskih zavarovanj je znašal 88,2 milijonov EUR. V njem se odražata tako pozitiven vpliv rezultata zavarovalnih poslov življenjskih zavarovanj kot tudi pozitiven vpliv iz naložb.

Pozavarovalnici sta v letu 2024 v primerjavi s predhodnim letom ustvarili precej višji čisti poslovni izid, ki je znašal 65,5 milijonov EUR. Višji čisti poslovni izid pozavarovalnic v letu 2024 je rezultat več vrednosti, in sicer višjih prihodkov in nižjih odhodkov iz zavarovalnih storitev, rezultata iz naložbenja ter boljšega izida iz naslova drugih prihodkov in odhodkov.

Pokojninske družbe so v letu 2024 dosegle pozitiven čisti poslovni izid iz obračunskega obdobja, ki je znašal 12,1 milijona EUR in je bil s takšno vrednostjo za 0,5 milijonov EUR boljši od čistega poslovnega izida za leto 2023. K boljšemu čistemu poslovnemu izidu je vodil dober rezultat iz naložb.

Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic[2]

Naložbe zavarovalnic so po stanju na dan 31. 12. 2024 znašale 7,768 milijarde EUR, kar je za 773,5 milijonov EUR ali za 11,1 % več kot na dan 31. 12. 2023, in sicer so se povišala tako sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja so vezana na indeks ali enoto premoženja (za 406,7 milijona EUR), kot tudi sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in sredstva iz naslova lastnih virov (za 366,8 milijona EUR). Povišale so se tudi naložbe pozavarovalnic, ki so znašale 1,406 milijarde EUR in so bile za 210,4 milijona EUR ali 17,6 % višje kot na zadnji dan leta 2023.

Konec leta 2024 je delež naložb zavarovalnic v državne dolžniške vrednostne papirje od celotnih naložb, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, znašal 46,9 %, s čimer so tovrstne naložbe še vedno v visoki prednosti pred ostalimi vrstami. Sledi delež naložb v druge dolžniške vrednostne papirje, ki je znašal 22,9 %. Samo malo nižji je delež lastniških vrednostnih papirjev, ki znaša 21,2 %. Precej nižja sta delež nepremičnin s 5,1 % in delež depozitov v bankah z 1,5 %.

Pri naložbah pozavarovalnic so konec leta 2024, drugače kot pri zavarovalnicah, največji delež, tj. 47,0 %, imele naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki so bile z navedenim deležem daleč pred ostalimi vrstami. Delež državnih dolžniških vrednostnih papirjev je znašal 30,7 %, delež drugih dolžniških vrednostnih papirjev pa 17,7 %.

Finančni položaj zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb

Razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom (SCR) po stanju na dan 31. 12. 2024 za zavarovalnice in pozavarovalnici je dobro in se je tako za zavarovalnice skupaj kot za pozavarovalnici skupaj leta 2024 glede na leto 2023 celo izboljšalo. Za zavarovalnice je namreč razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom (SCR) leto poprej v povprečju znašalo 230,4 %, medtem ko leta 2024 znaša 252,0 %, za pozavarovalnici pa leta 2024 znaša 273,7 %, leto poprej pa je bilo 270,8 %.

Pokojninske družbe so ob nekoliko večjem povišanju razpoložljivega kapitala od zahtevanega minimalnega kapitala po stanju na dan 31. 12. 2024 izkazale povečanje količnika kapitalske ustreznosti na dan 31. 12. 2024 v primerjavi s količnikom kapitalske ustreznosti na dan 31. 12. 2023 za štiri odstotne točke, in sicer ta znaša 232 %.

Pokojninska zavarovanja

Pokojninske družbe lahko opravljajo samo dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki obsega posle upravljanja pokojninskih skladov in posle storitev izplačevanja pokojninskih rent.

Zavarovalnica ali pokojninska družba lahko za izvajanje pokojninskega načrta oblikuje več kritnih skladov, ki se razlikujejo po naložbeni politiki in ciljni skupini vplačnikov, ki so ji pravzaprav namenjeni.

Ker zavarovanci prehajajo iz obdobja varčevanja sredstev v obdobje izplačevanja pokojninskih rent, temu sledijo tudi kritni skladi. Tako so pokojninske družbe in zavarovalnice skupaj v letu 2024 iz zavarovanja med varčevanjem v okviru pokojninskih skladov, oblikovanih kot kritni

2 Večino naložb pokojninskih družb predstavljajo naložbe kritnih skladov in so obravnavane v razdelku z naslovom pokojninska zavarovanja.

skladi, zbrale vplačila v dodatno zavarovanje v skupni višini 154,9 milijonov EUR, kar je za 7,6 milijonov EUR oziroma 5,2 % več kot v letu 2023. Od tega so pokojninske družbe skupaj obračunale kar 84,6 %, zavarovalnice pa 15,4 % vplačil v dodatno zavarovanje. Z varčevalnega dela na rentni del je bilo v letu 2024 prenesenih 130,3 milijona EUR denarnih sredstev. V navedenih sredstvih imajo sredstva zavarovalnic 82,6-odstotni, sredstva pokojninskih družb pa 17,4-odstotni delež.

Sredstva skladov življenjskega cikla so v letu 2024 znašala dobre 1,9 milijarde EUR, pri čemer večino teh sredstev, in sicer dobrih 66 %, predstavljajo sredstva podskladov, ki izvajajo naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti, je pa opaziti tudi porast sredstev dinamičnih (19 %) in preudarnih podskladov (15 %). V zajamčenih skladih večino naložb predstavljajo podjetniške in državne obveznice, v zmernih skladih sredstva kolektivnih naložbenih podjemov, lastniškega kapitala in podjetniške obveznice, v drznih skladih pa vlaganja v lastniški kapital in sredstva kolektivnih naložbenih podjemov. Iz strukture naložb kritnih skladov rentnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja zavarovalnic in pokojninskih družb pa je razvidno, da prevladujejo državne in podjetniške obveznice.

V letu 2024 je zakonsko predpisana minimalna zajamčena donosnost, ki predstavlja 40 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom, znašala 1,05 % na letni ravni (leta 2023 pa 0,40 %). Dejanska donosnost sredstev v okviru podskladov, ki so namenjeni najstarejši starostni skupini članov in izvajajo naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo dodatnega zavarovanja za leto 2024, izračunana iz vrednosti enote premoženja, se je gibala med 2,40 in 6,15 %. V dinamičnem podskladu z najagresivnejšo naložbeno politiko je donosnost znašala med 16,13 in 28,40 %. V skladu s preudarnejšo naložbeno politiko pa je donosnost v letu 2024, izračunana iz vrednosti enote premoženja, pri zavarovalnicah in pokojninskih družbah znašala med 8,13 in 20,61 %.

Sklep o stanju na področju zavarovalništva v letu 2024

Leto 2024 je bilo za zavarovalniški sektor Slovenije uspešno. Zavarovalnice, pozavarovalnici in pokojninske družbe kot sektor so ustvarile zelo dobre čiste poslovne izide tako iz naslova osnovnega posla kot tudi iz naslova naložbenja in končale leto finančno trdne.

Zavarovalnice, pozavarovalnici in Agencija za zavarovalni nadzor, skupaj s Slovenskim zavarovalnim združenjem, Ministrstvom za finance in Ministrstvom za naravne vire in prostor, so bile v letu 2024 tudi zelo dejavne pri iskanju rešitev za zmanjšanje zavarovalne vrzeli na področju naravnih nesreč v Republiki Sloveniji.

Izvajanje nalog Agencije

Agencija za zavarovalni nadzor je v letu 2024 opravljala naloge, ki ji jih nalagajo veljavni zakonski predpisi. Na podlagi ZZavar-1 ključne naloge Agencije obsegajo izdajanje predpisov, izvajanje nadzora ter izdajo dovoljenj. Poleg naštetega naloge Agencije obsegajo tudi transpozicijo evropske zakonodaje ter različna sodelovanja pri pripravi zakonov, kar je podrobneje predstavljeno v Poročilu o delu Agencije.

Agencija za zavarovalni nadzor opravljanje nadzora nad poslovanjem subjektov nadzora izvaja s spremljanjem, zbiranjem ter preverjanjem poročil in obvestil vseh subjektov nadzora. Poleg tega pa opravlja tudi preglede poslovanja pri subjektih nadzora.

Na področju izdaje dovoljenj je Agencija za zavarovalni nadzor izdala 447 dovoljenj na področju opravljanja poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. Od tega je bilo 98 dovoljenj izdanih zavarovalno zastopniškim in zavarovalno posredniškim družbam ter samostojnim podjetnikom za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja in posredovanja ter

družbam, ki opravljajo posle sklepanja zavarovanj, ki so v neposredni povezavi z glavno dejavnostjo, ki jo opravljajo (zastopniki dopolnilnih zavarovanj), 349 dovoljenj pa fizičnim osebam za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja.

Na področju preverjanja poročil in obvestil je Agencija za zavarovalni nadzor izvedla nadzorne postopke, s katerimi je zagotovila pregled kvantitativnih in kvalitativnih podatkov ter informacij, ki so jih zavarovalnice in pozavarovalnice za leto 2024 pripravile skladno z zahtevami evropske direktive Solventnost II. Poleg navedenih aktivnosti je Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi interno opredeljene metodologije za oceno tveganj subjektov nadzora v letu 2024 opravljala nadzor, ki temelji na tveganjih. Na tej podlagi pridobljena regulatorna ocena Agenciji omogoča prednostno izvedbo nadzorniških dejavnosti, obenem pa pomaga pri zgodnjem odkrivanju in odpravljanju potencialnih žarišč na ravni posameznega subjekta nadzora in na ravni zavarovalnega sektorja.

Na področju neposrednih pregledov poslovanja je bilo v letu 2024 načrtovanih in izvedenih šest celovitih pregledov poslovanja v zavarovalnicah, pozavarovalnicah in pokojninskih družbah, poleg načrtovanih pregledov pa se je v letu 2024 začel prečni pregled na področju trajnostnosti. Agencija za zavarovalni nadzor se je v letu 2024 v veliki meri posvetila tudi nadzoru ravnanja tržnih udeležencev.

Agencija za zavarovalni nadzor je v letu 2024 izdala več ukrepov nadzora kot leto poprej, in sicer 501. Agencija je v letu 2024 v primerjavi s preteklim letom izdala predvsem več odločb o začetku postopka za odvzem dovoljenja in odločb o odvzemu dovoljenja zaradi neizpolnjevanja pogojev ZZavar-1 glede stalnega poklicnega usposabljanja. Poleg tega pa je bilo v letu 2024 izdanih večje število priporočil in opozoril.

V skladu z zakonom je Agencija v vlogi prekrškovnega organa izdala deset pisnih opozoril zaradi prekrškov po 6. točki drugega odstavka 617. člena ZZavar-1 ter dve globi po 2. točki prvega odstavka 618. člena ZZavar-1.

Agencija za zavarovalni nadzor je bila v letu 2024 vključena tudi v proces sprejemanja in spreminjanja predpisov, ki se nanašajo na delo oziroma vplivajo na samo delo Agencije ali subjektov, ki jih nadzira. Med pomembnejšimi so: Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št.96/12, s spremembami in dopolnitvami; ZPIZ-2), Zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23, 78/23 – ZZVZZ-T in 84/24 – odl. US; v nadaljevanju: ZZavar-1), Zakon o pravici oseb po prebolelem raku in določenih drugih bolezni do enakega dostopa do zavarovalnih in kreditnih produktov (Uradni list RS, št. 102/2024; ZPEDZKP), Zakon o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z. (Uradni list RS, št. 131/23), Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G) in Predlog sprememb ZBan-3A.

Na področju zakonodaje Evropske unije je Agencija v letu 2024 preučevala in podajala pripombe na razne delegirane uredbe.

Aktivnosti agencije v Sloveniji in EU

V domačem in mednarodnem okolju Agencija za zavarovalni nadzor aktivno sodeluje z domačimi in tujimi nadzornimi organi. Agencija je v letu 2024 kot članica Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov sodelovala na štirih srečanjih. Prav tako je v okviru Odbora za finančno stabilnost, katerega pristojnost je oblikovanje makrobonitetne politike, sodelovala na štirih sejah. Poleg tega je bila tudi v letu 2024 vključena v projekte Urada za preprečevanja pranja denarja, ki se nanašajo na zavarovalniški sektor, kjer je opravljala nadzor nad izvajanjem določb zakona ZPPDFT. Agencija za zavarovalni nadzor pa sodeluje tudi z nadzornimi organi zavarovalnega oziroma finančnega nadzora držav članic Evropskega gospodarskega prostora in republik bivše Jugoslavije. Agencija je v letu 2024 organizirala kolegij nadzornikov za eno zavarovalno skupino, ki ima sedež v Republiki Sloveniji, in sodelovala na treh kolegijih nadzornikov, in sicer v skupinah zavarovalnic Merkur, Grawe in Generali.

Aktivnosti agencije v mednarodnem prostoru

Omeniti je treba tudi sodelovanje Agencije za zavarovalni nadzor v Evropskem organu za zavarovanje in poklicne pokojnine (EIOPA). V letu 2024 je sodelovala na zasedanjih Odbora nadzornikov. Zaposleni Agencije so v letu 2024 aktivno sodelovali v Odboru za usmerjanje nadzornih dejavnosti, Odboru za tveganje in finančno stabilnost, Odboru za IT in podatke, Odboru za varstvo potrošnikov in finančne inovacije ter nekaterih ekspertnih skupinah. Predstavnica Agencije je predsednica Posvetovalnega odbora za proporcionalnost.

Na koncu naj omenimo tudi sodelovanje zaposlenih Agencije za zavarovalni nadzor v Mednarodnem združenju zavarovalnih nadzornikov (IAIS). Zaposleni Agencije so v letu 2024 izvajali dejavnosti v okviru Delovne skupine za finančno vključitev, Implementacijske in ocenjevalne komisije, Delovne skupine za ravnanje udeležencev na trgu, Delovne skupine za podpisovanje, Delovne skupine za Makroekonomsko politiko in Delovne skupine za obravnavo zavarovalnih vrzeli. Direktor Agencije pa je bil član izvršnega odbora IAIS in regionalni koordinator osrednje, vzhodne in transkavkaške regije (angl. Central, Eastern and Transcaucasian region; CEET region).

I POROČILO O STANJU NA PODROČJU ZAVAROVALNIŠTVA ZA LETO 2024

KAZALO

I. POROČILO O STANJU NA PODROČJU ZAVAROVALNIŠTVA ZA LETO 2024 13
1 UVOD 18
2 PREDPISI, POMEMBNI ZA PODROČJE ZAVAROVALNIŠTVA 22
2.1 Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-1) 23
2.2 Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) 25
2.3 Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1) 26
2.4 Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS) 27
2.5 Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2) 28
2.6 Obligacijski zakonik (OZ) 28
2.7 Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ) 29
2.8 Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP) 29
2.9 Zakon o davku od prometa zavarovalnih poslov (ZDPZP) 30
2.10 Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot-1) in zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov 30
2.11 Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) 30
2.12 Evropski predpisi, ki se nanašajo na področje zavarovalništva 31
2.12.1 Direktiva Solventnost II in delegirana uredba o dopolnitvi Direktive Solventnost II s spremembami 31
2.12.2 Revizija direktive Solventnosti II 32
2.12.3 Direktiva IDD in Delegirane uredbe v zvezi z Direktivo IDD 32
2.12.4 Direktiva (EU) 2021/2118 v zvezi z avtomobilsko odgovornostjo 33
2.12.5 Direktiva o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje zavarovalnic in pozavarovalnic (IRRD) 33
2.12.6 Delegirana uredba o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 34
2.12.7 Evropski predpisi s področja trajnostnega razvoja 35
2.12.8 Uredba o digitalni odpornosti za finančni sektor (DORA) 38
2.12.9 Uredba Komisije (EU) 2023/1803 z dne 13. 8. 2023 O sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (besedilo velja za EGP) 38
2.12.10 Skupne smernice EBE, EIOPE in ESME in smernice EIOPE ter drugi pomembni nedavni strateški dokumenti EIOPE 38
3 GOSPODARSKO OKOLJE 40
3.1 Mednarodno okolje 41
3.2 Slovenija 42
4 NARAVNE NESREČE 44
4.1 Definicija in vpliv na zavarovalnice 45
4.2 Naravne nesreče v svetu v 2024 45
4.3 Naravne nesreče v Sloveniji v obdobju od 2006 do 2024 46
4.3.1 Prikaz naravnih nesreč 46
4.3.2 Aktivnosti na področju zavarovanja za naravne nesreče v letu 2024 48
5 ZAVAROVALNICE 50
5.1 Sestava slovenskega zavarovalnega trga 51
5.1.1 Sestava zavarovalnega trga glede na vrste poslovanja in osnovne oblike zavarovanj 51
5.1.2 Sestava zavarovalnega trga glede na tržne deleže zavarovalnic 54
5.2 Pozavarovanje 55
5.3 Pregled premij in škod zavarovalnic in pozavarovalnic 57

5.4 Zavarovalnice iz držav, ki so v Sloveniji v letu 2024 lahko neposredno opravljale zavarovalne posle 61
5.5 Primerjava višine zavarovalne premije Slovenije z drugimi državami 62
5.6 Izidi poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic 63
5.6.1 Izidi poslovanja zavarovalnic 64
5.6.2 Izidi poslovanja pozavarovalnic 67
5.7 Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic 69
5.8 Zavarovalno-tehnične rezervacije 74
5.9 Bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2024 77
5.10 Kazalniki poslovanja 80
5.11 Kapitalska ustreznost zavarovalnic in pozavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2024 81
6 POKOJNINSKO ZAVAROVANJE 86
6.1 Pokojninske družbe 87
6.1.1 Poslovanje pokojninskih družb 87
6.2 Splošni podatki pokojninskih skladov, oblikovanih kot kritni skladi 91
6.3 Pokojninski skladi pokojninskih družb, oblikovani kot kritni skladi 95
6.4 Pokojninski skladi zavarovalnic, oblikovani kot kritni skladi 98
7 SKUPINE 100
8 DRUGE DRUŽBE, KI SE UKVARJAJO Z ZAVAROVALNIMI POSLI 106

Seznam kratic in okrajšav, uporabljenih v Poročilu o stanju na področju zavarovalništva v letu 2024

angl.	angleško
Agencija	Agencija za zavarovalni nadzor
BDP	bruto domači proizvod
CEET regija	angl. *Central, Eastern and Transcaucasian region*; osrednja, vzhodna in transkavkaška regija
CSRD	angl. *Corporate Sustainability Reporting Directive*; Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti
d. d.	delniška družba
d. o. o.	družba z omejeno odgovornostjo
d. v. z.	družba za vzajemno zavarovanje
EBA	angl. *European Banking Authority*; Evropski bančni organ
ECB	angl. *European Central Bank*; Evropska centralna banka
EGP	Evropski gospodarski prostor
ESMA	angl. *European Securities and Markets Authority*; Evropski organ za vrednostne papirje in trge
ESRS	angl. *European Sustainability Reporting Standard*; skupni standardi poročanja o trajnostnosti
EU	Evropska unija
EURIBOR	angl. *Euro Interbank Offered Rate*; evropska medbančna obrestna mera
EUR	evro
EIOPA	angl. *European Insurance and Occupational Pensions Authority*; Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine
Fed	angl. *Federal Reserve*; Ameriška centralna banka
FATF	angl. *Financial Action Task Force*; projektna skupina za finančno ukrepanje
GDPR	angl. General Data Protection Regulation; uredba o zaščiti podatkov
GIZ	gospodarsko interesno združenje
HICŽP	harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin
IAIS	angl. *International Association of Insurance Supervisors*; Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov
IDD	Direktiva (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. 1. 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov
IORP II	Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. 12. 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje
IT	informacijska tehnologija
Letna S2-poročila	letna kvantitativna poročila zavarovalnic po zakonodaji Solventnost II

KDD	Centralna klirinško depotna družba
KID	angl. *Key Information Document*; dokument s ključnimi informacijami
KS DPZ	Kritni sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja
MCR	angl. *Minimum Capital Requirement*; zahtevani minimalni kapital
mio	milijon
MSRP	Mednarodni standard računovodskega poročanja
mrd	milijarda
OZ	Obligacijski zakonik
PEPP	Uredba (EU) 2019/1238 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. 6. 2019 o vseevropskem osebnem pokojninskem produktu
PRIIP	Uredba (EU) št. 1286/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. 11. 2014 o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih
RS	Republika Slovenija
SCR	angl. *Solvency Capital Requirement*; zahtevani solventnostni kapital
SFDR	Uredba (EU) št. 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 11. 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev
ZDA	Združene države Amerike
ZDPZP	Zakon o davku od prometa zavarovalnih poslov
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
ZIsRPS	Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov
ZMbNFS	Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema
ZPIZ-2	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
ZOZP	Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu
ZPPDFT-2	Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma
ZTR	Zavarovalno-tehnične rezervacije
ZVOP-1	Zakon o varstvu osebnih podatkov
ZVPNPP	Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami
ZVPot-1	Zakon o varstvu potrošnikov
ZZavar-1	Zakon o zavarovalništvu
ZZVZZ	Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju

1 UVOD

Poročilo o stanju na področju zavarovalništva za leto 2024 vključuje poslovanje subjektov zavarovalniškega sektorja, ki jih nadzoruje Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija), razen če je v besedilu posebej navedeno drugače.

Podatki v tem poročilu se večinoma nanašajo na poslovno leto 2024, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih s stanjem na področju zavarovalništva.

Konec leta 2024 so na slovenskem zavarovalnem trgu delovali naslednji subjekti, ki jih nadzoruje Agencija:

- deset zavarovalnic,
- dve pozavarovalnici,
- štiri pokojninske družbe,
- Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ,
- Škodni sklad in Odškodninski urad v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja,
- 459 zavarovalnozastopniških družb,
- 880 zavarovalnih zastopnikov samostojnih podjetnikov, –
- 11.862 zavarovalnih zastopnikov – fizičnih oseb,
- 98 zavarovalnoposredniških družb,
- 14 zavarovalnih posrednikov samostojnih podjetnikov,
- 1.830 zavarovalnih posrednikov – fizičnih oseb,
- 175 zastopnikov dopolnilnih zavarovanj.

Med desetimi zavarovalnicami je bilo pet zavarovalnic kompozitnih, ki opravljajo posle premoženjskega in življenjskega zavarovanja. To so GENERALI zavarovalnica, d. d., GRAWE zavarovalnica, d. d., MERKUR ZAVAROVALNICA, d. d., Zavarovalnica Sava, d. d., in ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d.

VZAJEMNA zdravstvena zavarovalnica, d. d., opravlja izključno posle premoženjskih zavarovanj, in sicer zdravstvena zavarovanja, nezgodna zavarovanja ter v manjšem obsegu še zavarovanja v treh drugih zavarovalnih vrstah premoženjskih zavarovanj.

AVRIO zavarovalnica obrtnikov in podjetnikov, d. d., opravlja le posle življenjskih zavarovanj v zavarovalnih vrstah življenjsko zavarovanje in življenjsko zavarovanje z naložbenim tveganjem.

Od preostalih treh zavarovalnic, ki so opravljale posle življenjskega zavarovanja, sta Vita, življenjska zavarovalnica, d. d., in PRVA OSEBNA ZAVAROVALNICA, d. d., sklepali pretežno življenjska zavarovanja, poleg pa še zavarovanja iz zavarovalnih vrst nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj, Modra zavarovalnica, d. d., pa je poleg življenjskih zavarovanj sklepala še zavarovanja iz zavarovalne vrste nezgodnih zavarovanj.

V Uradnem listu RS, št. 78/23 z dne 19. 7. 2023, je bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-T), ki je začel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, uporabljati pa se je začel 1. 1. 2024. ZZVZZ-T je ukinil dopolnilna zdravstvena zavarovanja, ki so jih sklepale VZAJEMNA Zdravstvena zavarovalnica, d. v. z., Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d. d., in GENERALI zavarovalnica, d. d.

Zaradi ukinitve dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj sta ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d., in Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d. d., sprejeli odločitev o poenostavljeni pripojitvi, s katero se Triglav, zdravstvena zavarovalnica, d. d., kot prevzeta družba, pripoji k ZAVAROVALNICI TRIGLAV, d. d., kot prevzemni družbi. Agencija je ZAVAROVALNICI TRIGLAV, d. d., in Triglav, Zdravstveni zavarovalnici, d. d., 28. 8. 2024 izdala dovoljenje za

pripojitev. Pripojitev se je opravila s prenosom celotnega premoženja, skupaj s pravicami in obveznostmi prevzete družbe na prevzemno družbo. Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d. d., je z vpisom pripojitve v sodni register 1. 10. 2024 prenehala, ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d., kot univerzalni pravni naslednik, pa je vstopila v vsa pravna razmerja Triglav, Zdravstvene zavarovalnice, d. d.

V letu 2023 je bil sprejet tudi Zakon o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z., (ZSPVZZ; Uradni list RS, št. 131/23 z dne 22. 12. 2023), ki se je s 1. 1. 2024 po samem zakonu statusno preoblikovala v delniško družbo. Z dnem 1. 1. 2024 je prenehal mandat skupščini VZAJEMNE zdravstvene zavarovalnice, d. v. z., in članom nadzornega sveta VZAJEMNE zdravstvene zavarovalnice, d. v. z. Do zasedanja ustanovne skupščine delniške družbe in izdaje sklepa o imenovanju novih članov nadzornega sveta delniške družbe, pristojnosti skupščine VZAJEMNE zdravstvene zavarovalnice, d. d., in pristojnosti nadzornega sveta VZAJEMNE zdravstvene zavarovalnice, d. d., izvršuje strokovni svet Agencije iz 493. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23, 78/23 – ZZVZZ-T in 84/24 – odl. US; v nadaljevanju: ZZavar-1).

Agencija je v juniju 2024 GRAWE zavarovalnici, d. d., izdala dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti 15 – kavcijsko zavarovanje.

Agencija je v juliju 2022 CDA 40 zavarovalnici, d. d., Koper, ki je bila specializirana za področje kavcijskih zavarovanj, izdala odločbo o začetku prisilne likvidacije. Postopek prisilne likvidacije v letu 2024 še ni bil zaključen. Dne 12. 2. 2024 je družba World Expansion S. a. r. l. iz Luksemburga, edini delničar družbe CDA 40 zavarovalnice, d. d., – v likvidaciji, pri Agenciji vložila zahtevo za ustavitev postopka prisilne likvidacije, ki jo je Agencija zavrgla. Zoper sklep o zavrženju zahteve za ustavitev postopka prisilne likvidacije je družba World Expansion S. a. r. l. vložila tožbo. V letu 2024 sodni postopek še ni bil zaključen.

Pokojninske družbe opravljajo izključno dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, saj jim zakon ne dovoljuje opravljanja poslov iz naslova drugih zavarovanj.

Agencija nadzira tudi Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije, ki ga upravlja Modra zavarovalnica, d. d. Prvi pokojninski sklad je posebna oblika pokojninskega sklada, ki je bil oblikovan na podlagi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju investicijskih družb (Uradni list RS, št. 50/99, 58/02, 61/04, 85/09 in 32/16; ZPSPID).

Poleg navedenih subjektov je na slovenskem zavarovalnem trgu v letu 2024 delovalo še devet podružnic zavarovalnic držav članic EU.

Agencija je že v oktobru leta 2023 od hrvaškega nadzornega organa Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga prejela obvestilo, da se je hrvaška zavarovalnica Croatia osiguranje, d. d., odločila, da v letu 2024 v Sloveniji zapre svojo podružnico Croatia Zavarovanje, d. d., podružnica Ljubljana. V skladu s sklepom uprave matične družbe je Croatia zavarovanje, d. d., podružnica Ljubljana, z 31. 3. 2024 prenehala s sklepanjem zavarovanj v vseh zavarovalnih vrstah. Vsa že sklenjena zavarovanja ostajajo v veljavi do datuma prenehanja, navedenega na zavarovalni polici. Croatia zavarovanje, d. d., podružnica Ljubljana, bo nadaljevala z izpolnjevanjem vseh svojih obveznosti, ki izhajajo iz že sklenjenih zavarovalnih pogodb v skladu z veljavnimi zakonskimi predpisi in pogoji, na podlagi katerih so bile pogodbe o zavarovanju sklenjene.

V letu 2024 je Groupama Biztosító Zrt. Zavarovalnica, Podružnica Ljubljana, razširila opravljanje zavarovalnih poslov na ozemlju Republike Slovenije na obvezna zavarovanja v prometu iz zavarovalne vrste 10 – zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil.

Konec leta 2024 je bilo na seznamu zavarovalnih subjektov evidentiranih tudi 673 zavarovalnic držav članic EU in Norveške, Islandije ter Lihtenštajna (EGP) za neposredno opravljanje zavarovalnih poslov na ozemlju Republike Slovenije.

Agencija je samo deloma pristojna za nadzor nad poslovanjem zavarovalnic držav članic EU in EGP, ki na območju Republike Slovenije opravljajo zavarovalne posle prek podružnice ali neposredno, in sicer v delu, ki se nanaša na nadzor ravnanja udeležencev na trgu.

Na slovenskem zavarovalnem trgu deluje pet skupin, katerih nadrejena družba je registrirana v Republiki Sloveniji, pri čemer je ena od njih finančni konglomerat. Prvi skupini je nadrejena Zavarovalnica Triglav, d. d., drugi Pozavarovalnica Sava, d. d. Na vrhu skupine, ki je finančni konglomerat, je Prva Finance, družba za poslovne storitve, d. o. o., četrti skupini pa je nadrejen Sklad obrtnikov in podjetnikov. Agencija je v letu 2024 AVRIO zavarovalnico obrtnikov in podjetnikov, d. d., in njenega edinega delničarja Sklad obrtnikov in podjetnikov (SOP) obvestila, da Skupina SOP izpolnjuje pogoje za zavarovalniško skupino.

Poleg skupin, ki jim je nadrejena zavarovalnica ali druga družba, ki je registrirana v Republiki Sloveniji, so nekatere zavarovalnice, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, del skupin, katerih nadrejena družba je družba s sedežem v državi članici Evropske unije. Takšna je MERKUR ZAVAROVALNICA, d. d., katere nadrejena družba je Merkur International Holding, AG, Graz iz Avstrije, GRAWE zavarovalnica, d. d., ki je podrejena družba avstrijske zavarovalnice GRAZER Wechselseitige Versicherung, AG, in Generali zavarovalnica, d. d., katere nadrejena družba je Generali CEE Holding B.V. iz Nizozemske.

Preglednica 1: Zavarovalne vrste, za katere so (po)zavarovalnice pridobile dovoljenje za opravljanje (po)zavarovalnih poslov (po stanju na dan 31. 12. 2024)

ZAVAROVALNICA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Avrio, zavarovalnica obrtnikov in podjetnikov, d. d.																			√		√			
Generali zavarovalnica, d. d.	√	√	√		√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√			
GRAWE zavarovalnica, d. d.	√		√					√	√	√			√		√	√		√	√		√			
Merkur zavarovalnica, d. d.	√	√						√	√				√			√			√	√	√			
Modra zavarovalnica, d. d.	√																		√					
Prva osebna zavarovalnica, d. d.	√	√																	√		√			
Vita, življenjska zavarovalnica, d. d.	√	√																	√		√			
Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d. v. z.	√	√							√				√				√							
Zavarovalnica Sava, d. d.	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√			
Zavarovalnica Triglav, d. d.	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√			
Pozavarovalnica Sava, d. d.	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Pozavarovalnica Triglav RE, d. d.	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√

Legenda:

1	Nezgodno zavarovanje
2	Zdravstveno zavarovanje
3	Zavarovanje kopenskih motornih vozil
4	Zavarovanje tirnih vozil
5	Letalsko zavarovanje
6	Zavarovanje plovil
7	Zavarovanje prevoza blaga
8	Zavarovanje požara in elementarnih nesreč
9	Drugo škodno zavarovanje
10	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil
11	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov
12	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil
13	Splošno zavarovanje odgovornosti
14	Kreditno zavarovanje
15	Kavcijsko zavarovanje
16	Zavarovanje različnih finančnih izgub
17	Zavarovanje stroškov postopka
18	Zavarovanje pomoči
19	Življenjsko zavarovanje
20	Zavarovanje za primer poroke oziroma rojstva
21	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov
22	Tontine
23	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil
24	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni

2 PREDPISI, POMEMBNI ZA PODROČJE ZAVAROVALNIŠTVA

Zakoni, pomembni za poslovanje zavarovalnic in pokojninskih družb ter drugih subjektov, ki poslujejo na področju zavarovalništva v Republiki Sloveniji, so zlasti:

- Zakon o zavarovalništvu,
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,
- Zakon o gospodarskih družbah,
- Zakon o makrobonitetnem nadzoru,
- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma,
- Obligacijski zakonik,
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju,
- Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu,
- Zakon o davku od prometa zavarovalnih poslov,
- Zakon o varstvu potrošnikov
- Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov,
- Zakon o varstvu osebnih podatkov.

Poleg ZZavar-1 so za nekatere subjekte, ki jih nadzoruje Agencija, pomembni še posebni zakoni. Tako poslovanje Prvega pokojninskega sklada ureja Zakon o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (ZPSPID).

V letu 2023 je bil sprejet Zakon o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z., (ZSPVZZ).

ZSPVZZ ureja statusno preoblikovanje Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z., (v nadaljevanju: Vzajemna, d. v. z.) ter pravice Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ustanovitelj) in članov Vzajemne, d. v. z., ki je bila ustanovljena z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 29/98; ZZVZZ-C). Z dnem 1. 1. 2024 se Vzajemna, d. v. z., po ZSPVZZ statusno preoblikuje v delniško družbo. Upravičenec do deleža pri preoblikovanju Vzajemne, d. v. z., v delniško družbo je ustanovitelj in vsaka oseba, ki je bila član Vzajemne, d. v. z., na dan 31. 12. 2023.

Z dnem 1. 1. 2024 preneha mandat skupščini Vzajemne, d. v. z., in članom nadzornega sveta Vzajemne, d. v. z. Do zasedanja ustanovne skupščine delniške družbe in izdaje sklepa o imenovanju novih članov nadzornega sveta delniške družbe pristojnosti skupščine Vzajemne in pristojnosti nadzornega sveta Vzajemne izvršuje strokovni svet Agencije.

Zakon o finančnih konglomeratih (ZFK, Uradni list RS, št. 43/06, 87/11 in 56/13) je v slovensko zakonodajo implementiral Direktivo 2002/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. 12. 2002 o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih družb v finančnem konglomeratu ter uredil nadzor nad nadzorovanimi osebami iz finančnega sektorja (banke, zavarovalnice, pokojninske družbe, borznoposredniške družbe, družbe za upravljanje, upravitelj alternativnih investicijskih skladov), kadar so te del finančnega konglomerata.

V Sloveniji obstoji en finančni konglomerat z imenom Prva, finančni konglomerat, na vrhu katerega je družba PRVA FINANCE, družba za poslovne storitve, d. o. o. Omenjeni finančni konglomerat je vpisan v Register finančnih konglomeratov pri Ministrstvu za finance.

2.1 Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-1)

ZZavar-1 je osnovni zakon, ki ureja vprašanja v povezavi z ustanavljanjem, poslovanjem, nadzorom in prenehanjem zavarovalnic, pozavarovalnic, zavarovalnih in pozavarovalnih poolov ter zavarovalnozastopniških in zavarovalnoposredniških družb ter pravila za delovanje zavarovalnih zastopnikov in posrednikov.

Statusna pravila, ki jih za osebe iz prejšnjega odstavka določa ZZavar-1, se uporabljajo poleg pravil, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, in jih morajo te osebe prav tako spoštovati.

ZZavar-1, ki se uporablja od 1. 1. 2016, predstavlja prenos Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) v slovenski pravni red.

Osnovno načelo ureditve Solventnost II in ZZavar-1 je, da poslovanje zavarovalnic in pozavarovalnic ter posledično njihov nadzor temeljita na tveganjih. To je tudi bistvena razlika, ki jo je ZZavar-1 prinesel v primerjavi s prej veljavnim ZZavar. Tako ZZavar-1 določa, da kapitalska zahteva, ki jo izraža zahtevani solventnostni kapital, izračunan na podlagi standardne formule, oziroma osnovni zahtevani solventnostni kapital kot največja postavka zahtevanega solventnostnega kapitala, zajema najmanj module tveganja premoženjskih zavarovanj, življenjskih zavarovanj, zdravstvenih zavarovanj, tržnega tveganja in tveganja neplačila nasprotne stranke. Zavarovalnica lahko, če meni, da standardni model ne ustreza tveganjem, ki izhajajo iz zavarovalnih poslov, ki jih opravlja, zahtevani solventnostni kapital izračuna z delnim ali popolnim notranjim modelom, za kar pa potrebuje dovoljenje Agencije.

ZZavar-1 je prinesel novost tudi na področju kapitala zavarovalnice, s katerim ta pokriva kapitalske zahteve. Kapital ali lastni viri zavarovalnice se lahko uvrščajo v tri razrede različne kakovosti glede na to, koliko ustrezajo lastnostim, določenim z ZZavar-1 in podrobneje predpisanim v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. 10. 2014 o dopolnitvi Direktive Solventnost II. Omeniti velja tudi, da ZZavar-1 zahteva tržno vrednotenje sredstev zavarovalnice in prav tako njenih obveznosti ali zavarovalno-tehničnih rezervacij. Vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij je enaka vsoti najboljše ocene in dodatka za tveganje. Predhodno opisane kategorije predstavljajo t. i. prvi steber Solventnosti II.

Poleg prvega stebra Solventnost II sestavljata še drugi in tretji steber. Drugi steber se nanaša na nadzorni proces in sistem upravljanja tveganj. V sistem upravljanja tveganj spadajo lastna ocena tveganj in solventnosti, zahteve glede organov vodenja in nadzora ter ključnih funkcij ter zahteve glede sistema upravljanja tveganj in dokumentacije. V oceni tveganj in solventnosti zavarovalnica presodi, kakšne so njene celotne solventnostne potrebe na osnovi vseh tveganj, ki jim je izpostavljena, poleg tveganj, ki jih zajema standardna formula. Pri tem upošteva tudi odnos do tveganj in poslovno strategijo. V sistemu upravljanja je treba zagotoviti, da so vzpostavljeni ustrezni procesi, ki zagotavljajo učinkovito delovanje organov vodenja in nadzora ter ključnih funkcij, in da so ti procesi ustrezno dokumentirani ter podprti z učinkovitim sistemom notranjih kontrol. Direktiva Solventnost II je poleg aktuarske funkcije in funkcije notranje revizije, ki ju je poznala že direktiva Solventnost I, vpeljala funkcijo upravljanja tveganj in funkcijo skladnosti. Tretji steber se nanaša na javna razkritja zavarovalnic in tudi Agencije.

Omeniti velja tudi to, da je namen direktive Solventnost II izboljšanje nadzora skupin, zato se vsi našteti elementi nove regulative uporabljajo tudi pri nadzoru skupin.

V letu 2019 je 26. 2. začel veljati ZZavar-1A, katerega poglavitna cilja sta implementacija Direktive (EU) 2016/97 v slovenski pravni red ter izboljšava zapisanih določil oziroma odprava ugotovljenih nedoslednosti glede implementacije nekaterih določb direktive Solventnost II. V začetku leta 2016 je bila sprejeta Direktiva (EU) 2016/97 — direktiva o zavarovalni distribuciji (IDD), ki je prinesla veliko sprememb na tem področju in zahtevala njihov prenos v nacionalno zakonodajo držav članic Evropske unije. Zakon prinaša višjo raven zaščite imetnikov zavarovalnih polic, še kakovostnejše informacije za potrošnike in boljša pravila poslovanja za prodajalce zavarovanj.

Julija 2020 je bila v Državnem zboru Republike Slovenije sprejeta novela ZZavar-1B.

Razlogi za sprejem novele ZZavar-1B so bili predvsem:

a) sprejetje Direktive (EU) 2019/2177 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. 12. 2019 o spremembi Direktive 2009/138/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II), Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov in Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/2177);

b) sprejetje Sklepa Sveta (EU) 2017/1792 z dne 29. 5. 2017 o podpisu, v imenu Unije, Dvostranskega sporazuma med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike o bonitetnih ukrepih v zvezi z zavarovanjem in pozavarovanjem in njegovi začasni uporabi ter Sklepa Sveta (EU) 2017/1793 z dne 15. 9. 2017 o spremembi Sklepa (EU) 2017/1792 o podpisu, v imenu Unije, Dvostranskega sporazuma med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike o bonitetnih ukrepih v zvezi z zavarovanjem in pozavarovanjem in njegovi začasni uporabi;

c) sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 75/19 z dne 12. 12. 2019; v nadaljevanju: ZPIZ-2G).

Aprila 2023 je bila v Državnem zboru Republike Slovenije sprejeta novela ZZavar-1C (Uradni list RS, št. 48/23).

2.2 Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je začel veljati leta 2013, je v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje uvedel vrsto novosti.

Za nadzor nad izplačevalci pokojninskih rent in poklicnih pokojnin je pristojna Agencija. Ta nadzor opravlja v skladu z določbami o postopku nadzora po ZZavar-1, če ni v ZPIZ-2 določeno drugače.

Z novelo ZPIZ-2 (ZPIZ-2G, Uradni list RS, št. 75/19 z dne 12. 12. 2019) je bila v slovenski pravni red prenesena Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. 12. 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (IORP II).

Nekatera poglavja, ki se nanašajo na poslovanje pokojninskih družb, so bila z novelo v ZPIZ-2 na novo vključena, ker so se v celoti prenesla iz ZZavar-1. Tako pokojninska družba vzpostavi in uresničuje trden in zanesljiv sistem upravljanja, ki obsega najmanj pregledno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi notranjimi razmerji glede odgovornosti, učinkovit sistem prenosa informacij ter strategijo in ukrepe za zagotovitev rednega in stalnega poslovanja. Sistem upravljanja pokojninske družbe vključuje funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti, funkcijo notranje revizije in aktuarsko funkcijo.

V letu 2020 je bila sprejeta novela ZPIZ-2H.

V letu 2021 so bile nadalje sprejete tri novele ZPIZ-2 – aprila ZPIZ-2I, julija ZPIZ-2J in oktobra ZPIZ-2K. Vse spremembe in dopolnitve so se nanašale na obvezno pokojninsko zavarovanje.

V letu 2022 sta bili sprejeti dve noveli ZPIZ-2, novela ZPIZ-2L (Uradni list RS, št. 10/22) in novela ZPIZ-2M – Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2M, Uradni list RS, št. 29/22).

Aprila 2022 je bilo sprejeto uradno prečiščeno besedilo ZPIZ-2-UPB18 (Uradni list RS, št. 48/22).

Konec leta 2023 je bila sprejeta novela Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2N, Uradni list RS, št. 133 z dne 27. 12. 2023).

Novela prinaša spremembe oziroma dopolnitve tudi na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja. Tako se določa dodatni pogoj glede dovoljenega obsega rezervacij za nedoseganje zajamčenega donosa. Dodatni pogoj je, da zajamčena vrednost sredstev ne sme presegati dejanske čiste vrednosti sredstev sklada za več kot 10 % dejanske čiste vrednosti sredstev sklada. Vplačilo denarnih sredstev v višini, ki zagotavlja izpolnjevanje pogoja upravljavca, bo po novem potrebno, če bi vrednost rezervacij presegala 20 % kapitala upravljavca in 10 % čiste vrednosti sredstev pokojninskega sklada.

Novela ZPIZ-2N prinaša tudi spremembe členov ZPIZ-2 zaradi uveljavitve nekaterih mednarodnih standardov računovodskega poročanja. Z Uredbo 2021/2036 je bil namreč sprejet Mednarodni standard računovodskega poročanja (MSRP) 17 Zavarovalne pogodbe (v nadaljnjem besedilu: MSRP 17) in z njim povezane spremembe drugih mednarodnih standardov računovodskega poročanja oziroma mednarodnih računovodskih standardov.

Uvedba MSRP 17 prinaša velike spremembe v merjenju zavarovalnih pogodb in novo terminologijo. Med drugim MSRP 17 ne predvideva več oblikovanja škodnih, matematičnih in drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij, medtem ko so omenjene rezervacije po direktivi IORP II še vedno predpisane in jih bodo morale pokojninske družbe za potrebe kapitalske ustreznosti še vedno izračunavati.

Glede na navedeno je treba določiti jasno razmejitev med določbami zakona, ki se nanašajo na bonitetni nadzor (tj. zahtevami, ki izhajajo iz direktive IORP II), in določbami, ki se nanašajo na računovodsko poročanje (tj. zahtevami MSRP). V zvezi s tem so spremenjeni drugi, tretji in četrti odstavek 331.f člena ZPIZ-2, 332. do 332.č člen ZPIZ-2, 332.f člen ZPIZ-2 in 18. točka prvega odstavka 332.h člena ZPIZ-2.

2.3 Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1)

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O, 75/23 in 102/24) je temeljni sistemski zakon na področju prava gospodarskih družb, sprejet leta 2006, ki ureja ustanavljanje, organiziranost in poslovanje gospodarskih subjektov. Zato je v praksi pogosto poimenovan tudi gospodarska ustava. ZGD-1 obsega 709 členov.

ZGD-1 določa temeljna statusna korporacijska pravila ustanovitve in poslovanja gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov posameznikov in samostojnih podjetnic posameznic (podjetnik), povezanih oseb, gospodarskih interesnih združenj, podružnic in njihovega statusnega preoblikovanja. Tako se uporablja tudi za vse subjekte na zavarovalniškem trgu.

Za zavarovalnico, pozavarovalnico in pokojninsko družbo, ki je organizirana kot delniška ali evropska delniška družba, se uporabljajo določbe ZGD-1, ki veljajo za delniške družbe oziroma evropske delniške družbe, če ni z ZZavar-1 oziroma ZPIZ-2 določeno drugače. Tudi za družbo za vzajemno zavarovanje se smiselno uporablja ZGD-1, če ni z ZZavar-1 določeno drugače.

Zavarovalnice in pozavarovalnica lahko izberejo dvotirni sistem upravljanja zavarovalnice z upravo in nadzornim svetom ali enotirni sistem upravljanja z upravnim odborom, medtem ko so pokojninske družbe zakonsko omejene na dvotirni sistem upravljanja. Za upravo in nadzorni svet zavarovalnice, pozavarovalnice in pokojninske družbe se uporabljajo ZZavar-1 in določbe ZGD-1, ki urejajo upravo oziroma nadzorni svet delniške družbe. V primeru družbe za vzajemno zavarovanje se določbe ZGD-1 uporabljajo smiselno, pri čemer se ne uporabljajo določbe, ki urejajo udeležbo članov uprave pri dobičku. Kadar ZZavar-1 ne določa drugače, se za upravni odbor zavarovalnice, pozavarovalnice z enotirnim sistemom upravljanja smiselno uporabljajo določbe ZZavar-1 o nadzornem svetu, za izvršne direktorje pa določbe ZZavar-1 o upravi.

Glavne spremembe zelo obsežne novele Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1L, Uradni list RS, št. 75/23 z dne 10. 7. 2023) so naslednje:

- pod vplivom t. i. digitalizacijske direktive (Direktive 2019/1151 o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 glede uporabe digitalnih orodij in postopkov na področju prava družb) novela uvaja pravno podlago za spletno ustanavljanje kapitalskih gospodarskih družb (d. o. o., d. d. in k. d. d.); registracijo podružnic in vpis dokumentov ter informacij družb in podružnic na daljavo tudi za čezmejne uporabnike brez njihove fizične navzočnosti;
- pod vplivom t. i. mobilnostne direktive (Direktive (EU) 2019/2121 o spremembi Direktive (EU) 2017/1132 glede čezmejnih preoblikovanj, združitev in delitev) se v ZGD-1 urejajo tri oblike čezmejnih operacij (čezmejna preoblikovanja, združitve in delitve). Za vsako od čezmejnih operacij je določeno, katere so dopustne oblike čezmejnih operacij v družbi, pri čemer je ključnega pomena ureditev pravnega položaja vseh relevantnih deležnikov, zlasti pravice imetnikov deležev, upnikov in delavcev;
- možnost izvedbe virtualne skupščine brez fizične prisotnosti delničarjev in njihovih pooblaščencev ter drugih oseb, kjer gre za pravila o pogojih, ki morajo biti izpolnjeni, da se virtualna skupščina lahko skliče in izvede;

- revizija združitve, delitve in preoblikovanja;
- dostop do informacij na enem mestu – na portalu SPOT, ki je državni poslovni portal in predstavlja uradno spletno stran sistema SPOT (Slovenska poslovna točka); potencialnim in obstoječim podjetnikom in drugim poslovnim subjektom nudi informacije o celotnem sistemu SPOT in pogojih za poslovanje ter omogoča elektronsko poslovanje z državo;
- ukrepi za zaščito upnikov, kar zagotavlja pravico do posebnega pravnega sredstva;
- boljše varstvo manjšinskih delničarjev in administrativna razbremenitev podružnic tujih podjetij.

Novela Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1M, Uradni list RS, št. 102/2024 z dne 3. 12. 2024 je bila sprejeta z namenom:

- implementacije treh direktiv v slovenski pravni red, in sicer Direktive 2021/2101/EU, Direktive 2022/2464/EU in Direktive 2022/2381/EU;
- zagotoviti pravno podlago za poročanje o davčnih informacijah v zvezi z dohodki gospodarskih družb;
- okrepiti preglednost poslovanja največjih gospodarskih družb;
- povečati javni nadzor nad poslovanjem družb ter s poročanjem o davčnih informacijah v zvezi z dohodki (public country by country reporting) in družbe vzpodbuditi, da davke plačajo tam, kjer ustvarijo dobičke;
- spodbujati družbeno odgovornost gospodarskih družb;
- izboljšati korporativno upravljanje gospodarskih družb;
- doseči bolj uravnoteženo zastopanost spolov na najvišjih vodilnih položajih oziroma med člani organov vodenja in nadzora v gospodarskih družbah;
- vzpostaviti merila in ukrepe, s katerimi se bo pospešil napredek pri zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med člani organov vodenja in nadzora družb;
- doseči označevanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov na vidnih mestih na poslovnih naslovih;
- odpraviti nekatere pomanjkljivosti veljavne ureditve in
- dopolniti kazenske določbe.

2.4 Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS)

Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS, Uradni list RS, št. 100/13 in 42/23) je bil sprejet, da se izboljša nadzor nad finančnimi institucijami, ki zaradi lastniške ali drugačne prepletenosti delujejo v različnih segmentih finančnega sistema.

Sektorski nadzorni organi, to so Agencija za trg vrednostnih papirjev, Banka Slovenije in Agencija za zavarovalni nadzor, še naprej izvajajo mikronadzor posameznih finančnih institucij, medtem ko makronadzor izvaja Odbor za finančno stabilnost. Ta oblikuje makrobonitetno politiko in narekuje ukrepe, ki jih izvajajo sektorski nadzorni organi. Razlog za sprejetje zakona je bila tudi ugotovitev Mednarodnega denarnega sklada, da je v Republiki Sloveniji sicer vzpostavljen mehanizem sodelovanja med sektorskimi nadzornimi organi v obliki koordinacije, ki prispeva k stabilnosti finančnega sistema, vendar posamezni sektorski nadzorni organi nimajo zakonske pristojnosti za izvajanje makrobonitetnega nadzora.

Odbor za finančno stabilnost je pristojen za oblikovanje takšne makrobonitetne politike v Republiki Sloveniji, ki prispeva k zaščiti stabilnosti celotnega finančnega sistema, kar vključuje povečanje odpornosti finančnega sistema in preprečevanje oziroma zmanjševanje kopičenja sistemskih tveganj, s čimer se tudi zagotavlja trajnostni prispevek finančnega sektorja h gospodarski rasti v državi.

V letu 2023 je bila dodana novost, da nadzorni organi pri izvajanju makrobonitetnega nadzo-

ra po ZMbNFS niso vezani na določbe glede omejitve izvršbe, kot jih določajo predpisi, ki urejajo izvršbo in zavarovanje.

2.5 Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2)

Področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v Republiki Sloveniji urejata Zakon o preprečevanju pranja denarja (ZPPDFT-2), ki je bil objavljen v Uradnem listu, št. 48/22 dne 4. 4. 2022, in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2A), objavljen v Uradnem listu RS, št. 145/22 dne 21. 11. 2022, ki je začel veljati 22. 11. 2022. Novela je bila potrebna zaradi uskladitve s pravnim redom EU, in sicer z 20. členom Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter zaradi uskladitve s priporočilom organizacije FATF št. 12, ki pri politično izpostavljenih osebah zahteva, poleg ugotavljanja izvora sredstev, torej sredstev oziroma premoženja, ki so predmet transakcije ali poslovnega razmerja, tudi ugotavljanje izvora premoženja politično izpostavljenih oseb, torej celotnega premoženja teh oseb. Z ZPPDFT-2A se je uredilo tudi izvajanje Uredbe 2018/1672/EU v nacionalnem pravu ter uskladitev s priporočilom FATF št. 32, ki predvideva tudi kontrolo gotovine na notranjih mejah, torej tudi na mejah Slovenije z drugimi državami, članicami EU.

Agencija v skladu s pooblastili, določenimi v ZPPDFT-2 in drugih zakonih, opravlja nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT-2 in na njegovi podlagi sprejetih predpisov pri zavarovalnicah, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v skupini življenjskih zavarovanj, pri podružnicah zavarovalnic tretjih držav, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja, pri zavarovalnicah držav članic, ki ustanovijo podružnico v Republiki Sloveniji oziroma so pooblaščene za neposredno opravljanje poslov življenjskega zavarovanja v Republiki Sloveniji, pri pokojninskih družbah, upravljavcih vzajemnih pokojninskih skladov, ki so pokojninske družbe in zavarovalnice, ter pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v povezavi z dejavnostjo zavarovalnega zastopstva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju in zavarovalnega posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju.

2.6 Obligacijski zakonik (OZ)

Obligacijski zakonik (OZ, Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18) v posebnem poglavju ureja institut zavarovalne pogodbe.

Poleg razdelka, ki vsebuje skupne določbe, ki se nanašajo na vse zavarovalne pogodbe, so v nadaljevanju OZ še posebne določbe, ki se nanašajo na pogodbe za premoženjska zavarovanja in pogodbe za osebna zavarovanja. OZ za premoženjska zavarovanja šteje zavarovanja, s katerimi se zagotavlja povrnitev škode, ki bi nastala v zavarovančevem premoženju, če bi nastal zavarovalni primer (škodna zavarovanja). V pogodbah o osebnem zavarovanju pa se višina zavarovalne vsote, ki jo mora zavarovalnica plačati, če nastane zavarovalni primer, določi v polici po sporazumu med pogodbenima strankama (vsotna zavarovanja). Med vsotna zavarovanja se uvrščajo vsa življenjska, nezgodna in zdravstvena zavarovanja, pri katerih kot obveznost zavarovalnice ni določena povrnitev škode, temveč vnaprej določena zavarovalna vsota. OZ med skupnimi določbami, ki se nanašajo na vse zavarovalne pogodbe, vsebuje tudi nekatere izjeme, ki obravnavajo (izključujejo) zdravstvena ali življenjska zavarovanja.

Poleg določb OZ o zavarovalni pogodbi se na razmerja med pogodbenima strankama nanašajo tudi nekatere določbe ZZavar-1, ki se uporabljajo vzporedno z določbami OZ.

Določbe OZ o posredniški pogodbi, razen pravil o posredniškem dnevniku in posredniškem

listu, se na podlagi 548. člena ZZavar-1 uporabljajo za zavarovalno posredovanje, kadar ni v ZZavar-1 določeno drugače.

2.7 Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ, Uradni list RS, 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23) ureja področje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, obseg pravic in obveznosti zavarovancev, določa nosilce družbene skrbi za zdravje in njihove naloge ter ureja odnose med izvajalcem obveznega zdravstvenega zavarovanja, izvajalci zdravstvenih storitev in zavarovanci.

Zdravstveno zavarovanje je obvezno in prostovoljno. Nosilec obveznega zdravstvenega zavarovanja je Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije, prostovoljno zdravstveno zavarovanje pa izvajajo zavarovalnice, ki imajo za to dovoljenje. ZZVZZ zavarovalnicam omogoča izvajanje treh tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj oziroma kombinacijo le-teh, in sicer nadomestno, dodatno in vzporedno zdravstveno zavarovanje.

V letu 2023 je bil sprejet pomemben zakon za vse državljane Republike Slovenije, in sicer je to novela z naslovom Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-T, Uradni list RS, št. 78/23 z dne 19. 7. 2023), ki je stopil v veljavo naslednji dan in določa ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in njegov prenos v obvezno zavarovanje v obliki plačil obveznega zdravstvenega prispevka v enotnem fiksnem znesku 35 EUR mesečno.

Z novelo ZZVZZ-T je bilo sprejeto, da bodo vsi člani Vzajemne, katerih zavarovalne pogodbe o dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju bodo prenehale z dnem začetka uporabe tega zakona, do uveljavitve zakona, ki bo uredil preoblikovanje Vzajemne, vendar ne več kot eno leto od začetka uporabe tega zakona, še naprej člani Vzajemne z vsemi pravicami, kot so jih imeli do prenehanja pogodb z Vzajemno, vključno s pravico do deleža v primeru preoblikovanja Vzajemne v delniško družbo.

Z dnem začetka uporabe 1. 1. 2024 citirane novele so v ZZavar-1 prenehale veljati določbe, ki se nanašajo na dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

2.8 Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP)

Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP, Uradni list RS, 93/07 ––uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F, 41/17 – PZ-G in 45/24) ureja obvezna zavarovanja v prometu, in sicer zavarovanje potnikov v javnem prometu (razen potnikov v zračnem prometu) proti posledicam nesreče, zavarovanje avtomobilske odgovornosti oziroma zavarovanje lastnika vozila proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, zavarovanje lastnika čolna proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam in zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, ter zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno potnikom, prtljagi in tovoru. Obvezno zavarovanje avtomobilske odgovornosti je v EU urejeno s posebnim sklopom direktiv, ki jim sledi tudi slovenski ZOZP.

Zaradi obveznosti prenosa Direktive (EU) 2021/2118 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. 11. 2021 o spremembi Direktive 2009/103/ES o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti je bil v letu 2024 Sprejet

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 45/24; ZOZP-E) z dne 4. 6. 2024.

2.9 Zakon o davku od prometa zavarovalnih poslov (ZDPZP)

Zavarovalnice in druge pravne osebe, ki opravljajo zavarovalne posle na območju Republike Slovenije, so zavezanci za plačevanje davka od zavarovalnih poslov na podlagi Zakona o davku od prometa zavarovalnih poslov (ZDPZP, Uradni list RS, št. 57/1999, 72/05 in 90/14). Davek od zavarovalnih poslov se plačuje po stopnji 8,5 % od davčne osnove. Davek od zavarovalnih poslov se na podlagi 8. člena ZDPZP ne plačuje od: 1. obveznih pokojninskih in invalidskih zavarovanj ter obveznih zdravstvenih zavarovanj; 2. premoženjskih (nezgodnih in zdravstvenih) in življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalno razmerje ni krajše od dobe 10 let; 3. zavarovanj, ki krijejo nevarnosti izven območja Republike Slovenije; 4. pozavarovanj. Za življenjska zavarovanja iz 2. točke prvega odstavka 8. člena ZDPZP se štejejo vsa življenjska zavarovanja ne glede na to, ali se zavarovalna vsota izplača v enkratnem znesku ali v obliki rente.

2.10 Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot-1) in Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov

S področja varstva potrošnikov sta bila v letu 2023 za poslovanje zavarovalnic in pokojninskih družb ter drugih subjektov, ki poslujejo na področju zavarovalništva v Republiki Sloveniji, pomembna Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot-1) in Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (ZisRPS).

Državni zbor je v letu 2022 sprejel Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot-1, Uradni list RS, št. 130/22), ki se uporablja od 26. 1. 2023. Razlog za sprejem novega zakona je bil prenos treh direktiv v slovenski pravni red, s čimer se zagotavlja poenotenje ravni varstva potrošnikov znotraj držav članic Evropske unije.

Zakon ureja pravice potrošnikov in potrošnic (v nadaljnjem besedilu: potrošnikov), ko podjetja ponujajo, prodajajo in z drugimi oblikami tržijo blago, storitve in digitalne vsebine, in določa dolžnosti podjetij, državnih organov in drugih subjektov, da te pravice zagotavljajo.

Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov iz novembra 2015 (Uradni list RS, št. 81/15) na sistemski ravni (nekateri področni zakoni so to področje urejali že prej, med njimi ZZavar) ureja izvensodno reševanje domačih in čezmejnih sporov, ki izvirajo iz pogodbenih razmerij med ponudnikom in potrošnikom ter se rešujejo s posredovanjem izvajalca izvensodnega reševanja potrošniških sporov. Cilj zakona je, da bi se potrošnikom in ponudnikom na vseh gospodarskih področjih zagotovila možnost hitrega, cenovno dostopnega, preprostega in učinkovitega izvensodnega reševanja domačih in čezmejnih potrošniških sporov v običajni in spletni trgovini.

2.11 Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1)

V Sloveniji je do 25. 1. 2023 varstvo osebnih podatkov urejal Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1, Uradni list RS, št. 86/04 in 67/07), ki je podrobneje določal pravice, načela in ukrepe, s katerimi se preprečujejo nezakoniti in neupravičeni posegi v zasebnost posameznika, ki bi lahko nastali kot posledica uporabe in obdelave osebnih podatkov.

Poleg tega se neposredno uporabljajo tudi določbe Konvencije o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov, ki je bila ratificirana in objavljena leta 1994 v Uradnem listu.

General Data Protection Regulation (GDPR) – uredba o zaščiti podatkov (Regulation (EU)

2016/679) je uredba Evropske unije, ki je bila sprejeta 27. 4. 2016, veljati pa je začela 25. 5. 2018 in je znotraj EU na novo uredila področje varovanja osebnih podatkov. V slovenski pravni red je bila prenesena z novim Zakonom o varovanju osebnih podatkov (ZVOP-2, Uradni list RS, št. 163/22), ki je začel veljati 26. 1. 2023.

Zavarovalnice zbirajo veliko osebnih podatkov od svojih strank, ki sklenejo zavarovalne pogodbe, in drugih upravičencev iz teh pogodb. Že pri svetovanju pred sklenitvijo zavarovalnih pogodb potrošniki običajno izpolnijo različne obrazce, prek katerih se zbira več podatkov o njih, zlasti še pri življenjskih zavarovanjih glede zdravstvenega stanja. Vsakokrat, ko potrošnik opravlja posel z zavarovalnico, zavarovalnica večinoma zahteva identifikacijo z osebnim dokumentom. K takšnemu poslovanju jo zavezuje zakonodaja, zato sme kopirati in hraniti kopije osebnih izkaznic ali potnih listov. Dodatno obveznost v zvezi z identifikacijo predstavlja poslovanje na daljavo (npr. z mobilno napravo, računalnikom). Osebni podatki so tudi registrska št. avtomobila, VIN – identifikacijska številka vozila, IP-naslovi itd. Zavarovalnice morajo pri varstvu osebnih podatkov poleg ZVOP-1 upoštevati tudi ZZavar-1, ZOZP, Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2), Zakon o osebni izkaznici (ZOIzk-1), ZPPDFT, GDPR, Zakon o inšpekcijskem nadzoru in Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP). Zaradi tega morajo zavarovalnice za zadostitev različnim zakonskim zahtevam sprejeti interna pravila.

Ker zavarovalnice zbirajo številne osebne podatke, je za zavarovalca ključno, da je jasno in razumljivo seznanjen s tem, zakaj zavarovalnica zbira določene podatke in komu jih posreduje. V praksi se lahko zgodi, da potrošnik dobi zgolj informacijo, da jim je tako naročeno. Uredba GDPR in ZVOP-2 pa zavarovalnicam in drugim upravljavcem nalagata obveznost, da zagotovijo te informacije potrošniku. Informacije morajo biti jasne in ne skrite v splošnih pogojih poslovanja. Informacije morajo biti razumljive vsakemu potrošniku, torej prilagojene. Zavarovalnice morajo same ali pa na zahtevo zavarovalca zagotoviti te informacije.

2.12 Evropski predpisi, ki se nanašajo na področje zavarovalništva

Zavarovalnice in pozavarovalnice zavezujejo tudi evropski predpisi. Seznam pomembnejših direktiv (ki »zavezujejo« na podlagi implementacije v pravni red držav članic) in izvedbenih predpisov Evropske unije (uredbe EU so neposredno uporabljive) je objavljen na spletni strani Agencije Predpisi Evropske unije/Agencija za zavarovalni nadzor (Zakonodaja in smernice (a-zn.si)).

2.12.1 Direktiva Solventnost II in Delegirana uredba o dopolnitvi Direktive Solventnost II s spremembami

Najpomembnejša direktiva na področju zavarovalništva je Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. 11. 2009 o začetku opravljanja ter opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (v nadaljevanju: direktiva Solventnost II), ki je prenesena v ZZavar-1. Na podlagi direktive Solventnost II je Evropska komisija izdala vrsto uredb, ki se neposredno uporabljajo ter zavarovalnice in pozavarovalnice zavezujejo kot nacionalni zakoni.

Najpomembnejša z vidika solventnosti zavarovalnic je Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. 10. 2014 o dopolnitvi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II). Ta dopolnjuje direktivo Solventnost II z določbami glede vrednotenja sredstev in obveznosti, lastnih virov sredstev, kapitalskih zahtev na podlagi tveganj zavarovalnic, podrobneje ureja sistem upravljanja v zavarovalnicah, ureja večjo preglednost pri javnih razkritjih javnosti in nadzorniku ter odgovornost nadzornih organov. Navedena področja ta delegirana uredba ureja podrobneje še za skupine in določa tudi pravila za zavarovalnice zunaj območja Evropske unije.

V Uradnem listu Evropske unije, L 277, z dne 2. 8. 2021, je bila objavljena Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1256 z dne 21. 4. 2021 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2015/35 v zvezi z vključevanjem tveganj glede trajnostnosti v upravljanje zavarovalnic in pozavarovalnic (v nadaljevanju: Delegirana uredba 2021/1256),[3] ki se uporablja od 2. 8. 2022.

2.12.2 Revizija direktive Solventnosti II

Prva, obsežna revizija direktive Solventnosti II je bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije 8. 1. 2025, in sicer je to Direktiva (EU) 2025/2 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 11. 2024 o spremembi Direktive 2009/138/ES glede sorazmernosti, kakovosti nadzora, poročanja, dolgoročnih jamstvenih ukrepov, makrobonitetnih orodij, tveganj glede trajnostnosti ter nadzora skupin in čezmejnega nadzora ter spremembi direktiv 2002/87/ES in 2013/34/EU, ki se bo s prenosom v slovenski pravni red začela uporabljati 30. 1. 2027.

Bistvene novosti Direktive (EU) 2025/2 se nanašajo na:

- področje proporcionalnosti, kjer se je uvedel nov pojem malega in nekompleksnega podjetja, ki bo glede na naravo, obseg in zahtevnost tveganj lahko sorazmerno uporabljal Direktivo 2009/138/ES. Tudi druge zavarovalnice in pozavarovalnice bodo, ob izpolnjevanju določenih pogojev, ob predhodni odobritvi nadzornika, lahko uporabljale nekatere sorazmernostne ukrepe.
- obvladovanje podnebnih in okoljskih tveganj bodo morale zavarovalnice in pozavarovalnice opredeliti v poročilu o lastni oceni tveganj in solventnosti, kjer se bodo morale opredeliti tudi do makrobonitetnih in likvidnostnih tveganj;
- poročilo o solventnosti in finančnem položaju, ki ga morajo vsako leto subjekti nadzora predložiti nadzorniku, bo moralo biti razdeljeno v dva sklopa, v del, ki je namenjen analitikom in drugim strokovnjakom, ter del, namenjen obveščanju imetnikov polic in upravičencem iz zavarovalnih pogodb;
- znižanje stroškov kapitala;
- obravnavo zavarovalniških skupin in finančnih konglomeratov s stališča kapitalskih zahtev in nadzora nad skupinami;
- obravnavo subjektov nadzora glede izplačila dividend ter pravic iz zavarovalnih pogodb v primeru izrednih in težkih razmer, ki jih razglasi EIOPA;
- izmenjavo informacij med nadzorniki in vlogo EIOPE v primeru čezmejnega poslovanja.

2.12.3 Direktiva IDD in Delegirane uredbe v zvezi z Direktivo IDD

Leta 2016 je bila objavljena Direktiva (EU) 2016/97 — direktiva o zavarovalni distribuciji (IDD), ki krepi varstvo potrošnikov na več področjih. Uvaja enotna pravila delovanja za vse distribucijske kanale, s čimer daje podlago za zagotavljanje enake ravni varstva strank ne glede na to, kje kupijo zavarovalni produkt, tj. neposredno pri zavarovalnici ali posredno prek drugih distributerjev. Direktiva IDD še posebej poudarja pomembnost izvedbe testa zahtev in potreb na podlagi informacij, pridobljenih od stranke, ter ob prodaji s svetovanjem tudi zagotovitev osebnega priporočila, ki pojasnjuje, zakaj je posamezni produkt najustreznejši glede na zahteve in potrebe stranke v povezavi z zavarovanjem. Dodatno uvaja zahteve glede ustreznega informiranja stranke pred sklenitvijo zavarovalne pogodbe in ob sklenitvi. Direktiva IDD je začela veljati 23. 2. 2016, uporabljati se je začela 1. 10. 2018, s sprejetjem ZZavar-1A februarja 2019 pa je bila prenesena v ZZavar-1.

3 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1256&from=EN.

V vseh državah članicah EU se je 31. 12. 2016 začela neposredno uporabljati Uredba (EU) št. 1286/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. 11. 2014 o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (PRIIP) (v nadaljevanju: uredba PRIIP). Ta uvaja nov, do potrošnika (zavarovalca) prijazen dokument s ključnimi informacijami (angl. *Key Information Document* ali KID) zaradi lažje medsebojne primerljivosti paketnih naložbenih produktov. Vsak razvijalec oziroma ponudnik naložbenih produktov, tj. upravljavec naložbenih politik oziroma investicijskih skladov, zavarovalnica in banka, mora tak dokument pripraviti, objaviti na svoji spletni strani in ga posredovati stranki pred sklenitvijo pogodbe.

Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/653 z dne 8. 3. 2017 o dopolnitvi Uredbe PRIIP z določitvijo regulativnih tehničnih standardov glede prikaza, vsebine, pregleda in revizije dokumentov s ključnimi informacijami ter pogojev za izpolnitev zahteve po posredovanju takih dokumentov določa vsebino in prikaz dokumenta s ključnimi informacijami, posebne določbe o dokumentu s ključnimi informacijami, pregled in revizijo dokumenta s ključnimi informacijami ter posredovanje dokumenta s ključnimi informacijami.

Evropska komisija je uredbo PRIIP in direktivo IDD predlagala v sprejetje z namenom okrepiti varstvo potrošnikov na območju celotne EU, tako da bi ti lažje primerjali različne ponudbe ponudnikov zavarovalnih produktov, ki obstajajo na trgu, ter bi se na podlagi dostopnih in razumljivih informacij lažje odločali za izbiro zavarovalnih produktov.

Zakon o izvajanju Uredbe (EU) o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (ZIUDPNP, Uradni list RS, št. 30/18) je določil pristojne organe in prekrške ter postopek izrekanja nadzornih ukrepov in prekrškov, ki jih pri izvajanju določb uredbe PRIIP izrekajo pristojni organi. Organi, pristojni za izvajanje uredbe PRIIP in ZIUDPNP, so Agencija za zavarovalni nadzor, Banka Slovenije in Agencija za trg vrednostnih papirjev.

2.12.4 Direktiva (EU) 2021/2118 v zvezi z avtomobilsko odgovornostjo

Dne 24. 11. 2021 je Svet Evropske unije sprejel Direktivo (EU) 2021/2118 o spremembi Direktive (EU) 2009/103 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L št. 430/21; v nadaljevanju: Direktiva 2021/2118), ki ureja zavarovanje avtomobilske odgovornosti. Direktiva 2021/2118 med drugim predpisuje ustanovitev organa, ki bo skrbel za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice, ki sklepa zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

2.12.5 Direktiva o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje zavarovalnic in pozavarovalnic (IRRD)[4]

Glavni namen IRRD, ki je bila objavljena 8. 1. 2025 in mora biti v pravni red držav članic Evropske unije prenesena do 30. 1. 2027, je poenotiti postopke sanacije in reševanja (po)zavarovalnic v vseh državah članicah, kar je še posebej pomembno za tiste (po)zavarovalnice, ki delujejo čezmejno. IRRD predstavlja pomemben korak k zagotavljanju stabilnosti in odpornosti zavarovalniškega sektorja, njen cilj pa je vzpostaviti okvir za učinkovito sanacijo in reševanje (po)zavarovalnic s sedežem v Evropski uniji, za katere velja Solventnost II, ki se že ali pa bi se lahko soočale s finančnimi težavami.

IRRD obravnava krizno upravljanje, ki zajema preventivno načrtovanje sanacije in reševanje (po)zavarovalnic. Zavezanke za izdelavo preventivnega načrta sanacije so (po)zavarovalnice, načrt

4 Direktiva (EU) 2025/1 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 11. 2024 o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje zavarovalnic in pozavarovalnic ter spremembi direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU in (EU) 2017/1132 ter uredb (EU) št. 1094/2010, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 806/2014 in (EU) 2017/1129 (Besedilo velja za EGP).

reševanja zanje pa bo pripravil nacionalni organ za reševanje (po)zavarovalnic na podlagi predhodno predloženega preventivnega načrta sanacije. Vsaka država članica namreč v skladu z IRRD določi enega ali, izjemoma, več organov za reševanje, ki so pooblaščeni za uporabo instrumentov za reševanje in izvajanje pooblastil za reševanje. Organi za reševanje so bodisi nacionalne centralne banke bodisi pristojna ministrstva ali javni upravni organi ali organi s pooblastili na področju javnega upravljanja.

V preventivnem načrtovanju sanacije in načrtovanju reševanja bo treba opredeliti vse pomembne subjekte skupin, katerih del je lahko zavarovatelj. Mednarodne (po)zavarovalnice bodo v pripravo načrtov sanacije vključene v okviru svojih matičnih družb.

(Po)zavarovalnice, ki bodo predstavljale vsaj 60 % trga življenjskih zavarovanj in pozavarovanj države članice in vsaj 60 % njenega trga neživljenjskih zavarovanj in pozavarovanj – pri čemer tržni delež za življenjska zavarovanja temelji na bruto zavarovalno-tehničnih rezervacijah, tržni delež za neživljenjska zavarovanja pa na bruto obračunanih premijah, bodo na solo ali skupinski ravni dolžne pripraviti in redno posodabljati preventivne načrte sanacije, v katerih bodo določile ukrepe, ki jih bodo morale sprejeti za obnovitev svojega finančnega položaja v primeru njegovega znatnega poslabšanja, ki bi lahko ogrozilo njihovo sposobnost preživetja. Določiti bodo morale sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov, ki bi sprožili aktivacijo popravnih ukrepov, predvidenih v preventivnih načrtih sanacije.

Nacionalni organ za reševanje bo pripravil načrte reševanja za (po)zavarovalnice, pri katerih bo verjetno, da bi bil v primeru njihovega propada ukrep za reševanje v javnem interesu, ali za katere bo ocenil, da opravljajo kritično funkcijo[5]. Na podlagi teh ocen bo nacionalni organ za reševanje zagotovil, da bo za vsaj 40 % trga življenjskih zavarovanj in pozavarovanj države članice in vsaj 40 % njenega trga neživljenjskih zavarovanj in pozavarovanj veljalo načrtovanje reševanja. Za vsako zavarovalnico ali pozavarovalnico, za katero bo veljal načrt reševanja, bodo veljale zahteve glede preventivnega načrtovanja sanacije. IRRD vsebuje tudi potrebne korake, ki jih morajo organi za reševanje upoštevati, preden in ko sprejmejo odločitve o reševanju. Ti vsebujejo zagotavljanje natančnega vrednotenja bilance stanja zavarovatelja, zaščitne ukrepe za prizadete delničarje in upnike, vključno z imetniki polic, da prejmejo odškodnino, če se znajdejo v slabšem položaju, kot če bi (po)zavarovalnica prenehala delovati po nacionalnem insolvenčnem postopku.

2.12.6 Delegirana uredba o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2

Za področje zavarovalništva je bila sprejeta Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/137 z dne 10. 10. 2022 o spremembi Uredbe (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 (objavljena UL L št. 19 z dne 20. 1. 2023, začela veljati dvajseti dan po objavi).

5 To so dejavnosti, storitve ali posli, ki jih opravljajo (po)zavarovalnice in jih ni mogoče nadomestiti v razumnem času ali z razumnimi stroški za imetnike polic, upravičence ali oškodovance, nesposobnost (po)zavarovalnice, da jih opravlja, pa bi verjetno znatno vplivala na finančni sistem ali realno gospodarstvo v eni ali več državah članicah, med drugim zlasti zaradi učinkov na socialno blaginjo velikega števila imetnikov polic, upravičencev ali oškodovancev ali zaradi sistemskih motenj ali izgube splošnega zaupanja v zagotavljanje zavarovalniških storitev.

2.12.7 Evropski predpisi s področja trajnostnega razvoja

Na področju trajnostnega razvoja je bilo od leta 2019 sprejetih nekaj uredb in v letu 2022 tudi Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. 12. 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (angl. *Corporate Sustainability Reporting Directive* ali direktiva CSRD).

V letu 2019 je bila sprejeta **Uredba (EU) 2019/2088 z dne 27. 11. 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev** (UL L št. 317/2019 z dne 9. 12. 2019). Sprejeta je bila z namenom, da se javnosti in potencialnim kupcem finančnih storitev razkrijejo relevantne informacije, ki bodo spodbudile povpraševanje po trajnostnih naložbah in produktih in s tem zeleni prehod (angl. *Sustainable Finance Disclosure Regulation* ali »uredba SFDR«).

Uredba (EU) 2019/2088 (Uredba SFDR) je del zakonodajnega okvira EU za trajnostne finance. Določa enotna pravila preglednosti za udeležence na finančnem trgu in finančne svetovalce v EU o tem, kako v svoje naložbene odločitve in finančna svetovanja vključujejo okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike dobrega upravljanja, ter za njihove splošne in s produkti povezane trajnostne načrte.

Uredba SFDR med udeležence na finančnem trgu uvršča tudi:

a) zavarovalnico, ki zagotavlja zavarovalne naložbene produkte (ZNP);
b) institucijo za poklicno pokojninsko zavarovanje;
c) proizvajalca pokojninskega produkta in
d) ponudnika vseevropskega osebnega pokojninskega produkta (PEPP).

Med finančne svetovalce pa uredba SFDR uvršča tudi:

a) zavarovalnega posrednika, ki zagotavlja zavarovalno svetovanje v zvezi z ZNP; in
b) zavarovalnico, ki zagotavlja zavarovalno svetovanje v zvezi z ZNP.

Uredba SFDR je bila leta 2020 dopolnjena in spremenjena **z Uredbo (EU) 2020/852 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb** (UL L št. 198/2020 z dne 22. 6. 2020), (**Uredba o »taksonomiji«** oz. »*Taxonomy Regulation*« ali **»uredba TR«**).

Člen 8 Uredbe o taksonomiji je obvezen le za finančna in nefinančna podjetja, za katera velja člen 19a ali člen 29a Direktive 2013/34/EU11 (v nadaljevanju: Računovodska direktiva), ki je bila v pravni red Republike Slovenije prenesena v ZGD-1, in sicer v 56. člen in 70.c člen. Ostala podjetja pa se za njegovo uporabo odločajo prostovoljno. Razkritja iz 8. člena Uredbe o taksonomiji niso predmet ocene pomembnosti in jih morajo finančna podjetja, za katera velja člen 19a ali člen 29a Direktive 2013/34/EU, vedno zagotoviti.

V UL L št. 433 z dne 10. 12. 2021 je bila objavljena Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 z dne 6. 7. 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 (Uredbe o taksonomiji) z določitvijo vsebine in prikaza informacij, ki jih morajo razkriti podjetja, za katera se uporablja člen 19a ali 29a Direktive 2013/34/EU, o okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnostih, ter metodologije za izpolnjevanje te obveznosti razkritja (v nadaljevanju: Delegirana uredba 2021/2178).

Delegirana uredba 2021/2178 določa kazalnike o aktivnostih podjetja, ki so opredeljene kot okoljsko trajnostne, in velja za finančna podjetja, tj. kreditne institucije, upravitelje premoženja, investicijska podjetja ter zavarovalnice in pozavarovalnice, in določa metodologije za izračun ključnih kazalnikov uspešnosti dejavnosti podjetja, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki se štejejo kot okoljsko trajnostne, ter podrobneje opredeljuje vsebino in prikaz informacij, ki jih morajo razkriti vsa podjetja (finančna in nefinančna).

Zaradi težav glede ocenjevanja skladnosti gospodarskih dejavnosti v letu 2022 s tehničnimi merili je uporaba Delegirane uredbe 2021/2178 v letu 2022 omejena na nekatere elemente in kvalitativno poročanje, preostale določbe pa so se začele uporabljati pozneje, to je od 1. 1. 2023 za nefinančna podjetja in od 1. 1. 2024 za finančna podjetja.

Poleg Uredbe o taksonomiji je izvajanje Uredbe SFDR podrobno urejeno še v Delegirani uredbi (EU) 2022/1288, ki dopolnjuje Uredbo SFDR v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo vsebino in prikaz informacij o načelu, da se ne škoduje bistveno, vsebino, metodologije in prikaz informacij o kazalnikih trajnostnosti in škodljivih vplivih na trajnostnost, ter vsebino in prikaz informacij o spodbujanju okoljskih ali socialnih značilnosti in ciljev trajnostnih naložb v predpogodbenih dokumentih, na spletnih mestih in v periodičnih poročilih (v nadaljevanju: Delegirana uredba 2022/1288).

Delegirana uredba (EU) 2022/1288 je bila v letu 2023 spremenjena z Delegirano uredbo (EU) 2023/363, ki se uporablja od 20. 2. 2023 dalje in od udeležencev na finančnem trgu zahteva, da razkrijejo obseg, v katerem so njihovi portfelji izpostavljeni dejavnostim, povezanim s plinom in jedrsko energijo, ki so v skladu z Uredbo o taksonomiji (Uredba (EU) 2020/852), kot je določeno v Delegirani uredbi (EU) 2022/1214 (t. i. Dopolnilni delegirani akt o podnebju).

Delegirana uredba (EU) 2022/1214 spreminja Delegirani uredbi (EU) 2021/2139 in (EU) 2021/2178, tako da pod strogimi pogoji vključuje posebne dejavnosti jedrske in plinske energije na seznam gospodarskih dejavnosti, ki jih zajema taksonomija EU. Merila za posebne plinske in jedrske dejavnosti so v skladu s podnebnimi in okoljskimi cilji EU in bodo pomagala pospešiti prehod s trdnih ali tekočih fosilnih goriv, vključno s premogom, k podnebno nevtralni prihodnosti. Uporablja se od 1. 1. 2023.

Uredba SFDR je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah od 10. 3. 2021 z določenimi odstopanji oziroma postopoma do 1. 1. 2023, ko se je začela uporabljati v celoti. Od teh datumov naprej morajo finančni udeleženci na svojih spletnih straneh objaviti informacije o tem, kako pri svojem poslovanju in naložbenih odločitvah upoštevajo trajnostna tveganja.

Na podlagi Uredbe o izvajanju Uredbe (EU) o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 17/23, je pristojnost za izvajanje Uredbe SFDR dodeljena Agenciji za trg vrednostnih papirjev in Agenciji za zavarovalni nadzor.

Od 30. 6. 2021 naprej morajo udeleženci na finančnih trgih ali matične družbe teh udeležencev, ki na konsolidirani podlagi presegajo merilo povprečnega števila 500 zaposlenih, na svojih spletnih mestih objaviti in tekoče posodabljati izjavo o svojih politikah potrebne skrbnosti v zvezi z glavnimi škodljivimi vplivi svojih investicijskih odločitev na dejavnike okoljske trajnostnosti. Pri tem upoštevajo tudi določila Direktive 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. 10. 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin. Od 1. 1. 2022 naprej pa morajo udeleženci na finančnih trgih v svojih periodičnih poročilih razkriti, v kolikšni meri njihovi finančni produkti dosegajo okoljske in socialne značilnosti.

Dne 5. 1. 2023 je začela veljati Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. 12. 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (angl. *Corporate Sustainability Reporting Directive* ali CSRD), ki pomembno spreminja obstoječa pravila poročanja o trajnostnosti, opredeljena v Direktivi o nefinančnem poročanju (Direktiva 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. 10. 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin (angl. *Nonfinancial Reporting Direktive* ali NFRD)), ki je prenesena v pravni red Republike Slovenije z ZGD-1. Zavarovalnice in druge finančne organizacije imajo prek svojih naložbenih in zavarovalnih dejavnosti ključno vlogo pri prehodu na popolnoma trajnosten in vključujoč gospodarski in finančni sistem. Zato tudi zanje veljajo zahteve glede poročanja o trajnostnosti, če izpolnjujejo merila, ki jih uvaja CSRD.

CSRD spreminja več pravnih predpisov, med njimi Računovodsko direktivo, ki je bila v pravni red Republike Slovenije prenesena s spremembami in dopolnitvami ZGD-1, in sicer z ZGD-1M.

Nova pravila, ki jih uvaja CSRD, bodo veljala med letoma 2024 in 2028. Direktiva na podlagi prenovljenega člena 19a ali 29a Računovodske direktive[6] s svojimi novostmi širi obseg podjetij, ki bodo zavezana k poročanju o trajnostnosti. Širi se nabor finančnih podjetij, ki bodo zavezana k

poročanju v skladu z 8. členom Uredbe o taksonomiji (Uredba (EU) 2020/852). **O trajnostnosti bo zdaj moralo poročati večje število velikih podjetij ter tudi majhna in srednja podjetja, ki kotirajo na borzi. Širijo pa se tudi nabor področij, ki se razkrivajo, ter obseg, struktura in način razkritij glede trajnostnosti.** CSRD posodablja in krepi pravila v zvezi s socialnimi in okoljskimi informacijami, ki jih morajo podjetja sporočati.

Direktiva CSRD zahteva tudi revizijo (**zagotovilo**) **sporočenih informacij** in uvaja podrobnejše zahteve glede poročanja in zahtevo po poročanju v skladu z obveznimi standardi EU o trajnostnem poročanju.

Z novimi pravili CSRD odpravlja težave pri kakovosti in zanesljivosti dosedanjega nefinančnega poročanja podjetij, ki povzročajo vrzel v odgovornosti. **Cilj CSRD je, da se trajnostno poročanje sčasoma izenači s finančnim poročanjem, tako da se javnosti končno omogoči dostop do zanesljivih in primerljivih podatkov.** Da bi dosegli ta cilj, so potrebni obvezni skupni standardi poročanja o trajnostnosti (angl. *European Sustainability Reporting Standard* ali ESRS). S sprejetjem ESRS prek delegiranih aktov se bo zagotovilo harmonizirano poročanje o trajnostnosti po vseh državah v Uniji. ESRS morajo biti v skladu z drugim pravom Unije, zlasti z zahtevami po razkritju iz Uredbe SFDR in delegiranih aktih, sprejetih na podlagi Uredbe (EU) 2020/852 (Uredba o taksonomiji).

Prenovljena Računovodska direktiva v novem členu 29b novega poglavja 6A – Standardi poročanja o trajnostnosti določa, da se informacije, o katerih morajo podjetja poročati v skladu s členoma 19a in 29a, določijo v evropskih standardih poročanja o trajnostnosti (ESRS), ki jih sprejme Evropska komisija v skladu s členom 49 kot delegirane akte za dopolnitev Direktive 2013/34/EU. Na tej podlagi je bil z Delegirano uredbo (EU) 2023/2772 sprejet prvi sklop evropskih standardov poročanja o trajnostnosti (ESRS), ki jih morajo podjetja uporabiti za poročanje o trajnostnosti v skladu s prenovljenima členoma 19a in 29a Direktive 2013/34/EU, v skladu s časovnim načrtom iz člena 5(2) Direktive (EU) 2022/2464. Delegirana uredba (EU) 2023/2772 se je začela uporabljati od 1. 1. 2024 za poslovna leta, ki se začnejo 1. 1. 2024 ali pozneje. ESRS predpisuje časovni razpored poročanja od poslovnega leta 2024 do 2028.

Predvideno je bilo, da bo Evropska komisija drugi sklop standardov poročanja o trajnosti z delegiranimi akti sprejela do 30. 6. 2024.

CSRD uvaja zahtevo, da mora trajnostno poročanje podjetja potrditi akreditirani neodvisni revizor ali overitelj.

Pravila, ki so bila na podlagi CSRD uvedena z Direktivo o nefinančnem poročanju, ostanejo v veljavi do uveljavitve in začetka uporabe novih pravil.

Podjetja, za katera je prej veljala Direktiva o nefinančnem poročanju (NFRD) (velike družbe, ki kotirajo na borzi, velike banke in velike zavarovalnice – vse, če imajo več kot 500 zaposlenih), kot tudi velike družbe zunaj EU, ki kotirajo na borzi, z več kot 500 zaposlenimi bodo po ESRS za poslovno leto 2024 morala poročati prvo izjavo o trajnosti, ki bo objavljena leta 2025.

6 Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. 6. 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS.

2.12.8 Uredba o digitalni odpornosti za finančni sektor (DORA)

V UL L št. 333 z dne 27. 12. 2022 je bila objavljena Uredba Komisije (EU) 2022/2554 z dne 14. 12. 2022 o digitalni odpornosti za finančni sektor in spremembi uredb (ES) št. 1060/2009, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 600/2014, (EU) št. 909/2014 in (EU) št. 2016/1011.

Finančni subjekti morajo od 17. 1. 2025 upoštevati enotna pravila za varnost svojih omrežij in informacijskih sistemov. Digitalna operativna odpornost za finančni sektor vzpostavlja okvir za predpise o digitalni operativni odpornosti, v skladu s katerimi morajo vsi finančni subjekti zagotoviti, da so sposobni prenesti, obravnavati in se odzvati na kakršnokoli motnjo ali grožnjo, povezano z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo (v nadaljevanju: IKT). **Glavni cilj DORE je preprečevanje in zmanjševanje kibernetskih nevarnosti.**

2.12.9 Uredba Komisije (EU) 2023/1803 z dne 13. 8. 2023 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (Besedilo velja za EGP)

Evropska komisija je sprejela Uredba Komisije (EU) 2023/1803, s katero je sprejela nekatere mednarodne računovodske standarde, ki so v prilogi te uredbe.

2.12.10 Skupne smernice EBE, EIOPE in ESME in smernice EIOPE ter drugi pomembni nedavni strateški dokumenti EIOPE

Pomembne so tudi smernice, ki jih izdaja Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA). V smernicah so predstavljena stališča organa EIOPA glede ustreznih nadzorniških praks v okviru Evropskega sistema finančnega nadzora ali glede tega, kako bi bilo treba uporabljati zakonodajo Evropske unije na posameznih področjih. Organ EIOPA zato od vseh pristojnih organov in finančnih institucij, na katere je naslovil smernice, pričakuje, da jih bodo upoštevali.

Agencija prek članstva v EIOPI spremlja sprejemanje izvedbenih uredb Evropskega parlamenta in Sveta oziroma Evropske komisije, ki se nanašajo na področje dela Agencije ter smernic EIOPE, in vpliva na njihovo spreminjanje. EIOPA izdaja smernice, ki so kot standard poslovanja pomembne za zavarovalnice in pozavarovalnice ter so dostopne na spletni strani EIOPE (https://eiopa.europa.eu/publications/eiopa-guidelines). Agencija uporablja smernice EIOPE in tudi skupne smernice, ki jih izdajo skupaj vsi trije evropski finančni regulatorji: EIOPA, Evropski bančni organ (EBA) in Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA).

Agencija je na svoji spletni strani objavila, da pričakuje, da bodo zavarovalnice in pozavarovalnice storile vse, kar je v njihovi moči, da bodo pri svojem poslovanju upoštevale smernice EIOPE, pa tudi, da bo sama v postopkih nadzora nad zavarovalnicami in pozavarovalnicami uporabljala smernice EIOPE za vsebinsko presojo vprašanj, ki se nanašajo na področje njihovega urejanja.

EIOPA je 30. 9. 2022 na svoji spletni strani objavila Strategijo za obdobje 2023–2026. V njej poudarja, da je treba skrbeti za varno in vzdržno okolje za državljane Evropske unije, tudi danes, v času nenehnih sprememb in izzivov. Nadzorniki imajo v nestabilnih časih veliko odgovornost do potrošnikov – zavarovancev, zavarovalcev in upravičencev, saj je pri negotovih ekonomskih razmerah še vedno treba opozarjati, da je cilj sprememb boljša družba, kar se lahko doseže tudi z zeleno in digitalno transformacijo. Zavarovalnice kot dolgoročni vlagatelji in partnerji pri naravnih in drugih nesrečah morajo ostati finančno trdne in sposobne izpolnjevati obljube, dane v pogodbah, ne samo danes, temveč tudi jutri in pojutrišnjem, ko se lahko zgodi že druga nesreča ali katastrofa.

EIOPA v svoji strategiji opozarja, da mora industrija sodelovati z nadzornikom in regulatorjem, tako bo delovanje zavarovalniškega sektorja sodobno in bo lahko sledilo spremembam na trgih ter bo učinkovito izvajalo svoje naloge. Vsako nepremišljeno poseganje v delovanje zavarovalnic ima dolgoročne negativne posledice na potrošnike.

3 GOSPODARSKO OKOLJE

3.1 Mednarodno okolje

V letu 2024 je svetovno gospodarstvo zaznamovala zmerna oziroma upadajoča gospodarska rast. Spremljale so jo negotovosti, ki so med drugim izvirale iz oboroženega konflikta na širšem območju Bližnjega vzhoda ter še vedno trajajoče vojne med Rusijo in Ukrajino. V začetku junija so rezultati volitev v Evropski parlament sprožili negotove politične razmere v Franciji, v ZDA pa so negotovost v drugi polovici leta povečale predsedniške volitve in novembrska napoved novoizvoljene administracije, da bo dvignila carine. Inflacijski pritiski so se med letom postopno zmanjševali.[7]

Glede na zadnje ocene mednarodnih ustanov so krepko rast realnega bruto družbenega proizvoda (BDP) izkazale ZDA, šibko pa evrsko območje. Rast v ZDA je temeljila na še vedno močni zasebni potrošnji, v evrskem območju pa je gibanje BDP temeljilo na upadu investicijske potrošnje in počasnejši rasti preostalih komponent BDP[8]. V drugi polovici leta so se gospodarski obeti poslabšali. To velja predvsem za evrsko območje.

BDP v evroobmočju se je leta 2024 realno povečal za 0,9 %[9], potem ko je v letu 2023 porasel za 0,4 %. H krepitvi rasti so prispevale predvsem storitvene dejavnosti. Gospodarsko rast so podpirali tudi povečevanje realnih dohodkov, svetovna trgovinska menjava in program »EU naslednje generacije«. Hkrati je bila industrija zaradi kombinacije strukturnih in cikličnih dejavnikov še vedno šibka. Na industrijo so bolj kot na storitvene dejavnosti vplivali še vedno restriktivni pogoji, ki so izhajali iz preteklega cikla zaostrovanja denarne politike in visokih vhodnih stroškov. Cikel rahljanja denarne politike, ki se je začel sredi leta 2024, se še ni prelil v gospodarstvo. Na industrijo so negativno vplivali tudi izguba deleža evroobmočja na izvoznih trgih ter regulativni izzivi in velika negotovost v zvezi s političnimi in geopolitičnimi dogodki. Na splošno je bila rast v letu 2024 odraz pozitivnega prispevka zasebne in javne potrošnje ter neto trgovinske menjave, medtem ko so naložbe in spremembe zalog na gospodarsko aktivnost vplivale zaviralno.

Stanovanjske naložbe so se leta 2024 ob še vedno strogih pogojih financiranja in šibkem povpraševanju močno zmanjšale. Glede na obseg v letu 2023 so se zmanjšale za 4,0 %, kar je največje medletno zmanjšanje po svetovni finančni krizi leta 2009. Zmanjšanje je bilo predvsem posledica zapoznelega vpliva zaostrovanja denarne politike zaradi višjih hipotekarnih obrestnih mer in strožjih bančnih posojilnih standardov.

Negradbene naložbe so se v letu 2024 ob šibkem domačem in tujem povpraševanju, strogih pogojih financiranja in veliki negotovosti na različnih področjih ponovno zmanjšale. Na splošno so se negradbene naložbe zmanjšale za 2,3 % v primerjavi z ravnijo iz leta 2023.

Izvoz evroobmočja se je v letu 2024 rahlo izboljšal, vendar je bila dinamika še vedno relativno šibka. Negativen vpliv so imeli zapozneli učinki pretekle apreciacije evra. Še vedno so precejšnjo težavo predstavljali stroški energije, pri čemer so se zaradi razmeroma visokih cen plina povečali proizvodni stroški za izvoznike evroobmočja, s tem pa so se znižale stopnje dobička in zmanjšala se je konkurenčnost. Izzive za evroobmočje sta predstavljala tudi šibko povpraševanje iz Kitajske, zlati po proizvodih za investicije, in povečana konkurenca kitajskih proizvajalcev. Rast uvoza je bila umirjena zaradi šibkega domačega povpraševanja in naložb. Na splošno je neto trgovinska menjava rahlo pozitivno vplivala na rast.

Na trgu dela v evroobmočju se je rast zaposlenosti glede na trend v zadnjih letih upočasnila. Stopnja brezposelnosti se je s 6,5 % v januarju znižala na 6,2 % v decembru, kar je ena najnižjih stopenj od uvedbe evra. Šibka rast produktivnosti dela je bila večinoma ciklična zaradi šibkega povpraševanja, medtem ko so podjetja kopičila delovno silo, tj. v obdobju nizke gospodarske rasti so imela več delavcev, kot je potrebno. Dohitevanje realnih plač z inflacijo je spodbudilo prilagajanje dinamike zaposle-

7 Letna poročila zavarovalnic.

8 Štiri komponente bruto domačega proizvoda so osebna potrošnja, poslovne investicije, državna potrošnja in neto izvoz.

9 Letno poročilo ECB 2024.

nosti in proizvodnje, medtem ko so se realne plače bolj usklajeno gibale z okrevanjem produktivnosti. Zato je denarna politika ECB s srednjeročno usmeritvijo in brez poseganja v cilj ohranjanja cenovne stabilnosti prispevala k rasti zaposlenosti in produktivnosti, ki spadata med cilje Evropske unije.

Javnofinančni primanjkljaj v evroobmočju naj bi se v letu 2024 dodatno znižal, in sicer na raven, ki je rahlo višja od praga 3-odstotnega BDP-ja, potem ko je v letu 2023 znašal 3,6 %.

Skupna inflacija v evroobmočju, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP), se je zniževala tudi v letu 2024. Decembra je znašala 2,4 %, kar je 0,5 odstotne točke manj kot leto prej.

V letu 2024 so se tečaji delnic nefinančnega sektorja, še bolj pa finančnega sektorja, zvišali. V finančnem sektorju je k zvišanju tečajev največ prispeval bančni sektor, na katerega je spodbudno vplivala visoka dobičkonosnost. Na tečaje delnic so ugodno vplivali znižanje premij za tveganje lastniškega kapitala, boljša kratkoročna pričakovanja o dobičku, višje izplačane dividende in nižje dolgoročne netvegane obrestne mere. Donosnost podjetniških obveznic se je zmanjšala v naložbenem in visoko donosnem segmentu ter je bila konec decembra 2024 nižja kot leto prej, in sicer zaradi nižjih netveganih obrestnih mer in zmanjšanja razmikov.

Dogajanje na finančnih trgih je bilo od začetka decembra predvsem pod vplivom pričakovanj počasnejšega zniževanja ključne obrestne mere Fed. Zahtevane donosnosti nemških in ameriških državnih obveznic so porasle, osrednji ameriški in evropski delniški indeksi pa večinoma upadli z rekordnih ravni ali vrhov, doseženih v prvi polovici decembra. Okrepila se je vrednost ameriškega dolarja.[10]

3.2 Slovenija

Gospodarske razmere v Sloveniji so ob raznolikem gibanju med dejavnostmi v lanskem zadnjem četrtletju ostale negotove, vendar boljše kot pred letom.[11]

Slovenija je kazala podobno makroekonomsko sliko kot evrsko območje: zasebna potrošnja je zmerno rastla, investicijska potrošnja pa je upadla. Mednarodna menjava je zaradi počasnejšega okrevanja izvozne aktivnosti negativno vplivala na skupno rast BDP.

Tudi Banka Slovenije v decembrski napovedi za leto 2024 Sloveniji pripisuje skromno rast realnega BDP, saj naj bi bila ta le 1,4-odstotna, v letu 2025 pa bi se lahko okrepila na 2,2 %. Stopnja splošne inflacije je po ocenah za obe leti z 2,0 oziroma 2,2 % blizu tisti v evrskem območju. Napovedi spremljajo tveganja, povezana predvsem z geopolitičnimi negotovostmi in morebitnimi protekcionističnimi ukrepi v zunanji trgovini.

V Sloveniji je bila aktivnost večine gospodarskih dejavnosti v prvih desetih oz. enajstih mesecih leta 2024 medletno večja; razpoloženje v gospodarstvu je konec leta ostalo na nizki ravni, medletno pa nekoliko višje. Realni izvoz blaga, ki od septembrskega upada stagnira, je bil v enajstih mesecih za 3,5 % večji kot pred letom. Aktivnost v gradbeništvu se je po postopnem upadanju v predhodnih mesecih novembra precej okrepila, medletno pa je bila nižja kot v enajstih mesecih leta 2023. V tržnih storitvah se je realni prihodek od sredine leta tekoče precej zmanjšal, medletno pa je bil v desetih mesecih 2024 večji za 1,6 %. Razpoloženje v gospodarstvu, ki je bilo konec leta 2024 medletno sicer nekoliko višje, pa je še vedno zaostajalo za dolgoletnim povprečjem.

Gibanja na trgu dela so bila v zadnjih mesecih leta 2024 umirjena; medletna rast plač je bila oktobra 2024 nekoliko višja kot predhodne mesece. Število delovno aktivnih od druge polovice 2023 sicer pretežno stagnira na rekordno visoki ravni. Leta 2024 je bilo v povprečju brezposelnih

10 Pregled makroekonomskih gibanj, januar 2025 | Banka Slovenije.

11 Pregled makroekonomskih gibanj, januar 2025 | Banka Slovenije.

45.982 oseb oz. 5,6 % manj kot leto prej. Medletna realna rast povprečne bruto plače je bila oktobra višja kot pretekle mesece (6,8 %) ob višji nominalni rasti (6,5 %) in nizki (ničelni) inflaciji. V javnem sektorju je bila rast povezana predvsem s povečanjem vrednosti plačnih razredov zaradi junijske delne uskladitve z inflacijo, v zasebnem, v katerem je bila rast plač višja kot v javnem, pa pomemben dejavnik rasti ostaja pomanjkanje delovne sile.

Medletna inflacija je bila konec leta 2024 1,9-odstotna, kar je za več kot polovico nižja kot leto prej (4,2-odstotna), povprečna inflacija v letu 2024 pa se je znižala s 7,4 % (2023) na 2,0 %. Medletna inflacija, merjena s HICP, je decembra v Sloveniji znašala 2,0 %, v evrskem območju pa po prvi oceni 2,4 %.[12]

12 Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, št. 1/2025.

4 NARAVNE NESREČE

4.1 Definicija in vpliv na zavarovalnice

Zaradi podnebnih sprememb so naravne nesreče vedno bolj pogoste, povzročajo vedno večje škode in posledično tudi višje odškodnine, kar vodi do višjih premij za zavarovanje premoženja proti naravnim nesrečam. Zato postaja večja ozaveščenost prebivalstva o podnebnih tveganjih vse pomembnejša.

Naravne katastrofe so najhujše oblike naravnih nesreč, pri katerih so posledice tako obsežne, da povzročijo izgube življenj, ogromno materialno škodo in dolgotrajne motnje v družbi oziroma so nenadni in pogosto uničujoči naravni pojavi, ki ogrozijo življenje ljudi, povzročijo škodo na premoženju in vplivajo na okolje. Sem uvrščamo potrese, poplave, nevihte in neurja s točo, viharje, orkane, tornade, vulkanske izbruhe, plazove, pozebe in suše. Gre za dogodke, ki jih ne povzroči človek neposredno, a lahko njihove posledice poslabša z neustreznim ravnanjem z okoljem (na primer z uničevanjem gozdov ali gradnjo na poplavnih območjih).

Zavarovalnice prenašajo tveganja takih katastrofalnih dogodkov na svoje poslovanje s sklenitvijo pozavarovalnih pogodb. Ustrezni pozavarovalni programi zagotavljajo zavarovalnicam, da tovrstni dogodki omejeno vplivajo tako na njihove izide poslovanja kakor tudi na kapitalsko ustreznost zavarovalnic.

Pozavarovanje tovrstna tveganja tudi geografsko razprši. Posledica s škodnega vidika slabših let pa je tudi podražitev pozavarovalnih kritij, kar se v končni fazi prelije v premije zavarovalnih produktov.

4.2 Naravne nesreče v svetu v 2024

Po podatkih švicarskega inštituta SwissRe Institute so v letu 2024 naravne nesreče povzročile skupno gospodarsko škodo v višini okoli 305 milijard EUR, kar je približno 11 % več kot leto prej. Od tega je bilo zavarovanih približno 136 milijard EUR izgub, kar pomeni tretje najdražje leto za zavarovalniški sektor od leta 1980.

Preglednica 2: Skupne finančne in zavarovane izgube v letih 2023 in 2024

Finančne in zavarovane škode (v milijardah EUR)	Leto 2024	Leto 2023	Sprememba 2024/2023	Povprečje prejšnjih 10 let
Finančne škode (skupaj)	305	274	11 %	230
Škode iz naravnih katastrof	296	264	12 %	-
Škode, ki jih je povzročil človek	9	10	–6 %	-
Zavarovane škode (skupaj)	136	113	20 %	98
Škode iz naravnih katastrof	128	104	23 %	89
Škode, ki jih je povzročil človek	8	9	–7 %	-

Vir: Sigma 1/2025

Glavni povzročitelji izgub so bili močni orkani, hude nevihte in poplave. Orkana Helene in Milton sta septembra in oktobra prizadela Florido, pri čemer je Helene povzročila skupno škodo v višini okoli 52,1 milijarde EUR, medtem ko je Milton povzročil najvišje zavarovane izgube v višini približno 23,3 milijarde EUR.

V Evropi so hude poplave v Španiji, zlasti v okolici Valencije, povzročile škodo v višini približno 10,2 milijarde EUR, pri čemer je bilo zavarovanih za okoli 3,9 milijarde EUR. V Aziji je tajfun Yagi povzročil škodo v višini okoli 13 milijard EUR in zahteval približno 850 življenj, vendar je bilo zavarovanih le približno za 1,5 milijarde EUR izgub.

Leto 2024 bo znano tudi kot najtoplejše leto doslej s povprečno globalno temperaturo približno 1,5 °C višjo od predindustrijske ravni, kar prispeva k pogostejšim in hujšim vremenskim katastrofam. Vse bolj se izraža potreba po prilagoditvi zavarovalniških modelov in povečanju pripravljenosti družb na vse pogostejše vremenske katastrofe.

4.3 Naravne nesreče v Sloveniji v obdobju od 2006 do 2024

4.3.1 Prikaz naravnih nesreč

V letu 2024 so zavarovalnice za škode, ki so jih povzročile naravne nesreče, izplačale skoraj 90 milijonov EUR, skupna gospodarska škoda pa ni bila posebej ocenjena. Med posameznimi vrstami naravnih nesreč prevladujejo nevihte in neurja s točo, za katere so zavarovalnice izplačale skupaj več kot 70 milijonov EUR. Nevihte in neurja s točo pa so 12. in 13. 8. 2024 povzročile tudi najvišjo plačano odškodnino za posamezni dogodek (neurje s točo v Osrednji Sloveniji in na Štajerskem), ki je znašala skoraj 44 milijonov EUR.

V letu 2023 so avgustovske poplave in plazovi v Sloveniji povzročili skupno gospodarsko škodo v višini 3 milijarde EUR[13] in so prizadele 183 od 212 občin. Posledično so s 130 milijoni izplačanih odškodnin avgustovske poplave 2023 najdražji posamični dogodek v Sloveniji. Prav tako pa velja leto 2023 kot najbolj katastrofalno do sedaj tudi z vidika zavarovalnic, saj so v celem letu izplačale skoraj 309 milijonov EUR za škode, ki so jih povzročile naravne nesreče. Poleg poplav so bile v letu 2023 katastrofalne tudi nevihte in neurja s točo, za katere so zavarovalnice izplačale skupaj skoraj 107 milijonov EUR.

Po posameznih letih so kot najvišje plačane kosmate odškodnine glede na vrsto naravne nesreče prevladovale predvsem nevihte in neurja s točo (15 od 19), trikrat se pojavi poplava in enkrat vihar. Skupno plačane kosmate odškodnine sicer med leti 2006 in 2024 nihajo, zaznavamo pa trend, da se povprečna skupno izplačana odškodnina večinoma povečuje skozi leta.

Preglednica 3: Plačane kosmate odškodnine glede na vrsto naravne nesreče od 2006 do 2024 (v mio EUR)

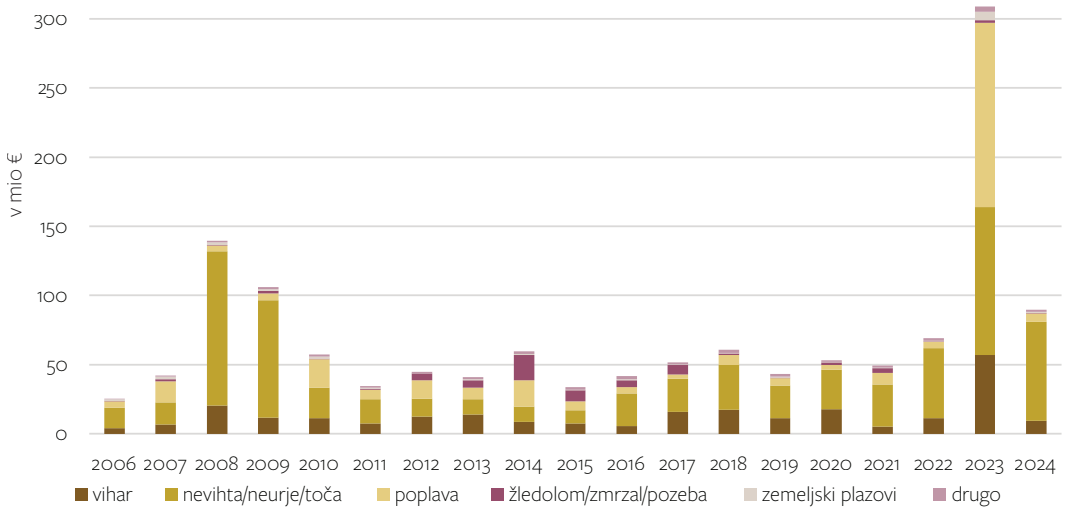

Vir: Podatki izbranih zavarovalnic

13 12 mesecev po poplavah v številkah | GOV.SI

Preglednica 4: Deleži kosmate odškodnine po vrsti naravne nesreče od 2006 do 2024

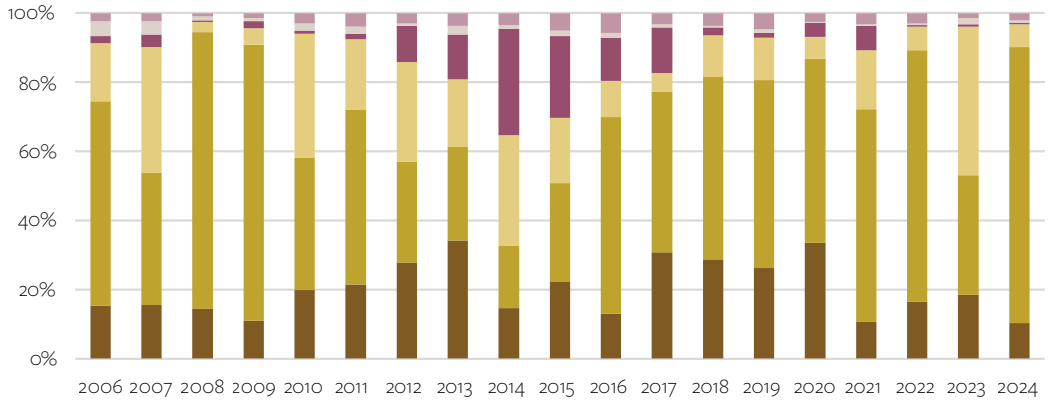

Vir: Podatki izbranih zavarovalnic

Skupaj plačane odškodnine za vse škodne dogodke, ki so jih povzročile naravne nesreče od leta 2006 do leta 2024, znašajo 1,352 milijarde EUR (grafikon spodaj). Več kot polovico (703 milijonov EUR) se jih nanaša na nevihte in neurja s točo. Z 278 milijoni EUR plačanih odškodnin sledijo poplave ter vihar z 255 milijoni EUR plačanih odškodnin. Na četrtem mestu je s 64 milijoni EUR plačanih odškodnin žledolom oz. dogodki, povezani z zmrzaljo. Žledolom, ki je Slovenijo prizadel v začetku februarja 2014, je povzročil za okoli 430 milijonov EUR ekonomske škode.

Preglednica 5: Skupna kosmata odškodnina iz naravnih nesreč 2006-2024 (v mio EUR)

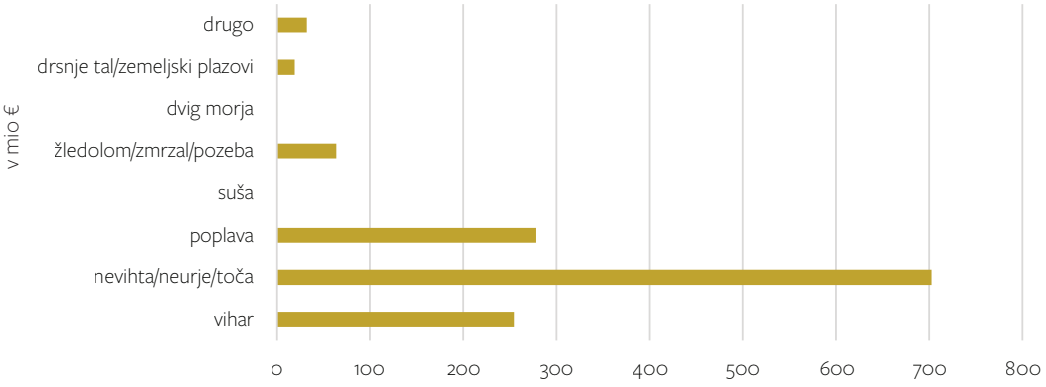

Vir: Podatki izbranih zavarovalnic

Še posebej zgovorna je preglednica 6, ki kaže 10 največjih dogodkov po višini plačane kosmate odškodnine v obdobju od leta 2006 do leta 2024. Vidimo, da so kar štirje največji dogodki po navedenem merilu nastali v letu 2023, in sicer so bile to nevihte v juliju leta 2023 in za slovenske razmere izjemno visoke plačane kosmate odškodnine iz naslova poplav v avgustu 2023, v višini 130 milijonov EUR.

Preglednica 6: Največjih 10 dogodkov po višini plačane kosmate odškodnine v obdobju od 2006 do 2024 (v mio EUR)

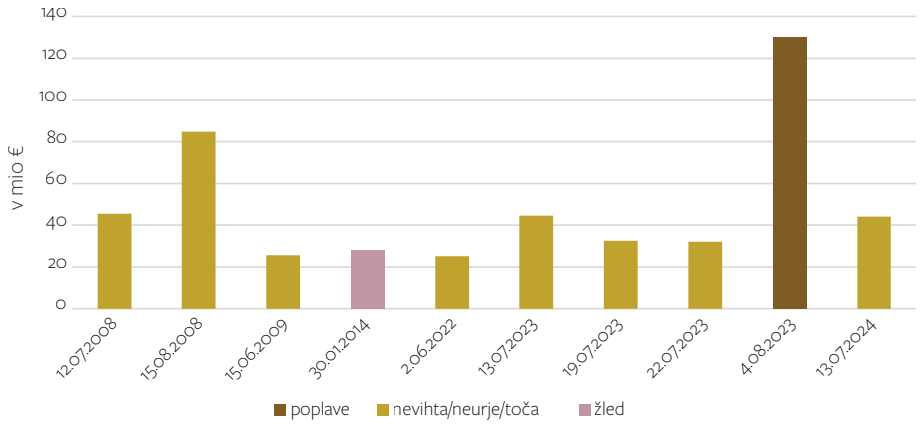

Vir: Podatki izbranih zavarovalnic

4.3.2 Aktivnosti na področju zavarovanja za naravne nesreče v letu 2024

Po katastrofalnih poplavah v letu 2023 je Agencija v marcu 2024 izvedla študijo obsega zavarovalne vrzeli pri naravnih nesrečah, pri čemer so ocene pokazale, da je nezavarovanih približno 70 % objektov pred poplavami in skoraj 80 % pred potresi. Kot odziv na to je Agencija izvedla niz sestankov z zavarovalnicami, ki nudijo zavarovalna kritja za naravne nesreče, organizirala tematsko konferenco »Narava je izbrala vroče«, podala pobudo za ustanovitev posebne delovne skupine s ciljem priprave predloga ukrepov za zmanjšanje zavarovalne vrzeli na področju zavarovanj pred naravnimi nesrečami (v nadaljevanju delovna skupina) ter izvedla srečanja z nadzorniki/predstavniki primerljivih držav, ki tudi pripravljajo izboljšanje ureditve na tem področju (Italija, Portugalska, Avstrija).

Delovna skupina, v kateri sodelujejo predstavniki slovenskih zavarovalnic, Slovensko zavarovalno združenje, predstavniki Ministrstva za finance ter Ministrstva za naravne vire in prostor in Agencije za zavarovalni nadzor, je bila ustanovljena v septembru 2024 in je na sedmih srečanjih obravnavala različne sistemske in zakonodajne rešitve za zmanjšanje zavarovalne vrzeli pri nevarnostih potresa in poplave. Cilj je razbremenitev proračuna v primeru uničujočega potresa ter povečanje varnosti prebivalstva, in sicer z zmanjšanjem zavarovalne vrzeli za potres za najbolj ogrožene stanovanjske objekte. Pri tem rešitev ne sme predstavljati motnje dobro delujočemu zavarovalnemu trgu, premije morajo ostati odvisne od tveganja, da se preprečuje moralni hazard in omogoča prenos presežkov tveganja na pozavarovalni trg. Rešitev mora biti operativno razmeroma enostavno izvedljiva in mora izkoristiti obstoječe instrumente socialne države ter rešitve upravljanja stanovanjskih objektov.

Na podlagi zbranih podatkov in s primerjavo ureditev v tujini (predvsem pripravljenih sprememb na Portugalskem, ki je glede višine in koncentracije potresnega tveganja ter trenutne zavarovalne vrzeli najbolj primerljiva s Slovenijo) je delovna skupina ocenila, da bi bilo v Sloveniji zavarovalno vrzel najprej smiselno nasloviti s sklopom dveh ukrepov. Prvi ukrep bi zajemal subvencijo premije domskega zavarovanja s priključenim kritjem poplave in potresa za lastnike nepremičnin, ki so upravičeni do prejemanja denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka. Takšna pomoč najranljivejši skupini prebivalstva predstavlja predpogoj za izvedbo drugega ukrepa, ki bi vpeljal dolžnost etažnih lastnikov v večstanovanjskih stavbah oziroma upravnika, da sklenejo zavarovanje, ki bo ustrezno zaščitilo stavbo kot celoto, torej vključevalo tako osnovno požarno zavarovanje kot tudi potresno kritje nepremičnine kot celote, saj si le v tem primeru z odškodnino v primeru uničujočega dogod-

ka, ki se izplača v višini gradbene vrednosti, lastniki lahko rešujejo stanovanjski problem. Časovna izvedba teh predlogov mora biti seveda usklajena z drugimi sistemskimi javnofinančnimi rešitvami.

Hkrati z izboljšavami na področju zavarovalništva je za zmanjševanje tveganj nujno povečevati ozaveščenost prebivalstva ter nenehno vzpodbujati aktivnosti, ki tveganje odpravljajo, kot je sledenje protipotresnim in protipoplavnim gradbenim predpisom ter ustrezno prostorsko načrtovanje.

5 ZAVAROVALNICE

5.1 Sestava slovenskega zavarovalnega trga

5.1.1 Sestava zavarovalnega trga glede na vrste poslovanja in osnovne oblike zavarovanj

V letu 2024 so zavarovalnice skupaj v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj obračunale za 2,431 milijarde EUR kosmate premije, tj. za 357,2 milijona EUR oziroma 12,8 % manj kot pred letom. Navedeni padec je pričakovan, saj je bilo v letu 2023 ukinjeno dopolnilno zdravstveno zavarovanje, kar se je pokazalo v letu 2024.

Od predhodno navedenega obsega poslovanja je bilo v skupini premoženjskih zavarovanj obračunanih 1,797 milijarde EUR oziroma 73,9 %, kar je 384,6 milijona EUR manj kot v letu 2023, v skupini življenjskih zavarovanj[14] pa 633,7 milijona EUR oziroma 26,1 % skupne premije. Ob tem naj povemo, da je v letu 2023 dopolnilno zdravstveno zavarovanje znašalo 580,6 milijona EUR obračunane kosmate premije, kar je za 196 milijonov EUR več, kot je zabeležen padec premoženjskih zavarovanj v letu 2024. To pomeni, da je v ostalih vrstah, brez dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, obračunana kosmata premija skupaj v letu 2024 porasla.

Kot rečeno, je v letu 2024 prišlo do padca premoženjskih, hkrati pa do porasta življenjskih zavarovanj. Prva so padla za 17,6 %, druga pa so porasla za 4,6 %, kar je vodilo tudi do porasta deleža življenjskih zavarovanj glede na delež premoženjskih zavarovanj, ki je v letu 2024 v celoti znašal za 4,4 odstotne točke več kot leta 2023.

Slika 1: Obračunane kosmate premije zavarovalnic v letih 2023 in 2024 za osnovni skupini zavarovanj (v mio EUR)

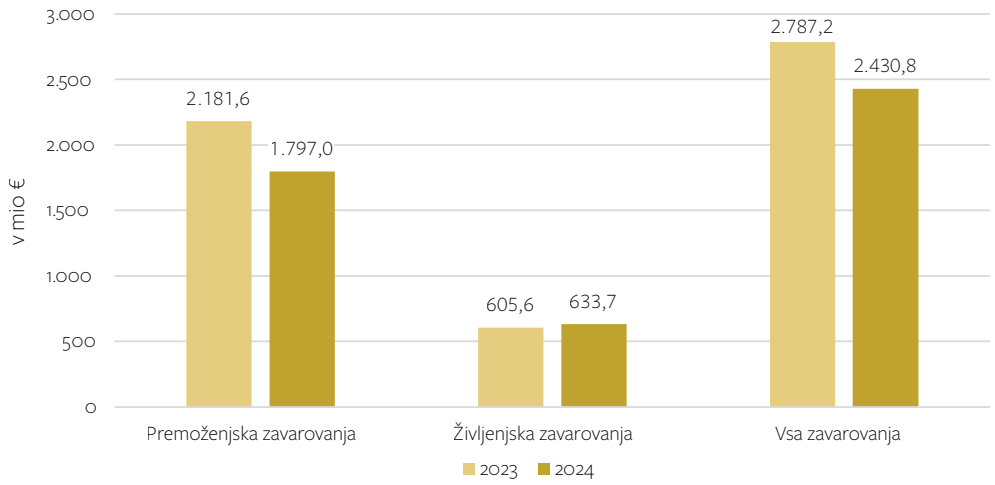

Vir: Letna kvantitativna poročila zavarovalnic po zakonodaji Solventnost II (v nadaljevanju: letna S2-poročila)

14 V skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj so upoštevane vrste poslovanja, kot so določene v Prilogi I k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/35 ter so jih zavarovalnice in pozavarovalnici poročale v letnih kvantitativnih poročilih po direktivi Solventnost II. Skladno z načeli Solventnosti II je pri razporeditvi zavarovalne ali pozavarovalne obveznosti na vrsto poslovanja treba upoštevati naravo tveganj v povezavi z obveznostjo. Pravna oblika obveznosti ne določa nujno narave tveganja. Posledično se razporeditev premij na vrste poslovanja v okviru Solventnosti II razlikuje od razporeditve premij po zavarovalnih vrstah pred uvedbo Solventnosti II. Tako v skupino premoženjskih ali neživljenjskih zavarovanj skladno z navedeno Prilogo I spadajo vrste poslovanja, ki se nanašajo na obveznosti iz zavarovanja za stroške zdravljenja, zavarovanja izpada dohodka, nezgodnega zavarovanja zaposlenih, zavarovanja avtomobilske odgovornosti, drugih zavarovanj motornih vozil, pomorskega, letalskega in transportnega zavarovanja, požarnega zavarovanja in zavarovanja drugih škod na premoženju, splošnega zavarovanja odgovornosti, kreditnega in kavcijskega zavarovanja, zavarovanja stroškov postopka, zavarovanja pomoči in zavarovanja različnih finančnih izgub. V skupino življenjskih zavarovanj pa skladno z navedeno Prilogo I spadajo vrste poslovanja, ki se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenega zavarovanja, zavarovanja z udeležbo pri dobičku, zavarovanja, vezanega na indeks ali enoto premoženja, druga življenjska zavarovanja, rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj, in rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj.

Ob upoštevanju povprečne letne stopnje rasti cen življenjskih potrebščin, merjeno s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICŽP), ki je v letu 2023 znašal 2,0 %,[15] je obračunana kosmata zavarovalna premija v primerjavi z letom prej realno padla za 14,8 %, medtem ko se je v letu 2023 glede na leto 2022 realno povečala za 5,4 %. V bruto domačem proizvodu, izkazanem v znesku 66,968 milijarde EUR[16], je delež obračunane zbrane zavarovalne premije zavarovalnic s sedežem v Republiki Sloveniji znašal 3,6 % (v letu 2023 pa 4,4 %).

V obračunani kosmati zavarovalni premiji je zajet tudi znesek, ki ga zavarovalnice oddajo v pozavarovanje oziroma sozavarovanje.

Slika 2: Odstotni deleži obračunane kosmate zavarovalne premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini premoženjskih in življenjskih zavarovanj v letu 2024

a) Premoženjska zavarovanja

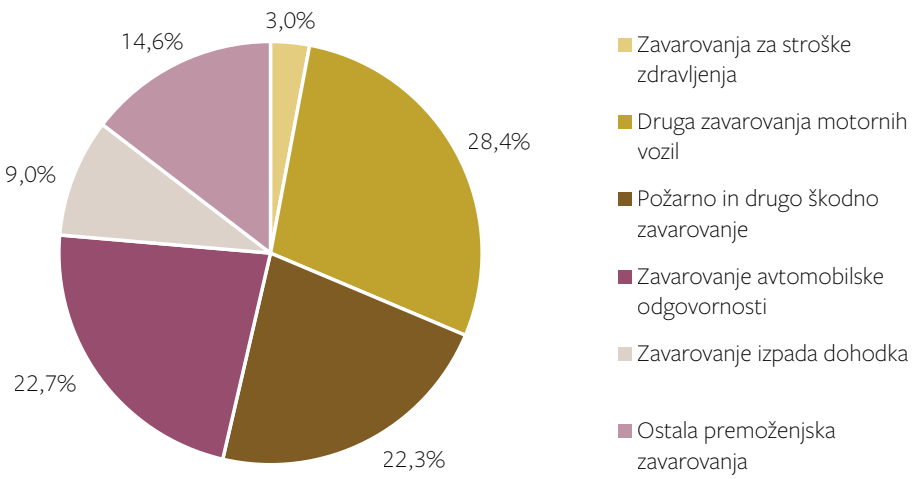

b) Življenjska zavarovanja

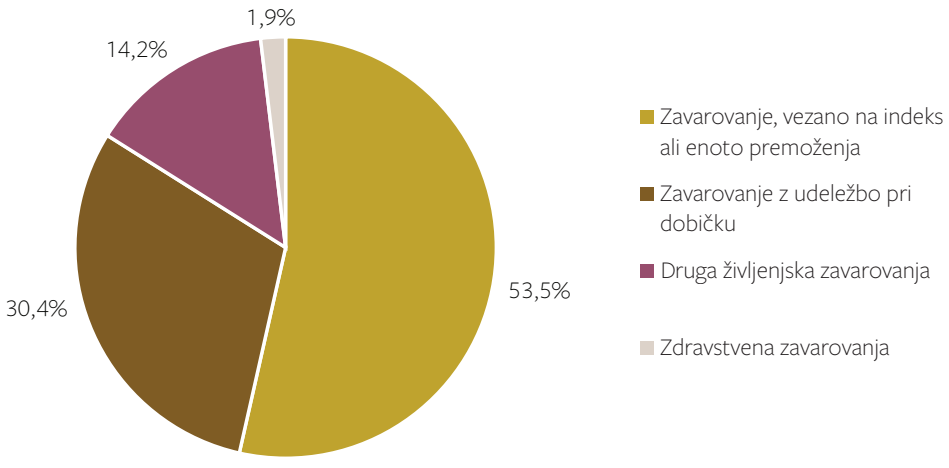

Vir: Letna S2-poročila

15 Vir: SURS, Indeksi cen življenjskih potrebščin, december 2024: Letna rast cen, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, je bila v decembru 2,0-odstotna (pred enim letom 3,8-odstotna).

16 Vir: SURS, Dohodkovna struktura BDP po: TRANSAKCIJE, MERITVE , LETO. PxWeb.

Prikaz deležev obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja **premoženjskih zavarovanj** na sliki 2 kaže, da so zavarovalnice kar 85,4 % premije premoženjskih zavarovanj dosegle v petih vrstah poslovanja od dvanajstih, kolikor jih določa Priloga I k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/35. Primat so namesto zavarovanja za stroške zdravljenja zaradi izpada dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja prevzela druga zavarovanja motornih vozil, ki jim sledi zavarovanje avtomobilske odgovornosti, temu pa z 0,4 odstotnimi točkami manjše požarno in drugo škodno zavarovanje. Zavarovanje izpada dohodka predstavlja 9-odstotni delež od celote premoženjskih zavarovanj, zavarovanja za stroške zdravljenja pa zgolj 3 %, ki je glede na leto 2023 zaradi izpada dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja padlo za 26,4 odstotne točke. Pri tem so se v okviru teh petih vrst poslovanja povečali zavarovanje drugih zavarovanj motornih vozil, zavarovanje avtomobilske odgovornosti ter požarno in drugo škodno zavarovanje, predvsem na račun znižanja zavarovanja za stroške zdravljenja.

Iz deležev obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja **življenjskih zavarovanj**, kot jih prikazuje slika 2, pa lahko vidimo, da največji delež še vedno pripada zavarovanju, vezanemu na indeks ali enoto premoženja, ki se v zadnjih letih povečuje in se je glede na leto 2023 še povečalo za eno odstotno točko (na račun zavarovanja z udeležbo na dobičku) ter v letu 2024 znaša 53,5 %. Zavarovanja z udeležbo pri dobičku so se znižala za 1,1 odstotno točko in znašajo 30,4 %. Vidimo, da je zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja, že za 23,1 odstotnih točk večje od zavarovanja z udeležbo pri dobičku. S tem je ta razlika precej večja, kot je bila na primer v letu 2020 glede na leto 2019, ko je bilo zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja, samo za 3,6 odstotne točke večje od zavarovanj z udeležbo pri dobičku. S 14,2 % so precej manjša druga življenjska zavarovanja. Zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja, v letu 2024 znašajo samo 1,9 %, to je toliko, kot 2023.

V nadaljevanju prikaza deležev največjih vrst poslovanja premoženjskih zavarovanj sledi še slika le-teh z zneski kosmate obračunane zavarovalne premije v letih 2023 in 2024. Vidimo, da je bila obračunana zavarovalna premija v letu 2024 višja kot v letu 2023 pri štirih od petih največjih vrst poslovanja, tj. »druga zavarovanja motornih vozil«, »zavarovanje avtomobilske odgovornosti«, »požarno in drugo škodno zavarovanje« in tudi »zavarovanje izpada dohodka«. Pri največji vrsti poslovanja, tj. »zavarovanje za stroške zdravljenja«, pa je bila obračunana kosmata zavarovalna premija v letu 2024, kot posledica ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanj, ogromno nižja, to je za 588,5 milijona EUR, kot v letu 2023.

Slika 3: Obračunana kosmata zavarovalna premija po vrstah poslovanja premoženjskih zavarovanj v letih 2023 in 2024

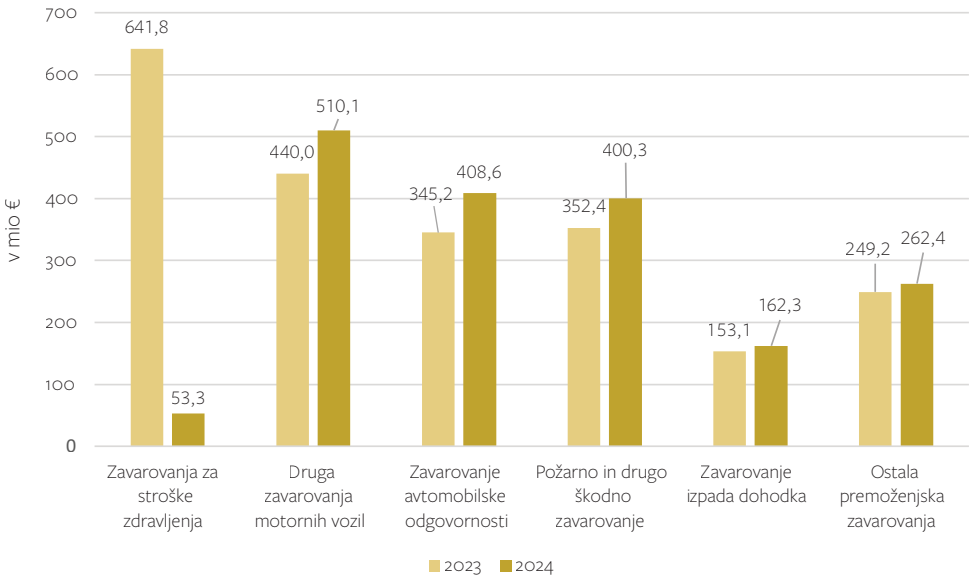

Vir: Letna S2-poročila

Podatki na sliki 4 spodaj kažejo, da imamo dve velikostni kategoriji življenjskih zavarovanj. V prvi sta zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja, s 339,2 milijona EUR in zavarovanje z udeležbo pri dobičku s 192,7 milijona EUR. V veliko nižji velikostni razred pa se uvrščata vrsti poslovanja druga življenjska zavarovanja z 89,8 milijona EUR in zdravstveno zavarovanje, ki je podobno življenjskim zavarovanjem, z 12,1 milijona EUR. Obračunana kosmata zavarovalna premija se je v letu 2024 glede na vrednosti v letu 2023 povečala v vseh omenjenih vrstah poslovanja.[17] Od povečanja je bilo relativno največje povečanje v vrsti poslovanja »zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja«, in sicer se je v letu 2024 glede na vrednost zavarovanja, vezanega na indeks ali enoto premoženja v letu 2023 povečalo za 6,8 %, v strukturi celotnega življenjskega zavarovanja pa se je ta vrsta poslovanja povečala za eno odstotno točko, kot smo ugotovili že pri sliki 2.

Slika 4: Obračunana kosmata zavarovalna premija po vrstah poslovanja življenjskih zavarovanj v letih 2023 in 2024

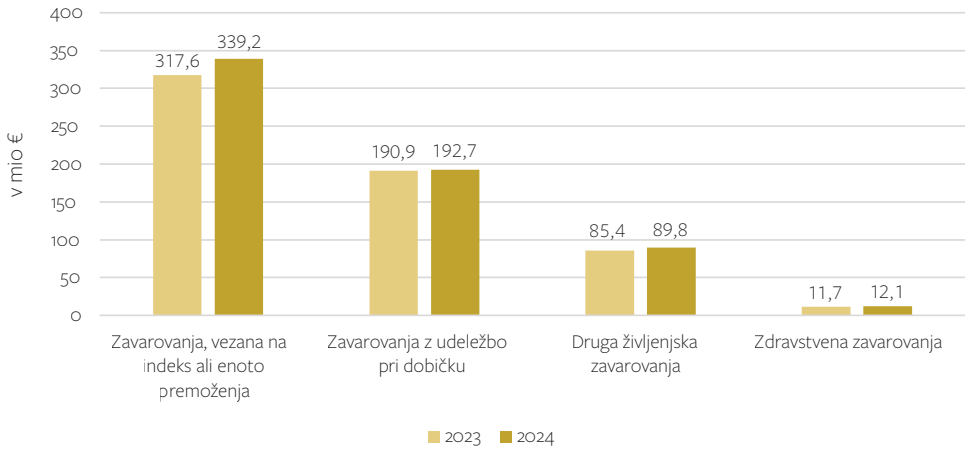

Vir: Letna S2-poročila

5.1.2 Sestava zavarovalnega trga glede na tržne deleže zavarovalnic

Čeprav se tržni deleži zavarovalnic v zadnjih letih počasi spreminjajo, ostaja slovenski zavarovalniški trg še naprej močno koncentriran. Po ukinitvi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in posledično padcu tržnega deleža Vzajemne, ne govorimo več o štirih največjih zavarovalnicah, pač pa zgolj o treh, to so Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Sava in Generali. Imenovane zavarovalnice so v letu 2024 obvladovale 83 % zavarovalniškega trga. V letu 2024 so povečanje deležev glede na leto 2023 izkazale vse zavarovalnice, razen Generali zavarovalnice, d. d., in Vzajemne zavarovalnice, d. d. Največje je bilo zmanjšanje deleža Vzajemne zavarovalnice, d. d. Padec izhaja iz izpada premije iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je posledica Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-T, Uradni list RS, št. 78/23 z dne 19. 7. 2023). Ta je stopil v veljavo naslednji dan, uporabljati pa se je začel 1. 1. 2024, in določa ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in njegov prenos v obvezno zavarovanje v obliki plačil obveznega zdravstvenega prispevka.

17 Med druga življenjska zavarovanja spadajo obračunane kosmate zavarovalne premije iz naslova obveznosti iz drugih življenjskih zavarovanj, razen obveznosti, vključenih v vrste poslovanja zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja; zavarovanje z udeležbo pri dobičku; zdravstveno zavarovanje; rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj; in rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj.

Preglednica 7: Obračunane kosmate zavarovalne premije in tržni deleži zavarovalnic v letu 2024

Zavarovalnica	Leto 2024							
	Premoženjska zavarovanja (brez zdravstvenih)		Zdravstvena zavarovanja (podobna premoženjskim in podobna življenjskim)		Življenjska zavarovanja (brez zdravstvenih)		Skupaj	
	v mio EUR	%	v mio EUR	%	v mio EUR	%	v mio EUR	%
Avrio	-	-	-	-	0,4	0,1	0,4	0,0
Generali	291,4	18,4	35,7	15,7	95,4	15,2	422,4	17,3
Grawe	65,1	4,1	6,6	2,9	15,9	2,5	87,5	3,6
Merkur	4,5	0,3	16,5	7,2	42,1	6,7	63,1	2,6
Modra zavarovalnica	-	-	0,1	0,0	91,8	14,6	91,8	3,8
Prva osebna zavarovalnica	-	-	8,6	3,8	9,3	1,5	18,0	0,7
Triglav	705,9	44,6	87,9	38,5	182,9	29,1	976,7	40,1
Vita, življenjska zavarovalnica	-	-	6,4	2,8	114,9	18,3	121,2	5,0
Vzajemna	0,1	-	31,7	13,9	-	-	31,8	1,3
Zavarovalnica Sava	514,4	32,5	34,7	15,2	75,2	12,0	624,3	25,6
Skupaj	1.581,4	100	228,1	100	627,8	100	2.437,3	100

Vir: Letna S2-poročila

Gledano po skupinah zavarovanja je na področju **premoženjskih zavarovanj** brez zdravstvenih v letih 2024 največji tržni delež dosegala Zavarovalnica Triglav, in sicer 44,6-odstotnega. Sledili sta ji Zavarovalnica Sava z 32,5-odstotnim tržnim deležem in Generali z 18,4-odstotnim deležem.

Na področju zdravstvenih zavarovanj je direktiva Solventnost II uvedla novo terminologijo, in sicer **zdravstvena zavarovanja, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja** (**so podobna premoženjskim zavarovanjem**), **in zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja** (**so podobna življenjskim zavarovanjem**). Med prva se uvrščajo vrste poslovanja zavarovanje za stroške zdravljenja, zavarovanje izpada dohodka in nezgodno zavarovanje zaposlenih. Dopolnilna zdravstvena zavarovanja spadajo med zavarovanja za stroške zdravljenja, nezgodna pa k zavarovanju izpada dohodka in nezgodnemu zavarovanju zaposlenih. V letu 2024 je bila na področju zdravstvenih zavarovanj vodilna Zavarovalnica Triglav z 38,5-odstotnim tržnim deležem. Sledile so ji Zavarovalnica Generali s 15,7-odstotnim tržnim deležem, Zavarovalnica Sava s 15,2-odstotnim tržnim deležem in Vzajemna zavarovalnica s 13,9-odstotnim tržnim deležem.

Enako kot pri premoženjskih zavarovanjih je tudi na področju **življenjskih zavarovanj** največji tržni delež z 29,1 % pripadal Zavarovalnici Triglav. Drugo mesto z 18,3 % zaseda Vita, življenjska zavarovalnica, tretje pa s 15,7 % Generali zavarovalnica. Sledita jim Modra zavarovalnica s 14,6-odstotnim deležem in Zavarovalnica Sava z 12-odstotnim deležem.

5.2 Pozavarovanje

Zavarovalnice v skladu z 242. členom ZZavar-1 s pozavarovanjem krijejo tisti del v zavarovanje prevzetih nevarnosti, ki po preglednicah maksimalnega kritja presegajo lastne deleže v izravnavanju nevarnosti. Zato morajo zavarovalnice za vsako poslovno leto sprejeti program načrtovanega pozavarovanja, katerega vsebina je predpisana v 243. členu ZZavar-1.

Pri poslih pozavarovanja se premija po Solventnosti II prikazuje ločeno na sprejeto proporcionalno in neproporcionalno pozavarovanje ter življenjsko pozavarovanje. Pri sprejetem proporcionalnem pozavarovanju se premija deli na iste zavarovalne vrste kot pri neposrednem zavarovanju, pri sprejetem neproporcionalnem pozavarovanju pa se premija deli »samo« na štiri vrste: zdravstveno; pozavarovanje odgovornosti; pomorsko, letalsko in transportno; ter premoženjsko pozavarovanje.

Deleže obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega proporcionalnega pozavarovanja in sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2024 prikazuje slika 5.

Slika 5: Deleži obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega proporcionalnega pozavarovanja in sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2024

a) Proporcionalno pozavarovanje

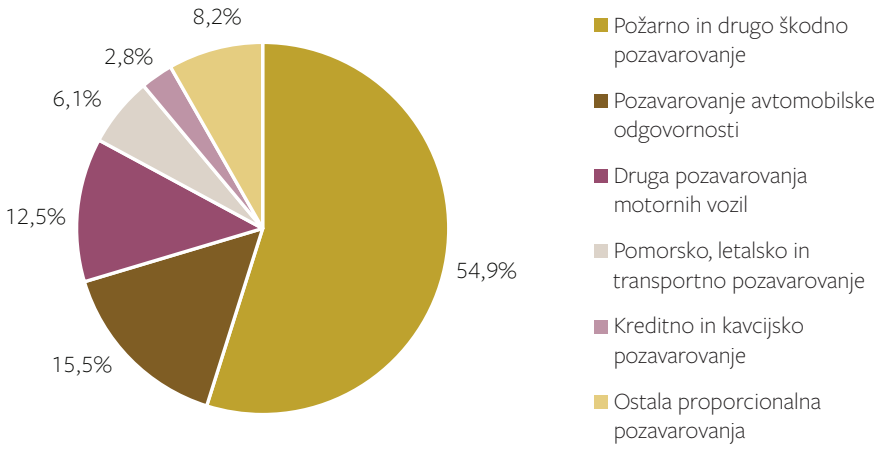

Vir: Letna S2-poročila

b) Neproporcionalno pozavarovanje

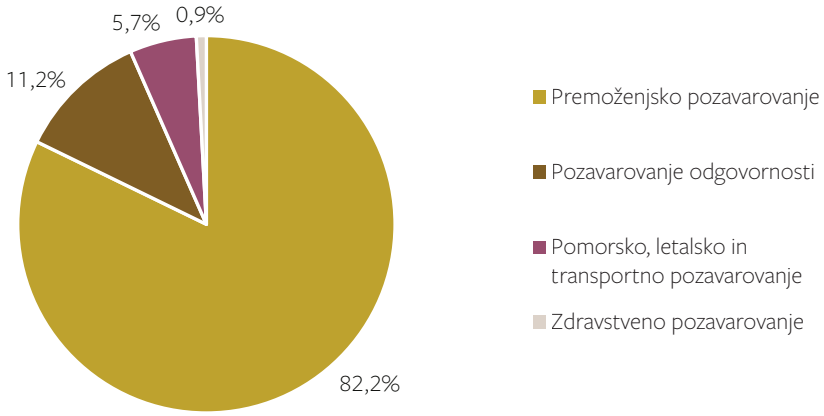

Vir: Letna S2-poročila

Slika posameznih največjih vrst proporcionalnega zavarovanja v letu 2024 je zelo podobna sliki posameznih največjih vrst proporcionalnega pozavarovanja v letu 2023. Vidimo, da še vedno daleč največji delež proporcionalnega pozavarovanja pade na požarno in drugo škodno pozavarovanje, kar je razumljivo, saj so tovrstne škode zelo velike in relativno množične, zavarovalnice z velikim deležem pa nevarnosti iz te vrste poslovanja odstopajo v pozavarovanje. Med največjimi deleži se podobno kot pri neposrednem zavarovanju, tj. zavarovanju fizičnih in pravnih oseb pri zavarovalnicah, pojavijo tudi obračunane kosmate premije v vrsti poslovanja (po)zavarovanje avtomobilske odgovornosti in drugo (po)zavarovanje motornih vozil.

S slike 5, ki prikazuje deleže obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2024, razberemo, da daleč največji delež odpade na premoženjsko pozavarovanje, ki zajema premije iz naslova obveznosti iz neproporcionalnega zavarovanja v povezavi z zavarovalnimi obveznostmi, vključenimi v vrste poslovanja drugih zavarovanj motornih

vozil, požarnega zavarovanja in zavarovanj druge škode na premoženju, kreditnega in kavcijskega zavarovanja, zavarovanja stroškov postopka, zavarovanja pomoči ter zavarovanja različnih finančnih izgub.

5.3 Pregled premij in škod zavarovalnic in pozavarovalnic

Preglednica 8 prikazuje obračunane kosmate in obračunane čiste zavarovalne prihodke od premij zavarovalnic po posameznih vrstah poslovanja. Razlika med njimi je znesek premij pozavarovanja, ki jih zavarovalnice plačujejo po programu načrtovanega pozavarovanja za vsako leto oziroma ga za potrebe lastnega kritja oddajo v pozavarovanje (cesija). Pri premoženjskih zavarovanjih, razen zdravstvenih zavarovanj, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja, se delež pozavarovanja giblje med 7,5 in 74,5 %. Spodnji delež pozavarovanja je še vedno delež v vrsti poslovanja »zavarovanje pomoči«, zgornji pa še vedno v vrsti »pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje«, samo, da je v letu 2024 delež pozavarovanja še višji kot v letu 2023, ko je znašal 58,3 %. Premija, ki jo zavarovalnice plačujejo za pozavarovanje zdravstvenih zavarovanj, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja (zavarovanje za stroške zdravljenja in zavarovanje izpada dohodka), in življenjskih zavarovanj, je majhna, saj pri prvih dveh znaša le 8,9 % in 6,7 %, pri življenjskih zavarovanjih pa, tako kot v letu 2023, 1,7 % obračunane kosmate premije.

Preglednica 8: Primerjava kosmatih in čistih prihodkov od premij ter kosmatih in čistih odhodkov za škode zavarovalnic v letu 2024 po vrstah poslovanja (v mio EUR)

Zavarovanje	2024			
	Kosmati prihodki od premije	Čisti prihodki od premije	Kosmati odhodki za škode	Čisti odhodki za škode
Premoženjska zavarovanja skupaj	**1.728,7**	**1.360,1**	**920,6**	**745,4**
Zavarovanje za stroške zdravljenja	52,6	47,9	29,7	27,1
Zavarovanje izpada dohodka	160,3	149,6	52,8	48,5
Nezgodno zavarovanje zaposlenih	0,0	0,0	0,0	0,0
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	385,4	318,6	214,7	171,8
Druga zavarovanja motornih vozil	489,4	423,0	323,3	282,8
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	48,2	12,3	33,7	9,6
Požarno in drugo škodno zavarovanje	386,7	242,1	192,1	139,9
Splošno zavarovanje odgovornosti	90,9	65,8	27,6	16,8
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	25,1	20,0	3,4	1,3
Zavarovanje stroškov postopka	2,1	1,3	0,1	0,0
Zavarovanje pomoči	79,0	73,1	48,3	46,9
Zavarovanje različnih finančnih izgub	9,0	6,4	–5,1[18]	0,7
Življenjska zavarovanja skupaj	**542,4**	**533,0**	**471,7**	**467,8**
Zdravstveno zavarovanje	12,1	11,1	2,7	1,8
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	101,2	100,5	228,0	227,8
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	339,2	339,2	201,6	201,6
Druga življenjska zavarovanja	89,9	82,2	36,2	33,4
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0,0	0,0	0,2	0,2
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0,0	0,0	3,0	3,0
Vsa zavarovanja skupaj	**2.271,1**	**1.893,2**	**1.392,3**	**1.213,2**

Vir: Letna S2-poročila

18 Na negativno vrednost postavke »Odhodki za škode« na 31. 12. 2024 najbolj vpliva likvidacija škode zavarovanca Sij Acroni, d. o. o., ki je bila na začetku obdobja ocenjena v dvakratni višini glede na dejanski znesek. Glede na to, da se v postavki poročajo (tudi spremembe) škodne rezervacije po standardu MSRP17, je treba upoštevati še dodatek za nefinančno tveganje, ki na omenjeni vrsti znaša 17 %.

Preglednica 9 spodaj prikazuje kosmate škodne količnike ali enostavni škodni rezultat oziroma delež kosmatih obračunanih zneskov škod v kosmatih obračunanih premijah premoženjskih zavarovanj oziroma po posameznih vrstah poslovanja premoženjskih zavarovanj in stroškovne ter kombinirane količnike za leti 2023 in 2024. Primerjava količnikov za premoženjska zavarovanja skupaj kaže, da sta se v letu 2024 kosmati škodni količnik in temu posledično kosmati kombinirani količnik precej izboljšala, in sicer prvi za 31,8 odstotne točke, drugi pa za 26 odstotnih točk. Manjše znižanje oziroma manjše izboljšanje kombiniranega količnika izhaja iz dejstva, da se je kosmati stroškovni količnik poslabšal za 5,9 odstotne točke. Kosmati škodni količnik se je izboljšal zato, ker v letu 2024 ni bilo takih katastrofalnih naravnih nesreč kot v letu 2023, ko so po Sloveniji pustošili orkanski vetrovi, toča, nalivi in poplave, ki so povzročili ogromno škode in povečanje števila zahtevkov za izplačilo odškodnin. Na znižanje povprečnega kosmatega škodnega količnika je vplivalo predvsem znižanje kosmatega škodnega količnika v vrstah poslovanja »požarno in drugo škodno zavarovanje«, »zavarovanje za stroške zdravljenja« in »druga zavarovanja motornih vozil«.

Preglednica 9: Primerjava škodnih količnikov, stroškovnih količnikov ter kombiniranih količnikov v letih 2023 in 2024 po vrstah premoženjskih zavarovanj zavarovalnic

Vrste poslovanja	2023			2024		
	Kosmati škodni količnik (v %)	Kosmati stroškovni količnik (v %)	Kosmati kombinirani količnik (v %)	Kosmati škodni količnik (v %)	Kosmati stroškovni količnik (v %)	Kosmati kombinirani količnik (v %)
Zavarovanje za stroške zdravljenja	107,4 %	9,5 %	117,0 %	56,5 %	67,6 %	124,1 %
Zavarovanje izpada dohodka	35,3 %	28,8 %	64,1 %	32,9 %	30,2 %	63,1 %
Nezgodno zavarovanje zaposlenih	-	-	-	-	-	-
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	58,2 %	29,0 %	87,2 %	55,7 %	25,6 %	81,3 %
Druga zavarovanja motornih vozil	83,4 %	23,5 %	106,9 %	66,1 %	22,0 %	88,1 %
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	61,6 %	7,8 %	69,5 %	70,0 %	12,5 %	82,5 %
Požarno in drugo škodno zavarovanje	104,2 %	32,5 %	136,6 %	49,7 %	30,5 %	80,2 %
Splošno zavarovanje odgovornosti	32,5 %	28,9 %	61,4 %	30,3 %	25,8 %	56,1 %
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	–0,9 %	26,1 %	25,2 %	13,5 %	28,3 %	41,8 %
Zavarovanje stroškov postopka	3,0 %	23,8 %	26,8 %	3,0 %	25,9 %	28,8 %
Zavarovanje pomoči	77,7 %	30,4 %	108,1 %	61,1 %	29,5 %	90,6 %
Zavarovanje različnih finančnih izgub	488,2 %	22,5 %	510,7 %	–56,8 %[19]	28,7 %	–28,1 %
Premoženjska zavarovanja skupaj	**85,1 %**	**21,6 %**	**106,7 %**	**53,3 %**	**27,5 %**	**80,7 %**

Vir: Letna S2-poročila

Metodologija izračuna kazalcev: EIOPA Supervisory Handbook: Non-Life Technical Provisions Chapter, str. 62–63

19 Na negativno vrednost postavke »Odhodki za škode« na 31. 12. 2024 najbolj vpliva likvidacija škode zavarovanca Sij Acroni, d. o. o., ki je bila na začetku obdobja ocenjena v dvakratni višini glede na dejanski znesek. Glede na to, da se v postavki poročajo (tudi spremembe) škodne rezervacije po standardu MSRP17, je treba upoštevati še dodatek za nefinančno tveganje, ki na omenjeni vrsti znaša 17 %.

V nadaljevanju kot zanimivost prikazujemo čiste kombinirane in čiste stroškovne količnike po državah EU.

Preglednica 10: Pregled količnikov učinkovitosti poslovanja zavarovalnic, EU-27, 2024

Država	Čisti kombiniran količnik	Čisti stroškovni količnik	Država	Čisti kombiniran količnik	Čisti stroškovni količnik
Avstrija	1,00	0,34	Litva	0,92	0,33
Nemčija	0,99	0,33	Švedska	0,92	0,27
Nizozemska	0,99	0,09	Madžarska	0,91	0,42
Finska	0,98	0,33	Bolgarija	0,90	0,37
Grčija	0,98	0,47	Irska	0,90	0,25
Hrvaška	0,97	0,41	Luksemburg	0,90	0,36
Francija	0,97	0,29	Slovaška	0,90	0,37
Španija	0,97	0,29	Slovenija	0,90	0,33
Belgija	0,95	0,39	Ciper	0,89	0,40
Romunija	0,95	0,31	Portugalska	0,88	0,29
Italija	0,94	0,36	Češka	0,86	0,31
Latvija	0,94	0,34	Estonija	0,86	0,26
Malta	0,94	0,24	Danska	0,84	0,23
Poljska	0,94	0,39			

Vir: EIOPA

Kot izhaja iz preglednice 10, je razpon med najvišjim in najnižjim čistim kombiniranim količnikom premoženjskih zavarovanj 16 odstotnih točk (med 0,84 na Danskem in 1,00 v Avstriji), kar pa je bistveno manj, kot je razpon med čistim stroškovnim količnikom premoženjskih zavarovanj, ki je 38 odstotnih točk (med 0,09 na Nizozemskem in 0,47 v Grčiji).

Daleč najnižji čisti stroškovni količnik premoženjskih zavarovanj imajo na Nizozemskem, kar je predvsem posledica dejstva, da zasebne zdravstvene zavarovalnice financirajo obvezno zdravstveno zavarovanje. Sledijo Danska (0,23), Malta (0,24), Irska (0,25), Estonija (0,26), Švedska (0,27), Francija, Španija in Portugalska (0,29), Romunija in Češka (0,31), nato pa Slovenija, Nemčija, Finska in Litva z 0,33. Čisti stroškovni količnik ostalih držav Evropske unije se giblje med 0,34 v Avstriji in Latviji in, kot že rečeno, za Grčijo, 0,47.

Od pregleda premij in škod zavarovalnic ter količnikov, povezanih z njimi, prehajamo na pregled premij in škod pozavarovalnic.

Slovenski pozavarovalnici sta v letu 2024 skupaj obračunali 565,9 milijona EUR kosmate pozavarovalne premije, kar pomeni kar 13,1-odstotno povečanje glede na leto 2023 oziroma realno 11,1-odstotno povečanje. Večina kosmate pozavarovalne premije, tj. 99,6 %, se nanaša na skupino premoženjskih zavarovanj.

Podobno kot zavarovalnice morajo tudi pozavarovalnice določiti maksimalne lastne deleže.

Preglednica 11: Primerjava kosmatih in čistih prihodkov od premij ter kosmatih in čistih odhodkov za škode pozavarovalnic v letu 2024 po vrstah poslovanja (v mio EUR)

Pozavarovanje	2024			
	Kosmati prihodki od premije	Čisti prihodki od premije	Kosmati odhodki za škode	Čisti odhodki za škode
Sprejeto proporcionalno pozavarovanje (obveznosti iz neživljenjskih pozavarovanj)	**430,7**	**295,4**	**255,3**	**168,8**
Pozavarovanje za stroške zdravljenja	5,2	5,1	5,8	5,3
Pozavarovanje izpada dohodka	11,6	9,9	5,6	3,9
Nezgodno pozavarovanje zaposlenih	0,0	0,0	0,0	0,0
Pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	62,9	38,2	62,6	27,1
Druga pozavarovanja motornih vozil	53,1	43,0	30,3	25,4
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	26,2	20,6	22,0	14,7
Požarno in drugo škodno pozavarovanje	239,9	165,3	99,9	71,6
Splošno pozavarovanje odgovornosti	12,2	6,7	16,7	15,9
Kreditno in kavcijsko pozavarovanje	12,4	3,5	6,1	2,4
Pozavarovanje stroškov postopka	0,1	0,1	0,0	0,0
Pozavarovanje pomoči	3,9	2,2	2,9	1,7
Pozavarovanje različnih finančnih izgub	3,2	0,9	3,3	0,8
Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje (obveznosti iz neživljenjskih pozavarovanj)	**132,7**	**78,0**	**57,8**	**54,8**
Zdravstveno pozavarovanje	1,2	1,1	0,3	0,3
Pozavarovanje odgovornosti	14,3	7,3	6,3	5,4
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	7,7	5,1	2,1	2,1
Premoženjsko pozavarovanje	109,5	64,5	49,1	47,0
Obveznosti iz življenjskih pozavarovanj	**2,5**	**0,5**	**1,7**	**1,1**
Vse skupaj	**565,9**	**373,9**	**314,8**	**224,6**

Vir: Letna S2-poročila

Preglednica 12 prikazuje kosmate škodne količnike ali enostavni škodni rezultat oziroma delež kosmatih obračunanih zneskov škod v kosmatih obračunanih premijah premoženjskih pozavarovanj oziroma po posameznih vrstah poslovanja premoženjskih pozavarovanj in stroškovne ter kombinirane količnike za leti 2023 in 2024. Omenjena preglednica kaže, da se je tudi pri pozavarovalnicah kosmati škodni količnik za vsa pozavarovanja skupaj v letu 2024 izrazito izboljšal, in sicer kar za 37,1 odstotne točke, iz istega razloga kot pri zavarovalnicah, to je boljšega leta z vidika naravnih nesreč v Sloveniji. Po drugi strani pa se je malo, to je za 2,3 odstotne točke, poslabšal stroškovni količnik. Zaradi omenjenega gibanja se je kosmati kombinirani količnik leta 2024 glede na leto 2023 zmanjšal oziroma izboljšal nekoliko manj kot škodni količnik, in sicer za 34,8 odstotne točke.

Preglednica 12: Primerjava škodnih količnikov, stroškovnih količnikov ter kombiniranih količnikov v letih 2023 in 2024 po vrstah premoženjskih pozavarovanj pozavarovalnic (v mio EUR)

Vrste poslovanja	2023			2024		
	Kosmati škodni količnik (v %)	Kosmati stroškovni količnik (v %)	Kosmati kombinirani količnik (v %)	Kosmati škodni količnik (v %)	Kosmati stroškovni količnik (v %)	Kosmati kombinirani količnik (v %)
Sprejeto proporcionalno pozavarovanje (neživljenjska zavarovanja)	**72,9 %**	**20,2 %**	**93,1 %**	**59,3 %**	**23,9 %**	**83,1 %**
Pozavarovanje za stroške zdravljenja	107,7 %	27,4 %	135,0 %	110,6 %	47,6 %	158,2 %
Pozavarovanje izpada dohodka	50,1 %	25,0 %	75,1 %	48,5 %	35,3 %	83,9 %
Nezgodno pozavarovanje zaposlenih	-	-	-	-	-	-
Pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	80,5 %	15,9 %	96,4 %	99,5 %	21,6 %	121,1 %
Druga pozavarovanja motornih vozil	78,6 %	19,6 %	98,3 %	57,2 %	25,3 %	82,5 %
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	50,5 %	24,6 %	75,1 %	83,9 %	20,9 %	104,9 %
Požarno in drugo škodno pozavarovanje	71,3 %	21,2 %	92,5 %	41,6 %	23,9 %	65,6 %
Splošno pozavarovanje odgovornosti	61,0 %	18,3 %	79,3 %	136,2 %	25,4 %	161,7 %
Kreditno in kavcijsko pozavarovanje	24,9 %	11,5 %	36,4 %	49,5 %	14,2 %	63,7 %
Pozavarovanje stroškov postopka	4,9 %	12,5 %	17,4 %	3,2 %	38,0 %	41,2 %
Pozavarovanje pomoči	71,1 %	17,5 %	88,6 %	75,0 %	22,5 %	97,4 %
Pozavarovanje različnih finančnih izgub	346,8 %	22,0 %	368,8 %	101,7 %	18,2 %	119,9 %
Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje (obveznosti iz neživljenjskih pozavarovanj)	**151,6 %**	**8,8 %**	**160,4 %**	**43,6 %**	**5,7 %**	**49,3 %**
Zdravstveno pozavarovanje	10,2 %	2,3 %	12,5 %	24,5 %	4,9 %	29,4 %
Pozavarovanje odgovornosti	–22,8 %	7,0 %	–15,8 %	44,3 %	5,9 %	50,2 %
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	30,5 %	8,3 %	38,8 %	27,0 %	5,3 %	32,3 %
Premoženjsko pozavarovanje	179,1 %	9,0 %	188,2 %	44,9 %	5,8 %	50,7 %
Vse skupaj	**92,7 %**	**17,3 %**	**110,0 %**	**55,6 %**	**19,6 %**	**75,2 %**

Vir: Letna S2-poročila

Metodologija izračuna kazalcev: EIOPA Supervisory Handbook: Non-Life Technical Provisions Chapter, str. 62–63.

5.4 Zavarovalnice iz držav, ki so v Sloveniji v letu 2024 lahko neposredno opravljale zavarovalne posle

Konec leta 2024 je bilo 673 zavarovalnic s sedežem na območju držav članic Evropske unije (EU) oziroma Evropskega gospodarskega prostora (EGP), ki so lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljale zavarovalne posle. Ta številka je za 14 zavarovalnic manjša od številke v letu 2023. Daleč največji sta števili zavarovalnic s sedežem v Nemčiji (112 zavarovalnic oz. 16,6 %) in Luksemburgu (106 zavarovalnic oz. 15,8 %). Sledile so zavarovalnice s sedežem na Irskem (65 zavarovalnic oz. 9,7 %), v Franciji (64 zavarovalnic oz. 9,5 %), Belgiji (55 zavarovalnic oz. 8,2 %), na Nizozemskem (47 zavarovalnic oz. 7,0 %), v Španiji (30 zavarovalnic oz. 4,5 %), na Švedskem (26 zavarovalnic oz. 3,9 %), v Avstriji, kjer je število padlo za 12 zavarovalnic (24 zavarovalnic oz. 3,6 %), na Malti (22 zavarovalnic oz. 3,3 %) in v Lihtenštajnu (21 zavarovalnic oz. 3,1 %). Iz drugih držav EU oziroma EGP je manj kot po 20 zavarovalnic iz posamične države oziroma iz vseh držav skupaj 14,8 %.

Poleg zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic EU oziroma EGP in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, je v Sloveniji v letu 2024 opravljalo zavarovalne posle tudi devet podružnic iz držav članic EU.[20]

20 To so: Wiener Städtische Versicherung, AG, podružnica v Sloveniji, Porsche Versicherungs, AG, podružnica v Sloveniji, in Österreichische Hagelversicherung, VVaG, podružnica v Sloveniji, ki so jih ustanovile zavarovalnice s sedežem v Avstriji; ARAG SE, podružnica v Sloveniji, ki jo je ustanovila zavarovalnica s sedežem v Nemčiji; Allianz Zagreb, d. d., podružnica v Sloveniji, in CROATIA osiguranje, d. d., podružnica v Sloveniji, ki ju je ustanovila zavarovalnica s sedežem na Hrvaškem; COFACE – Compagnie française d'assurance pour le commerce extérieur, podružnica v Sloveniji, ki jo je ustanovila zavarovalnica s sedežem v Franciji; Groupama Biztosító Zártkörüen Müködö Részvénytársaság, podružnica v Sloveniji, ki jo je ustanovila zavarovalnica s sedežem na Madžarskem; in Atradius credito y caucion S.A. de seguros y reaseguros, podružnica v Sloveniji, ki jo je ustanovila zavarovalnica s sedežem v Španiji.

5.5 Primerjava višine zavarovalne premije Slovenije z drugimi državami

Slovenski zavarovalni trg se po razvitosti uvršča med srednje razvite evropske države, kar je razvidno iz primerjalnih podatkov držav članic EU. Po deležu skupne zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu je Slovenija leta 2024 med državami EU zavzemala 13. mesto. Tudi v letu 2023 je Slovenija zavzemala 13. mesto[21], vendar je v letu 2024 realno delež skupne zavarovalne premije v BDP glede na delež skupne zavarovalne premije v BDP leta 2023 upadel, saj je v letu 2023 znašal 4,4 %, v letu 2024 pa 3,6 %. Padec izhaja iz izpada premije iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je posledica Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-T, Uradni list RS, št. 78/23 z dne 19. 7. 2023).

Z navedenim deležem obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP je Slovenija dosegla 50,7 % povprečja EU (leta 2023 pa 66,7 % povprečja EU), kar pomeni, da je glede na leto 2023 relativno poslabšala svoj položaj v skupini držav EU za 16 odstotnih točk. Tako je letos Slovenija umeščena pred Finsko, Estonijo, Češko, Grčijo, Bolgarijo, Hrvaško, Poljsko, Latvijo, Madžarsko, Slovaško, Litvo in Romunijo, zaostajala pa je za drugimi državami EU (glede na leto 2023 sta jo prehiteli Portugalska in Avstrija). Po velikosti zbrane premije na prebivalca je na 16. mestu med sedemindvajseterico, za dve mesti slabše kot leta 2023, iz istih razlogov, kot omenjeno predhodno. Smo pa še vedno v družbi držav, katerih obračunana kosmata zavarovalna premija na prebivalca znaša več kot 1.000 EUR. Kar se tiče deleža življenjskih zavarovanj v celotni obračunani kosmati zavarovalni premiji, pa ta v letu 2024 znaša 26,2 %, kar je za 4,4 odstotne točke več kot v letu 2023. Tudi povečanje deleža življenjskih zavarovanj v celotni premiji je posledica izpada dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj, ki so se vključevala v premoženjska zavarovanja. Vendar pa je Slovenija z deležem obračunane kosmate premije življenjskih zavarovanj v obračunani kosmati premiji še vedno na repu držav, članic EU. Za odstotkom Slovenije so namreč samo Nizozemska, Romunija, Bolgarija, Hrvaška, Estonija, Litva in Latvija. Ta kazalnik kaže, da ima slovensko zavarovalništvo na področju življenjskih zavarovanj še dosti dela. V letu 2024 je premija življenjskih zavarovanj na prebivalca v Sloveniji znašala 300,25 EUR, kar je za 12,93 EUR več kot leta 2023.

Preglednica 13: Zavarovalna dejavnost po posameznih državah v letu 2024

Država	Obračunana kosmata zavarovalna premija (v mio EUR)	Delež obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP	Obračunana kosmata zavarovalna premija na prebivalca (v EUR)	Delež obračunane kosmate premije življenjskih zavarovanj v obračunani kosmati premiji
Francija (FR)	332.297	11,4 %	4.858	63,4 %
Nemčija (DE)	264.156	6,1 %	3.166	58,5 %
Italija (IT)	153.396	7,0 %	2.600	73,1 %
Nizozemska (NL)	93.033	8,2 %	5.185	17,7 %
Irska (IE)	75.569	14,2 %	14.142	75,2 %
Španija (ES)	72.705	4,6 %	1.496	42,7 %
Luksemburg (LU)	46.833	54,4 %	69.686	65,4 %
Danska (DK)	46.630	11,8 %	7.822	75,7 %
Belgija (BE)	46.478	7,6 %	3.928	42,8 %
Švedska (SE)	45.533	8,1 %	4.315	71,6 %
Avstrija (AT)	21.312	4,4 %	2.327	39,0 %
Poljska (PL)	18.916	2,3 %	517	27,3 %
Portugalska (PT)	13.228	4,6 %	1.243	50,5 %
Finska (FI)	9.678	3,5 %	1.727	56,8 %
Češka (CZ)	8.286	2,6 %	760	24,3 %
Malta (MT)	6.689	29,8 %	11.872	39,1 %
Grčija (GR)	5.389	2,3 %	518	52,1 %

21 Slovenija je zadržala 13. mesto leta 2024 zato, ker si tri države delijo 11. mesto.

Država	Obračunana kosmata zavarovalna premija (v mio EUR)	Delež obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP	Obračunana kosmata zavarovalna premija na prebivalca (v EUR)	Delež obračunane kosmate premije življenjskih zavarovanj v obračunani kosmati premiji
Romunija (RO)	3.953	1,1 %	207	16,0 %
Madžarska (HU)	3.728	1,8 %	389	39,4 %
Slovenija (SI)	**2.433**	**3,6 %**	**1.146**	**26,2 %**
Bolgarija (BG)	2.404	2,3 %	373	14,7 %
Slovaška (SK)	2.052	1,6 %	378	38,1 %
Hrvaška (HR)	1.959	2,3 %	507	17,2 %
Ciper (CY)	1.543	4,6 %	1.654	42,4 %
Estonija (EE)	1.191	3,0 %	866	24,6 %
Litva (LT)	1.104	1,4 %	383	16,0 %
Latvija (LV)	781	1,9 %	417	12,5 %
EU-27	1.281.278	7,1 %	2.852	57,6 %

Vir: EIOPA in EUROSTAT

Slika 6: Primerjava deležev celotne zavarovalne premije v BDP-ju v državah EU v letu 2024 (v %)

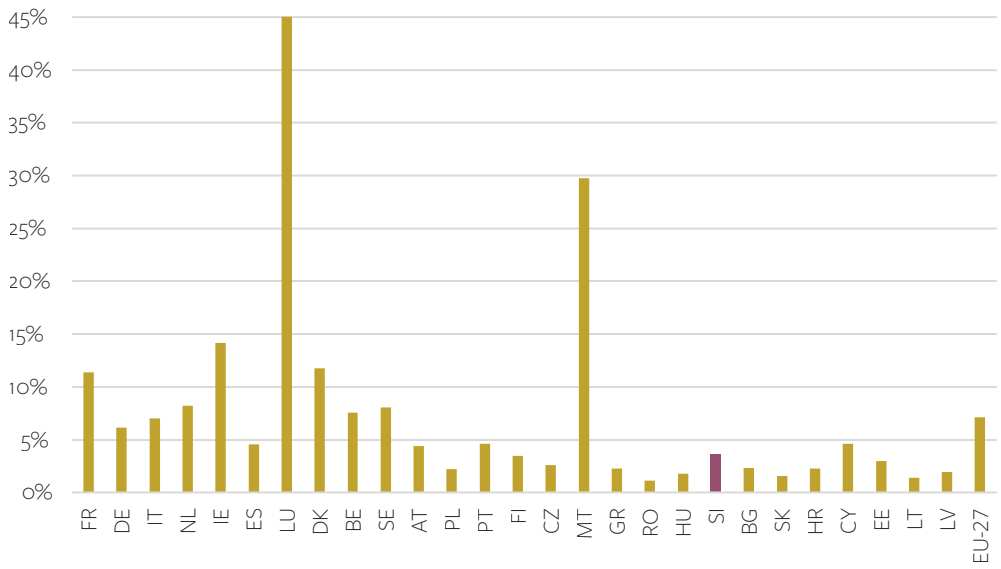

Vir: EIOPA

5.6 Izidi poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic

V analizi računovodskih izkazov za leto 2023 so vključeni revidirani računovodski izkazi, za leto 2024 je večina revidiranih, nekateri pa so nerevidirani. Analiza računovodskih izkazov je v tem poglavju pripravljena ločeno za zavarovalnice in pozavarovalnici. Zavarovalnice in pozavarovalnici so izkaze pripravile v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) in predpisi Agencije.

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 25. 5. 2020 izdal končni računovodski standard za zavarovalne pogodbe MSRP 17, ki je začel veljati 1. 1. 2023. Nadomestil je računovodski standard MSRP 4, ki je bil v veljavi do 31. 12. 2022. Z začetkom uporabe MSRP 17 je za zavarovalnice in pozavarovalnice začel veljati tudi MSRP 9 – Finančni instrument, ki je nadomestil MRS 39. MSRP 9 je sicer začel veljati 1. 1. 2018, a so večina zavarovalnic in obe pozavarovalnici uveljavile možnost za začasni izvzem uporabe MSRP 9 do 1. 1. 2023 in ga začele uporabljati skupaj z MSRP 17.

Zavarovalnice in pozavarovalnice so torej tako računovodske izkaze za leto 2024 kot računovodske izkaze za primerjalno leto 2023 pripravile z upoštevanjem standardov MSRP 17 in MSRP 9.

5.6.1 Izidi poslovanja zavarovalnic

Izkaz poslovnega izida zavarovalnic prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid poslovnega leta. Zbirni izkaz izida poslovanja se sestavlja ločeno za premoženjska in življenjska zavarovanja. Dodamo naj, da v zbirnem izkazu premoženjskih zavarovanj zavarovalnic ni več dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj, ker so bila 1. 1. 2024 z zakonom ukinjena.

Preglednica 14: Zbirni izkaz poslovnega izida zavarovalnic za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

	Leto 2023	Leto 2024
A. Rezultat iz zavarovalnih poslov	**55,9**	**252,5**
Rezultat iz zavarovalnih poslov življenjskih zavarovanj	53,5	65,9
Rezultat iz zavarovalnih poslov premoženjskih zavarovanj	2,4	186,6
B. Rezultat iz naložbenja	**239,5**	**401,4**
Rezultat iz naložbenja življenjskih zavarovanj	221,0	361,4
Rezultat iz naložbenja premoženjskih zavarovanj	18,6	40,0
C. Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb	**–185,3**	**–306,5**
Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj	–180,1	–299,4
Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj	–5,2	–7,1
Č. Sprememba obveznosti iz finančnih pogodb	**0,5**	**0,6**
D. Drugi prihodki in odhodki	**–32,6**	**–65,9**
E. Poslovni izid pred obdavčitvijo	**78,1**	**282,0**
Davek od dohodka pravnih oseb	–26,8	–48,8
Sprememba odloženih davkov	11,7	–4,6
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	**63,0**	**228,6**

Vir: Izkaz poslovnega izida zavarovalnic po IFRS 17 za leti 2023 in 2024

Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 1/16, 85/16, 12/18 in 82/20), ki ga je Agencija izdala na podlagi Zakona o zavarovalništvu in se je začel uporabljati s 1. 1. 2016, je prenehal veljati 16. 12. 2022. Agencija je namreč zaradi uveljavitve MSRP 17 in MSRP 9 izdala nov Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 151/22; v nadaljevanju: Sklep o letnem poročilu zavarovalnic).

Vidimo lahko, da poslovni izid pred obdavčitvijo znaša 282,0 milijona EUR, kar je za 203,9 milijona EUR oziroma 3,6-kratnik višje od leta 2023. Če analiziramo njegov izvor, lahko ugotovimo, da izhaja predvsem iz rezultata iz zavarovalnih poslov premoženjskih zavarovanj in iz visokega finančnega rezultata iz naložb, ki je tak zaradi pozitivnih učinkov rezultata iz naložbenja. Glede na gibanje odloženih davkov v letu 2023 in letu 2024 je tudi čisti poslovni izid obračunskega obdobja za leto 2024 3,6-kratnik čistega poslovnega izida obračunskega obdobja za leto 2023. Pri tem, ko je bil skupni čisti poslovni izid obračunskega obdobja zavarovalnic pozitiven, znašal je 228,6 milijona EUR, je ena zavarovalnica od skupaj desetih ustvarila negativen čisti poslovni izid.

Preglednica 15: Zbirni izračun drugega vseobsegajočega donosa zavarovalnic za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

	Leto 2023	Leto 2024
I. Čisti poslovni izid poslovnega leta	**63,0**	**228,6**
II. Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	**68,9**	**35,9**
A. Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	69,7	0,9
B. Davek od dohodka od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	–14,6	–0,2
C. Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	13,8	35,2
III. Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	**132,0**	**264,5**

Vir: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa zavarovalnic po IFRS 17 za leti 2023 in 2024

Vseobsegajoči donos je sestavljen iz dveh delov. Prvi del je čisti poslovni izid obračunskega obdobja iz izkaza poslovnega izida. Drugi del je drugi vseobsegajoči donos, znotraj katerega so izkazani prihodki in odhodki, ki niso pripoznani v izkazu poslovnega izida, vplivajo pa na velikost lastniškega kapitala. Ti prihodki in odhodki v pretežni meri izhajajo iz prevrednotenja sredstev na pošteno vrednost in iz finančnih učinkov vrednotenja zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb.

Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja je bil zaradi visokega čistega poslovnega izida poslovnega leta v letu 2024 veliko višji od te kategorije v letu 2023. Vendar je kljub 3,6-kratniku čistega dobička leta 2024 v primerjavi z letom 2023 predstavljal le dvakratnik vseobsegajočega donosa obračunskega obdobja leta 2023 zato, ker je bil drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi nižji od te postavke v letu 2023. Nižja vrednost drugega vseobsegajočega donosa obračunskega obdobja po obdavčitvi leta 2024 od te postavke leta 2023 izhaja iz nižje vrednosti nerealiziranih čistih dobičkov finančnih naložb, vrednotenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, kot ene od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid.

Preglednica 16: Zbirni izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj zavarovalnic za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

	Leto 2023	Leto 2024
A. Rezultat iz zavarovalnih poslov	**2,4**	**186,6**
1. Prihodki iz zavarovalnih storitev	2.136,5	1.792,4
2. Odhodki iz zavarovalnih storitev	–2.230,7	–1.447,7
3. Čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb	96,6	–158,0
B. Rezultat iz naložbenja	**18,6**	**40,0**
1. Prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivne obrestne mere	17,6	27,2
2. Prihodki iz dividend	3,5	3,0
3. Čisti dobički/izgube iz odpripoznanja finančnih sredstev	–7,6	–0,4
4. Čisti dobički/izgube iz prerazvrstitve finančnih sredstev	0,0	0,0
5. Čiste oslabitve/odprave slabitev finančnih sredstev	1,4	1,5
6. Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	0,2	0,3
7. Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	3,5	8,3
C. Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb	**–5,2**	**–7,1**
1. Čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	–6,7	–18,0
2. Čisti finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	–5,2	–7,1
Č. Sprememba obveznosti iz finančnih pogodb	**0,0**	**0,0**
D. Drugi prihodki in odhodki	**–31,2**	**–47,5**
1. Prihodki iz upravljanja premoženja	0,0	0,0
2. Čisti drugi poslovni prihodki/odhodki	12,8	–11,3
3. Čisti drugi finančni prihodki/odhodki	–3,3	–7,6
4. Nepripisljivi stroški	–62,2	–63,0
5. Čiste oslabitve/odprave slabitev nefinančnih sredstev	–1,6	0,1
6. Pripadajoči dobički/izgube iz naložb povezanih družb	18,4	9,2
7. Čisti drugi prihodki in odhodki	4,8	25,1
E. Poslovni izid pred obdavčitvijo	**–15,5**	**172,0**
Davek od dohodka pravnih oseb	–8,2	–25,7
Sprememba odloženih davkov	6,4	–5,9
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	**–17,3**	**140,4**

Vir: Izkaz poslovnega izida zavarovalnic po IFRS 17 za leti 2023 in 2024

Zavarovalnice so v letu 2024 v segmentu premoženjskih zavarovanj v primerjavi z letom 2023 ustvarile visoko pozitiven čisti poslovni izid obračunskega obdobja v višini 140,4 milijona EUR. Prihodki iz zavarovalnih storitev so se sicer znižali zaradi izpada prihodkov iz zavarovalnih storitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, vendar so odhodki iz zavarovalnih storitev, iz istega razloga, padli še bistveno bolj od prihodkov iz zavarovalnih storitev. Povišal se je tudi rezultat iz naložbenja.

Visoko znižanje odhodkov zavarovalnih storitev in dober rezultat iz naložbenja sta nevtralizirala tudi bistveno slabši čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb. Čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb v letu 2023 je posledica dejstva, da so v letu 2023 zavarovalnice od pozavarovalnic prejele velike zneske povračil škod iz naslova poplav in neurij, medtem, ko je bilo leto 2024 z vidika naravnih katastrof dokaj običajno leto, zato je čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb pri zavarovalnicah negativen. Poleg tega so pozavarovalnice zaradi slabega leta 2023 zaostrile pozavarovalne pogoje in povišale premije.

Odhodki iz zavarovalnih storitev vključujejo:

- odhodke za nastale škode in upravičenja, brez investicijske komponente;
- druge neposredno pripisljive zavarovalne odhodke;
- amortizacijo stroškov pridobivanja zavarovanj;
- spremembe, ki se nanašajo na preteklo storitev (kot so spremembe pričakovanih denarnih tokov, ki se nanašajo na obveznosti za nastale zahtevke);
- spremembe, ki se nanašajo na prihodnjo storitev (kot so izgube ali odprave izgub za kočljive skupine zavarovalnih pogodb, ki izhajajo iz spremembe sestavine izgube).

Med njimi največjo postavko predstavljajo odhodki iz škodnih zahtevkov in drugih zavarovalnih storitev.

Nepripisljivi stroški poslovanja predstavljajo stroške, ki jih zavarovalnice in pozavarovalnice, v skladu z internimi pravili razporejanja stroškov, ne razporedijo na zavarovalne pogodbe. Med njimi predstavljajo največjo postavko stroški amortizacije drugih sredstev, potrebnih za obratovanje, stroški reprezentance, reklame in sejmov ter tudi stroški dela.

Preglednica 17: Zbirni izkaz izida iz življenjskih zavarovanj zavarovalnic za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

	Leto 2023	Leto 2024
A. Rezultat iz zavarovalnih poslov	**53,5**	**65,9**
1. Prihodki iz zavarovalnih storitev	202,5	226,5
2. Odhodki iz zavarovalnih storitev	–145,7	–157,1
3. Čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb	–3,2	–3,5
B. Rezultat iz naložbenja	**221,0**	**361,4**
1. Prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivne obrestne mere	47,0	50,9
2. Prihodki iz dividend	11,1	14,9
3. Čisti dobički/izgube iz odpripoznanja finančnih sredstev	48,6	106,2
4. Čisti dobički/izgube iz prerazvrstitve finančnih sredstev	0,0	0,0
5. Čiste oslabitve/odprave slabitev finančnih sredstev	1,5	1,0
6. Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	–0,1	–0,1
7. Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	112,8	188,4
C. Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb	**–180,1**	**–299,4**
1. Čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	–180,1	–299,5
2. Čisti finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	–180,1	–299,4
Č. Sprememba obveznosti iz finančnih pogodb	**0,5**	**0,6**
D. Drugi prihodki in odhodki	**–1,3**	**–18,4**
1. Prihodki iz upravljanja premoženja	20,7	16,0
2. Čisti drugi poslovni prihodki/odhodki	4,2	–2,3
3. Čisti drugi finančni prihodki/odhodki	–1,8	–3,1
4. Nepripisljivi stroški	–29,6	–31,1
5. Čiste oslabitve/odprave slabitev nefinančnih sredstev	–0,1	0,0
6. Pripadajoči dobički/izgube iz naložb povezanih družb	3,4	0,0
7. Čisti drugi prihodki in odhodki	1,8	2,1
E. Poslovni izid pred obdavčitvijo	**93,5**	**110,0**
Davek od dohodka pravnih oseb	–18,5	–23,2
Sprememba odloženih davkov	5,3	1,3
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	**80,3**	**88,2**

Vir: Izkaz poslovnega izida zavarovalnic po IFRS 17 za leti 2023 in 2024

Zbirni izkaz izida iz življenjskih zavarovanj v letu 2024 z 88,2 milijona EUR čistega poslovnega izida obračunskega obdobja predstavlja za 7,9 milijona EUR ali 9,8 % višji čisti poslovni izid od enake postavke v letu 2023.

Višja kot v letu 2023 sta rezultat iz zavarovalnih poslov in rezultat iz naložbenja. Slaba pa sta finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb in rezultat iz naslova drugih prihodkov in odhodkov.

V skladu z MSRP 17 je treba v finančnih prihodkih ali odhodkih iz zavarovanja evidentirati spremembo knjigovodske vrednosti skupine pogodb, ki izhaja iz učinka časovne vrednosti denarja in sprememb časovne vrednosti denarja ali učinka finančnega tveganja ter sprememb finančnega tveganja. V izkazu poslovnega izida se v celoti prikazujejo le finančni učinki iz naslova pogodb, ki so vrednotene po pristopu razporejanja premije (PAA).

5.6.2 Izidi poslovanja pozavarovalnic

Pozavarovalnici sta v letu 2024 v primerjavi s predhodnim letom ustvarili precej višji čisti poslovni izid. Tako v letu 2024 čisti poslovni izid obračunskega obdobja znaša 65,5 milijona EUR, kar je 20,1 % ali 11,0 milijona EUR več kot v letu 2023. Višji čisti poslovni izid v letu 2024 je rezultat več vrednosti, in sicer višjih prihodkov in nižjih odhodkov iz zavarovalnih storitev, rezultata iz naložbenja ter boljšega izida iz naslova drugih prihodkov in odhodkov.

Prihodki iz zavarovalnih storitev v letu 2024 so znašali 433,5 milijona EUR in so primerjavi z letom 2023 večji za 6,6 %. Odhodki iz zavarovalnih storitev so v letu 2024 znašali 310,6 milijona EUR in so v primerjavi z letom 2023 manjši za 34,2 %. Običajen, negativen, ker ni bilo toliko škod iz naslova poplav in neurij v naši državi kot leta 2023, je čisti rezultat iz zavarovalnih pogodb. Navedeno gibanje omenjenih postavk je vodilo k rezultatu iz zavarovalnih pogodb v letu 2024 v vrednosti 48,3 milijona EUR, ki je od rezultata iz zavarovalnih pogodb v letu 2023 višji za 1,9 milijona EUR oz. 4,1 %.

Bistveno boljši od leta 2023 je tudi rezultat iz naložbenja, ki znaša 19,8 milijona EUR in je s tem za 518 % višji od rezultata iz naložbenja v letu 2023. Rezultat iz naložbenja v letu 2024 je glede na leto 2023 boljši predvsem zaradi višjih prihodkov od obresti in odprave slabitev finančnih sredstev. Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb v letu 2024 pa je slabši od finančnega rezultata od zavarovalnih pogodb v letu 2023.

Precej boljši je tudi izid iz naslova drugih prihodkov in odhodkov, ki je od 10,9 milijona EUR porastel na 16,3 milijona EUR. Razlog je predvsem v povečanju pripadajočih dobičkov iz naložb povezanih družb.

Zaradi boljšega čistega izida obračunskega obdobja je višji od leta 2023 tudi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja.

Preglednica 18: Zbirni izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa pozavarovalnic za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

Izkaz poslovnega izida	Leto 2023	Leto 2024
A. Rezultat iz zavarovalnih poslov	**46,4**	**48,3**
1. Prihodki iz zavarovalnih storitev	406,8	433,5
2. Odhodki iz zavarovalnih storitev	–472,3	–310,6
3. Čisti rezultat iz pozavarovalnih pogodb	111,9	–74,6
B. Rezultat iz naložbenja	**3,2**	**19,8**
1. Prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivne obrestne mere	8,7	14,1
2. Prihodki iz dividend	0,2	0,2
3. Čisti dobički/izgube iz odpripoznanja finančnih sredstev	0,8	–0,5
4. Čisti dobički/izgube iz prerazvrstitve finančnih sredstev	0,0	0,0
5. Čiste oslabitve/odprave slabitev finančnih sredstev	0,2	1,1
6. Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	0,6	0,0
7. Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	–7,3	4,9
C. Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb	**–0,9**	**–11,0**
1. Čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	–0,4	–18,7
2. Čisti finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	–0,9	–11,0
Č. Sprememba obveznosti iz finančnih pogodb	**0,0**	**0,0**
D. Drugi prihodki in odhodki	**10,9**	**16,3**
1. Prihodki iz upravljanja premoženja	0,0	0,0
2. Čisti drugi poslovni prihodki/odhodki	–1,0	–0,9
3. Čisti drugi finančni prihodki/odhodki	–3,6	–3,7
4. Nepripisljivi stroški	–15,0	–17,5
5. Čiste oslabitve/odprave slabitev nefinančnih sredstev	0,0	–0,3
6. Pripadajoči dobički/izgube iz naložb povezanih družb	30,8	39,0
7. Čisti drugi prihodki in odhodki	–0,3	–0,2
E. Poslovni izid pred obdavčitvijo	**59,7**	**73,3**
Davek od dohodka pravnih oseb	–4,4	–7,5
Sprememba odloženih davkov	–0,8	–0,3
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	54,5	65,5
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa		
I. Čisti poslovni izid poslovnega leta	**54,5**	**65,5**
II. Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	**6,2**	**5,4**
A. Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	6,9	6,9
B. Davek od dohodka od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	–0,7	–1,5
C. Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0,0	0,0
III. Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	**60,8**	**70,9**

Vir: Izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa pozavarovalnic po IFRS 17 za leti 2023 in 2024

5.7 Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic

Direktiva Solventnost II ne predpisuje več vrst dovoljenih naložb in zgornje meje posameznih vrst naložb, vendar od zavarovalnic in pozavarovalnic zahteva, da sredstva nalagajo samo v sredstva in finančne instrumente, katerih tveganja lahko primerno opredelijo, merijo, spremljajo, upravljajo, nadzirajo in o njih poročajo ter ustrezno upoštevajo v svoji oceni solventnostnih potreb. Dalje morajo zavarovalnice in pozavarovalnice vsa sredstva nalagati na način, ki zagotavlja varnost, kakovost, likvidnost in donosnost njihovega celotnega portfelja.

Preden preidemo k naložbam slovenskih zavarovalnic in pozavarovalnic, bomo v preglednici 19 prikazali gibanje nekaterih evropskih borznih in drugih indeksov ter obrestnih mer v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 in od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 in stanje oziroma gibanje na svetovnih in evropskem finančnem trgu ter v Sloveniji.

Preglednica 19 prikazuje gibanje nekaterih evropskih borznih indeksov, Koyfinovega donosa desetletnih državnih obveznic in donosa desetletnih nemških državnih obveznic ter trimesečnega EURIBOR-ja. Prikazane parametre smo izbrali, ker tudi ti krojijo naložbeno politiko slovenskih (po)zavarovalnic.

Preglednica 19: Prikaz gibanja nekaterih evropskih borznih in drugih indeksov ter obrestnih mer v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 in od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

Ime indeksa	Sprememba vrednosti (v % oz. odstotnih točkah)	
	2023	2024
Eurostoxx 50 Index	18,96 %	8,74 %
DAX Index	20,45 %	18,94 %
SBITOP Index	19,51 %	33,51 %
Donos desetletnih slovenskih državnih obveznic	–0,76 odst. t.	0,17 odst. t.
Donos desetletnih nemških državnih obveznic	–0,49 odst. t.	0,34 odst. t.
Trimesečni EURIBOR	1,81 odst. t.	–1,17 odst. t.

Vir: Koyfin

Tudi v letu 2024, tako kot v predhodnem letu, ki je označeno kot leto obnove, so bile razmere na finančnih trgih ugodne.

OBVEZNIŠKI TRGI

V 2024 je splošna inflacija v ZDA stagnirala in se gibala med 2,4 in 3,5 %.[22] Gospodarski podatki so bili v splošnem solidni, zato je ameriška centralna banka (Fed) trikrat znižala referenčno obrestno mero s 5,50 % na 4,50 % – dve znižanji za 25 bazičnih točk in eno znižanje za 50 bazičnih točk. Nižanja so bila posledica strahu pred recesijo, predvsem v avgustu, ko so podatki kazali na ohlajanje trga dela. Donosnost do dospetja ameriške 10-letne državne obveznice se je v 2024 zvišala s 3,88 % na 4,57 % (v septembru se je celo znižala na 3,62 % zaradi strahu pred recesijo).

V evroobmočju se je v 2024 inflacija rahlo znižala z 2,9 % na 2,4 %. Gospodarstva v evroobmočju, z izjemo Nemčije, imajo solidne podatke. Težava Nemčije so predvsem dražji energenti – elektrika je dva- do trikrat dražja, plin pa petkrat dražji kot pred energetsko krizo, sproženo z rusko invazijo Ukrajine. Nižja inflacija in nemška ter francoska šibkost sta bila razloga za znižanje referenčne obrestne mere Evropske centralne banke (ECB) v 2024 s 4,00 % na 3,00 %. Donosnost do dospetja 10-letne nemške državne obveznice se je zvišala z 2,02 % na 2,37 %, donosnost 10-letne slovenske državne obveznice pa se je zvišala z 2,82 % na 3,01 %.

22 Mesečni pregled finančnih trgov: DECEMBER 2024 – Odlično leto za delniške naložbe – Pokojninska družba A

DELNIŠKI TRGI

Za večino donosnosti ameriškega delniškega trga je zaslužnih »veličastnih sedem« (Tesla, Amazon, Apple, Alphabet – Google, Meta, Microsoft in Nvidia). Glavna tema na delniških trgih je bila umetna inteligenca, na koncu leta pa je dodaten zagon dala zmaga Trumpa na predsedniških volitvah v ZDA. Njegove politike vključujejo nižanje davkov, deregulacijo in uvedbo carin, kar je spodbudno za ameriški delniški trg. V ZDA so vse panoge v splošnem pridobile na vrednosti, najdonosnejše pa so bile panoge komunikacijskih storitev (+49,9 %), informacijske tehnologije (+46,1 %) in finančnega sektorja (+39,5 %). Indeks Russell 2000, ki zajema 2000 najmanjših borznih družb, se je podražil za +19,2 %.

Navkljub težavam v nemški avtomobilski industriji je nemški delniški indeks DAX v letošnjem letu porasel za +18,9 %. Nemške težave so skoncentrirane v industriji oziroma natančneje v nemški avtomobilski industriji, katerih delnice so se v 2024 pocenile za –6,8 %. V Evropi je bila najdonosnejša panoga bančni sektor, ki se je podražil za +35,4 %. Glavni razlog za rast so bili višji neto obrestni prihodki. Najdonosnejša delnica v Evropi je bila Siemens Energy s +319,8-odstotno donosnostjo, druga najdonosnejša pa delnica skupine Kongsberg, ki deluje v obrambni industriji in se je podražila za +165,0 %. Poleg bančnega sektorja je bila tako izjemno donosna tudi panoga obrambne industrije kot posledice večjih izdatkov za obrambo.

DOGAJANJE NA LJUBLJANSKI BORZI V LETU 2024

V Sloveniji se leta 2024 Ljubljanska borza ponaša z najvišjo letno rastjo delniškega trga med razvitimi državami, po podatkih tednika The Economist.[23] Kljub občutni rasti tečajev se Ljubljanska borza še vedno lahko pohvali tudi s primerjalno zelo visoko dividendno donosnostjo, predvsem pa se je glede na preteklo leto bistveno okrepila tudi likvidnost oz. promet na trgu.

V makroekonomskem smislu je leto 2024 prineslo umiritev gospodarske rasti in postopno zniževanje inflacije. Centralne banke so ob bolj ugodni inflacijski sliki in v želji po spodbuditvi gospodarske rasti kljub nizki stopnji brezposelnosti začele s ciklom zniževanja ključnih obrestnih mer.

Začetek leta 2024 bo nedvomno ostal v spominu po februarski težko pričakovani uvrstitvi ljudskih obveznic, ki je na trg prinesla novih 5.659 vlagateljev oz. novo odprtih trgovalnih računov. Poleg ljudskih obveznic so leto zaznamovale tudi druge uvrstitve enot odprtih skladov, obveznic in komercialnih zapisov. Ljubljanska borza je pridobila novega vzdrževalca likvidnosti, Raiffeisen Bank International AG. Pomemben mejnik je bila tudi uvrstitev delnic RELR podjetja Relax, d. d., v standardno kotacijo, kar je bila prva nova uvrstitev v standardno kotacijo po letu 2022.

Na Ljubljanski borzi je prvo četrtletje zaznamovala tudi vzpostavitev Trga trajnostnega financiranja in pogojev za uvrstitev alternativnih investicijskih skladov na Ljubljansko borzo.

Ministrstvo za finance je konec leta 2024 podrobneje predstavilo predlog individualnih naložbenih računov (INR), s katerimi želi država spodbuditi male vlagatelje k širši udeležbi na kapitalskem trgu. Na Ljubljanski borzi navedeni predlog ocenjujejo kot nujno potreben ukrep za oživitev slovenskega kapitalskega trga in ga močno podpirajo.

Indeks SBITOP je v letu 2024 zrasel za 33,0 %, indeks SBITOP TR, ki vključuje tudi dividende, pa je zrasel za kar 42,1 %.

Celotni promet na Ljubljanski borzi v 2024 je znašal 505,6 milijona EUR, kar je za 53,1 % več kot v predhodnem letu. Promet brez svežnjev je znašal 464,9 milijona EUR, kar je za 58,3 % več kot v letu 2023. Največ prometa je bilo opravljenega z delnicami, in sicer 485,1 milijona EUR, sledile so jim zakladne menice s 13,3 milijona EUR prometa, obveznice s 6,7 milijona EUR prometa in strukturirani produkti z 0,6 milijona EUR prometa. V letu 2024 je bilo iz naslova vzdrževanja likvidnosti opravljenega 81,4 milijona EUR prometa z vsemi instrumenti.

V letu 2024 so bile ponovno najprometnejše delnice Krke (KRKG). Drugo mesto je pripadlo delnici NLB (NLBR). Sledile so delnice Cinkarne Celje (CICG).

23 LJUBLJANSKA BORZA – SEOnet.

Vrednost celotne tržne kapitalizacije borznega trga je konec leta znašala 50,2 milijarde EUR, kar je 8,4 % več kot konec leta 2023. Tržna kapitalizacija lastniških instrumentov pa je znašala 12,0 milijarde EUR, kar je 30,9 % več kot konec leta 2023. Ob koncu leta je bilo v trgovanje na borznem trgu vključenih 62 instrumentov.

DELNIŠKI TRGI V ŠTEVILKAH

- Svetovni delniški indeks MSCI (v evrih): –0,4 % v decembru; +23,7 % v letu 2024
- Ameriški indeks S&P 500 (v evrih): –0,4 % v decembru; +31,8 % v letu 2024
- Tehnološki indeks Nasdaq (v evrih): +2,6 % v decembru; +37,5 % v letu 2024
- Evropski indeks Euro Stoxx 600: –0,5 % v decembru; +6,0 % v letu 2024
- Slovenski indeks SBITOP: +0,8 % v decembru; +33 % v letu 2024

Naložbe zavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2024 so znašale 7,768 milijarde EUR, kar je za 773,5 milijona EUR oz. za 11,1 % več kot na dan 31. 12. 2023, in sicer so se povišala tako sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja so vezana na indeks ali enoto premoženja (za 406,7 milijona EUR), kot tudi sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in sredstva iz naslova lastnih virov (za 366,8 milijona EUR). Povišale so se tudi naložbe pozavarovalnic, ki so znašale 1,406 milijarde EUR in so bile za 210,4 milijona EUR oz. 17,6 % višje kot na zadnji dan leta 2023.

Preglednica 20 prikazuje celotne naložbe zavarovalnic in njihovo delitev na naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih so upravičenja vezana na indeks ali enoto premoženja, in na naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, ter lastne vire sredstev.

Preglednica 20: Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic (v mio EUR)

Vrsta sredstev	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
Sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja in sredstva iz naslova lastnih virov	5.491,5	1.406,3
Sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja so vezana na indeks ali enoto premoženja	2.276,9	0,0

Vir: Letna S2-poročila

Preglednica 21 prikazuje naložbe po vrstah sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in iz lastnih virov. Kadar upravičenja iz pogodb niso vezana na indeks ali enoto premoženja, namreč sredstva, ki pokrivajo obveznosti zavarovalnice, ki izhajajo iz tovrstnih pogodb, zavarovalnici povzročajo tržno tveganje. Le-to pa vodi do kapitalske zahteve za tržna tveganja. Enako velja za naložbe sredstev iz lastnih virov. Nasprotno naložbe sredstev, ki krijejo upravičenja, vezana na indeks ali enoto premoženja, ne vplivajo na kapitalsko zahtevo, saj se tržno tveganje v celoti prenese na zavarovance. Zato so v tej preglednici in na slikah, ki ji sledijo, prikazane le naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in naložbe iz lastnih virov.

Preglednica 21: Sestava sredstev v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezna na indeks ali enoto premoženja in lastnih virov sredstev, po vrsti naložb, 2024 (v mio EUR)

Vrsta naložb	Pozavarovalnice	Zavarovalnice
Državni dolžniški vrednostni papirji	431,8	2.578,2
Vrednostni papirji Republike Slovenije	30,6	581,0
Vrednostni papirji drugih držav članic EU	254,0	1.741,1
Vrednostni papirji ostalih držav	147,2	256,1
Drugi dolžniški vrednostni papirji	248,3	1.260,0
Lastniški vrednostni papirji	661,2	1.165,5
Depoziti v bankah	47,7	84,5
Nepremičnine	14,7	278,3
Posojila	2,6	99,0
Ostalo	0,0	26,1
Skupaj naložbe	1.406,3	5.491,5

Vir: Letna S2-poročila

Iz preglednice 21 je razvidno, da so konec leta 2024 naložbe zavarovalnic v državne dolžniške vrednostne papirje znašale 46,9 %, kar predstavlja za 3,3 odstotne točke višji odstotek, kot je bil v letu 2023, in je še vedno v visoki prednosti pred ostalimi. Sledi delež naložb v druge dolžniške vrednostne papirje, ki je znašal 22,9 % in je bil za 2,5 odstotne točke nižji od deleža v letu 2023, ta pa za 1,5 odstotne točke nižji od deleža v letu 2022. Samo malo nižji je delež lastniških vrednostnih papirjev, ki znaša 21,2 %, kar pomeni enak odstotek sredstev od celotnih naložb, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja. Delež nepremičnin znaša 5,1 % in je malenkost nižji kot v letu 2023, prav tako tudi delež depozitov, ki znaša 1,5 % (v letu 2,1 %), medtem ko se je delež posojil nekoliko, to je za 0,6 odstotne točke, povečal (od 1,2 na 1,8 %).

Pri naložbah pozavarovalnic so konec leta 2024, tako kot v letih 2023, 2022 in 2021, drugače kot pri zavarovalnicah največji delež, tj. 47,0 %, imele naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki so bile z navedenim deležem daleč pred ostalimi vrstami naložb in so zavzemale skoraj enak delež kot na zadnji dan leta 2023. Delež državnih dolžniških vrednostnih papirjev je bil v primerjavi s preteklim letom nižji za eno odstotno točko in je znašal 30,7 %, delež drugih dolžniških vrednostnih papirjev pa je bil v primerjavi s preteklim letom višji za 2,7 odstotne točke in je konec leta 2024 znašal 17,7 %.

Slika 7: Valutna sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in lastnih virov sredstev

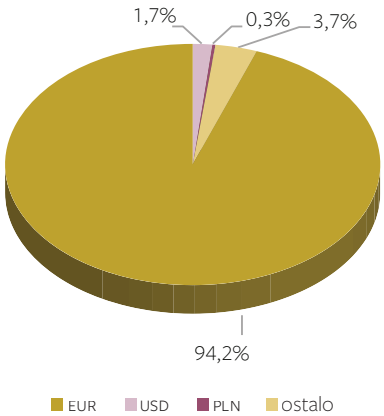

Vir: Letna S2-poročila

Glede na valuto naložb so nekoliko manjši delež kot leta 2023 (95,2 %) tvorile naložbe v evro, ki so v letu 2024 znašale 94,2 %. Od leta 2015, ko je le-ta znašal 9,9 %, pa je padel delež naložb v ameriške dolarje, ki so leta 2024 znašale 1,7 % (enako kot leta 2023) ali 119 milijonov EUR. Naložbe v poljske zlote so z zneskom 21 milijonov EUR predstavljale 0,3 % naložb sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in iz lastnih virov. Povečale so se naložbe v preostale valute, ki skupaj znašajo 258 milijonov EUR (lani 190 milijonov EUR) sredstev oz. 3,7 %. Med njimi so omembe vredne naložbe v indijske in korejske državne obveznice. Naložbe v navedene valute oziroma vrste naložb so predvsem posledica čezmejnega delovanja obeh pozavarovalnic in zavarovalnic ter usklajevanja valutne sestave njihovih sredstev in obveznosti.

Slika 8: Sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic glede na državo izdajatelja v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in lastnih virov sredstev

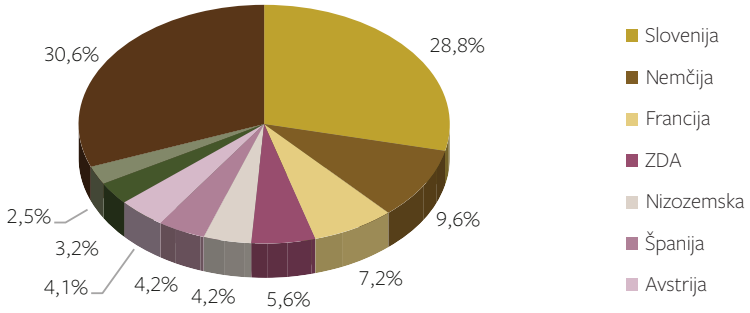

Vir: Letna S2-poročila

Gledano po državah izdajateljicah vrednostnih papirjev, ki sestavljajo naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic, je bil v letu 2024 še vedno največji del sredstev naložen v Sloveniji, je pa glede na leto 2023 padel za 3 odstotne točke. Več kot 5 % sredstev je bilo naloženih še v Nemčiji, Franciji in ZDA.

Slika 9: Sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic po bonitetni oceni v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in lastnih virov sredstev

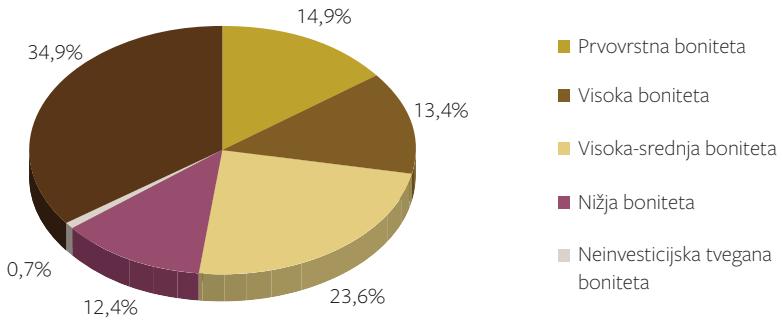

Vir: Letna S2-poročila

Gledano po boniteti vrednostnih papirjev so imele zavarovalnice in pozavarovalnice v letu 2024 sredstva naložena v naložbe z višjo boniteto kot leta 2023, kar je veljalo tudi za boniteto v letu 2023 glede na leto 2022 in za boniteto v letu 2022 glede na leto 2021. Kot vidimo, se kvaliteta naložb zavarovalnic in pozavarovalnic iz leta v leto boljša. Porastel je tako delež naložb, naložen v

sredstva s prvovrstno boniteto (AAA), od 12,8 % na 14,9 %, kot tudi delež naložb z visoko boniteto (AA–), od 12,6 % na 13,4 %, in delež naložb z visoko srednjo boniteto (od A+ do A–), ki predstavlja najvišji delež med vrednostnimi papirji z boniteto (v letu 2024 znaša 23,6 % oz. 1,629 milijarde EUR, v letu 2023 pa je znašal 22,2 %). Delež vrednostnih papirjev z nižjo boniteto (od BBB+ do BBB–) je padel za 2,6 odstotne točke, delež z neinvesticijsko tvegano boniteto (od BB+ do BB–) pa za 0,4 odstotne točke. Znižal se je tudi delež naložb brez bonitete, in sicer od 36,3 % na 34,9 %.

Naložbe zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje so na dan 31. 12. 2024 znašale 69,3 milijona EUR, kar predstavlja 9,6-odstotno zmanjšanje glede na konec leta 2023, ko so znašale 76,7 milijona EUR. Absolutno zmanjšanje naložb v strukturirane vrednostne papirje je posledica zapadlosti štirih vrednostnih papirjev v izplačilo v letu 2024. Prav tako so zavarovalnice v letu 2024 zmanjšale vrednost tovrstnih naložb tudi na račun prodaj. Vrednost naložb zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje se je, v primerjavi s preteklim letom, kljub temu, da so zavarovalnice tudi v letu 2024 nalagale v tovrstne finančne naložbe, zmanjšala na račun zapadlosti in prodaj.

Večina naložb v sestavljene vrednostne papirje, in sicer 42,3 milijona EUR oziroma 61 % vseh tovrstnih naložb na dan 31. 12. 2024 sestavlja portfelj življenjskih zavarovanj z naložbenim tveganjem. Vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2023, ko je le-ta znašala 44,6 milijona EUR oziroma 58,1 %, zmanjšala. Delež naložb portfelja klasičnih življenjskih zavarovanj v sestavljene vrednostne papirje je v letu 2024 znašal 17,9 % oziroma 12,4 milijona EUR in se je v primerjavi z letom 2023, ko je le-ta znašal 15,2 % oziroma 11,7 milijona EUR, povečal. Portfelj premoženjskih zavarovanj konec leta 2024 izkazuje naložbe v strukturirane vrednostne papirje v višini 13,0 milijona EUR, kar predstavlja 18,8-odstotni delež vseh naložb v te vrednostne papirje. Konec leta 2023 je portfelj premoženjskih zavarovanj izkazoval naložbe v strukturirane vrednostne papirje v višini 20,4 milijona EUR oziroma 26,5 % vseh tovrstnih naložb. Zavarovalnice so po stanju na dan 31. 12. 2024 izkazovale naložbe iz lastnih virov v sestavljene vrednostne papirje v višini 1,5 milijona EUR oziroma 2,2 %. Po stanju na dan 31. 12. 2023 pa Zavarovalnice tovrstnih naložb niso imele.

5.8 Zavarovalno-tehnične rezervacije

V sistemu Solventnost II, ki v prostoru Evropske unije velja od 1. 1. 2016, se lahko vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij izračuna na dva načina: kot vsota najboljše ocene in dodatka za tveganje (marža za tveganje) ali kot celota. Slovenske zavarovalnice večinoma uporabljajo prvo metodo, zato slike, ki sledijo, prikazujejo to delitev.

Najboljša ocena je tehtano povprečje prihodnjih denarnih tokov in upošteva časovno vrednost denarja (je zdajšnja vrednost prihodnjih denarnih tokov). Za izračun zdajšnje vrednosti pričakovanih prihodnjih denarnih tokov se uporabi ustrezna krivulja netvegane obrestne mere. Dodatek za tveganje je tolikšen, da skupaj z najboljšo oceno zagotavlja, da je vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij enakovredna znesku, ki bi ga za prevzem in izpolnitev obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb zahtevale druge zavarovalnice, ki bi prevzele to obveznost. Dodatek za tveganje se izračuna z določitvijo stroškov zagotavljanja zneska primernih lastnih virov sredstev v višini zahtevanega solventnostnega kapitala, ki je potreben za podporo zavarovalnih obveznosti med njihovo veljavnostjo oziroma do njihovega izteka. Mera stroškov kapitala je pribitek nad ustrezno netvegano obrestno mero, ki bi ga zavarovalnica upoštevala, da bi zagotovila primerne lastne vire sredstev v prej navedeni višini.

Po stanju na dan 31. 12. 2024 so zavarovalnice, vrednoteno po direktivi Solventnost II, oblikovale kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije v višini 5,244 milijarde EUR, pozavarovalnici pa v višini 463,1 milijona EUR, kar v primerjavi z zavarovalno-tehničnimi rezervacijami po stanju na dan 31. 12. 2023 pri prvih pomeni 6,1-odstotno porast, pri drugih pa 8,4-odstotno porast. Slike v nadaljevanju prikazujejo vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij, vrednotenih po direktivi Solventnost II, po posameznih vrstah poslovanja, saj pri delitvi zavarovalno-tehničnih rezer-

vacij po zavarovalnih vrstah velja isti princip kot pri premijah, in sicer se izračunavajo na ravni homogenih vrst tveganj.[24]

Slika 10 prikazuje zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjskih zavarovanj (brez zdravstvenih), zavarovalno-tehnične rezervacije zdravstvenih zavarovanj (podobnih premoženjskim in življenjskim) in zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih). Ko primerjamo njihove vrednosti, vidimo, da največje vrednosti dosegajo zavarovalno-tehnične rezervacije v vrstah poslovanja zavarovanje z udeležbo pri dobičku in zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja. Ti vrsti poslovanja imata namreč dolgoročni značaj, medtem ko so vrste poslovanja premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj kratkoročne.

Slika 10: Prikaz bruto zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovalnic (najboljša ocena plus dodatek za tveganje) po vrstah poslovanja na dan 31. 12. 2024

a) ZTR premoženjskih zavarovanj (brez zdravstvenih)

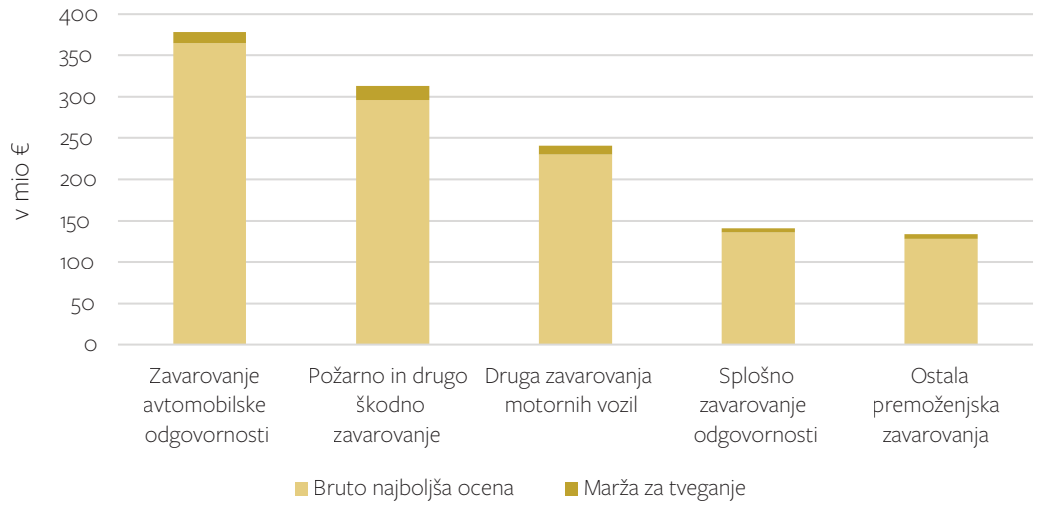

Vir: Letna S2-poročila

b) ZTR zdravstvenih zavarovanj (podobnih premoženjskim in podobnih življenjskim)

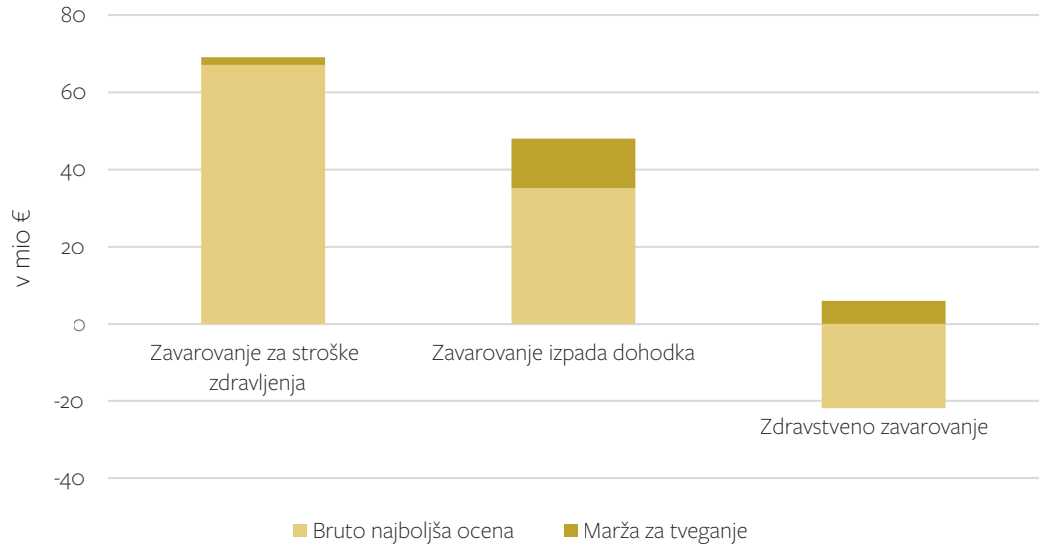

Vir: Letna S2-poročila

24 Pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovalnice in pozavarovalnice segmentirajo obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb v homogene skupine tveganj oziroma najmanj po vrstah poslovanja, kot jih določa ZZavar-1. Posledično se razporeditev zavarovalno-tehničnih rezervacij po vrstah poslovanja v okviru Solventnosti II razlikuje od razporeditve zavarovalno-tehničnih rezervacij po zavarovalnih vrstah pred uvedbo Solventnosti II.

c) ZTR življenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih)

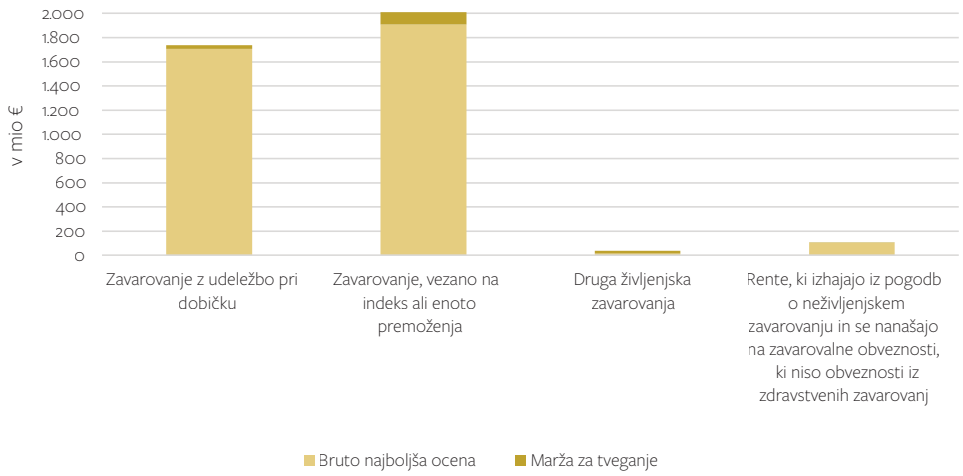

Vir: Letna S2-poročila

Sledita sliki zavarovalno-tehničnih rezervacij za pozavarovalnici, na katerih so zavarovalno-tehnične rezervacije prikazane po enakih vrstah poslovanja, kot so prikazane premije.

Slika 11: Prikaz bruto zavarovalno-tehničnih rezervacij pozavarovalnic (najboljša ocena plus dodatek za tveganje) po vrstah poslovanja na dan 31. 12. 2024

a) ZTR proporcionalnih pozavarovanj

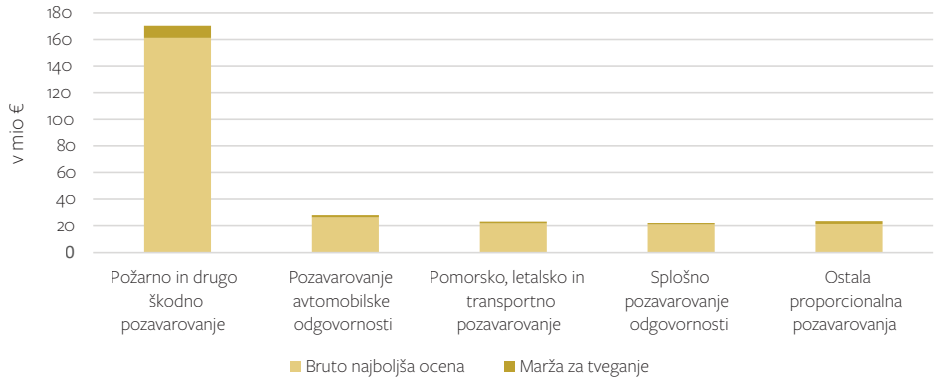

Vir: Letna S2-poročila

b) ZTR neproporcionalnih pozavarovanj

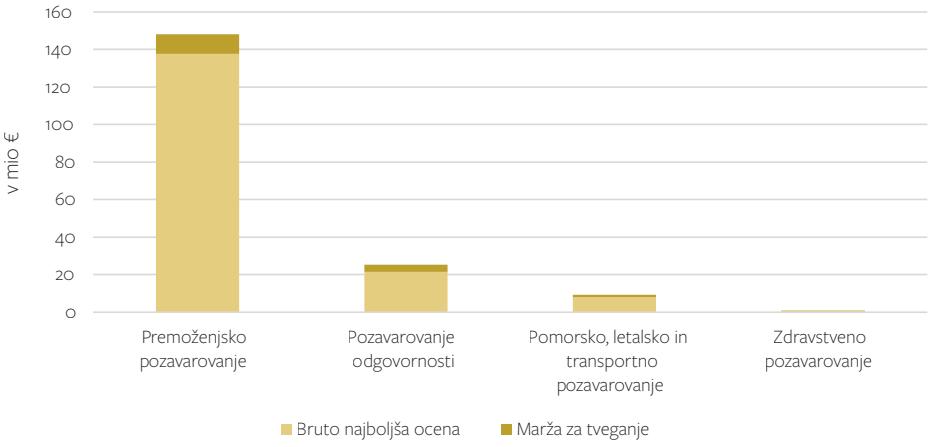

Vir: Letna S2-poročila

5.9 Bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2024

Zavarovalnice in pozavarovalnici so z uvedbo direktive Solventnost II dolžne pripravljati bilance stanja po MSRP in bilance stanja po direktivi Solventnost II in predpisih, sprejetih na njeni podlagi. Vrednotenje po direktivi Solventnost II je dosledno vrednotenje po tržni (pošteni) vrednosti (razen vrednotenja povezanih družb),[25] medtem ko lahko pri vrednotenju po MSRP pravna oseba izbira med različnimi vrednostmi (tržna vrednost, odplačna vrednost).

V nadaljevanju prikazujemo bilanco stanja zavarovalnic in pozavarovalnic s postavkami, vrednotenimi po MSRP, in s postavkami, vrednotenimi po direktivi Solventnost II, na dan 31. 12. 2024.

Preglednica 22: Bilančne postavke zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotene po MSRP, na dan 31. 12. 2024 (v mio EUR)

	2023		2024	
	Zavarovalnice	Pozavarovalnice	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
SREDSTVA	7.528,3	1.224,2	8.159,6	1.280,0
A. Opredmetena osnovna sredstva	154,7	3,0	153,0	3,1
B. Naložbene nepremičnine	75,9	7,6	74,0	7,4
C. Pravica do uporabe sredstev	14,5	0,8	16,6	0,6
Č. Neopredmetena sredstva in dobro ime	56,5	6,0	52,9	7,8
D. Odložene terjatve za davek	36,3	7,0	27,8	5,1
E. Naložbe v odvisne družbe	228,5	305,7	202,6	305,8
F. Naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe	88,4	19,6	106,3	19,6
G. Finančne naložbe, merjene po:	5.761,7	594,2	6.505,8	720,3
1. Pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	3.266,1	547,1	3.608,5	672,9
2. Odplačni vrednosti	401,0	5,8	387,2	5,7
3. Pošteni vrednosti prek poslovnega izida	2.094,6	41,3	2.510,1	41,7
H. Sredstva iz finančnih pogodb:	300,6	0,0	336,7	0,0
1. Naložbene nepremičnine	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Finančne naložbe, merjene po:	295,9	0,0	329,9	0,0
a. Pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	0,0	0,0	0,0	0,0
b. Odplačni vrednosti	86,2	0,0	77,0	0,0
c. Pošteni vrednosti prek poslovnega izida	209,6	0,0	252,9	0,0
3. Terjatve	0,1	0,0	0,3	0,0
4. Denarna sredstva	4,6	0,0	6,5	0,0
I. Zavarovalne pogodbe, ki so sredstva	48,4	5,1	52,6	5,8
J. Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	525,0	256,9	439,5	183,6
K. Nekratkoročna sredstva za prodajo	2,4	0,0	1,2	0,0
L. Terjatve za odmerjeni davek od dohodka	10,7	0,3	4,9	0,7
M. Druge terjatve	133,0	0,3	100,9	0,5
N. Denar in denarni ustrezniki	81,3	16,9	71,9	18,1
O. Druga sredstva	10,3	0,9	12,7	1,6
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	7.528,3	1.224,2	8.159,6	1.280,0
KAPITAL	1.756,7	529,3	1.918,9	572,1
A. Osnovni kapital	430,5	76,8	382,2	76,8
B. Kapitalske rezerve	92,6	55,4	92,6	55,4
C. Rezerve iz dobička	689,3	258,2	755,2	284,3
Č. Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	101,8	–13,8	124,2	-8,4
D. Druge rezerve	1,7	0,2	1,7	0,2

25 Vrednotenje povezanih družb je določeno v 13. členu Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. 10. 2014 o dopolnitvi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II).

	2023		2024	
	Zavarovalnice	Pozavarovalnice	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
E. Zadržani dobički preteklih let	394,1	122,7	403,3	124,4
F. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	46,6	29,8	159,6	39,4
OBVEZNOSTI	5.771,6	694,9	6.240,7	707,8
A. Podrejene obveznosti	96,2	75,0	198,4	125,1
B. Odložene obveznosti za davek	30,7	0,0	30,6	0,0
C. Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	4.993,9	599,1	5.331,7	564,5
Č. Pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	4,4	0,4	5,7	2,8
D. Obveznosti iz finančnih pogodb	300,6	0,0	336,7	0,0
E. Rezervacije	73,2	0,8	72,4	0,9
F. Obveznosti iz najemov	11,2	0,8	12,3	0,6
G. Druge finančne obveznosti	4,0	0,0	5,2	0,0
H. Nekratkoročne obveznosti za prodajo	0,0	0,0	0,0	0,0
I. Obveznosti za odmerjeni davek od dohodka	17,0	6,3	9,8	1,9
J. Druge obveznosti	240,3	12,4	238,0	12,1

Vir: Izkazi finančnega položaja za leti 2023 in 2024

Računovodski izkazi so pripravljeni ob predpostavki časovne neomejenosti delovanja in ob upoštevanju zahteve po ustreznosti, zanesljivosti, razumljivosti in primerljivosti računovodskih informacij. Pripravljeni so na osnovi izvirnih oziroma odplačnih vrednosti, razen pri finančnih naložbah, pripoznanih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, in finančnih naložbah, pripoznanih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, ki so vrednotene po pošteni vrednosti.

Ko primerjamo bilančno vsoto zavarovalnic in pozavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2024 z bilančno vsoto po stanju na dan 31. 12. 2023, vidimo, da se je bilančna vsota tako zavarovalnic kot tudi pozavarovalnic leta 2024 povišala. Pri zavarovalnicah se je bilančna vsota povišala za 8,4 %, pri pozavarovalnicah pa za 4,6 %.

Največja postavka na strani sredstev tako pri zavarovalnicah kot pri pozavarovalnicah so finančne naložbe. Precejšen delež predstavljajo tudi pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva. Pri pozavarovalnicah velik delež sredstev, to je 24 %, predstavljajo tudi naložbe v odvisne družbe.

Pri zavarovalnicah so se finančne naložbe, ki leta 2024 predstavljajo 79,7 % sredstev, povečale za 12,9 %, to je za 4,5 odstotne točke več kot sredstva v celoti. Na povečanje vrednosti finančnih naložb so pozitivno vplivale ugodne razmere na finančnih trgih. Občuten pozitiven vpliv na donos so imeli obrestni prihodki in visoka rast delniških trgov.

Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva in ki leta 2024 predstavljajo 5,4 % sredstev zavarovalnic, pa so padle za 16,3 odstotne točke.

Pri pozavarovalnicah so se finančne naložbe, ki leta 2024 predstavljajo 56,3 % sredstev, povečale kar za 21,2 %. Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva in ki leta 2024 predstavljajo 14,3 % sredstev pozavarovalnic, pa so se zmanjšale za 28,5 odstotnih točk.

Na strani obveznosti tako pri zavarovalnicah kot pri pozavarovalnicah največjo postavko predstavljajo zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti. Pri zavarovalnicah ta postavka v letu 2024 predstavlja 65,3 %, pri pozavarovalnicah pa 44,1 %. Pri zavarovalnicah se je postavka zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti iz leta 2024 glede na leto 2023, povečala za 6,8 %, pri pozavarovalnicah pa se je znižala za 5,8 %.

Stanje obveznosti iz zavarovalnih pogodb je sestavljeno iz obveznosti za preostalo kritje in obveznosti za nastale škode. Postavki v izkazu finančnega položaja nastopata med sredstvi in tudi viri sredstev.

Preglednica 23: Bilanca stanja zavarovalnic in pozavarovalnic po direktivi Solventnost II na dan 31. 12. 2024 (v mio EUR)

	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
Skupni znesek sredstev zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih v skladu s členom 75 Direktive 2009/138/ES	**8.357,9**	**1.588,0**
Neopredmetena sredstva	0,0	0,0
Odložene terjatve za davek	56,1	9,7
Presežek iz naslova pokojninskih shem	0,0	0,0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	185,7	4,5
Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks)	5.149,7	1.279,5
Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks	2.276,9	0,0
Posojila in hipoteke (razen posojil, vezanih na police)	88,1	2,6
Posojila, vezana na police	10,9	0,0
Izterljivi zneski iz pozavarovalnih pogodb	286,7	114,9
Depoziti pri cedentih	0,0	28,5
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	67,2	35,2
Terjatve iz naslova pozavarovanj	53,6	24,4
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	96,1	1,1
Lastne delnice	0,0	68,9
Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	0,0	0,0
Denar in denarni ustrezniki	66,8	18,1
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	20,0	0,6
Skupni znesek obveznosti zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih v skladu s členi od 75 do 86 Direktive 2009/138/ES	**5.875,3**	**667,5**
Zavarovalno-tehnične rezervacije	**5.244,3**	**468,1**
Druge obveznosti, razen podrejenih obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	**631,0**	**200,4**
Podrejene obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	**0,0**	**0,0**
Presežek sredstev nad obveznostmi	**2.482,5**	**920,5**

Vir: Letna S2-poročila

Če primerjamo vrednost skupnih zneskov aktive in pasive za zavarovalnice po stanju na dan 31. 12. 2024 z vrednostma skupnih zneskov aktive in pasive za zavarovalnice po stanju na dan 31. 12. 2023, ugotovimo, da so se vrednosti zneskov po stanju na dan 31. 12. 2024, v primerjavi z vrednostmi po stanju na dan 31. 12. 2023, povečale.

To je na aktivi zavarovalnic predvsem posledica povišanja vrednosti naložb (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks), in sicer za 354,5 milijona EUR oz. 7,4 %, ter sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks, in sicer za 406 milijonov EUR oz. 21,7 %, na aktivi pozavarovalnic pa posledica povišanja naložb, razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks, in sicer za 186,1 milijona EUR oz. 17 %.

Povišanje vrednosti pasive pri zavarovalnicah je posledica povišanja zavarovalno-tehničnih rezervacij in presežka sredstev nad obveznostmi. Zavarovalno-tehnične rezervacije so se povečale za 298,3 milijona EUR oz. 6,1 %, presežek sredstev nad obveznostmi pa za 238,6 milijona EUR ali 10,6 %. Povišanje vrednosti pasive pri pozavarovalnicah je ravno tako posledica povišanja zavarovalno-tehničnih rezervacij in predvsem presežka sredstev nad obveznostmi, ki se je povečal za 109,6 milijona EUR oz. 13,5 %.

5.10 Kazalniki poslovanja

V preglednici 24 je prikazanih nekaj pomembnejših kazalnikov poslovanja.

Preglednica 24: Izbrani kazalniki poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic (v %)

	Zavarovalnice		Pozavarovalnice	
Kazalnik	2023	2024	2023	2024
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	77,7 %	56,3 %	53,5 %	50,2 %
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	76,0 %	77,0 %	19,3 %	37,7 %
Delež čistih obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	24,5 %	32,4 %	-	-
Delež čistih obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	24,1 %	22,8 %	-	-
Koef. nalaganja oz. pokritost vseh zavar.-teh. rezervacij z naložbami	116,0 %	121,9 %	131,7 %	135,9 %
Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev	23,3 %	23,5 %	43,2 %	44,7 %
Čista donosnost kapitala	3,6 %	12,4 %	10,3 %	11,9 %
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	81,3 %	72,9 %	68,6 %	73,6 %
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji – ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	98,3 %	98,3 %	29,8 %	12,6 %

Vir: Letni statistični obrazci, Izkazi finančnega položaja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2024 ter izkazi poslovnega izida zavarovalnic in pozavarovalnic po IFRS 17 za leti 2023 in 2024

Razmerje med čistimi odhodki za škode in čistimi prihodki od zavarovalnih premij pri premoženjskih zavarovanjih se je **pri zavarovalnicah** v letu 2024 glede na leto 2023 veliko izboljšalo, in sicer za 21,4 odstotne točke, saj so v skupini premoženjskih zavarovanj čisti odhodki za škode padli za skoraj 47 %, čisti prihodki od zavarovalnih premij pa manj – za 26 %. Tako kot je ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja vplivala na zbirni izkaz izida iz premoženjskih zavarovalnic leta 2024, ki je bil v tem letu bistveno boljši kot v letu 2023, kar smo zapisali že predhodno v tem poročilu, lahko sedaj vidimo, da se je na ta račun izboljšal tudi kazalnik »Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij«. Pri življenjskih zavarovanjih pa se je škodni količnik poslabšal za eno odstotno točko, saj so se v skupini življenjskih zavarovanj bolj od čistih prihodkov od zavarovalnih premij povečali čisti odhodki za škode.

Tudi pri pozavarovalnicah se je kazalnik »Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij – PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA« nekoliko, za 3,3 odstotne točke, izboljšal, in sicer iz razloga, ker je bilo povečanje čistih prihodkov od zavarovalnih premij višje (10,2 %) od povečanja odhodkov za škode (3,5 %).

Razmerje obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od zavarovalnih premij pri zavarovalnicah se je v skupini premoženjskih zavarovanj kar precej, za 7,9 odstotne točke, poslabšalo, saj je padec čistih prihodkov od zavarovalnih premij znašal 26,4 %, padec čistih obratovalnih stroškov pa samo 2,7 %. V skupini življenjskih zavarovanj se je to razmerje izboljšalo, ker so se stroški znižali za 1,1 %, čisti prihodki od zavarovalnih premij pa so se povišali, in sicer za 4,6 %.

V nadaljevanju lahko vidimo, da je bila stopnja pokritosti zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami tako pri zavarovalnicah kot pozavarovalnicah že v letu 2023 dobra, v letu 2024 pa se je še izboljšala.

Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev kaže stopnjo udeležbe lastniškega kapitala v vseh obveznostih. Pri zavarovalnicah je ta stopnja ostala skoraj nespremenjena, pri pozavarovalnicah pa se je delež kapitala v obveznostih do virov sredstev za 1,5 odstotne točke povečal. Omenjena rast je posledica tega, da je stanje kapitala naraslo bolj, kot je naraslo stanje obveznosti do virov sredstev kot celote.

Kazalnik čiste donosnosti kapitala se izračunava kot razmerje med čistim dobičkom in povprečnim stanjem lastniškega kapitala. Ta kazalnik se je pri zavarovalnicah v letu 2024 glede na leto 2023 močno povišal, in sicer kar za 8,8 odstotne točke. Povišal se je tudi pri pozavarovalnicah, vendar bistveno manj, za 1,6 odstotne točke. Tako visoko povečanje imenovanega kazalnika pri zavarovalnicah je posledica dejstva, da se je čisti poslovni izid leta 2024 glede na čisti poslovni izid leta 2023 izredno močno povečal, to je za 226 %. Pri pozavarovalnicah se je ravno tako čisti poslovni izid povečal bolj kot povprečno stanje lastniškega kapitala, vendar povečanje poslovnega izida ni bilo tako visoko kot pri zavarovalnicah, zato se tudi donosnost kapitala ni tako povišala.

Pri deležu čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji, ki prikazuje odstotek zadržanja premije oziroma lastni delež, vidimo, da je ta odstotek pri zavarovalnicah pri življenjskih zavarovanjih zelo podoben, pri premoženjskih zavarovanjih pa je delež čiste v kosmati obračunani zavarovalni premiji padel, kar pomeni, da so zavarovalnice pozavarovale večji delež kot leta 2023. Pri pozavarovalnicah je delež pozavarovanja v premoženjskih zavarovanjih malo nižji, kar pomeni, da se je delež pozavarovanja nekoliko znižal. Enaka je situacija pri življenjskem zavarovanju, pri katerem se je delež pozavarovanja ravno tako povečal in je zelo visok.

5.11 Kapitalska ustreznost zavarovalnic in pozavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2024

Kapitalska ustreznost po direktivi Solventnost II je razmerje med primernim zneskom lastnih virov sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom.

Lastni viri sredstev zavarovalnic in pozavarovalnic za namene vrednotenja kapitalske ustreznosti so sestavljeni iz presežka sredstev nad obveznostmi, vrednotenimi v skladu s pravili, ki jih določa ZZavar-1, in podrejenih obveznosti, ki skupaj sestavljajo osnovne lastne vire sredstev, ter iz pomožnih lastnih virov sredstev. Lastni viri sredstev se delijo v tri razrede kakovosti. Lastni viri sredstev, ki so primerni za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala, so brez omejitev postavke lastnih virov sredstev prvega razreda, postavke lastnih virov sredstev drugega in tretjega razreda pa do višine določenih meja. Meje primernih lastnih sredstev zagotavljajo, da delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev, razvrščenih v prvi razred, presega eno tretjino celotne vrednosti primernih lastnih virov sredstev in da je delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev, razvrščenih v tretji razred, manjši od ene tretjine celotne vrednosti primernih lastnih virov sredstev. Za kritje zahtevanega minimalnega kapitala so primerni le osnovni lastni viri sredstev ter med njimi brez omejitev postavke lastnih virov sredstev prvega razreda, postavke osnovnih lastnih virov sredstev drugega razreda pa do višine določene meje. Meja primernih lastnih virov sredstev zagotavlja, da delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev prvega razreda presega eno polovico celotne vrednosti primernih osnovnih lastnih virov sredstev.

Zahtevani solventnostni kapital se v skladu s pravili direktive Solventnost II vrednoti tako, da zavarovalnica upošteva vsa merljiva tveganja, ki jim je izpostavljena. Višina zahtevanega solventnostnega kapitala ustreza tvegani vrednosti osnovnih lastnih virov sredstev zavarovalnice s stopnjo zaupanja 99,5 % za obdobje enega leta.

Preglednica 25: Struktura osnovnih lastnih virov sredstev in kapitalska ustreznost zavarovalnic ter pozavarovalnic (v mio EUR)

	Zavarovalnice	Pozavarovalnice
Skupni znesek osnovnih lastnih sredstev	**2.467,6**	**929,1**
Od tega podrejene obveznosti	197,3	115,0
Skupni znesek pomožnih lastnih sredstev	**0,0**	**0,0**
Skupni primerni znesek lastnih sredstev za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala	**2.467,6**	**913,7**
Prvi razred – neomejene postavke	2.268,1	809,9
Prvi razred – omejene postavke	14,8	0,0
Drugi razred	182,5	65,1
Tretji razred	2,1	38,7
Skupni primerni znesek osnovnih lastnih sredstev za kritje zahtevanega minimalnega kapitala	**2.319,6**	**822,8**
Prvi razred – neomejene postavke	2.268,1	809,9
Prvi razred – omejene postavke	14,8	0,0
Drugi razred	36,6	12,9
Skupni znesek zahtevanega solventnostnega kapitala	**979,4**	**333,8**
Skupni znesek zahtevanega minimalnega kapitala	**335,6**	**96,3**
Razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in SCR	**252,0 %**	**273,7 %**
Razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in MCR	**691,1 %**	**854,0 %**

Vir: Letna S2-poročila

Iz zgornje preglednice vidimo, da se je razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom (SCR) oziroma zahtevanim minimalnim kapitalom (MCR) po stanju na dan 31. 12. 2024 tako za zavarovalnice skupaj kot za pozavarovalnici skupaj leta 2024 glede na leto 2023 izboljšalo. Za zavarovalnice je namreč razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom (SCR) leto prej znašalo 230,4 %, za pozavarovalnici pa 270,8 %. Do povišanja v letu 2024 je pri zavarovalnicah privedlo povečanje primernih osnovnih lastnih virov sredstev. Pri pozavarovalnicah pa je povišanje razmerja med primernimi lastnimi viri sredstev in SCR rezultat višjega povišanja skupnega zneska osnovnih lastnih virov sredstev od skupnega zneska zahtevanega solventnostnega kapitala.

Sliki 12 in 13 prikazujeta sestavo zahtevanega solventnostnega kapitala zavarovalnic in pozavarovalnic na podlagi standardne formule. Zahtevani solventnostni kapital, izračunan na podlagi standardne formule, je vsota osnovnega zahtevanega solventnostnega kapitala, kapitalskih zahtev za operativno tveganje in prilagoditev zaradi možnosti pokrivanja izgub s hkratnim zmanjšanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij ter zaradi odloženih davkov. Osnovni zahtevani solventnostni kapital zajema najmanj:

1. modul tveganj premoženjskih zavarovanj,
2. modul tveganj življenjskih zavarovanj,
3. modul tveganj zdravstvenih zavarovanj,
4. modul tržnih tveganj,
5. modul tveganja neplačila nasprotne stranke.

Pri oblikovanju posameznega modula se, kjer to ustreza naravi tveganja, upoštevajo učinki razpršenosti, ki zmanjšujejo osnovni zahtevani solventnostni kapital.

Slika 12: Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala zavarovalnic na dan 31. 12. 2024

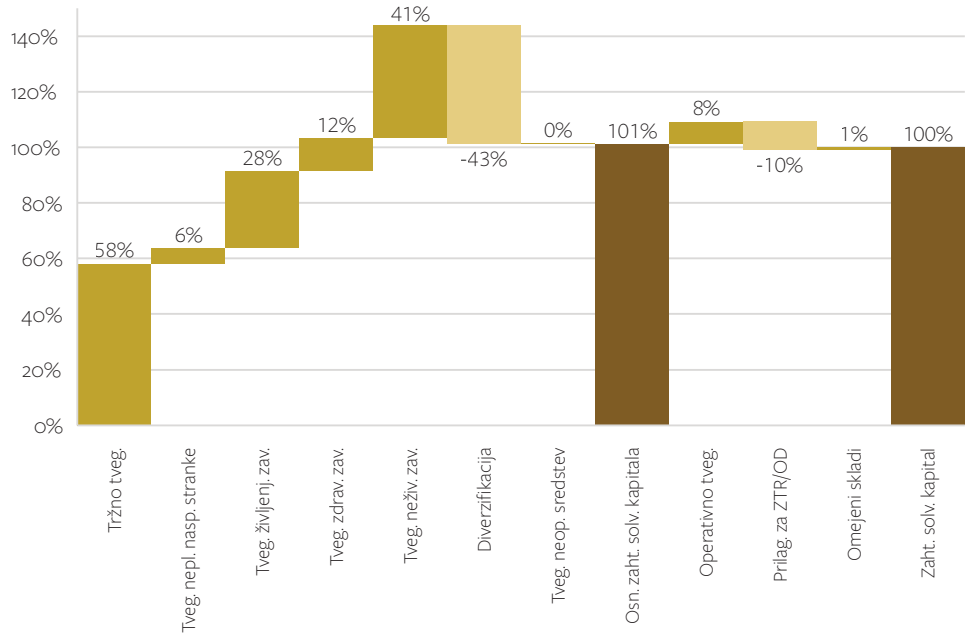

Vir: Letna S2-poročila

Z zgornje slike je razvidno, da je pri poslovanju zavarovalnic daleč največje tržno tveganje, ki se je glede na leto 2023 še povečalo za 3 odstotne točke. Sledi mu tveganje premoženjskih ali neživljenjskih zavarovanj, ki se je glede na leto 2023 tudi povečalo, in sicer za 4 odstotne točke. Tveganju premoženjskih zavarovanj sledi tveganje življenjskega zavarovanja, ki se je glede na leto 2023 povečalo za eno odstotno točko. Manjše od tega je tveganje zdravstvenega zavarovanja, še manjše pa je tveganje neplačila nasprotne stranke.

Pri pozavarovalnicah je slika sestave zahtevanega solventnostnega kapitala zaradi drugačne narave posla nekoliko drugačna. Pri pozavarovalnicah je tudi v letu 2024 največji delež, to je 65-odstotni, pripadel tveganju premoženjskega oziroma neživljenjskega zavarovanja. Kar za 13 odstotnih točk manjše je tržno tveganje. Deleži preostalih tveganj so zelo majhni. S 4 % je omembe vredno še tveganje neplačila nasprotne stranke.

Slika 13: Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala pozavarovalnic na dan 31. 12. 2024

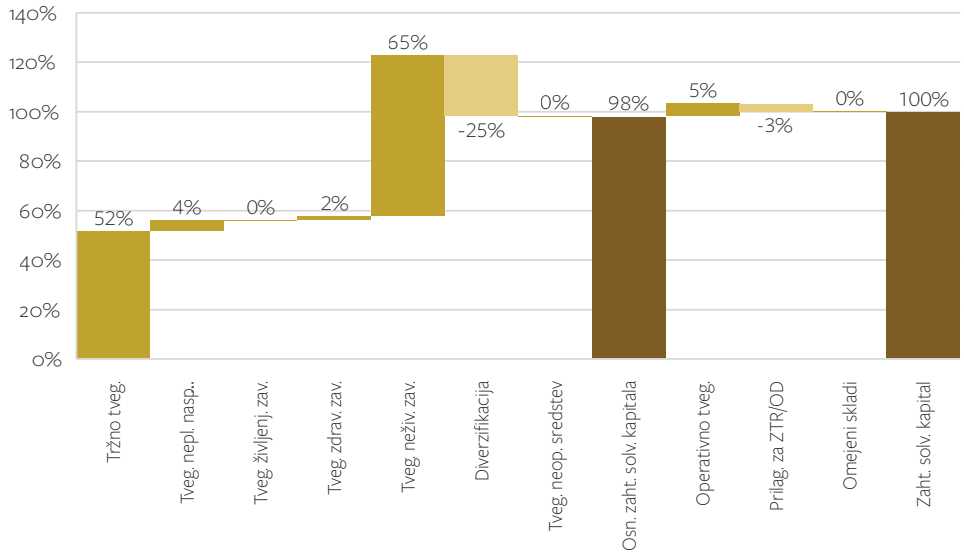

Vir: Letna S2-poročila

Slika 14: Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala po modulih in podmodulih tveganj za zavarovalnice ter pozavarovalnici

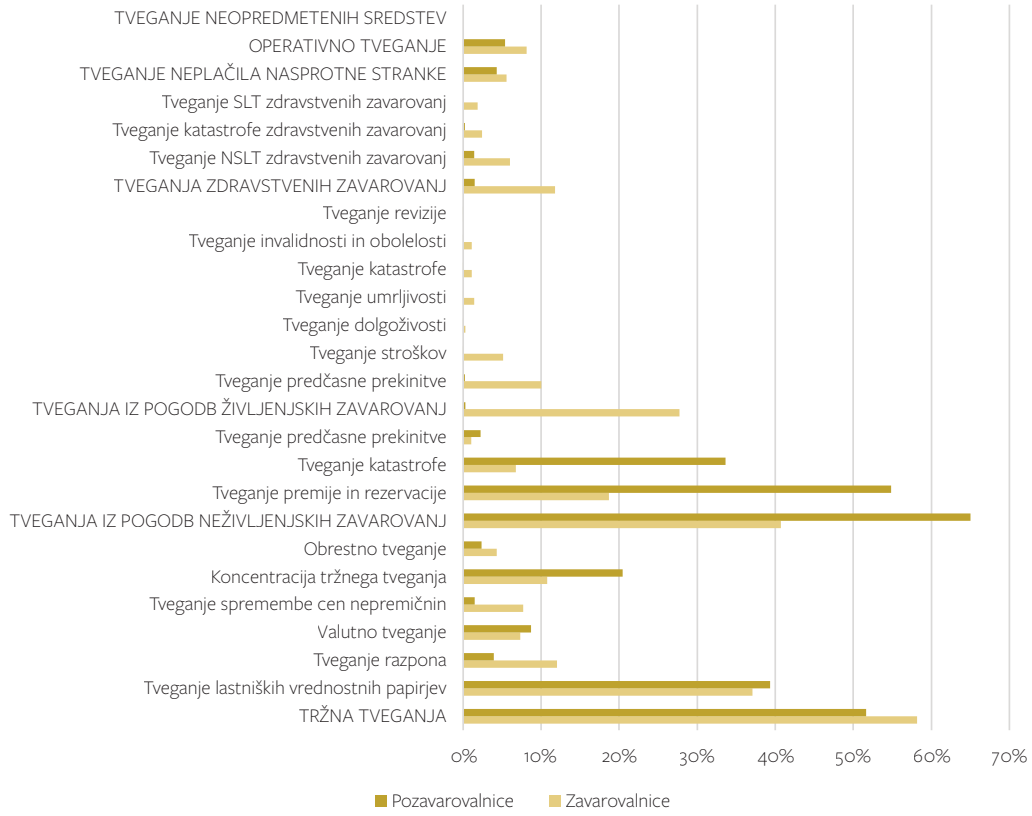

Vir: Letna S2-poročila

Opomba: Besedilo, ki označuje zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj, je zapisano z velikimi črkami, besedilo, ki označuje zahtevani solventnostni kapital po podmodulih tveganj, pa je zapisano z malimi črkami.

Prej prikazana slika prikazuje še sestavo zahtevanega solventnostnega kapitala po podmodulih tveganj zavarovalnic in pozavarovalnic. Vidimo lahko, da je v okviru tržnega tveganja v letu 2024

tako pri zavarovalnicah kot pozavarovalnicah največje tveganje lastniških vrednostnih papirjev. Pri pozavarovalnicah je precejšnje tudi tveganje obrestnega tveganja. V tveganju iz pogodb neživljenjskega zavarovanja pri zavarovalnicah in pozavarovalnicah največje tveganje pomenijo premije in rezervacije, pri pozavarovalnicah pa je temu dokaj blizu še tveganje katastrofe neživljenjskih zavarovanj. V okviru tveganja iz pogodb življenjskega zavarovanja je pri zavarovalnicah največje tveganje predčasne prekinitve, ki mu sledi tveganje stroškov življenjskega zavarovanja. Kot rečeno, je pri pozavarovalnicah tveganje življenjskega zavarovanja zaradi majhnega obsega premij življenjskega zavarovanja zelo majhno. Pri tveganju zdravstvenega zavarovanja je, predvsem pri zavarovalnicah, največje tveganje iz naslova zdravstvenih zavarovanj, ki so podobna neživljenjskim oziroma premoženjskim zavarovanjem (NSLT zdravstvena zavarovanja).

6 POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

6.1 Pokojninske družbe

V skladu z ZPIZ-2, ki je začel veljati 1. 1. 2020, je pokojninska družba pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja – dodatnega zavarovanja po ZPIZ-2. Dodatno zavarovanje, ki je v Sloveniji zaživelo leta 2001, po ZPIZ-2 pomeni zbiranje denarnih sredstev na osebnih računih zavarovancev, vključenih v to obliko zavarovanja, zato da se jim ob dopolnitvi določene starosti ali v drugih primerih, določenih s pokojninskim načrtom ali ZPIZ-2, zagotovi/-jo pravica do dodatne pokojnine ali druge pravice, določene v ZPIZ-2.

Za pokojninsko družbo, za katero je edina dopustna pravnoorganizacijska oblika delniška družba, se uporabljajo določbe ZZavar-1, če ni drugače določeno z ZPIZ-2 ali predpisi, izdanimi na njuni podlagi. Pokojninska družba lahko opravlja le dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki zajema posle upravljanja pokojninskih skladov in storitev izplačevanja pokojninskih rent. Dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja izda Agencija na podlagi pozitivnega mnenja ministra, pristojnega za delo.

Konec leta 2024 so imele štiri pokojninske družbe dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, in sicer Sava, pokojninska družba, d. d., Triglav, pokojninska družba, d. d., Pokojninska družba A, d. d., in Prva pokojninska družba, d. d., ki se je prvim trem pridružila v letu 2021.

Pri prvih treh pokojninskih družbah je bilo prelomno leto 2011, saj je minilo prvih deset let njihovega poslovanja, kar pomeni, da so prvi zavarovanci pridobili pravico do pokojninskih rent, po drugi strani pa tudi pravico do dviga sredstev, zbranih na njihovih računih.

6.1.1 Poslovanje pokojninskih družb

Podatki o poslovanju pokojninskih družb za leto 2023 temeljijo na revidiranih, podatki za leto 2024 pa večinoma na nerevidiranih letnih poročilih. Pokojninske družbe so izkaze pripravile na podlagi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in podzakonskih predpisov Agencije (Sklep o letnem poročilu zavarovalnic (Uradni list RS, št. 151/22 in 101/24), Sklep o kontnem okviru za zavarovalnice (Uradni list RS, št. 137/22), Sklep o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (Uradni list RS, št. 79/13 in 12/18), Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in analitičnem kontnem načrtu pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad (Uradni list RS, št. 79/13)).

Preglednica 26: Zbirni izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa pokojninskih družb za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

Izkaz poslovnega izida	Leto 2023	Leto 2024
A. Rezultat iz zavarovalnih poslov	**0,3**[26]	**0,3**
1. Prihodki iz zavarovalnih storitev	0,8	1,0
2. Odhodki iz zavarovalnih storitev	–0,6	–0,7
B. Rezultat iz naložbenja	**4,5**	**5,6**
1. Prihodki od obresti, izračunani z uporabo metode efektivne obrestne mere	3,0	3,8
2. Prihodki iz dividend	0,2	0,2
3. Čisti dobički/izgube iz odpripoznanja finančnih sredstev	0,1	–0,1
4. Čisti dobički/izgube iz prerazvrstitve finančnih sredstev	0,0	0,0
5. Čiste oslabitve/odprave slabitev finančnih sredstev	0,5	0,9
6. Čiste dobički/izgube iz prilagoditve poštene vrednosti naložbenih nepremičnin	0,0	0,0
7. Drugi prihodki/odhodki iz naložbenja	0,6	0,7

26 Nezaokrožena vrednost znaša 0,25.

Izkaz poslovnega izida	Leto 2023	Leto 2024
C. Finančni rezultat iz zavarovalnih pogodb	**–1,2**	**–1,4**
1. Čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovalnih pogodb	–1,2	–1,4
2. Čisti finančni prihodki/odhodki iz pozavarovalnih pogodb	0,0	0,0
Č. Sprememba obveznosti iz finančnih pogodb	**0,0**	**0,0**
D. Drugi prihodki in odhodki	**8,0**	**7,6**
1. Prihodki iz upravljanja premoženja	10,2	15,9
2. Čisti drugi poslovni prihodki/odhodki	2,7	–1,5
3. Čisti drugi finančni prihodki/odhodki	–0,1	–0,1
4. Nepripisljivi stroški	–7,6	–8,5
5. Čiste oslabitve/odprave slabitev nefinančnih sredstev	0,0	0,0
6. Pripadajoči dobički/izgube iz naložb povezanih družb	0,0	0,0
7. Čisti drugi prihodki in odhodki	2,9	1,7
E. Poslovni izid pred obdavčitvijo	**11,6**	**12,1**
Davek od dohodka pravnih oseb	0,0	0,0
Sprememba odloženih davkov	0,0	0,0
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	11,6	12,1
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa		
I. Čisti poslovni izid poslovnega leta	**11,6**	**12,1**
II. Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	**2,9**	**1,1**
A. Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	2,9	1,1
B. Davek od dohodka od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	0,0	0,0
C. Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0,0	0,0
III. Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	**14,5**	**13,2**

Vir: Izkaz poslovnega izida in Izkaz drugega vseobsegajočega donosa pokojninskih družb po IFRS 17 za leti 2023 in 2024

Pokojninske družbe so v letu 2024 dosegle pozitiven čisti poslovni izid poslovnega leta, ki je znašal 12,1 milijona EUR, kar je za 0,5 milijona EUR bolje od rezultata leta 2023. Rezultat iz zavarovalnih poslov je v letu 2024 sicer enak kot v letu 2023 in znaša 0,3 milijona EUR. Boljši izid je posledica dobrega rezultata iz naložbenja.

Vse pokojninske družbe so poslovno leto 2024 zaključile s pozitivnim čistim poslovnim izidom.

Zaradi dobička poslovnega leta in pozitivnega drugega vseobsegajočega donosa po obdavčitvi je pozitiven tudi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja. Vendar je ta zaradi nižjih dobičkov, pripoznanih v akumuliranem drugem vseobsegajočem donosu kot postavke, ki bo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščena v poslovni izid, nižji od drugega vseobsegajočega donosa obračunskega obdobja na zadnji dan leta 2023.

Preglednica 27: Zbirni izkaz finančnega položaja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2024 (v mio EUR)

	Leto 2023	Leto 2024	Indeks 24/23
SREDSTVA	1.634,0	1.839,6	113
A. Opredmetena osnovna sredstva	0,8	0,8	108
B. Naložbene nepremičnine	3,1	3,2	103
C. Pravica do uporabe sredstev	0,8	0,7	83
Č. Neopredmetena sredstva in dobro ime	0,4	0,5	115
D. Odložene terjatve za davek	0,0	0,0	
E. Naložbe v odvisne družbe	0,0	0,0	
F. Naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe	0,5	0,6	115
G. Finančne naložbe, merjene po:	174,8	191,1	109
1. Pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	76,0	96,3	127
2. Odplačni vrednosti	65,1	70,0	107
3. Pošteni vrednosti prek poslovnega izida	33,7	24,9	74
H. Sredstva iz finančnih pogodb:	1.446,3	1.636,8	113

	Leto 2023	Leto 2024	Indeks 24/23
1. Naložbene nepremičnine	39,2	42,3	108
2. Finančne naložbe, merjene po:	1.357,4	1.557,9	115
a. Pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	11,5	9,8	85
b. Odplačni vrednosti	582,8	580,1	100
c. Pošteni vrednosti prek poslovnega izida	763,1	968,0	127
3. Terjatve	6,8	1,2	18
4. Denarna sredstva	42,8	35,4	83
I. Zavarovalne pogodbe, ki so sredstva	0,0	0,0	
J. Pozavarovalne pogodbe, ki so sredstva	0,0	0,0	
K. Nekratkoročna sredstva za prodajo	0,0	0,0	
L. Terjatve za odmerjeni davek od dohodka	0,0	0,0	
M. Druge terjatve	1,8	2,4	132
N. Denar in denarni ustrezniki	5,4	3,5	65
O. Druga sredstva	0,1	0,1	144
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	1.634,0	1.839,6	113
KAPITAL	124,0	132,4	107
A. Osnovni kapital	42,3	42,3	100
B. Kapitalske rezerve	27,2	27,2	100
C. Rezerve iz dobička	25,5	27,2	107
Č. Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	–1,6	–0,5	32
D. Druge rezerve	0,0	0,0	–38
E. Zadržani dobički preteklih let	18,9	25,5	135
F. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	11,6	10,6	92
OBVEZNOSTI	1.510,0	1.707,2	113
A. Podrejene obveznosti	1,0	1,0	103
B. Odložene obveznosti za davek	0,0	0,0	
C. Zavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	54,9	62,8	114
Č. Pozavarovalne pogodbe, ki so obveznosti	0,0	0,0	
D. Obveznosti iz finančnih pogodb	1.446,1	1.636,6	113
E. Rezervacije	4,2	2,6	62
F. Obveznosti iz najemov	1,3	1,1	79
G. Druge finančne obveznosti	0,0	0,0	0
H. Nekratkoročne obveznosti za prodajo	0,0	0,0	
I. Obveznosti za odmerjeni davek od dohodka	0,0	0,0	
J. Druge obveznosti	2,5	3,2	128

Vir: Izkaz finančnega položaja pokojninskih družb po IFRS 17 na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2024

Skupna bilančna vsota pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2024 znaša 1,84 milijarde EUR, kar je za 205,6 milijona EUR oziroma 12,6 % več kot na dan 31. 12. 2023.

Največjo postavko na strani sredstev, in sicer kar 89,1 %, zavzemajo sredstva iz finančnih pogodb, od tega 95,2 % finančne naložbe. Sredstva iz finančnih pogodb predstavljajo naložbe v korist članov skupin kritnih skladov življenjskega cikla, ki na bilančni datum 31. 12. 2024 znašajo 1,637 milijarde EUR.

Med obveznostmi do virov sredstev pokojninskih družb pa so največjo postavko predstavljale obveznosti iz finančnih pogodb, ki so na dan 31. 12. 2024 znašale 1,637 milijarde EUR, kar je kar 92,8 % vseh obveznosti do virov sredstev. Obveznosti iz finančnih pogodb predstavljajo obveznosti skupin kritnih skladov življenjskega cikla.

Pokojninske družbe so iz varčevalnega dela prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na dan 31. 12. 2024 izkazale obveznosti iz finančnih pogodb v višini 1,637 milijarde EUR in obveznosti iz zavarovalnih pogodb kot obveznosti iz izplačevanja pokojninskih rent v višini 62,8 milijona EUR. V primerjavi s predhodnim letom so se obveznosti iz varčevalnega dela prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj povečale za 13,2 %, medtem ko so se obveznosti iz zavarovalnih pogodb kot obveznosti iz izplačevanja pokojninskih rent povečale za 14,4 %. Iz tega lahko sklepamo, da se bolj povečuje delež v obdobju izplačevanja rent od deleža tistih ljudi, ki vstopajo v obdobje varčevanja.

Kapital pokojninskih družb je na dan 31. 12. 2024 sestavljal 7,2 % vseh obveznosti do virov sredstev in je znašal 132,4 milijona EUR. V primerjavi s koncem leta 2023 se je kapital povečal za 8,4 milijona EUR oziroma 6,8 %, pri čemer je osnovni kapital ostal nespremenjen, ravno tako tudi kapitalske rezerve, nekoliko so se povečale rezerve iz dobička, močno pa zadržani dobički preteklih let.

Pomembnejši kazalniki poslovanja so prikazani v preglednici 28.

Preglednica 28: Izbrani kazalniki poslovanja pokojninskih družb za leti 2023 in 2024

	Leto 2023	Leto 2024
Delež obratovalnih stroškov v obračunani premiji	7,56 %	7,90 %
Koeficient nalaganja oziroma pokritosti matematičnih rezervacij z naložbami	100,4 %	100,5 %
Delež kapitala v financiranju	7,59 %	7,20 %
Čista donosnost kapitala	9,36 %	9,45 %
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji	100 %	100 %

Vir: Finančni izkazi po IFRS 17 za leti 2023 in 2024 ter poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2024

Pokojninske družbe so za leto 2024 izkazale malenkostno višji delež obratovalnih stroškov v obračunani premiji kot v letu 2023, to je v višini 7,90 % v letu 2024 in 7,56 % v letu 2023. Takšen rezultat je posledica dejstva, da so se stroški v letu 2024 glede na leto 2023 dvignili bolj, kot se je povišala obračunana premija, ki je pri pokojninskih družbah enaka čisti zavarovalni premiji.

Količnik nalaganja oziroma pokritosti matematičnih rezervacij z naložbami prikazuje razmerje med naložbami in obveznostmi iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v obdobju izplačevanja rent ter mora biti najmanj 100-odstoten. Količnik nalaganja oziroma pokritosti na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2024 je zadovoljiv.

Delež kapitala v vseh obveznostih do virov sredstev kaže stopnjo udeležbe lastniškega kapitala v celotnem financiranju. Navedeni delež je na dan 31. 12. 2024 znašal 7,20 %, kar je malenkost, za 0,39 odstotne točke, nižje kot na dan 31. 12. 2023. Omenjeno znižanje je rezultat tega, da so celotne obveznosti (celotno financiranje) po stanju na dan 31. 12. 2024 porasle za višjo stopnjo, kot je porasel kapital na dan 31. 12. 2024 glede na kapital na dan 31. 12. 2023.

Čista donosnost kapitala je bila v letu 2024 nekoliko boljša kot v letu 2023, saj je zaradi relativno visokega pozitivnega rezultata znašala 9,45 %, kar je bila posledica višje stopnje povečanja čistega poslovnega izida od stopnje povečanja povprečnega kapitala.

Delež čiste premije v kosmati zavarovalni premiji se pri pokojninskih družbah v letu 2024 v primerjavi s predhodnim letom ni spremenil in znaša 100 %, kar kaže, da pokojninske družbe nevarnosti, ki so jih prevzele v kritje, ne pozavarujejo.

Preglednica 29: Kapitalska ustreznost pokojninskih družb na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2024 (v mio EUR)

	Leto 2023	Leto 2024
Temeljni kapital	111,4	121,9
Zahtevani minimalni kapital v skladu s 331.f členom ZPIZ-2	48,9	52,7
Dodatni kapital	1,0	1,0
Razpoložljivi kapital pokojninske družbe	111,7	122,1
Razpoložljivi kapital/zahtevani minimalni kapital	228 %	232 %

Vir: Obrazci KUS

Iz zgornje preglednice lahko razberemo, da se je v povprečju razmerje med razpoložljivim kapitalom in zahtevanim minimalnim kapitalom pokojninskih družb nekoliko povišalo, ker se je razpoložljivi kapital povečal bolj kot zahtevani minimalni kapital. Vse štiri pokojninske družbe so na dan 31. 12. 2024 izkazale presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim kapitalom.

Temeljni kapital pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2024 znaša 121,9 milijona EUR,

kar je za 10,5 milijona EUR oziroma 69,4 % več kot leto prej. Povečanje temeljnega kapitala je po eni strani posledica povečanja rezerv iz dobička za 2,9 milijona EUR in prenesenega dobička iz prejšnjih let v višini 7 milijonov EUR, po drugi strani pa prehod presežka iz prevrednotenja sredstev, ki niso financirana iz zavarovalno-tehničnih rezervacij iz negativne v pozitivno vrednost. Povečanje temeljnega kapitala je vplivalo na povečanje razpoložljivega kapitala pokojninskih družb, ki se je v primerjavi s predhodnim letom povečal za 10,4 milijona EUR oziroma 70,5 %. Po drugi strani se je nekoliko povečal zahtevani minimalni kapital, ki je bil v primerjavi z 31. 12. 2023 višji za 3,8 milijona EUR oziroma 7,8 % in je tako na dan 31. 12. 2024 znašal 52,7 milijona EUR.

Ob bistveno večjem povišanju razpoložljivega kapitala glede na povišanje zahtevanega minimalnega kapitala so pokojninske družbe po stanju na dan 31. 12. 2024 izkazale povišanje količnika kapitalske ustreznosti v primerjavi s količnikom kapitalske ustreznosti na dan 31. 12. 2023 kar za 4 odstotne točke. Količnik kapitalske ustreznosti na dan 31. 12. 2024 je kar visok in znaša 232 %.

6.2 Splošni podatki pokojninskih skladov,[27] oblikovanih kot kritni skladi

Kritni sklad je po 323. členu ZPIZ-2 premoženje, namenjeno kritju obveznosti zavarovalnice ali pokojninske družbe iz dodatnega zavarovanja. Kritni sklad, ki je last zavarovalnice ali pokojninske družbe, se oblikuje in upravlja izključno v korist članov dodatnega zavarovanja, kritni sklad iz dodatnega zavarovanja pa je dovoljeno uporabiti le za izplačilo obveznosti iz tega zavarovanja.

Zavarovalnica ali pokojninska družba lahko za izvajanje pokojninskega načrta oblikuje več kritnih skladov, ki se razlikujejo po naložbeni politiki in ciljni skupini vplačnikov, ki so ji v prvi vrsti namenjeni. Kadar pokojninska družba ali zavarovalnica dodatno zavarovanje izvaja na podlagi enega kritnega sklada, izvaja naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo. Kadar ga izvaja na podlagi skupine kritnih skladov, izvaja naložbeno politiko življenjskega cikla.

Preglednica 30: Vplačila v dodatno zavarovanje in število zavarovancev v času varčevanja ter tržni deleži zavarovalnic[28] in pokojninskih družb v letih 2023 in 2024

		Vplačila v dodatno zavarovanje 2023 v mio EUR	%	Število zavarovancev 2023	%	Vplačila v dodatno zavarovanje 2024 v mio EUR	%	Število zavarovancev 2024	%
1	Sava, pokojninska družba, d. d.	15,3	10,4	34.737	11,7	16,6	10,7	35.309	11,6
2	Triglav pokojninska družba, d. d.	38,3	26,0	63.258	21,3	40,4	26,1	64.176	21,2
3	Pokojninska družba A, d. d.	40,2	27,3	59.351	20,0	43,5	28,1	61.396	20,2
4	Prva pokojninska družba, d. d.	28,7	19,5	93.269	31,4	30,6	19,7	96.494	31,8
5	POKOJNINSKE DRUŽBE SKUPAJ 5 = (1 + 2 + 3 + 4)	122,5	83,2	250.615	84,4	131,0	84,6	257.375	84,9
6	Generali, zavarovalnica, d. d.	3,3	2,2	8.445	2,8	3,1	2,0	8.280	2,7
7	Zavarovalnica Triglav, d. d.	21,6	14,6	37.802	12,7	20,8	13,4	37.549	12,4
8	ZAVAROVALNICE SKUPAJ 8 = (6 + 7)	24,8	16,8	46.247	15,6	23,9	15,4	45.829	15,1
9	POKOJNINSKE DRUŽBE IN ZAVAROVALNICE SKUPAJ 9 = (5 + 8)	147,3	100	296.862	100	154,9	100	303.204	100

Vir: Letna statistična poročila

27 Pokojninski sklad se po 216. členu ZPIZ-2 lahko oblikuje kot vzajemni pokojninski sklad, krovni pokojninski sklad ali kritni sklad. Pokojninski sklad lahko po 257. členu ZPIZ-2 oblikujejo in upravljajo pokojninska družba, zavarovalnica, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj, in banka, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov. Ne glede na navedeno lahko banka oblikuje pokojninski sklad samo kot vzajemni pokojninski sklad ali pa kot krovni pokojninski sklad.

28 Med zavarovalnicami ni zajeta Modra zavarovalnica, d. d., ker je v času varčevanja upravljavka vzajemnih pokojninskih skladov, ne pa kritnih skladov. S temi podatki Agencija za zavarovalni nadzor ne razpolaga in omenjene zavarovalnice v tem delu tudi ne nadzoruje.

Pokojninske družbe in zavarovalnice skupaj so v letu 2024 iz zavarovanja med varčevanjem v okviru pokojninskih skladov, oblikovanih kot kritni skladi, zbrale vplačila v dodatno zavarovanje v skupni višini 154,9 milijona EUR, kar je za 7,6 milijona EUR oziroma 5,2 % več kot v letu 2023. Od tega so vse pokojninske družbe povečale svoj delež na trgu na račun zmanjšanja deleža zavarovalnic in so skupaj obračunale kar 84,6 %, zavarovalnice pa 15,4 %. Po tržnem deležu glede na vrednost vplačil v dodatno zavarovanje ima tudi v letu 2024 Pokojninska družba A, d. d., z 28,1-odstotnim deležem primat med ponudniki dodatnih pokojninskih zavarovanj zavarovalniškega sektorja. Sledi Triglav pokojninska družba, d. d., ki ima 26,1-odstotni delež. Tretja je Prva pokojninska družba, d. d., z 19,7-odstotnim tržnim deležem. Sledijo Zavarovalnica Triglav, d. d., s 13,4-odstotnim deležem, Sava, pokojninska družba, d. d., ki ima 10,7-odstotni delež, in Generali, d. d., z 2,0-odstotnim tržnim deležem. Kot lahko vidimo, so vplačila v dodatno pokojninsko zavarovanje v letu 2024 glede na leto 2023 zopet porasla predvsem pri Pokojninski družbi A. Pri drugih pokojninskih družbah in zavarovalnicah so vplačila v dodatno pokojninsko zavarovanje v letu 2024 glede na leto 2023 porasla bolj zmerno ali pa upadla.

Največje število zavarovancev ima še vedno Prva pokojninska družba, d. d., sledita pa Triglav, pokojninska družba, d. d., in Pokojninska družba A, d. d.

Največ zavarovancev, in sicer 284.619, kar je 2,3 % več kot po stanju na dan 31. 12. 2023 in predstavlja 93,9 % vseh, ima kolektivno sklenjene zavarovalne pogodbe, le 18.586 zavarovancev, kar je samo za tri zavarovalne pogodbe več kot po stanju na dan 31. 12. 2023, pa ima sklenjene individualne pogodbe. Povprečno mesečno vplačilo v posamezni zavarovalnici oziroma pokojninski družbi, izračunano iz razmerja med vplačilom v dodatno zavarovanje in povprečnim številom zavarovancev, je v letu 2024 znašalo med 26,83 in 60,02 EUR. Vidimo, da se je zgornja meja povprečnega mesečnega vplačila v posamezni zavarovalnici oziroma pokojninski družbi v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 nekoliko dvignila, saj je v letu 2023 znašala 55,15 EUR.

Preglednica 31: Vrednosti prenosov denarnih sredstev iz varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del in kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije za rentni del v letih 2023 in 2024 po zavarovalnicah in pokojninskih družbah

		Prenosi den. sredstev V letu 2023 v mio EUR	%	Kosmata vred. ZTR 31. 12. 2023 v mio EUR	%	Prenosi den. sredstev V letu 2024 v mio EUR	%	Kosmata vred. ZTR 31. 12. 2024 v mio EUR	%
1	Sava, pokojninska družba, d. d.	5,8	4,7	25,3	5,6	5,0	3,9	25,3	5,6
2	Triglav pokojninska družba, d. d.[29]	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Pokojninska družba A, d. d.	7,2	5,9	29,8	6,6	7,9	6,1	29,8	6,6
4	Prva pokojninska družba, d. d.	9,7	7,9	27,1	6,0	9,7	7,4	27,1	5,9
5	**POKOJNINSKE DRUŽBE SKUPAJ 5 = (1 + 2 + 3 + 4)**	**22,7**	**18,5**	**82,2**	**18,3**	**22,6**	**17,4**	**82,2**	**18,1**
6	Generali, zavarovalnica, d. d.	1,6	1,3	4,9	1,1	1,8	1,4	4,9	1,1
7	Modra zavarovalnica, d. d.	81,1	66,1	268,5	59,8	89,6	68,8	274,0	60,2
8	Zavarovalnica Triglav, d. d.	17,4	14,1	93,6	20,8	16,3	12,5	93,7	20,6
9	**ZAVAROVALNICE SKUPAJ 9 = (6 + 7 + 8)**	**100,1**	**81,5**	**367,1**	**81,7**	**107,7**	**82,6**	**372,7**	**81,9**
10	**POKOJNINSKE DRUŽBE IN ZAVAROVALNICE SKUPAJ 10 = (5 + 9)**	**122,8**	**100,0**	**449,3**	**100,0**	**130,3**	**100,0**	**454,9**	**100,0**

Vir: Finančni izkazi po IFRS 17 (Sklad 2_2) za leti 2023 in 2024

29 Triglav, pokojninska družba, d. d., ne izplačuje pokojninskih rent, njeni člani se v večini odločajo za pokojninsko rento pri Zavarovalnici Triglav.

Preglednica 31 prikazuje vrednosti prenosov denarnih sredstev z varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del za leti 2023 in 2024. Dodatne starostne pokojnine in predčasne dodatne starostne pokojnine izplačujejo tri pokojninske družbe in vse zavarovalnice, Triglav pokojninska družba, d. d., pa je izplačevanje dodatnih in predčasnih dodatnih pokojnin s pogodbo prenesla na Zavarovalnico Triglav, d. d. V letu 2023 so pokojninske družbe in zavarovalnice skupaj prenesle 100,1 milijona EUR sredstev z varčevalnega dela na kritne sklade, namenjene izplačilu rent, v letu 2024 pa je bil ta znesek 107,7 milijona EUR. V navedenih sredstvih imajo sredstva zavarovalnic 82,6-odstotni delež, sredstva pokojninskih družb pa 17,4-odstotnega.

V preglednici 32 je prikazana vrednost sredstev kritnih skladov življenjskega cikla pokojninskih zavarovanj zavarovalnic in pokojninskih družb v letu 2024, hkrati pa vrednost sredstev po posameznih vrstah kritnih skladov življenjskega cikla. Za zavarovalnice in pokojninske družbe je leto 2024 deveto leto varčevanja za dodatno pokojnino v t. i. skladih življenjskega cikla,[30] v okviru katerih posameznik s staranjem potuje skozi celotni življenjski cikel sklada, tj. prvi, dinamični podsklad, ki ima najagresivnejšo naložbeno politiko, drugi, preudarni podsklad, ki sledi preudarnejši naložbeni politiki, in tretji podsklad z zajamčeno donosnostjo. Sredstva navedenih skladov skupaj so v tem letu znašala 1,936 milijarde EUR. Večina teh sredstev, in sicer 65,5 %, kar je za 5,9 odstotnih točk manj kot v letu 2023, so sredstva podskladov, ki izvajajo naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti. Vidimo, da na račun tega zmanjšanja rastejo sredstva v preudarnih in dinamičnih podskladih, ki so namenjeni srednji in najmlajši starostni skupini. Delež prvih je v letu 2024 znašal 15,2 %, kar je 1,9 odstotne točke več kot leta 2023, delež drugih pa 19,3 %, kar je 4 odstotne točke več kot leta 2023.

Preglednica 32: Sredstva kritnih skladov življenjskega cikla pokojninskih zavarovanj zavarovalnic in pokojninskih družb v letu 2024 (v mio EUR oz. %)

	Obveznosti (čiste ZTR)	Vrednost sredstev	Presežek/ primanjkljaj	Pokritost (v %)
KS DPZ – zagotavlja zajamčeno donosnost	1.260,6	1.267,7	7,1	100,6
KS DPZ – namenjen srednji starostni skupini	294,0	294,6	0,6	100,2
KS DPZ – namenjen najmlajši starostni skupini	372,6	373,3	0,7	100,2

Vir: Nerevidirani izkazi finančnega položaja zavarovalnic in pokojninskih družb za leto 2024

Slika 15 prikazuje strukturo naložb kritnih skladov življenjskega cikla pokojninskih zavarovanj zavarovalnic in pokojninskih družb v letih 2023 in 2024. Vidimo lahko, da se naložbena politika med tremi skladi močno razlikuje.

Tako v zajamčenem skladu večino naložb v letu 2024 predstavljajo podjetniške (49 %) in državne obveznice (35 %), pri čemer se je odstotek prvih povišal že glede na leto 2021, 2022 in tudi 2023.

30 Pokojninske družbe in tudi drugi izvajalci pokojninskih zavarovanj so v letu 2016 zavarovancem začeli ponujati možnost varčevanja v skladih, ki izvajajo t. i. naložbeno politiko življenjskega cikla. Skladno s 311. členom ZPIZ-2 je sklad življenjskega cikla sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja, imenovan krovni pokojninski sklad, ki je sestavljen iz treh podskladov. Podskladi krovnega pokojninskega sklada se med seboj razlikujejo po naložbeni politiki, ki je, upoštevajoč namen dodatnega zavarovanja in načela ZPIZ-2, ustrezno prilagojena ciljni starostni skupini članov, ki jim je posamezni podsklad namenjen. Pri tem pa mora upravljavec krovnega pokojninskega sklada (pokojninska družba; zavarovalnica, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj skladno z ZZavar-1; banka, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov po ZBan-2) v skladu s 312. členom ZPIZ-2 v okviru podsklada, ki je namenjen najstarejši starostni skupini članov, izvajati naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo dodatnega zavarovanja. Glede na zakonske podlage so upravljavci pokojninskih skladov v Sloveniji naložbeno politiko sklada življenjskega cikla oblikovali tako, da ima prvi, dinamični podsklad najagresivnejšo naložbeno politiko, drugi, preudarni podsklad sledi preudarnejši naložbeni politiki, tretji podsklad pa upošteva zajamčeni donos. Naložbena politika, ki jo izvajajo skladi življenjskega cikla, je prilagojena starosti posameznika, pri čemer so upravljavci v skladu z ZPIZ-2 v pravilih upravljanja določili tri starostne skupine. Najmlajšim je namenjen dinamični podsklad, članom druge starostne skupine je namenjen podsklad s preudarnejšo naložbeno politiko, v zadnjega, ki upošteva zajamčeni donos, pa je vključena najstarejša ciljna starostna skupina članov. Z možnostjo varčevanja v skladih, ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla, imajo člani naložbene možnosti, za katere se lahko kadarkoli opredelijo ter izpolnijo in pošljejo upravljavcu sklada poseben zahtevek za spremembo sklada oziroma naložbene politike.

Odstotek državnih obveznic je v letu 2024 glede na leto 2023 ostal nespremenjen. Bistveno nižji odstotek imajo kolektivni naložbeni podjemi (8 %) ter denar in depoziti (2 %). Pri tem je glede na leto 2023 delež kolektivnih naložbenih podjemov padel za eno odstotno točko, ravno tako tudi delež denarja in depozitov. Omembe vreden je s 3 % tudi delež nepremičnin, ki pa je glede na leto 2023 tudi ostal nespremenjen.

V zmernem skladu, ki je namenjen zmerni starostni skupini, večino, tj. 31 %, naložb predstavljajo sredstva kolektivnih naložbenih podjemov, katerih delež se je glede na leto 2022 znižal za 1 odstotno točko. Na drugem mestu je s 30 % delež lastniškega kapitala, ki se je glede na leto 2023 povišal za 5 odstotnih točk. Za njim so z 19 % podjetniške obveznice in s 16 % državne. Vidimo, da se je struktura glede na leto 2022 spremenila predvsem v dobro naložb sredstev v lastniški kapital.

V drznem skladu, ki je namenjen najmlajši starostni skupini, največ sredstev, tj. 58 %, predstavljajo vlaganja v lastniški kapital. Ta so se povišala na račun upada drugih vrst naložb, predvsem sredstev kolektivnih naložbenih podjemov (za 4 odstotne točke), ki v letu 2024 predstavljajo 33 % celotnih naložb drznega sklada in upada podjetniških obveznic (za 3 odstotne točke), ki v letu 2024 predstavljajo 5 % celotnih naložb drznega sklada. Vlaganja v lastniški kapital so se povečala tudi na račun znižanja sredstev v državne obveznice.

Slika 15: Struktura naložb kritnih skladov življenjskega cikla pokojninskih zavarovanj zavarovalnic in pokojninskih družb v letih 2023 in 2024

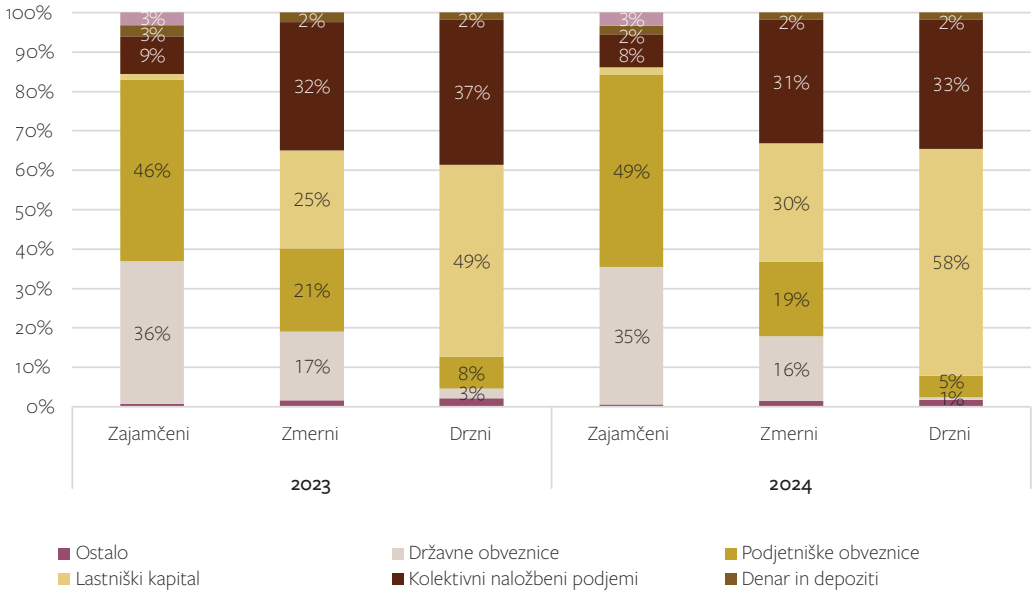

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov

Slika 16 prikazuje strukturo naložb kritnih skladov rentnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja zavarovalnic in pokojninskih družb v letih 2023 in 2024. Kot je pričakovati, je glede na starost zavarovancev oziroma prejemnikov rent struktura naložb kritnih skladov rentnega dela podobna strukturi naložb zajamčenega sklada življenjskega cikla, in sicer so v letih 2023 in 2024 večino naložb predstavljale državne in podjetniške obveznice, v letu 2024 državne obveznice 55 % oziroma 115,1 milijona EUR, podjetniške pa 41 % ali 84,4 milijona EUR. Delež naložb v kolektivne naložbene podjeme je ostal 1 %, delež denarja in depozitov pa se je povišal z 2 % na tri.

Od januarja do decembra 2024 je zakonsko predpisana minimalna zajamčena donosnost, ki predstavlja povprečje donosov državnih vrednostnih papirjev 40 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom, znašala 1,05 % na letni ravni. Za primerjavo naj povemo, da je od januarja do decembra leta 2023 zakonsko predpisana zajamčena donosnost znašala 0,40 % na letni ravni.

Dejanska donosnost sredstev v okviru podskladov, ki so namenjeni najstarejši starostni skupini članov in izvajajo naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo dodatnega zavarovanja za leto 2024, izračunana iz vrednosti enote premoženja, je bila v povprečju nekoliko boljša kot leta 2023. V letu 2024 se je dejanska donosnost podskladov, ki so namenjeni najstarejši starostni skupini, gibala v razponu med 2,40 in 6,15 % (v letu 2023 pa v razponu med 2,27 in 5,82 %).

V dinamičnem podskladu, to je podskladu z najagresivnejšo naložbeno politiko, je bila donosnost pri vseh zavarovalnicah in pokojninskih družbah v letu 2024, izračunana iz vrednosti enote premoženja, tako kot tudi v letu 2023, v povprečju relativno visoka. Znašala je med 16,13 in 28,40 %, kar je še precej višje kot v letu 2023, kar lahko povežemo z dobrimi razmerami na delniških trgih in naložbeno politiko dinamičnih podskladov. V skladu s preudarnejšo naložbeno politiko pa je donosnost v letu 2024, izračunana iz vrednosti enote premoženja, pri zavarovalnicah in pokojninskih družbah znašala med 8,13 in 20,61 %, kar je v povprečju zopet nekoliko višje kot v letu 2023.

Slika 16: Struktura naložb kritnih skladov rentnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja zavarovalnic in pokojninskih družb v letih 2023 in 2024

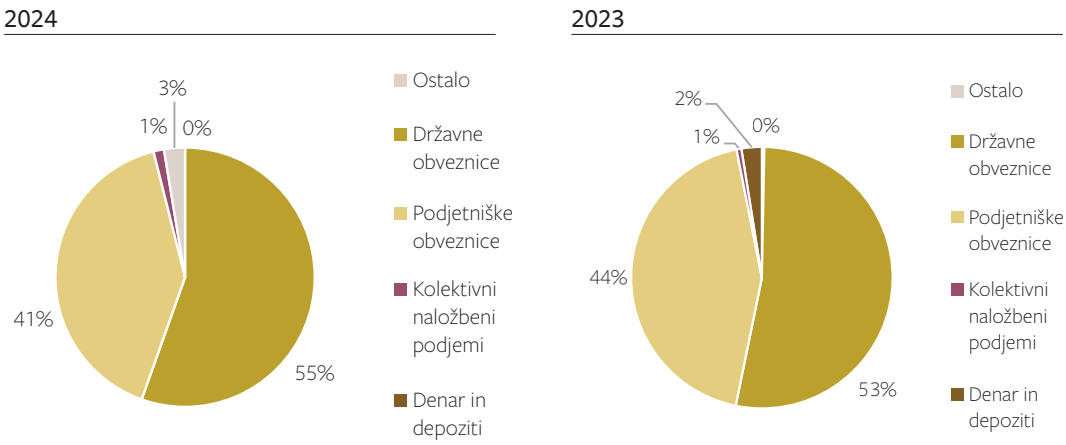

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov

6.3 Pokojninski skladi pokojninskih družb, oblikovani kot kritni skladi

Pokojninska družba premoženje kritnega sklada upravlja ločeno od drugega premoženja in zanj pripravlja tudi poseben izkaz poslovnega izida. V skladu s »Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov« pokojninska družba pripravlja poseben izkaz izida za obdobje varčevanja, na podlagi Sklepa o letnem poročilu zavarovalnic pa sestavlja poseben izkaz izida za kritne sklade v času izplačevanja pokojninskih rent.

Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem pokojninskih družb prikazuje poslovanje vseh kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem, ki jih upravljajo vse štiri pokojninske družbe. Navedeni izkaz se je v letu 2018 s spremembo »Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov« spremenil, tako da ne vsebuje več premij, odškodnin in spremembe rezervacij, saj naj te ne bi predstavljale prihodkov oziroma odhodkov pokojninskega sklada.

Iz navedenega izkaza za leti 2023 in 2024 je razvidno, da so se finančni prihodki v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 precej povečali, in sicer za 44 milijonov EUR oziroma za dobrih 49 %. Na zvišanje finančnih prihodkov v letu 2024 je vplivalo predvsem močno zvišanje čistih prihodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, ki so se v letu 2024 glede na leto 2023 precej povečale, v določeni meri pa tudi povečanje prihodkov od obresti in povečanje prihodkov od dividend in deležev. Ker so po drugi strani finančni odhodki bistveno manj porasli kot finančni prihodki, je rezultat iz naložbenja visoko pozitiven in znaša 133,9 milijona EUR.

Preglednica 33: Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje v času varčevanja pokojninskih družb za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2023	Leto 2024
I.	Finančni prihodki	89,1	133,1
II.	Prihodki od naložbenih nepremičnin	4,4	6,6
III.	Finančni odhodki	4,3	5,3
IV.	Odhodki naložbenih nepremičnin	3,3	0,5
V.	Rezultat iz naložbenja (I. + II. - III. - IV.)	85,9	133,9
VI.	Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa	0,2	0,0
VII.	Drugi prihodki	0,0	0,0
VIII.	Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	12,9	14,7
IX.	Drugi odhodki	0,0	0,0
X.	Čisti poslovni izid, namenjen zavarovancem (V.+ VI. +VII. - VIII. - IX.)	73,2	119,2

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2023 in nerevidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2024

Preglednica 34: Zbirni izkaz izida kritnega sklada za dodatno pokojninsko zavarovanje med izplačevanjem rent (dodatna in predčasna dodatna starostna pokojnina) pokojninskih družb za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

	Leto 2023	Leto 2024
I. Prenos denarnih sredstev iz pokojninskega načrta dodatnega pokojninskega zavarovanja	22,7	22,6
II. Prihodki od naložb	2,0	2,6
III. Odhodki za škode	–10,3	–11,8
IV. Sprememba matematičnih rezervacij	–12,6	–11,2
V. Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij za namen ugotavljanja dobička	0,0	0,0
VI. Stroški, vračunani po policah	–1,1	–1,2
VII. Drugi stroški, ki bremenijo člane sklada	0,0	0,0
VIII. Odhodki naložb	–0,2	–0,1
IX. Izid sklada pred pripisom dobička	0,5	0,9
X. Pripis dobička tekočega leta	0,0	0,4
XI. Nerazporejeni zneski tehničnih rezultatov tekočega leta	–0,3	0,4
XII. Izid sklada za obdobje	0,3	0,1

Vir: Finančni izkazi po IFRS 17 (Sklad 2_2) za leti 2023 in 2024

V letu 2011 so prvi zavarovanci pridobili pravico do dodatne starostne pokojnine. Dodatne starostne pokojnine in predčasne dodatne starostne pokojnine izplačujejo tri pokojninske družbe, Triglav pokojninska družba, d. d., pa je izplačevanje dodatnih in predčasnih dodatnih pokojnin s pogodbo prenesla na Zavarovalnico Triglav, d. d. V letu 2024 so pokojninske družbe skupaj prenesle 22,6 milijona EUR sredstev z varčevalnega dela na kritni sklad, namenjen izplačilu rent, v letu 2023 je bil znesek prenosa nekoliko višji, in sicer 22,7 milijona EUR, v letu 2022 je bil ta znesek 20,8 milijona EUR, v letu 2021 je znašal 20 milijonov EUR, v preteklih letih pa je bil precej nižji, in sicer v letu

2020 9,3 milijona EUR, leta 2019 je ta znesek znašal 7,5 milijona EUR, v letu 2018 6,1 milijona EUR, v letu 2017 je znašal 4,5 milijona EUR, v letu 2016 pa je bilo prenesenih 3,1 milijona EUR denarnih sredstev. Navedene prenose prikazuje tudi spodnja slika. Glede na povečanje zneskov iz leta v leto lahko vidimo, da vedno več zavarovancev pridobiva pravico do dodatne starostne pokojnine.

Slika 17: Prenosi denarnih sredstev iz varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del v obdobju od leta 2016 do 2024 za pokojninske družbe (v mio EUR 31. 12.)

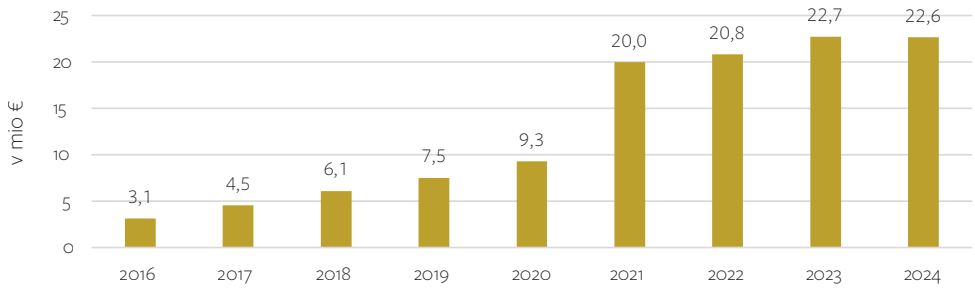

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leta od 2016 do 2021 in Finančni izkazi IFRS 17 (Sklad 2_2) od 2022 do 2024

Pokojninske družbe so po stanju na dan 31. 12. 2024 izkazale skupno vrednost vseh naložb v višini 1,837 milijarde EUR (leta 2023 1,631 milijarde EUR, leta 2022 1,472 milijarde EUR, leta 2021 1,394 milijarde EUR, leta 2020 934,8 milijona EUR, leta 2019 866,7 milijona EUR, leta 2018 777,1 milijona EUR, leta 2017 734,8 milijona EUR, leta 2016 678,6 milijona EUR, leta 2015 580,4 milijona EUR, leta 2014 pa 550,6 milijona EUR), pri čemer je vrednost naložb kritnih skladov znašala 1,702 milijarde EUR, vrednost naložb lastnih virov pa je bila 135,3 milijona EUR.

Slika 18 nam kaže, da v naložbah pokojninskih družb daleč največjo vrednost predstavljajo naložbe kritnih skladov v času varčevanja, in sicer v letu 2023 1,414 milijarde EUR oziroma 86,7 % vseh naložb pokojninskih družb, v letu 2024 pa 1,599 milijarde EUR oziroma 87,0 %. Nato z neprimerno nižjo vrednostjo sledijo naložbe pokojninskih družb iz lastnih virov s 127,8 milijona EUR v letu 2023 in 135,3 milijona EUR v letu 2024. Zaenkrat najnižja je vrednost naložb kritnih skladov v času izplačevanja rent, ki pa sicer počasi, vendar s povečevanjem prehoda zavarovancev iz varčevalne faze v fazo izplačevanja, raste in je v letu 2023 znašala 89,1 milijona EUR, v letu 2024 pa 102,5 milijona EUR, kar pomeni povišanje za 15,0 %.

Slika 18: Naložbe pokojninskih družb na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2024 (v mio EUR)

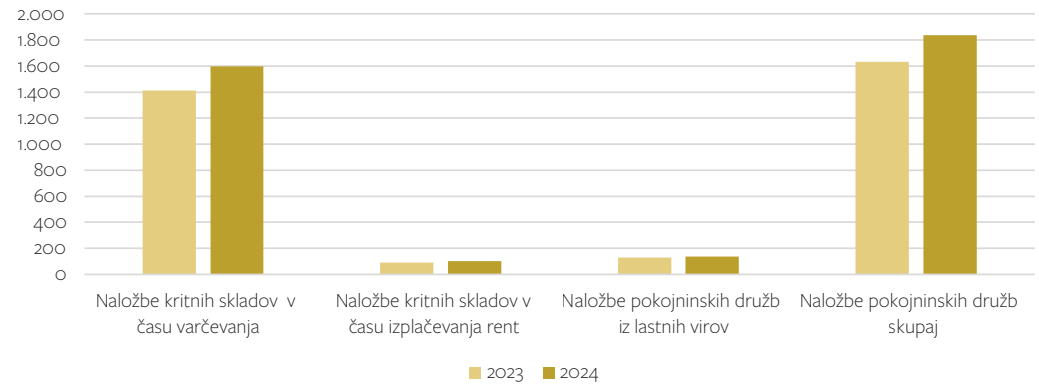

Vir: Poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov

6.4 Pokojninski skladi zavarovalnic, oblikovani kot kritni skladi

Kot je v poglavju 6.3, ki se nanaša na pokojninske sklade pokojninskih družb, zapisano za pokojninske družbe, tudi za zavarovalnice velja, da premoženje kritnih skladov upravljajo ločeno od drugega premoženja in zanje pripravljajo posebne izkaze poslovnega izida. Ravno tako, kot je za pokojninske sklade pokojninskih družb za obdobje varčevanja podlaga za te izkaze za čas varčevanja »Sklep o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov«, za izkaze za čas izplačevanja pokojninskih rent pa Sklep o letnem poročilu zavarovalnic, velja tudi za pokojninske sklade zavarovalnic.

Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem zavarovalnic prikazuje poslovanje vseh kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem, ki jih upravljata dve zavarovalnici. Navedeni izkaz se je v letu 2018 s spremembo »Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov« spremenil, tako da ne vsebuje več premij, odškodnin in sprememb rezervacij, saj naj te ne bi predstavljale prihodkov oziroma odhodkov pokojninskega sklada.

Pri pokojninskih skladih, oblikovanih kot kritni skladi zavarovalnic, ugotavljamo podobno gibanje kot predhodno pri pokojninskih skladih, oblikovanih kot kritni skladi pokojninskih družb. Finančni prihodki v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 so se precej povečali, in sicer za 10,8 milijona EUR oziroma 41,2 %. Po drugi strani so finančni odhodki ostali približno enaki. Navedeno povečanje finančnih prihodkov, tako kot tudi pri pokojninskih družbah, izhaja predvsem iz porasta čistih prihodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, poleg tega pa še iz povečanih dobičkov pri odtujitvi finančnih naložb.

Preglednica 35: Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje v času varčevanja zavarovalnic za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2023	Leto 2024
I.	Finančni prihodki	26,2	37,0
II.	Prihodki od naložbenih nepremičnin	0,0	0,0
III.	Finančni odhodki	4,5	4,6
IV.	Odhodki naložbenih nepremičnin	0,0	0,0
V.	Rezultat iz naložbenja (I. + II. - III. - IV.)	21,7	32,4
VI.	Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa	0,0	0,0
VII.	Drugi prihodki	0,1	0,0
VIII.	Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	3,0	3,3
IX.	Drugi odhodki	0,0	0,0
X.	Čisti poslovni izid, namenjen zavarovancem (V.+ VI. +VII. - VIII. - IX.)	18,8	29,0

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2023 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2024

V letu 2011 so prvi zavarovanci pridobili pravico do dodatne starostne pokojnine. Dodatne starostne pokojnine in predčasne dodatne starostne pokojnine izplačujeta dve zavarovalnici. V letu 2024 so zavarovalnice skupaj prenesle 107,7 milijona EUR sredstev z varčevalnega dela na kritni sklad, namenjen izplačilu rent, letu 2023 je prenos znašal 100,1 milijona EUR, v letu 2022 pa je bil ta znesek 79,1 milijona EUR, medtem ko je v letu 2021 znašal 74,5 milijona EUR. Ugotovimo lahko, da je šlo v letu 2023 glede na leto 2022 za precejšno povišanje prenosa sredstev z varčevalnega dela na kritni sklad, namenjen izplačilu rent. Leta 2020 je bil ta znesek 80 milijonov EUR. Leta 2019 je bil ta znesek 70,4 milijona EUR, v letu 2018 je bil ta znesek 53,8 milijona EUR, v letu 2017 je znašal 38,4 milijona EUR, v letu 2016 pa je bilo prenesenih 24,3 milijona EUR denarnih sredstev.

Zgoraj navedene prenose prikazuje tudi slika 19. Kot vidimo, iz serije podatkov po letih nekoliko izstopa vrednost leta 2021, do česar je prišlo zaradi dejstva, da se je v letu 2021 od Prve osebne zavarovalnice, d. d., v postopku oddelitve z ustanovitvijo nove družbe Prva pokojninska družba, d. d., oddelila dejavnost prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

Slika 19: Prenosi denarnih sredstev iz varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del v obdobju od leta 2016 do 2024 za zavarovalnice (v mio EUR 31. 12.)

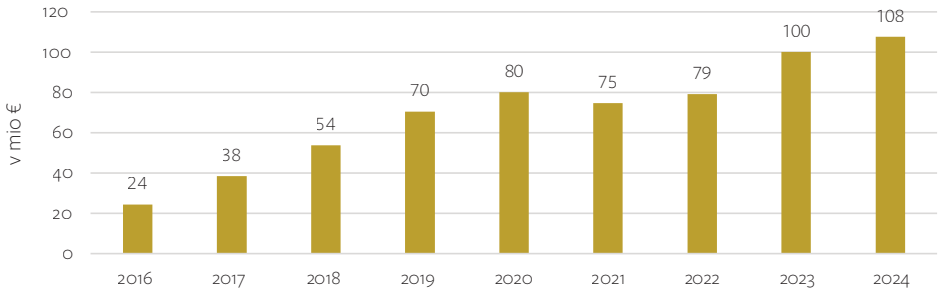

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leta od 2016 do 2021 in Finančni izkazi IFRS 17 (Sklad 2_2) od 2022 do 2024

Preglednica 36: Zbirni izkaz izida kritnega sklada za dodatno pokojninsko zavarovanje med izplačevanjem rent (dodatna in predčasna dodatna starostna pokojnina) zavarovalnic za leti 2023 in 2024 (v mio EUR)

	Leto 2023	Leto 2024
I. Prenos denarnih sredstev iz pokojninskega načrta dodatnega pokojninskega zavarovanja	100,1	107,7
II. Prihodki od naložb	17,0	13,1
III. Odhodki za škode	–38,5	–44,6
IV. Sprememba matematičnih rezervacij	–53,8	–64,6
V. Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij za namen ugotavljanja dobička	–8,9	0,1
VI. Stroški, vračunani po policah	–2,6	–3,1
VII. Drugi stroški, ki bremenijo člane sklada	–0,1	–0,1
VIII. Odhodki naložb	–1,0	–2,4
IX. Izid sklada pred pripisom dobička	12,2	6,1
X. Pripis dobička tekočega leta	0,0	2,0
XI. Nerazporejeni zneski tehničnih rezultatov tekočega leta	0,0	2,0
XII. Izid sklada za obdobje	12,2	0,5

Vir: Finančni izkazi po IFRS 17 (Sklad 2_2) za leti 2023 in 2024

7 SKUPINE

Na slovenskem zavarovalnem trgu je v letu 2024 delovalo pet skupin, katerih nadrejena družba je registrirana v Republiki Sloveniji. Prvi je nadrejena Zavarovalnica Triglav, d. d., drugi Pozavarovalnica Sava, d. d. Na vrhu tretje skupine, ki je bila v letu 2019 spoznana za finančni konglomerat, je PRVA FINANCE, družba za poslovne storitve, d. o. o. Četrti skupini je nadrejena Kapitalska družba, d. d., peti pa Sklad obrtnikov in podjetnikov.

V ZZavar-1 je zakonski ureditvi skupin namenjeno posebno osmo poglavje z naslovom Nadzor, upravljanje tveganj in razkritja na ravni skupine. Posebej velja omeniti podpoglavje, ki se nanaša na finančni položaj skupine in v okviru tega tudi na izračun solventnosti skupine, obseg in način konsolidacije, odpravo dvojne uporabe primernih lastnih virov sredstev ter ustvarjanja kapitala znotraj skupine, in podpoglavje o nadzoru tveganja koncentracije in transakcij znotraj skupine.

Poleg tega je posebej opredeljeno izvajanje nadzora skupine, ki je glede na posebnosti in dodatna tveganja, ki jih prinaša skupina, poseben oziroma drugačen od nadzora posamičnih (po) zavarovalnic. Ker skupine pogosto sestavlja pester nabor pravnih oseb, ki so lahko predmet nadzora drugih nadzornih organov poleg Agencije, sta za učinkovit nadzor nad skupinami posebej pomembna sodelovanje različnih nadzornikov in izmenjava informacij med njimi. V okviru Slovenije velja omeniti sodelovanje vseh treh finančnih nadzornikov, tj. Banke Slovenije, Agencije za trg vrednostnih papirjev in Agencije za zavarovalni nadzor, ki se sestajajo tudi v okviru Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov. Na ravni Evropske unije pa se je izoblikoval t. i. institut kolegijev nadzornikov. Kolegije nadzornikov sestavljajo predstavniki nadzornikov tistih nadzorovanih oseb, ki so del posamične skupine. Predstavniki nadzornikov držav članic Evropske unije imajo položaj članov, predstavniki tretjih držav, tj. držav, ki niso članice Evropske unije, pa imajo položaj udeležencev. Člani oziroma udeleženci kolegijev naj bi se srečevali najmanj enkrat na leto.

SKUPINA TRIGLAV

Osnovna in najobsežnejša dejavnost Skupine Triglav z Zavarovalnico Triglav kot nadrejeno zavarovalnico je zavarovalništvo. Skupina Triglav izvaja premoženjska, življenjska, zdravstvena in prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja in pozavarovalno dejavnost. Zavarovalniški del Skupine Triglav sestavljajo:

- v Sloveniji: Zavarovalnica Triglav, d. d., in Pozavarovalnica Triglav Re, d. d;
- zunaj Slovenije: zavarovalnice na Hrvaškem, v Srbiji, Črni gori, Bosni in Hercegovini, Severni Makedoniji in podružnica v Grčiji ter poslovna partnerstva po načelu prostega pretoka storitev.

Skupino Triglav je 31. 12. 2024 sestavljalo 54 družb. Poleg matične družbe je obsegala še 31 odvisnih družb, 12 pridruženih družb in 10 družb v skupnem podvigu.

Preglednica 37: Družbe v Skupini Triglav, ki izvajajo strateške dejavnosti Skupine oziroma te dejavnosti podpirajo

	ZAVAROVALNIŠTVO	UPRAVLJANJE PREMOŽENJA	DRUGO
Slovenija	Zavarovalnica Triglav, d. d. Pozavarovalnica Triglav Re, d. d. Triglav, pokojninska družba, d. d.	Triglav Skladi, d. o. o. Triglav, Upravljanje nepremičnin, d. o. o. Trigal, d. o. o.	Triglav INT, d. o. o. Triglav Svetovanje, d. o. o. Diagnostični center Bled, d. o. o. Triglav zdravje asistenca, d. o. o. Triglav Avtoservis, d. o. o. Vse bo v redu, zavod Zavarovalnice Triglav za družbeno odgovorne aktivnosti
Hrvaška	Triglav Osiguranje, d. d., Zagreb	Triglav upravljanje nekretninama, d. o. o., Zagreb	Triglav Savjetovanje, d. o. o., u likvidaciji
Srbija	Triglav Osiguranje, a. d. o., Beograd		Triglav Savetovanje, d. o. o., u likvidaciji Triglav International, d. o. o.
Črna gora	Lovćen Osiguranje, a. d., Podgorica Lovćen životna osiguranja, a. d., Podgorica	Triglav upravljanje nekretninama, d. o. o., Podgorica	Lovćen avto, d. o. o.
Bosna in Hercegovina	Triglav Osiguranje, d. d., Sarajevo Triglav Osiguranje, a. d., Banja Luka	Triglav Fondovi, d. o. o. Triglav upravljanje nekretninama, d. o. o., Sarajevo	Triglav Savjetovanje, d. o. o. Autocentar BH, d. o. o. Sarajevostan, d. o. o.
Severna Makedonija	Triglav Osiguruvanje, a. d., Skopje Triglav Osiguruvanje Život, a. d., Skopje	Triglav penzisko društvo, a. d., Skopje Triglav upravuvanje so nedvižen imot DOOEL, Skopje	

Vir: Letno poročilo Skupine Triglav in Zavarovalnice Triglav ter Poročilo o solventnosti in finančnem položaju Skupine Triglav

Tudi v letu 2024 je prišlo do nekaterih sprememb v sestavi Skupine Triglav. Med njimi omenjamo tiste, ki po našem mnenju vsebinsko najbolj vplivajo na Skupino Triglav.

Zavarovalnica Triglav, d. d., je:

- pripojila hčerinsko družbo Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d. d., katere postopek pripojitve je bil zaključen v oktobru;
- prodala svoj 39,07-odstotni delež v družbi Nama, d. d., in pridobila 24,9-odstotni delež v družbi KATERA Beteiligungs-Vrewaltungsgesellschaft P11 mbH;
- dokapitalizirala družbo Triglav, penzisko društvo, a. d., Skopje, v višini 1 milijona EUR.

Družba Triglav INT, holdinška družba, d. d., je ustanovila odvisno družbo Triglav International, d. o. o., Beograd. Družba Triglav, Upravljanje nepremičnin, d. o. o., je dokapitalizirala odvisno družbo Triglav, upravuvanje so neodvižen imot DOOEL, Skopje v višini 0,6 milijona EUR. Družba Triglav zdravje asistenca, d. o. o., je pridobila 100-odstotni delež v družbi Eskalup, družba za zdravstvene storitve, d. o. o.

Skupina Triglav je na vodilnem položaju med zavarovalnicami v regiji Adria, ki jo sestavljajo Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Črna gora in Severna Makedonija. Celotni obseg poslovanja Skupine Triglav je v letu 2024 znašal 1,718 milijarde EUR, kar predstavlja 1-odstotno zmanjšanje glede na predhodno leto, in sicer zaradi ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji. Brez upoštevanja premije iz ukinjenega zavarovanja bi bila rast celotnega obsega poslovanja 11-odstotna. Ukinitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja je vplivala tudi na zmanjšanje (za 2 %) obsega konsolidirane obračunane kosmate zavarovalne premije, ki je v letu 2024 znašala 1,622 milijarde EUR. Na slovenskem trgu je Skupina Triglav zbrala 56 % (2023: 63 %) zavarovalne premije, kar predstavlja 13-odstotno zmanjšanje. Na preostalih trgih regije Adria je bilo povečanje premije 9-odstotno, na mednarodnem trgu (predvsem FOS in pozavarovalni posli) pa 21-odstotno. Največji, 89,1-odstotni delež prihodkov od zavarovalnih storitev (2023: 78,2 %), se nanaša na segment premoženje, segment zdravje predstavlja 3,3 % (2023: 15,5 %) in življenje 7,6 % (2023: 6,3 %). Skupina je v letu 2024 uspešno poslovala v vseh dejavnostih in vseh segmentih poslovanja in tako pomembno presegla načrte. Na poslovni rezultat so pomembno vplivale ugodne razmere na finančnih trgih in relativno ugodno škodno dogajanje. Dodatno so na poslovanje pozitivno vplivali

tudi enkratni dogodki (prejeto nadomestilo države in sprostitev rezervacij v segmentu zdravje ter prodaja pridružene družbe (Nama, d. d.)). Skupina Triglav je v letu 2024 tako dosegla čisti poslovni izid v višini 131,4 milijona EUR (2023: 16,3 milijona EUR).

ZAVAROVALNA SKUPINA SAVA

Zavarovalni skupini Sava je nadrejena Pozavarovalnica Sava, d. d. (Sava Re). Zavarovalna skupina Sava ima drugi najmočnejši tržni položaj na slovenskem zavarovalnem trgu in pomemben položaj na trgih jugovzhodne Evrope.

Sava Re, ki je v Zavarovalni skupini Sava obvladujoča družba, se ukvarja z dejavnostjo pozavarovanja. Zavarovalniški del skupine sestavljajo:

- v Sloveniji: Sava Re, d. d., Zavarovalnica Sava, d. d., in Vita, življenjska zavarovalnica, d. d.;
- zunaj Slovenije: šest zavarovalnic v Srbiji, Črni gori, Severni Makedoniji, na Kosovu ter podružnica na Hrvaškem.

Preglednica 38: Zavarovalna skupina Sava

	ZAVAROVALNIŠTVO	UPRAVLJANJE PREMOŽENJA	DRUGO
Slovenija	Pozavarovalnica Sava, d. d. Zavarovalnica Sava, d. d. Vita, življenjska zavarovalnica, d. d. Sava pokojninska družba, d. d.	Sava Infond, družba za upravljanje, d. o. o.	TBS Team 24, podjetje za storitvene dejavnosti in trgovino, d. o. o. ZS Svetovanje, storitve zavarovalnega zastopanja, d. o. o. ASISTIM, klicni center, storitvene dejavnosti in vrednotenje, d. o. o.[31] Diagnostični center Bled, d. o. o.
Srbija	Sava neživotno osiguranje, a. d. o., Beograd Sava životno osiguranje, a. d. o., Beograd		Privredno društvo za tehnički pregled i registraciju Sava Car, d. o. o., Beograd Aplication software partner, d. o. o., Beograd
Severna Makedonija	Sava osiguruvanje, a. d., Skopje Sava penzisko društvo, a. d., Skopje		Društvo za tehničko ispituvanje in analiza na motorni vozila Sava Stejšn Dooel, Skopje Vita S Holding, d. o. o., Skopje[32]
Republika Kosovo	Kompania e Sigurimeve »Illyria«, sh. a. Kompania per Sigurimin e Jetes »Illyria – Life«, sh. a.		
Črna gora	Sava osiguranje, a. d., Podgorica		Društvo sa ograničenom odgovornošću – Sava Car – Podgorica Društvo za zastupanje u osiguranju »Sava Agent«, d. o. o., Podgorica

Vir: Letno poročilo Zavarovalne skupine Sava in Sava Re ter Poročilo o solventnosti in finančnem položaju Zavarovalne skupine Sava

V letu 2024 v Zavarovalni skupini Sava ni bilo bistvenih sprememb v sestavi skupine. Omenimo naj le, da je Sava Re dokupila 2,5-odstotni delež v družbi TBS Team 24 in tako postala imetnica 90-odstotnega poslovnega deleža.

Obseg poslovanja Zavarovalne skupine Sava se je v letu 2024 povečal za 13,7 % in je znašal 1,035 milijarde EUR (2023: 910,1 milijona EUR), k čemur je največ prispevala rast pri premoženjskih in življenjskih zavarovanjih. Obseg poslovanja se je povečal pri vseh glavnih odsekih, najbolj pa na domačem slovenskem trgu, kjer se je skupni tržni delež premoženjskih in življenjskih zavarovanj povečal za 1,1 odstotne točke na 31,2 %. Kosmate premije so se povečale za 13,5 % in so znašale 1.003,8 milijona EUR (2023: 884,6 milijona EUR), pri tem največji, tj. 79,4-odstotni delež predstavlja premija premoženjskih zavarovanj. Poleg ugodnih makroekonomskih razmer, pozitivnega

31 Januarja 2025 je bil vložen predlog za začetek postopka prenehanja družbe Asistim po skrajšanem postopku brez likvidacije.

32 Odvisna družba Vita S Holding je v začetku leta 2025 ustanovila zasebno zdravstveno ustanovo PZU Vita S Skopje.

gibanja na finančnih trgih in visoke rasti zavarovalnih prihodkov sta na dobiček pozitivno vplivala tudi ugodnejše škodno dogajanje in stalna skrb za izboljševanje stroškovne učinkovitosti skupine. Čisti poslovni izid Zavarovalne skupine Sava je v letu 2024 tako znašal 87,8 milijona EUR (2023: 64,7 milijona EUR), kar predstavlja 35,9-odstotno rast glede na predhodno leto. Vsi odseki so leto 2024 zaključili z višjim poslovnim izidom kakor v letu 2023, razen odseka drugo, kjer je znižanje predvsem posledica povečanja obresti od podrejenega dolga zaradi izdaje nove podrejene obveznice v letu 2024 in manjših prihodkov od pridruženih družb.

PRVA FINANČNI KONGLOMERAT

V skupino Prva finančni konglomerat spada Prva osebna zavarovalnica, ki ji je končno nadrejena družba PRVA FINANCE, d. o. o. Skupina je bila marca 2019 opredeljena za finančni konglomerat. Skupina ima na vrhu vertikalno dve nadrejeni osebi oziroma holdinga, to sta PRVA FINANCE, d. o. o., Ljubljana, in Skupina Prva, zavarovalniški holding, d. d., Ljubljana, ki se za namen Zakona o finančnih konglomeratih štejeta kot mešani finančni holdingi, nadrejeno osebo na vrhu pa predstavlja PRVA FINANCE, d. o. o.

Skupino sestavljajo finančne nadzorovane in finančne nenadzorovane osebe. Zavarovalniški sektor predstavljajo: Prva osebna zavarovalnica, d. d., Ljubljana, Prva pokojninska družba, d. d., Ljubljana, PRVA Život, a. d., Skopje, KB Prvo penzijsko društvo, a. d., Skopje, DDOR — Garant Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, a. d., Beograd, in Fondi Slloveno Kosovar I Pensioneve Sh. a., Priština. Bančni sektor predstavlja Deželna banka Slovenije, d. d., Ljubljana, in njena podrejena družba DBS Leasing, d. o. o., Ljubljana. Druge osebe iz finančnega sektorja so: PRVA FINANCE, d. o. o., Ljubljana, Skupina Prva, d. d., Ljubljana, DBS Nepremičnine, d. o. o., Ljubljana, in DBS Adria, d. o. o., Samobor.

MODRA ZAVAROVALNICA, D. D.

Modra zavarovalnica, d. d., predstavlja družbo v skupini, in sicer je del Skupine Kapitalske družbe. Njena nadrejena družba je Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Ljubljana (Kapitalska družba, d. d.), ki je 100-odstotni imetnik lastniškega deleža v Modri zavarovalnici, d. d.

Poleg Kapitalske družbe, d. d., in Modre zavarovalnice, d. d., je v omenjeni skupini še družba Hotelske nepremičnine, d. o. o. Do izbrisa v letu 2024 je bila v skupini tudi družba FINAP, d. d. – v likvidaciji.[34]

Kapitalska družba, d. d., kot nadrejena družba v omenjeni skupini, predstavlja mešani zavarovalni holding. Modra zavarovalnica, d. d., opravlja posle v skupini življenjskih zavarovanj, poleg tega pa upravlja tudi vzajemne oziroma krovne pokojninske sklade.

AVRIO ZAVAROVALNICA, D. D.

Avrio zavarovalnica obrtnikov in podjetnikov, d. d., je v 100-odstotni lasti Sklada obrtnikov in podjetnikov (SOP) kot nadrejena družbe oz. končnega lastnika v Skupini SOP. SOP, kot nadrejena družba v omenjeni skupini, predstavlja mešani zavarovalni holding. Avrio zavarovalnica, d. d., opravlja posle v skupini življenjskih zavarovanj, ob svojem poslovanju pa opravlja tudi poslovne dejavnosti svojega lastnika Sklada obrtnikov in podjetnikov. AVRIO zavarovalnica je bila ustanovljena z namenom, da v zakonskem okviru ZZavar-1 nadaljuje razvoj dejavnosti, ki jo je do tedaj izvajal SOP (cilj je, da se na zavarovalnico prenesejo vsa zavarovanja SOP, ki imajo pokritje z rezervacijami (nova zavarovanja)), ter hkrati ciljni skupini potencialnih strank ponudi življenjske in pokojninske produkte, ki bodo pokrili osnovne rizike in naložbene potrebe.

33 Družba FINAP, d. d. – v likvidaciji je bila 7. 3. 2024 izbrisana iz registra.

ZAVAROVALNICE, KI SO DEL SKUPIN Z NADREJENO DRUŽBO IZVEN SLOVENIJE

Poleg skupin, ki jim je nadrejena zavarovalnica ali druga družba, ki je registrirana v Sloveniji, je kar nekaj zavarovalnic, ki imajo sedež v Sloveniji, del skupin, katerih nadrejena družba je družba s sedežem v državi članici Evropske unije. Takšna je Merkur zavarovalnica, d. d., katere matična družba je Merkur Versicherung, AG, Graz, iz Avstrije, GRAWE zavarovalnica, ki je hčerinska družba avstrijske zavarovalnice GRAZER Wechselseitige Versicherung, AG, in GENERALI zavarovalnica, d. d., katere nadrejena družba je Generali CEE Holding B.V., Nizozemska.

8 DRUGE DRUŽBE, KI SE UKVARJAJO Z ZAVAROVALNIMI POSLI

Agencija nadzira tudi Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ ter Škodni sklad in Odškodninski urad, ki sta organizirana v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja.

Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ (Pool) je bil ustanovljen leta 1994 na podlagi dovoljenja Ministrstva za finance Republike Slovenije. Gre za gospodarsko interesno združenje, katerega temeljni cilj je uresničevati zavarovalne, sozavarovalne in pozavarovalne dejavnosti v povezavi z jedrskimi napravami oziroma uporabo jedrske energije v miroljubne namene v državi in tujini. Svojo dejavnost izvaja z obračunavanjem premij za zavarovanja iz države in pozavarovanja iz tujine ter tudi z izplačevanjem odškodnin oziroma zavarovalnin v povezavi s temi zavarovanji oziroma s pozavarovanji in hranjenjem ter uporabo teh sredstev med poslovnim letom, da bi lahko poravnal svoje obveznosti na podlagi škod zavarovancem iz države in pozavarovancem iz tujine. V pravnem prometu Pool nastopa v svojem imenu in za račun svojih članic. Za obveznosti, ki jih prevzema, odgovarjajo njegove članice. V Pool so bile v letu 2024 včlanjene štiri zavarovalnice in obe pozavarovalnici.

Pool zavaruje premoženje Nuklearne elektrarne Krško (NEK) pred jedrskimi, požarnimi in drugimi nevarnostmi ter strojelomna tveganja, jedrsko in splošno zakonsko odgovornost uporabnika jedrske naprave za škode tretjim osebam v času obratovanja jedrske naprave ter med prevozom jedrskih snovi v jedrsko napravo in iz nje. Skupna obračunana zavarovalna in pozavarovalna premija (od domačih neposrednih zavarovalnih poslov in od prevzetih pozavarovalnih poslov iz tujine) v letu 2024 je znašala 4,4 milijona EUR in je za 2 % nižja od skupne planirane premije za leto 2024.

Skupni znesek prejetih obračunanih odškodnin oziroma zavarovalnin v letu 2024 je znašal 24.065 EUR in je bil v celoti razdeljen med članice Poola. Odškodnine presegajo 93 % letnega plana odškodnin za leto 2024.

Na dan 31. 12. 2024 znaša bilančna vsota Poola 9.436.477 EUR in se je v primerjavi z letom 2023 povečala za 3,8-krat. Povečanje izhaja iz ocene obveznosti za nastale odškodnine iz aktivnih poslov in posledično povečanja terjatev iz pasivnih poslov.

Škodni sklad je odgovoren za plačilo škod oziroma zavarovalnin, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih vozil, nezavarovanih zrakoplovov ali drugih letalnih naprav in nezavarovanih čolnov, in odškodnin oziroma zavarovalnin, ki jih utrpijo potniki nezavarovanega javnega prevoznega sredstva. Odškodninskih zahtevkov ne rešuje, temveč jih po evidentiranju odstopi v reševanje eni od zavarovalnic. Od povzročitelja ali lastnika nezavarovanega motornega vozila prek pooblaščene zavarovalnice zahteva povrnitev izplačane odškodnine. Financira se na podlagi prispevkov, ki jih prispevajo zavarovalnice, ki sklepajo obvezna zavarovanja v prometu. Prispevek posamezne zavarovalnice je sorazmeren deležu v prejšnjem letu sklenjenih obveznih zavarovanj.

V okviru škodnega sklada je pri Slovenskem zavarovalnem združenju oblikovan tudi urad za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice, ki opravlja zavarovalne posle zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

Delovanje Škodnega sklada je vezano predvsem na reševanje odškodninskih zahtevkov iz naslova škod, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih motornih vozil. V letu 2024 je bilo iz naslova nezavarovanih motornih vozil evidentiranih 153 zahtevkov, kar v primerjavi z letom 2023 (120 zahtevkov) predstavlja 33 zahtevkov več in pomeni povečanje zadev za 27,5 %. Povečanje zadev je opaziti tudi pri zahtevkih iz naslova povrnitve škod, ki jih povzročijo vozniki neznanih motornih vozil in so vezani na plačilo odškodnine za nematerialno škodo. Iz naslova neznanih motornih vozil je bilo v letu 2024 evidentiranih 58 zahtevkov, kar v primerjavi z letom 2023, ko je bilo evidentiranih 48 zahtevkov, pomeni 20,8-odstotno povečanje.

V letu 2024 je Škodni sklad obravnaval tudi dve zadevi iz naslova obveznosti tuje zavarovalnice na podlagi sklenjenih mednarodnih sporazumov za škodo v Sloveniji.

V obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 je bilo rešenih 210 zahtevkov, medtem ko je bilo v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 rešenih 262 zahtevkov.

Odškodninski urad je samostojna organizacijska enota Slovenskega zavarovalnega združenja, GIZ, katere delovanje se izvaja prek službe Biroja zelene karte in službe Škodnega sklada. Namenjen je plačilu odškodnin oškodovancem s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če je bila nesreča povzročena v drugi državi članici EU oziroma v tretji državi, katere nacionalni zavarovalni biro je član sistema zelene karte, pa tudi plačilu zahtevkov za povračilo odškodninskih uradov držav članic EU, če gre za obveznost iz zavarovalne pogodbe zavarovanja avtomobilske odgovornosti zavarovalnice članice združenja. Obveznosti Odškodninskega urada veljajo za vse obveznosti iz prometnih nesreč od 1. 5. 2004. Odškodninski urad sam ne rešuje odškodninskih zahtevkov, temveč jih po evidentiranju odstopi v reševanje eni od zavarovalnic. Financira se s prispevki, ki jih plačujejo zavarovalnice na podlagi letnega načrta in so sorazmerni z deležem v prejšnjem letu sklenjenih obveznih zavarovanj avtomobilske odgovornosti.

V letu 2024 je bilo prijavljenih in evidentiranih 15 zahtevkov (v letu 2023 dva zahtevka), od tega osem zadev iz naslova nezavarovanega vozila, tri zadeve iz naslova neznanega vozila in štiri zadeve iz naslova sklenjenega zavarovanja avtomobilske odgovornosti pri tuji zavarovalnici za škodo v tujini. V obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 je bilo rešenih pet zahtevkov (od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 šest zahtevkov).

II LETNO POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2024

KAZALO

I	UVOD	112
II	POROČILO O DELU AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR	114
1	PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE IN ORGANI AGENCIJE	115
1.1	Ustanovitev in pravni položaj Agencije	115
1.2	Organa Agencije	115
	1.2.1 Strokovni svet Agencije	115
	1.2.2 Direktor Agencije	116
1.3	Naloge Agencije	116
2	NOTRANJA ORGANIZACIJA IN FINANCIRANJE AGENCIJE	118
2.1	Notranja organizacija in podatki o zaposlenih	118
2.2	Financiranje Agencije	122
3	POROČILO O IZDANIH DOVOLJENJIH ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNIH POSLOV IN DRUGIH DOVOLJENJIH, KI JIH IZDAJA AGENCIJA	123
4	IZVAJANJE NADZORA IN IZREČENI NADZORNI UKREPI	124
4.1	Izvajanje nadzora na področju trajnostne regulative	124
4.2	Delo na področju nadzora, ki temelji na tveganjih	125
4.3	Preverjanje poročil in obvestil	126
4.4	Izvajanje nadzora nad ključnimi funkcijami	126
4.5	Izvajanje nadzora nad izločenimi posli	127
4.6	Neposredni pregledi poslovanja subjektov nadzora	127
4.7	Pregledi poslovanja na področju informacijske tehnologije	128
4.8	Nadzor na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma	128
4.9.	Izrekanje nadzornih ukrepov	129
5	SODNI POSTOPKI	130
5.1	Sodni postopki pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije	130
5.2	Sodni postopki pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije	131
6	DELO AGENCIJE NA ZAKONODAJNEM PODROČJU	132
6.1	Delo na področju priprave zakonov	132
6.2	Delo na področju priprave podzakonskih predpisov	133
7	POROČILO O SODELOVANJU AGENCIJE Z DOMAČIMI IN TUJIMI NADZORNIMI ORGANI	135
7.1	Sodelovanje z domačimi in tujimi nadzornimi organi	135
7.2	Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA	136
7.3	Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov – IAIS146	137
8	POROČILO O DRUGIH DEJAVNOSTIH	138
8.1	Projekt zmanjševanja zavarovalne vrzeli na področju zavarovanj pred naravnimi nesrečami v Republiki Sloveniji	138
8.2	Poročanje drugim nadzornim organom in ustanovam	138
8.3	Delo na področju informiranja javnosti	138
8.4	Delo na področju informacijske tehnologije	139
8.5	Vodenje registrov in drugih javno dostopnih seznamov	139
8.6	Strokovno izpopolnjevanje zaposlenih	140
8.7	Certifikat »Družbeno odgovoren delodajalec«	140
8.8	Promocija zdravja na delovnem mestu	141
9	ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV Z DELOM AGENCIJE	142

III LETNI OBRAČUN ZA LETO 2024 (REVIDIRANI PODATKI) 143
1 RAČUNOVODSKI IZKAZI 149
2 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 149
2.1 Vrednostna pojasnila k računovodskim izkazom 149
2.2 Opisna pojasnila k računovodskim izkazom 150
2.2.1 Uporabljene temeljne računovodske predpostavke 150
2.2.2 Financiranje 150
2.3 Pojasnila računovodskih izkazov 151
2.3.1 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 151
2.3.2 Bilanca stanja na dan 31. decembra 2024 156

I UVOD

Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija) je zavezana letno poročati Državnemu zboru Republike Slovenije o svojem preteklem delu. Agencija v ta namen v Letnem poročilu Agencije za leto 2024 predstavlja Letno poročilo o delu, pripravljeno na podlagi 490. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 49/20 – ZIUZEOP, 102/20, 48/23, 95/23 – ZIUOPZP, 78/23 – ZZVZZ-T, 84/24 – odl. US; v nadaljevanju: ZZavar-1), ter Letni obračun, pripravljen na podlagi 514. člena ZZavar-1.

Skladno s 501. členom ZZavar-1 je strokovni svet Agencije sprejel Letno poročilo o delu, ki vključuje naslednja tematska področja: opis pravnega položaja, nalog in organov Agencije, poročilo o notranji organizaciji in financiranju Agencije, poročilo o izdanih dovoljenjih za opravljanje zavarovalnih poslov in o drugih dovoljenjih, ki jih izdaja Agencija, poročilo o izvajanju nadzora in izrečenih nadzornih ukrepih, poročilo o sodelovanju Agencije z domačimi in tujimi nadzornimi organi, poročilo o delu na zakonodajnem področju, poročilo o sodnih postopkih, poročilo o vključitvi v projekt družbeno odgovornega delodajalca ter poročilo o drugih dejavnostih Agencije.

Na podlagi 514. člena ZZavar-1 strokovni svet Agencije vsako leto do 31. marca sprejme tudi Letni obračun. Letnemu obračunu, ki obsega računovodske izkaze Agencije za leto 2024 in pojasnila k računovodskim izkazom, je dodano tudi poročilo neodvisnega revizorja, ki ga pregleda pooblaščen revizor. Agencija z letnim obračunom seznani ministra, pristojnega za finance, in Državni zbor Republike Slovenije. Računovodski izkazi so sestavni del letnega poročila in se objavijo.

Podatki v tem poročilu se praviloma nanašajo na poslovno leto 2024, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih z delom Agencije.

II POROČILO O DELU AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

1 PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE IN ORGANI AGENCIJE

1.1 Ustanovitev in pravni položaj Agencije

Agencija je bila ustanovljena 1. junija 2000, ko je Vlada Republike Slovenije na podlagi Zakona o zavarovalništvu imenovala strokovni svet in direktorja Agencije. Agencija je nadaljevala delo Urada za zavarovalni nadzor, ki je bil ustanovljen leta 1995 kot organ v sestavi Ministrstva za finance.

Temeljne naloge Agencije so spodbujanje varnosti in finančne trdnosti subjektov nadzora, prispevanje k primerni ravni zaščite sedanjih in bodočih zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb ter zagotavljanje pravočasnega izpolnjevanja obveznosti zavarovalnic do zavarovancev in zavarovalcev.

Glavni cilj nadzornih aktivnosti, ki jih opravlja Agencija, je zaščita zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb. Agencija ta cilj dosega z opravljanjem nadzora nad zavarovalnicami in drugimi subjekti nadzora ter s tem preverja, ali zavarovalnice in drugi subjekti poslujejo zakonito ter skladno s pravili o obvladovanju tveganj. Nadzorne dejavnosti Agencije so usmerjene v prihodnost in k najpomembnejšim tveganjem posameznih subjektov nadzora.

Z namenom doseganja teh ciljev Agencija izdaja raznovrstna dovoljenja na področju zavarovalništva ter pripravlja in sprejema podzakonske predpise, ki so pravna podlaga za njeno delovanje in nadzor zavarovalnega trga v Republiki Sloveniji.

Agencija je javno pravna oseba, ki je pri izvrševanju svojih nalog in pristojnosti samostojna in neodvisna ter za svoje delo odgovorna Državnemu zboru Republike Slovenije.

Sedež Agencije je na Trgu republike 3 v Ljubljani.

1.2 Organa Agencije

Organa Agencije sta strokovni svet Agencije in direktor Agencije.

1.2.1 Strokovni svet Agencije

Strokovni svet Agencije sestavljajo predsednik strokovnega sveta in štirje člani, ki jih na predlog Vlade Republike Slovenije imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Člani strokovnega sveta Agencije so imenovani za obdobje šestih let in so lahko po poteku mandata ponovno imenovani. Direktor Agencije je član strokovnega sveta Agencije in je lahko tudi njegov predsednik.

Strokovni svet Agencije odloča o dovoljenjih in soglasjih ter o drugih posamičnih zadevah, o katerih odloča Agencija. Če ni v ZZavar-1 ali drugem zakonu določeno drugače, sprejema predpise, kadar to določa zakon, poslovnik Agencije, poročilo o stanju na področju zavarovalništva, letno poročilo o delu Agencije, letni načrt dela strokovnih služb Agencije, letni obračun Agencije in finančni načrt Agencije.

Strokovni svet Agencije je v letu 2024 deloval v naslednji sestavi:

- mag. Gorazd Čibej, predsednik,
- mag. Mojca Majič, članica,
- Peter Papež, član,
- Aleksandar Volaš, član,
- mag. Andrej Zupančič, član.

V letu 2024 se je strokovni svet Agencije sestal na 26 rednih in treh dopisnih sejah strokovnega sveta in senata.

V letu 2022 je Agencija izdala odločbo o začetku prisilne likvidacije zavarovalnice. Na podlagi 330. člena ZZavar-1 je tako strokovni svet v letu 2024 izvrševal pristojnosti nadzornega sveta CDA 40 zavarovalnice d.d. – v likvidaciji. Strokovni svet se je v funkciji nadzornega sveta zavarovalnice sestal na štirih rednih sejah nadzornega sveta.

Skladno z Zakonom o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z., (Uradni list RS, št. 131/23 – v nadaljevanju: ZSPVZZ) je strokovni svet Agencije s 1. januarjem 2024 prevzel pristojnosti nadzornega sveta in skupščine Vzajemne zdravstvene zavarovalnice (v nadaljevanju: Vzajemna). Strokovni svet se je v funkciji nadzornega sveta sestal na 14 rednih in dveh dopisnih sejah nadzornega sveta Vzajemne. Izvedena je bila tudi skupščina Vzajemne.

Za postopke odločanja Agencije se uporabljajo določbe Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13,175-20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPDVE in 3/22 – Zdeb; v nadaljevanju: ZUP), če ni v ZZavar-1 določeno drugače. Organa postopka sta senat in predsednik senata. Člani strokovnega sveta Agencije so obenem tudi člani senata. Senat odloča o posamičnih zadevah, razen če zakon za posamezno zadevo ne določa, da o njej odloča predsednik senata. Funkcijo predsednika senata je v letu 2024 opravljal mag. Andrej Zupančič.

1.2.2 Direktor Agencije

Direktorja Agencije na predlog Vlade Republike Slovenije za obdobje šestih let imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Direktor Agencije zastopa in predstavlja Agencijo, vodi njeno poslovanje, organizira njeno delo in delo njenih strokovnih služb ter izvaja druge naloge, če ni v ZZavar-1 določeno, da je za izvajanje teh nalog pristojen drug organ Agencije. Državni zbor je 27. novembra 2018 za obdobje šestih let na mesto direktorja Agencije imenoval mag. Gorazda Čibeja, ki se mu je mandat pričel s 1. januarjem 2019. Dne 24. oktobra 2024 je bil mag. Gorazd Čibej ponovno imenovan za direktorja Agencije za obdobje šestih let.

1.3 Naloge Agencije

ZZavar-1 določa, da Agencija na njegovi podlagi izdaja predpise in izvaja nadzor nad zavarovalnicami, zavarovalno zastopniškimi in zavarovalno posredniškimi družbami ter zavarovalnimi zastopniki in posredniki. Agencija je pristojna tudi za izvajanje nadzora nad pravnimi osebami, povezanimi z zavarovalnico, če je to potrebno zaradi nadzora nad poslovanjem zavarovalnic. Pristojna je tudi za opravljanje nadzora nad zavarovalnico v zavarovalniški skupini ter zavarovalnim in mešanim zavarovalnim holdingom.

Agencija opravlja tudi nadzor nad poslovanjem Jedrskega poola in poslovanjem Slovenskega zavarovalnega združenja v delu, ki se nanaša na poslovanje Škodnega sklada in Odškodninskega urada.

Skladno z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 44/14, 102/15, 42/16 – odl. US, 40/17, 23/17, 65/17, 28/19, 75/19, 139/20, 51/21, 121/21, 162/21, 10/22, 29/22 in 133/23; v nadaljevanju: ZPIZ-2) je Agencija pristojna za izdajo dovoljenj pokojninskim družbam za izvajanje nadzora nad njihovim poslovanjem in poslovanjem zavarovalnic, ki izvajajo dodatno pokojninsko zavarovanje, ter za izdajo podzakonskih predpisov. Prav tako Agencija na podlagi 354. člena ZPIZ-2 opravlja nadzor nad izplačevalci poklicnih pokojnin.

Poleg tega Agencija na podlagi 23. člena Zakona o Prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno

prečiščeno besedilo, 85/09 in 32/16; v nadaljevanju: ZPSPID) nadzira še poslovanje Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije.

Na podlagi Zakona o finančnih konglomeratih (Uradni list RS, št. 43/06, 87/11 in 56/13; v nadaljevanju: ZFK) Agencija opravlja tudi dopolnilni nadzor nad nadzorovano osebo s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je na vrhu finančnega konglomerata oziroma ji je nadrejen finančni holding.

Na podlagi določil Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (Uradni list RS, št. 100/13 in 42/23; v nadaljevanju: ZMbNFS) Agencija sodeluje v Odboru za finančno stabilnost, ki ga poleg Agencije sestavljajo še predstavniki Agencije za trg vrednostnih papirjev, Banke Slovenije ter Ministrstva za finance Republike Slovenije. Agencija je pristojna, da na podlagi navedenega zakona izvaja makrobonitetni nadzor nad finančnimi družbami s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil finančnih družb, z izvajanjem pregledov poslovanja finančnih družb, z izrekanjem ukrepov nadzora v skladu s področnimi zakoni ter izrekanjem makrobonitetnih nadzornih ukrepov in instrumentov ter s tem prispeva k zaščiti stabilnosti celotnega finančnega sistema. Na podlagi navedenega zakona Agencija pripravlja tudi oceno tveganj zavarovalnega sektorja.

Agencija na podlagi pristojnosti, ki ji jih daje zakonodaja, opravlja nadzor zlasti z rednim preverjanjem poročil in obvestil, ki jih prejme od zavezancev za poročanje, ter z opravljanjem pregledov poslovanja.

Osnovne naloge Agencije so:

1. izdaja dovoljenj za opravljanje zavarovalnih poslov;
2. izdaja dovoljenj za spremembo zavarovalne vrste;
3. izdaja dovoljenj za povečanje osnovnega kapitala s stvarnim vložkom;
4. izdaja dovoljenj za pridobitev kvalificiranega deleža;
5. izdaja dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave oziroma za izvršnega člana upravnega odbora;
6. izdaja dovoljenj za prevzem oziroma prenos zavarovalnih pogodb;
7. izdaja dovoljenj za združitev oziroma delitev;
8. izdaja dovoljenj za ustanovitev podružnice v tujini;
9. izdaja dovoljenj za preseganje omejitev dovoljenih naložb v pokojninski družbi;
10. izdaja dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja;
11. izdaja soglasij k metodi in spremembam metode porazdelitve prihodkov in odhodkov med zavarovalnima skupinama premoženjskih in življenjskih zavarovanj;
12. izdaja soglasij k zavarovalnim statističnim standardom;
13. nadzor zavarovalnic, pokojninskih družb, zavarovalnih zastopnikov, zavarovalnih posrednikov, zastopnikov dopolnilnih zavarovanj, Jedrskega poola, Škodnega sklada in Odškodninskega urada pri Slovenskem zavarovalnem združenju ter izrekanje nadzornih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev in nepravilnosti;
14. priprava podzakonskih predpisov na podlagi zavarovalne in pokojninske zakonodaje;
15. vodenje obveznih registrov subjektov nadzora;
16. vodenje postopkov o prekrških za kršitve ZZavar-1;
17. sodelovanje z drugimi nadzornimi organi.

Od vključitve Slovenije v Evropsko unijo (EU) 1. maja 2004 lahko zavarovalnice in zavarovalni zastopniki ali posredniki iz Evropskega gospodarskega območja (angl. European Economic Area – EEA) neposredno opravljajo zavarovalne posle v Republiki Sloveniji. Prav tako lahko slovenske zavarovalnice, zavarovalni zastopniki in zavarovalni posredniki te storitve opravljajo na trgih držav članic. S tem dejstvom so se pristojnosti Agencije razširile čez meje ozemlja Republike Slovenije, saj Agencija v določenem delu nadzira poslovanje slovenskih zavarovalnic pri njihovem delovanju na tujih trgih in vodi evidenco vseh ponudnikov zavarovalnih storitev na trgu Republike Slovenije.

2 NOTRANJA ORGANIZACIJA IN FINANCIRANJE AGENCIJE

2.1 Notranja organizacija in podatki o zaposlenih

Zadnjo spremembo pravilnika o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest, s katero je bil v notranje organizacijsko strukturo Agencije dodan nov sektor, je direktor Agencije sprejel 20. aprila 2021. Od takrat dalje deluje na Agenciji šest sektorjev, kot zadnji je bil priključen Sektor za nadzor distribucije zavarovalnih produktov, ki opravlja nadzor nad distributerji zavarovalnih produktov pri ponujanju, svetovanju, trženju in sklepanju zavarovalnih pogodb in pri drugih pripravljalnih opravilih pred sklenitvijo zavarovalnih pogodb, z opravljanjem pregledov poslovanja ter s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so po zakonu dolžne poročati Agenciji oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah.

Poleg navedenega sektorja delujejo v sklopu Agencije še Sektor za analize in mednarodne zadeve, Sektor za nadzor, Sektor za dovoljenja, Sektor za pravne zadeve in regulativo ter Sektor za splošne zadeve.

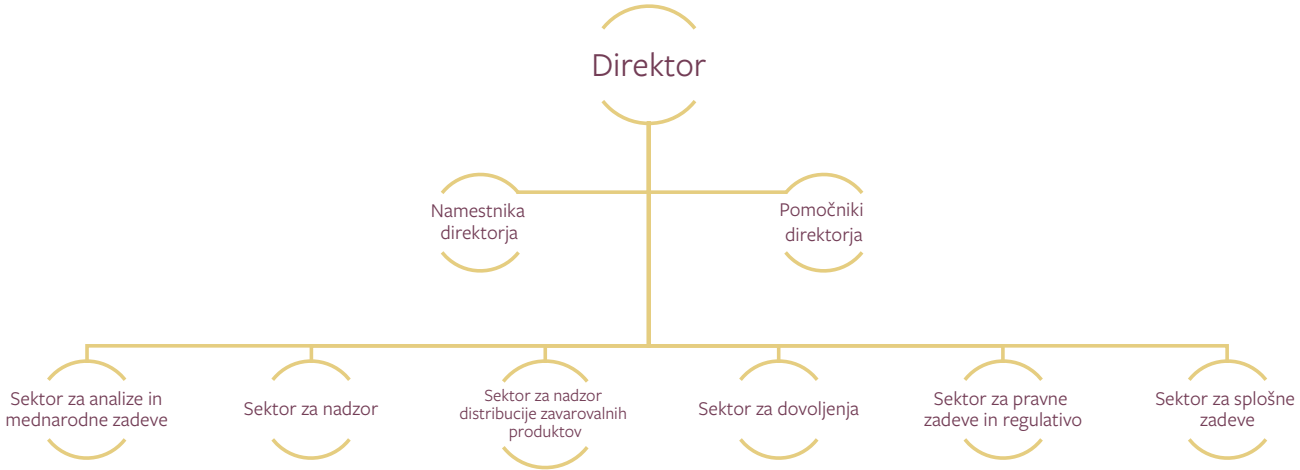

Slika 1: Notranje organizacijska sestava Agencije v letu 2024

Pristojnosti sektorjev v letu 2024 in priprave tega poročila so opisane v nadaljevanju.

Sektor za analize in mednarodne zadeve pripravlja tržne analize z identifikacijo sistemskih tveganj, izvaja funkcije makrobonitetnega nadzora na podlagi zakona, ki ureja makrobonitetni nadzor, pripravlja analize za potrebe poročila o stanju na področju zavarovalništva ter druga interna in eksterna poročila ter informacije o zavarovalniškem trgu, izdeluje interne analitike Agencije, analizira vsa kvantitativna poročila in obvestila, ki so jih na podlagi veljavne zakonodaje subjekti nadzora dolžni posredovati Agenciji, opravlja nadzor nad poročanjem in obveščanjem zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb ter predlaga ukrepe v zvezi s svojimi ugotovitvami, opravlja naloge v zvezi s Solventnostjo II, Sektorju za pravne zadeve in regulativo zagotavlja pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov, sodeluje z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev in drugimi domačimi nadzornimi organi, oblikuje politike nadzora, oblikuje in skrbi za vsebino spletne strani s področja dela sektorja, v okviru področja dela sektorja sodeluje z evropskim organom EIOPA (angl. *European Insurance and Occupational Pensions Authority*), z mednarodnim združenjem IAIS (angl. *International Association of Insurance Supervisors*), z organi

in institucijami EU in EEA ter drugimi mednarodnimi nadzornimi organi in njihovimi združenji in z drugimi mednarodnimi institucijami, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo nadzornim ukrepom, ki so jih pripravili, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, predlaga uvedbo prekrškovnih postopkov s področja dela sektorja, vodi evidence s področja dela sektorja, vodi spise in popise upravnih postopkov, ki jih vsebinsko vodi, opravlja druge naloge s področja dela sektorja ter opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za nadzor opravlja nadzor nad poslovanjem subjektov, ki ga Agencija po zakonu opravlja s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so po zakonu dolžne poročati Agenciji oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah, opravlja preglede poslovanja subjektov nadzora ter dela in naloge, povezane s tem, pri čemer sodeluje z drugimi sektorji in vključuje v preglede delavce iz drugih sektorjev, opravlja nadzor zavarovalniških skupin in finančnih konglomeratov, opravlja dela in naloge, povezane s koordinacijo in sodelovanjem z nadzornimi organi držav članic in tretjih držav ter z drugimi organi, pristojnimi za nadzor nad članicami zavarovalniških skupin oziroma finančnih konglomeratov, opravlja organizacijo in vodenje nadzornih kolegijev, sodeluje na nadzornih kolegijih, ki jih organizirajo drugi nadzorni organi, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi kršitev, ki so bile ugotovljene pri opravljanju pregledov poslovanja subjektov nadzora, vodi evidence s področja dela sektorja, med drugim tudi evidenco izdanih zapisnikov pregledov poslovanja subjektov nadzora, evidenco izrečenih ukrepov nadzora na podlagi opravljenih pregledov poslovanja subjektov nadzora in evidenco odpravljenih kršitev, vodi celotno dokumentacijo, prejeto pri pregledih poslovanja, izvaja pregled izpolnjevanja pogojev za opravljanje funkcije članov nadzornega sveta zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb, za katere zakon predpisuje pogoje za opravljanje funkcije, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, opravlja dela in naloge, povezane z nadzorom nad delom podružnic zavarovalnic v Republiki Sloveniji ter nad delom zavarovalnic, ki opravljajo svoje storitve v Republiki Sloveniji neposredno, ter sodeluje s pristojnimi nadzornimi organi držav članic in tretjih držav, opravlja analizo poslovanja subjektov nadzora s pripravo ocene tveganj posameznega subjekta nadzora, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo nadzornim ukrepom, ki so jih pripravili, Sektorju za pravne zadeve in regulativo zagotavlja pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela sektorja, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi institucijami v okviru EIOPE in nadzornimi institucijami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in institucijami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi institucijami, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, predlaga uvedbo prekrškovnih postopkov s področja dela sektorja, vodi evidence s področja dela sektorja, vodi spise in popise upravnih postopkov, ki jih vsebinsko vodi, skrbi za vsebino spletne strani Agencije s področja dela sektorja, opravlja druge naloge s področja dela sektorja in opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za nadzor distribucije zavarovalnih produktov izvaja nadzor nad distributerji zavarovalnih produktov pri ponujanju, svetovanju, trženju in sklepanju zavarovalnih pogodb in pri drugih pripravljalnih opravilih pred sklenitvijo zavarovalnih pogodb z opravljanjem pregledov poslovanja, izvaja nadzor nad distributerji zavarovalnih produktov pri ponujanju, svetovanju, trženju in sklepanju zavarovalnih pogodb in pri drugih pripravljalnih opravilih pred sklenitvijo zavarovalnih pogodb s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so po zakonu dolžne poročati Agenciji oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah, izvaja nadzor nad drugimi osebami, ki izvajajo distribucijo zavarovalnih produktov brez ustreznega dovoljenja Agencije, izvaja nadzor nad izvajanjem storitev pomoči pri vodenju in izvajanju zavarovalnih

pogodb ter pri zahtevkih za izplačilo odškodnin, izvaja nadzor nad ustreznim ravnanjem v zvezi z reševanjem pritožb in ustreznostjo postopkov obravnavanja zavarovalnih primerov, izvaja nadzor nad obvladovanjem prodajnih poti, nad obveščanjem zavarovalcev ter nad splošnimi in ostalimi zavarovalnimi pogoji, predlaga in pripravlja ukrepe zoper distributerje zavarovalnih produktov in druge osebe na podlagi kršitev, ki so bile ugotovljene pri opravljanju pregledov poslovanja distributerjev zavarovalnih produktov in drugih oseb, predlaga in pripravlja ukrepe zoper distributerje zavarovalnih produktov in druge osebe na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, vodi evidence s področja dela sektorja, med drugim tudi evidenco izdanih zapisnikov pregledov poslovanja distributerjev zavarovalnih produktov in drugih oseb, evidenco izrečenih ukrepov nadzora na podlagi opravljenih pregledov poslovanja distributerjev zavarovalnih produktov in drugih oseb in evidenco odpravljenih kršitev, vodi celotno dokumentacijo, prejeto pri pregledih poslovanja, identificira slabe prakse pri distribuciji zavarovalnih produktov na zavarovalnem trgu, Sektorju za pravne zadeve in regulativo nudi pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela sektorja, obravnava prejete pritožbe zoper ravnanja subjektov nadzora, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo ukrepom nadzora, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi institucijami v okviru EIOPE in nadzornimi institucijami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in institucijami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi institucijami, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja ter opravlja druge naloge s področja dela sektorja in druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za dovoljenja pripravlja predloge odločitev o zahtevah za izdajo dovoljenj, soglasij, mnenj in odobritev, ki jih na podlagi ZZavar-1 in drugih zakonov zavarovalnicam, pozavarovalnicam, pokojninskim družbam, subjektom, ki opravljajo dejavnost oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, in drugim vložnikom izdaja Agencija, pripravlja predloge odločitev o prenehanju in odvzemu dovoljenja, ki jih na podlagi ZZavar-1 in drugih zakonov zavarovalnicam, pozavarovalnicam, pokojninskim družbam, subjektom, ki opravljajo dejavnost oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, in drugim subjektom nadzora izdaja Agencija, vodi registre izdanih dovoljenj ter vse spremembe in izbrise iz registrov, ki jih določa ZZavar-1, in druge evidence izdanih dovoljenj, odvzetih dovoljenj, soglasij, mnenj in odobritev, opravlja naloge s področja čezmejnih poslov, ki obsegajo notificiranje nadzornikov drugih držav članic za subjekte nadzora rezidente Republike Slovenije in za rezidente drugih držav članic, ažurno objavlja ustrezne registre na spletni strani Agencije, opravlja nadzor nad poročanjem subjektov nadzora, ki opravljajo dejavnost oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo nadzornim ukrepom, ki so jih pripravili, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi institucijami v okviru EIOPE in nadzornimi institucijami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in institucijami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi institucijami, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, predlaga uvedbo prekrškovnih postopkov s področja dela sektorja, Sektorju za pravne zadeve in regulativo zagotavlja pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela sektorja, izvaja nadzor nad izobraževanjem zavarovalnih zastopnikov in posrednikov, vodi evidence s področja dela sektorja, vodi spise in popise upravnih postopkov, ki jih vsebinsko vodi, skrbi za vsebino spletne strani Agencije s področja dela sektorja, opravlja druge naloge s področja dela sektorja in opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za pravne zadeve in regulativo vodi upravne postopke Agencije, pri čemer je zlasti odgovoren za pravilno uporabo materialnega prava in za pravilno procesno vodenje postopka, sektor, ki je predlagatelj postopka, pa skrbi za podajanje vsebine, ugotovitev dejstev in pripravo dokazov, pri čemer mu Sektor za pravne zadeve in regulativo zagotavlja potrebno pravno in vsebinsko podporo, odgovoren je za pripravo predlogov sprememb zakonov oziroma druge zakonodaje in pripravlja predloge podzakonskih predpisov s področja dela Agencije, opravlja pravni pregled predlogov internih predpisov Agencije, opravlja pravni pregled pri javnih razpisih/naročilih, opravlja pravni pregled pri ostalih postopkih Agencije, opravlja naloge v zvezi z javnimi objavami ukrepov nadzora na podlagi določil ZZavar-1, vodi prekrškovne postopke v okviru pristojnosti Agencije, obravnava prejete pritožbe zoper ravnanja subjektov nadzora, v okviru pristojnosti Agencije opravlja naloge na področju preprečevanja pranja denarja, izdeluje pravna mnenja in zagotavlja podporo pri razlagi predpisov, pripravlja vloge Agencije v sodnih in drugih postopkih, opravlja pravna dela in naloge v zvezi z izvajanjem nalog in pristojnosti Agencije ter v zvezi s poslovanjem Agencije kot pravne osebe, na področju dela sektorja sodeluje z nadzornimi institucijami v okviru EIOPE in nadzornimi institucijami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in institucijami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi institucijami, sodeluje pri pripravi predlogov sprememb zakonov in pripravlja predloge podzakonskih predpisov s področja dela Agencije, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, vodi evidence s področja dela sektorja, skrbi za vsebino spletne strani Agencije s področja dela sektorja, opravlja druge naloge s področja dela sektorja in opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za splošne zadeve zagotavlja strokovno in administrativno podporo direktorju Agencije, opravlja naloge glavne pisarne in vložišča Agencije, pripravlja interne akte Agencije, opravlja naloge, ki se nanašajo na vzpostavitev, nadgradnjo in vzdrževanje celotnega informacijskega sistema ter informacijskega varnostnega sistema Agencije, skrbi za vzdrževanje in posodobitve spletne strani Agencije, opravlja druga dela in naloge, povezane z uporabo informacijske tehnologije, opravlja naloge s področja računovodskega in finančnega poslovanja Agencije, skrbi za nabavo osnovnih sredstev ter za nabavo in dodeljevanje pisarniškega materiala, opravlja naloge z delovnopravnega področja, opravlja naloge s področja javnega naročanja, koordinira udeležbo delavcev Agencije na izobraževanjih in v delovnih skupinah v Sloveniji in tujini, Sektorju za pravne zadeve in regulativo zagotavlja pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela sektorja, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, vodi evidence s področja dela sektorja, skrbi za vsebino spletne strani Agencije s področja dela sektorja, opravlja druge naloge s področja dela sektorja ter opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Na dan 31. decembra 2024 je bilo na Agenciji zaposlenih 47 delavcev.

Preglednica 1: Podatki o zaposlenih v Agenciji po stopnji strokovne izobrazbe na dan 1. 1. 2024 in 31. 12. 2024

Stopnja strokovne izobrazbe	Št. zaposlenih	
	1. 1. 2024	31. 12. 2024
V. – srednja	1	1
VII. – visoka	7	7
VII. – univerzitetna	17	17
VII. – magisterij stroke	6	6
VIII. – magisterij znanosti	18	16
Skupaj	**49**	**47**

Vir: podatki Agencije

Preglednica 2: Podatki o zaposlenih v Agenciji po nazivu strokovne izobrazbe na dan 1. 1. 2024 in 31. 12. 2024

Naziv strokovne izobrazbe	Št. zaposlenih	
	1. 1. 2024	31. 12. 2024
Ekonomski tehnik	1	1
Diplomirani upravni organizator	2	2
Diplomirani sociolog	1	1
Diplomirani ekonomist	3	3
Univerzitetni diplomirani ekonomist	9	7
Univerzitetni diplomirani matematik	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir matematike	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike	1	1
Univerzitetni diplomirani pravnik	4	5
Univerzitetni diplomirani sociolog	1	1
Univerzitetni diplomirani organizator dela – informatik	1	2
Magister stroke	6	6
Magister znanosti	18	16
Skupaj	**49**	**47**

Vir: podatki Agencije

2.2 Financiranje Agencije

Osnova za financiranje Agencije so takse in nadomestila, ki jih določa Tarifa o taksah in nadomestilih (Uradni list RS, št. 52/16 in 75/19; v nadaljevanju: Tarifa). Tarifo sprejme strokovni svet Agencije, veljati pa začne, ko Agencija pridobi soglasje Vlade Republike Slovenije in objavi Tarifo v Uradnem listu RS.

V Tarifi Agencije je določena višina taks za odločanje Agencije o posamičnih zadevah in za izdajo izpiskov iz registrov, ki jih Agencija vodi, ter višina letnega nadomestila in pavšalnih nadomestil stroškov, ki so jih za opravljanje nadzora dolžne plačevati nadzorovane osebe.

V skladu s tarifno številko 54 Tarife je v letu 2024 znašalo letno nadomestilo za zavarovalnice 0,135 % pa od obračunane kosmate premije v preteklem letu, za zavarovalnice v zavarovalniški skupini 0,145 % obračunane kosmate premije v preteklem letu, razen vplačil v dodatno zavarovanje iz IV. poglavja dvanajstega dela ZPIZ-2 in enkratnega zneska vplačanega čistega vplačila za zavarovanja po pokojninskem načrtu za izplačevanje pokojninskih rent iz 340. člena ZPIZ-2. Za Slovensko zavarovalno združenje je letno nadomestilo znašalo 0,135 % od prispevkov zavarovalnic v preteklem letu, ki jih vplačajo v škodni sklad za izplačilo škod, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih motornih vozil ter priklopnikov in nezavarovanih zrakoplovov, za upravljavce pokojninskih skladov, ki so oblikovani kot kritni sklad, in za upravljavce skupine kritnih skladov 0,0165 % vrednosti premoženja kritnega sklada na dan 31. decembra preteklega leta, ki ga po ZPIZ-2 upravlja upravljavec, razen za poseben kritni sklad za izplačevanje pokojninske rente po pokojninskem načrtu iz 349. člena ZPIZ-2. V primeru skupine kritnih skladov je osnova za izračun letnega nadomestila vrednost premoženja posameznega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov, za upravljavce kritnega sklada Prvega pokojninskega sklada iz 2. točke prvega odstavka 21. člena ZPSPID je osnova 0,0165 % stanja zavarovalno tehničnih rezervacij ter za zavarovalni oziroma pozavarovalni pool 0,135 % obračunane kosmate premije v preteklem letu.

Na podlagi Tarife je Agencija v letu 2024 zbrala 5.056.955 EUR sredstev od letnih nadomestil ter 167.310 EUR od taks in pavšalnih nadomestil. Navedeni prihodki obsegajo večino prihodkov Agencije, manjši znesek predstavljajo finančni prihodki in drugi prihodki Agencije.

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo ter gospodarno in učinkovito rabo sredstev Agencije opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

3 POROČILO O IZDANIH DOVOLJENJIH ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNIH POSLOV IN DRUGIH DOVOLJENJIH, KI JIH IZDAJA AGENCIJA

V letu 2024 je Agencija na podlagi določb ZZavar-1 in ZPIZ-2 odločala o raznovrstnih vprašanjih s področja delovanja subjektov nadzora.

Izdana dovoljenja, soglasja in druge odločbe v letu 2024 so opisane v nadaljevanju, njihovo število v primerjavi z letom 2023 pa je prikazano v preglednici 3.

Poleg navedenih upravnih postopkov Agencija skladno z zakonodajo obravnava tudi obvestila zavarovalnic o nameravanem začetku neposrednega opravljanja zavarovalnih poslov na območju druge oziroma drugih držav članic EU ter na podlagi zahtev, prejetih od nadzornih ustanov drugih držav članic EU, notificira opravljanje storitev zavarovalnicam in podružnicam teh zavarovalnic v drugih državah članicah EU, ki so za opravljanje zavarovalnih poslov registrirane v svojih državah in lahko na podlagi notifikacije neposredno opravljajo posle na območju Republike Slovenije. Agencija skladno s predpisi redno posodablja register oseb, ki opravljajo zavarovalno dejavnost na ozemlju Republike Slovenije. Register je javno dostopen na spletnih straneh Agencije.

Preglednica 3: Izdana dovoljenja, soglasja in druge odločbe v letih 2023 in 2024

Dovoljenja, soglasja in druge odločbe		
Vrsta dovoljenja	2023	2024
Dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici/pokojninski družbi	10	4
Odločba o zavrnitvi zahteve za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave	1	0
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave	7	6
Odločba o izdaji dovoljenja za združitev iz prvega odstavka 125. člena ZZavar-1	0	1
Odločba o izdaji dovoljenja za delitev iz prvega odstavka 125. člena ZZavar-1	1	0
Dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti	1	1
Soglasje k pravilom upravljanja	1	11
Soglasje k metodi porazdelitve prihodkov in odhodkov	0	0
Odločba o izdaji dovoljenja za predhodno odobritev vračila podrejenega dolga	0	0
Dovoljenje za opravljanje pokojninske dejavnosti	0	0
Dovoljenje za nadomestitev standardiziranih parametrov s parametri zavarovalnice	0	0
Zavrnitev izdaje soglasja za pripravo Skupnega poročila o solventnosti in finančnem položaju	0	0
Soglasje za nadomestitev standardiziranih parametrov s parametri zavarovalnice	0	0
Dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja/posredovanja (fizične osebe)	379	349
Dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja/posredovanja (pravne osebe)	98	98
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja	336	432
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja	93	278
Zavrnitev oziroma zavrženje izdaje dovoljenja za opravljanje poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja	1	0
SKUPAJ	927	1180

Iz preglednice 3 izhaja, da je Agencija v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 izdala večje število odločb, predvsem je bilo izdanih več ugotovitvenih odločb o prenehanju dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. Razlog za to so povečane aktivnosti glede preverjanja pogojev za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja v povezavi s stalnim poklicnim usposabljanjem. V letu 2024 je bilo izdanih tudi več ugotovitvenih odločb o prenehanju dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja.

4 IZVAJANJE NADZORA IN IZREČENI NADZORNI UKREPI

Agencija opravlja nadzor zlasti s spremljanjem ter preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so ji dolžne poročati na podlagi ZZavar-1 in drugih zakonov, ter z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora. Kadar Agencija pri opravljanju nadzora ugotovi kršitve ZZavar-1 oziroma drugih predpisov, ki urejajo poslovanje subjektov nadzora, subjektu nadzora z odredbo naloži, da kršitve oziroma nepravilnosti odpravi ali da odpravi ali opusti določena dejanja. Prav tako lahko Agencija izda opozorilo, če so ugotovljene kršitve predpisov, ki po svojih značilnostih in obsegu nimajo pomembnih učinkov. V primeru, ko so pri pregledu poslovanja ugotovljene določene nesmotrnosti ali nedoslednosti pri poslovanju subjekta nadzora, ki nimajo značilnosti kršitve predpisov, Agencija izda priporočilo za izboljšanje poslovanja.

Agencija izvaja tudi nadzor nad nominacijskimi postopki za člane nadzornih svetov in nad imetniki kvalificiranih deležev. Nominacijski postopki pred imenovanjem članov nadzornih svetov so sicer v pristojnosti subjektov nadzora, vendar pa je po mnenju Agencije ključno, da so posamezni člani nadzornega sveta usposobljeni in primerni za nadzor ter tudi, da je sestava organa kot celota usposobljena in primerna, pri čemer mora biti sestava organa takšna, da je zagotovljena ustrezna raznolikost kvalifikacij, znanja in izkušenj za profesionalno upravljanje oziroma nadziranje zadevne zavarovalnice, pozavarovalnice oz. pokojninske družbe. Agencija je tudi v letu 2024 nadzirala konkretne nominacijske postopke (ex ante) ter se občasno udeleževala sej nadzornih svetov oz. kadrovskih (nominacijskih) komisij.

Agencija je v okviru nadzorniških pristojnosti izdala letno Obvestilo o glavnih nadzorniških novostih in nadzorniških prioritetah v letu 2024, v katerem so bile navedene bistvene nadzorniške novosti ter prioritetna področja nadzora v letu 2024.

4.1 Izvajanje nadzora na področju trajnostne regulative

Agencija je v letu 2024 pri pregledu vključevanja tveganj glede trajnosti v procese subjektov nadzora preverjala izpolnjevanje določil Uredbe (EU) 2019/2088 Evropskega Parlamenta in Sveta o razkritjih, povezanih s trajnostjo, v sektorju finančnih storitev (v nadaljevanju: Uredba SFDR). K izvajanju Uredbe SFDR so zavezani vsi udeleženci na finančnem trgu, Agencija pa izvaja nadzor nad izpolnjevanjem določil Uredbe SFDR pri zavarovalnicah in pokojninskih družbah, pri katerih preverja, kako končnim vlagateljem in lastnikom sredstev razkrivajo informacije o trajnosti. Na določenih segmentih pregledov se je Agencija dotaknila tudi izpolnjevanja druge, z Uredbo SFDR povezane regulative.

Agencija je v letu 2024 izvedla pregled v dveh zavarovalnicah, v katerih je preverjala izpolnjevanje vseh segmentov Uredbe SFDR, ter en pregled, v katerem je preverjala izpolnjevanje zgolj dela določb Uredbe SFDR. V teh pregledih je preverila organizacijo sistema upravljanja s trajnostnimi tveganji, imenovanje odgovornih oseb ali organov za izvajanje aktivnosti, vezanih na trajnostna tveganja, sprejetje novih internih aktov in dopolnitev že obstoječih internih aktov, ki definirajo to področje in vključevanje tveganj glede trajnosti v politiko prejemkov. Preverila je spletne objave strategij in politik s področja trajnosti, njihovo izvajanje v praksi ter vsebino izjave glede upoštevanja glavnih škodljivih vplivov investicijskih odločitev na dejavnike trajnosti (t. i. PAI izjave). Na področju vključevanja trajnostnih tveganj v naložbene odločitve subjektov nadzora je Agencija preverjala zasledovanje strateških ciljev s pomočjo ciljnih deležev trajnostnih naložb in postavitev limitov za omejevanje in zniževanje obsega naložb, ki ne sledijo trajnostnim ciljem. Pri pregledu naložbenega procesa je preverjala tudi vire podatkov (bonitetne ocene), ki so podlaga za identifikacijo trajnostnih naložb ter izključenih naložb (naložb, ki izvirajo iz spornih

dejavnosti). V svojih pregledih se je Agencija seznanila tudi s trajnostnim delovanjem zavarovalnice oz. pokojninske družbe, z njenim odnosom do lastnih zaposlenih, dobaviteljev, strank, okolja in skupnosti. V omenjenih pregledih ni ugotovila večjih nepravilnosti, zato je subjektom nadzora izdala zgolj priporočila za izboljšanje poslovanja.

Poleg omenjenih treh pregledov je Agencija tudi v ostalih pregledih, kjer področje trajnosti ni bilo posebej predmet pregleda, to vsebino vseeno preverjala v sklopu pregleda funkcije upravljanja tveganj, ki je zadolžena za identifikacijo trajnostnih tveganj. V teh primerih je pri preverbi vzpostavitve primernega sistema upravljanja tveganj preverila, če so bili interni akti, register tveganj in interna poročila funkcije tveganj nadgrajeni s trajnostnimi vsebinami in ciljnimi strateškimi kazalniki, s katerimi so le-ti omejevali izpostavljenost trajnostnim tveganjem. Prav tako je pri pregledu naložbenega procesa v izbor naložb za podrobnejši pregled vedno vključila tudi vsaj eno trajnostno naložbo in eno naložbo iz izključitvenega seznama.

V enem pregledu subjekta nadzora je Agencija preverila tudi vključevanje dejavnikov trajnosti v predpogodbena razkritja o lastnostih produktov.

Naknadno je bil opravljen tudi tematski pregled zavarovalnic in pokojninskih družb glede izpolnjevanja določb Uredbe SFDR. Izsledki tega pregleda so bila izdana opozorila in priporočila, ki so se nanašala na nedoslednosti pri upoštevanju Uredbe SFDR tako na ravni subjektov nadzora (pomanjkljiva razkritja glede naložbene politike in politike prejemkov) kot na razkritja na nivoju produktov ter na njihove spletne povezave. Agencija je ugotovila tudi, da se subjekti nadzora zavedajo regulatornih zahtev in jih tudi implementirajo v svoje poslovne procese ter dokumente, a jim zaradi obsežnosti in prepletenosti zakonodaje ter številnih posodobitev to nemalokrat predstavlja izzive in velike obremenitve resursov.

4.2 Delo na področju nadzora, ki temelji na tveganjih

Agencija je že od sprejetja ZZavar-1 začela vpeljevati načela nadzora, ki temeljijo na tveganjih. To je oblika nadzora, ki je usmerjena k tveganjem in v prihodnost, Agencija je tovrsten nadzor nadaljevala tudi v letu 2024. Na podlagi poročanja zavarovalnic je v letu 2024 izvajala sklope nadzornih dejavnosti, ki so podrobneje opisani v nadaljevanju.

Agencija redno izvaja nadzorne postopke, s katerimi zagotavlja pregled kvantitativnih in kvalitativnih podatkov ter informacij, ki so jih zavarovalnice pripravile skladno z zahtevami Solventnosti II. Prejete podatke na podlagi poročanj in prejetih informacij je Agencija v letu 2024 pregledala z vidika pravilnosti in popolnosti glede na zahteve Solventnosti II. Zavarovalnice, pri katerih je ugotovila nepravilnosti, nejasnosti ali pomanjkljivosti, je o tem pisno obvestila, jih pozvala k njihovi odpravi in ponovnemu poročanju popravljenih podatkov oziroma informacij.

Poleg navedenih dejavnosti je Agencija na podlagi interno opredeljene metodologije za oceno tveganj subjektov nadzora v letu 2024 opravljala nadzor, ki temelji na tveganjih. Pri tem je identificirala najpomembnejša tveganja posameznih subjektov nadzora. Hkrati so ti postopki oblikovani na način, ki zagotavlja, da Agencija nadzorne postopke izvaja objektivno, sledljivo in transparentno, upoštevajoč velikost, obseg in naravo poslov ter profil tveganj posameznega subjekta nadzora. Skupina strokovnjakov iz različnih sektorjev Agencije v okviru ocene tveganj analizira poslovni model in prouči poglavitne segmente poslovanja posameznega subjekta. Tako so v presojo vključena tudi vsa opredeljena področja pregleda iz drugega odstavka 36. člena direktive Solventnost II. Agencija je v okviru tega dela nadzora izdelala kompozitno oceno tveganj in trend tveganja, ki skupaj predstavljata v prihodnost usmerjeno regulatorno oceno. Tako pridobljena regulatorna ocena Agenciji omogoča prioritizacijo nadzorniških dejavnosti, obenem pa pomaga pri zgodnjem odkrivanju in odpravljanju potencialnih žarišč na ravni posameznega subjekta nadzora in na ravni zavarovalnega sektorja.

Pridobljeni podatki so obenem osnova za identifikacijo tveganj za finančno stabilnost za potrebe dela Odbora za finančno stabilnost.

Finančne inovacije, zelene naložbe in podnebne spremembe spreminjajo poslovni ekosistem zavarovalnic in vplivajo na njihovo poslovno vedenje ter finančno ranljivost. Agencija stremi k temu, da negativne trende v poslovanju zavarovalnic čim prej zazna in na njih ustrezno odreagira.

4.3 Preverjanje poročil in obvestil

Agencija na podlagi zakona prejema redna in izredna poročila. Redna poročila se nanašajo na periodična poročanja o poslovanju subjektov nadzora. Subjekti nadzora v informacijski sistem Agencije predajajo različne vrste rednih poročil: poročila na osnovi evropske direktive Solventnost II, kvalitativna poročila in druga poročila, predpisana z zakonodajo.

Izredna poročila se nanašajo na poročila, ki jih zahteva Agencija (kot izvajanje nadzornih ukrepov ali kot dodatno poročanje posameznega subjekta nadzora), in občasna poročila, ki so jih subjekti nadzora dolžni pošiljati Agenciji (na primer poročila o sklicu in sklepih skupščine ter o spremembah v organih upravljanja).

Pri poročanju Agencija spremlja pravočasnost in pravilnost poročanja zavarovalnic in drugih subjektov nadzora ter s podrobnejšo analizo in navzkrižnim nadzorom ugotavlja morebitne vsebinske nepravilnosti ali nepopolnosti. Agencija praviloma z zahtevo za poročanje na podlagi 293. člena ZZavar-1 pridobi potrebne dodatne informacije. Če so ugotovljene kršitve in nepravilnosti pri poročanju, Agencija pozove subjekt nadzora, da naj jih odpravi, lahko izda tudi priporočilo za izboljšave ali pa izreče drug primeren ukrep nadzora, lahko pa ugotovitve pripeljejo tudi do podrobnejšega neposrednega nadzora s pregledom poslovanja pri subjektu (on-site).

4.4 Izvajanje nadzora nad ključnimi funkcijami

Agencija opravlja nadzor nad ključnimi funkcijami upravljanja, te so: funkcija upravljanja tveganj, funkcija spremljanja skladnosti, funkcija notranje revizije in aktuarska funkcija. Nadzor se opravlja s spremljanjem in preverjanjem prejetih obvestil, ki jih morajo subjekti nadzora sporočati Agenciji na podlagi 52. in 252. člena ZZavar-1 in od 1. januarja 2021 tudi na podlagi 333.č člena ZPIZ-2 in v povezavi z 8. členom Sklepa o poročilih in obvestilih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 9/16, 59/18 in 23/23) ob vsaki podelitvi pooblastila in odvzemu pooblastila oziroma prenehanju imenovanja nosilca oziroma nosilke ključne funkcije.

Nadzorni postopki Agencije pri preverjanju omenjenih obvestil so usmerjeni predvsem v preverjanja skladnosti s temi predpisi, in sicer: z 52. členom ZZavar-1 oziroma s 333.č členom ZPIZ-2 in členom 273(2),(4) Delegirane uredbe 2015/35 ter z 8. členom Sklepa o poročilih in obvestilih zavarovalnic.

Za namen izboljšanja nadzornih postopkov je Agencija v letu 2023 sprejela Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o poročilih in obvestilih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 23/23), v katerem je podrobneje opredelila tudi obveznosti subjektov nadzora pri poročanju v zvezi z nosilci ključnih funkcij.

Pri izvajanju nadzornih postopkov v zvezi s ključnimi funkcijami Agencija smiselno upošteva Smernice o postopku nadzornega pregleda, ki jih je izdala EIOPA (EIOPA-BoS-14/179 SI), in naslednje smernice, priporočila oziroma dobro prakso:

- Smernice o sistemu upravljanja, ki jih je izdala EIOPA (EIOPA-BoS-14/253 SL);
- Priročnik „EIOPA SRP: Key Functions“, ki ga je izdala EIOPA (EIOPA-BoS-15-213);
- Poročilo „Peer review of key functions: Supervisory practices and application in assessing key functions“, ki ga je izdala EIOPA leta 2018;
- Poročilo „Follow-up report on peer review of key functions: Supervisory practices and application in assessing key functions“, ki ga je izdala EIOPA leta 2021.

V letu 2023 je Agencija sprejela in na svojih spletnih straneh objavila stališče (št. 0609-1/2023-3 z dne 3. marca 2023) v zvezi z okoliščinami, ko nosilec ključne funkcije upravljanja začasno ne more opravljati svojih nalog.

V letu 2024 je Agencija sprejela in na svojih spletnih straneh objavila Sklep o potrebnem znanju za nosilca aktuarske funkcije (Uradni list RS, št. 35/24), v katerem je predpisana vsebina znanja s področja aktuarstva in finančne matematike, ki je potrebno za nosilca aktuarske funkcije.

V letu 2024 je Agencija sprejela in na svojih spletnih straneh objavila Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o poročilu nosilca aktuarske funkcije pokojninske družbe (Uradni list RS, št. 43/2024), s katerim se je dopolnil in spremenil Sklep o poročilu nosilca aktuarske funkcije pokojninske družbe iz leta 2020.

Pri izvajanju nadzora, ki ga Agencija opravlja na podlagi poročil in informacij, ki jih posreduje zavarovalnica v zvezi s ključnimi funkcijami (off-site nadzor), je Agencija v letu 2024 subjektom nadzora izdala eno priporočilo na podlagi 282. člena ZZavar-1.

4.5 Izvajanje nadzora nad izločenimi posli

Agencija opravlja nadzor nad izločenimi posli tudi s spremljanjem in preverjanjem prejetih obvestil, ki jih morajo subjekti nadzora sporočati Agenciji na podlagi sedmega odstavka 171. in 252. člena ZZavar-1 in desetega odstavka 333.č člena ZPIZ-2, in v povezavi z 11. in 11.a členom Sklepa o poročilih in obvestilih zavarovalnic pred vsako sklenitvijo pogodbe o izločenem poslu oziroma njenih spremembah.

Nadzorni postopki Agencije pri preverjanju omenjenih obvestil so usmerjeni predvsem v preverjanje skladnosti z naslednjimi predpisi, smernicami in stališči, in sicer:

- s 171., 172. in 173. členom ZZavar-1 oziroma s 333.č členom ZPIZ-2;
- z 274. členom Delegirane uredbe 2015/35;
- s Stališčem Agencije v zvezi z izločitvijo ključne funkcije (št. 40101-4/2021-1 z dne 14. januarja 2021);
- s Stališčem Agencije v zvezi z izločenim poslom (št. 5420-22/2021-1 z dne 13. julija 2021) in dopolnjenim Stališčem Agencije glede izločenih poslov (št. 5420-22/2021-2 z dne 1. avgusta 2022).

Pri izvajanju nadzora nad izločenimi posli (off-site nadzor), katerega Agencija opravlja na podlagi poročil in informacij, ki jih posreduje zavarovalnica v zvezi z izločenimi posli in ki se ne nanašajo na ključne funkcije, je Agencija v letu 2024 subjektom nadzora izdala pet priporočil na podlagi 282. člena ZZavar-1.

4.6 Neposredni pregledi poslovanja subjektov nadzora

Z neposrednimi pregledi poslovanja Agencija preverja, ali subjekti nadzora poslujejo tako, da je zagotovljena zaščita zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb. Pregledi poslovanja so lahko celoviti, usmerjeni na posamezna tvegana področja pri posameznem subjektu ali tematski. Poleg tega, da Agencija zagotavlja redne preglede poslovanja v okviru triletnega cikla, pri načrtovanju upošteva tudi informacije na podlagi spremljanja poročil in obvestil iz rednega poročanja, pobude drugih sektorjev v povezavi z izvajanjem nalog Agencije, informacije na podlagi ocen tveganj subjektov nadzora, pa tudi informacije iz javno razpoložljivih virov. Agencija pri izvajanju pregledov poslovanja po potrebi sodeluje z drugimi slovenskimi in tujimi nadzorniki. Pregledi poslovanja omogočajo predvsem preveritev poslovanja v praksi ter zagotovitev podatkov in informacij, s katerimi Agencija ne razpolaga na podlagi rednega poročanja.

Na podlagi ugotovitev strokovnih služb pri ugotovljenih nesmotrnostih, nedoslednostih in kršitvah pri poslovanju subjektov nadzora Agencija izdaja nadzorne ukrepe. Strokovne službe spremljajo odpravljanje nesmotrnosti, nedoslednosti in kršitev, kar obsega preverjanje poročil o odpravi kršitev, pa tudi morebitne ponovne preglede poslovanja v obsegu, potrebnem za ugotovitev, ali so kršitve odpravljene.

V letu 2024 je Agencija načrtovala šest celovitih pregledov poslovanja v zavarovalnicah, pozavarovalnicah in pokojninskih družbah. Tako je bilo v letu 2024 začetih vseh šest načrtovanih pregledov poslovanja. Poleg načrtovanih pregledov se je v letu 2024 začel prečni pregled na področju trajnostnosti (več o tem v poglavju Izvajanje nadzora na področju trajnostne regulative).

Na dan 31. decembra 2024 je imela Agencija odprta dva pregleda poslovanja, in sicer je za oba pregleda januarja 2025 subjektoma nadzora izdala zapisnik o pregledu poslovanja.

4.7 Pregledi poslovanja na področju informacijske tehnologije

Agencija je v letu 2024 nadaljevala preglede poslovanja na področju kibernetskih tveganj. Pri pregledu kibernetskih tveganj je Agencija pozornost namenila postopkom spremljanja incidentov, zunanjim in notranjim varnostnim pregledom, penetracijskim testom ter izobraževanju zaposlenih na področju informacijske varnosti in simulaciji socialnega inženiringa. Subjekti nadzora se zavedajo, da so izpostavljeni kibernetskim tveganjem in da lahko v primeru kibernetskega napada pride tako do materialne škode kot do izgube ugleda subjekta. Subjekti nadzora s pomočjo varnostno operativnih centrov zaznavajo poizkuse kibernetskih napadov in po potrebi uvajajo dodatne ukrepe za zaščito informacijskega sistema in odpravljajo posledice, če pride do kibernetskega incidenta.

4.8 Nadzor na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma

Agencija v okviru svojih pristojnosti opravlja tudi nadzor nad izvajanjem določb Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22 in 145/22; v nadaljevanju: ZPPDFT-2) in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, pri zavezancih – subjektih nadzora, tj. zavarovalnicah z dovoljenjem za opravljanje poslov v skupini življenjskih zavarovanj in pokojninskih družbah.

Agencija je v letu 2024 izvedla pregled poslovanja na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljevanju: PPDFT) pri petih subjektih nadzora, in sicer pri treh zavarovalnicah in dveh pokojninskih družbah. Pregled področja PPDFT je bil usmerjen predvsem v ustreznost in popolnost internih aktov, sposobnost in primernost pooblaščenih oseb za izvajanje aktivnosti PPDFT, kakovost poročil v zvezi z notranjimi kontrolami, doslednost pri izvajanju ukrepov pregleda strank in ustreznost izobraževanja zaposlenih s področja PPDFT.

Agencija v pregledih področja PPDFT ni ugotovila kršitev zakonodaje, je pa ugotovila določene pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti, v zvezi s katerimi je izdala ustrezna priporočila. Tako so bila eni zavarovalnici izdana tri priporočila in tri priporočila dvema pokojninskima družbama.

Poleg tega je Agencija v letu 2024 aktivno sodelovala v projektu izdelave Nacionalne ocene tveganj za PPDFT za Slovenijo in izdelala poročilo o oceni tveganja in stanju notranjih kontrol za zavarovalniški sektor za obdobje med leti 2020 do 2023. Predstavniki Agencije sodelujejo tudi v postopku 6. kroga ocenjevanja Slovenije s strani ocenjevalcev Moneyvala.

4.9 Izrekanje nadzornih ukrepov

Agencija je v letu 2024 izrekala nadzorne ukrepe na podlagi ugotovitev pregledov poslovanja, na podlagi izsledkov iz rednih in izrednih poročil ter na podlagi javno dostopnih informacij. Na podlagi 434. člena ZZavar-1 je Agencija izrekala nadzorne ukrepe po uradni dolžnosti.

Zbirni pregled stanja v primerjavi s predhodnim letom povzemamo v preglednici 4.

Preglednica 4: Podatki o izrekih nadzornih ukrepov v letih 2023 in 2024

VRSTA UKREPA	2023	2024
Priporočilo, opozorilo	42	41
Odredba o odpravi kršitev	9	5
Odredba o dopolnitvi poročila	14	0
Odredba o prenehanju opravljanja dejavnosti zavarovalnega zastopanja	0	0
Odredba o odsvojitvi delnic	0	2
Odredba o prepovedi izplačila dobička	0	0
Odločba o ugovoru proti odredbi	1	4
Odločba o ugovoru glede objave ukrepa nadzora	1	0
Odločba o prepovedi uresničevanja pravic iz delnic	0	0
Odločba o začetku postopka za odvzem dovoljenja	144	238
Odločba o pogojnem odvzemu dovoljenja	0	1
Odločba o odvzemu dovoljenja	60	148
Odločba o prisilni likvidaciji zavarovalnice	0	0
Odločba o ustavitvi postopka	57	52
Ugotovitvena odločba o odpravi kršitev	13	3
Sklep o ustavitvi postopka	3	2
Sklep o zavrženju vloge za izdajo dovoljenja (po ZUP)	0	4
Sklep o podaljšanju roka za podajo izjave pred izdajo odločbe za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja	1	1
Odločba o začetku postopka o preklicu pogojnega odvzema dovoljenja	1	0
SKUPAJ	346	501

Iz preglednice 4 izhaja, da je Agencija v letu 2024 izdala 501 nadzorni ukrep. Agencija je v letu 2024 v primerjavi s preteklim letom izdala predvsem več odločb o začetku postopka za odvzem dovoljenja in odločb o odvzemu dovoljenja zaradi neizpolnjevanja pogojev ZZavar-1 glede stalnega poklicnega usposabljanja.

Preglednica 5: Podatki o izrekih nadzornih obvestil v letih 2023 in 2024

VRSTA OBVESTILA	2023	2024
Obvestila	18	12
Pisno opozorilo	7	10
Pisni opomin	0	0
Globa	0	2
Sklep o ustavitvi	11	0
SKUPAJ	36	24

V letu 2024 je Agencija izdala deset pisnih opozoril zaradi prekrškov po 6. točki drugega odstavka 617. člena ZZavar-1 ter dve globi po 2. točki prvega odstavka 618. člena ZZavar-1.

5 SODNI POSTOPKI

5.1 Sodni postopki pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije

Na dan 1. januarja 2024 je bila Agencija pri Upravnem sodišču Republike Slovenije stranka v šestih postopkih.

Julija 2020 je Agencija prejela tožbo pokojninske družbe zoper odločbo, s katero je Agencija zavrnila ugovor zoper odredbo o odpravi kršitev, ker je za sredstva, vplačana pred uskladitvijo, po pokojninskem načrtu kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja spremenila faktorje za odmero pokojninske rente prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Tožba je bila zavrnjena, vendar je novembra 2022 stranka zoper sodbo vložila revizijo pri Vrhovnem sodišču RS. Vrhovno sodišče je s sodbo 12. decembra 2023 sodbo Upravnega sodišča razveljavilo v delu, ki se nanaša na način odprave kršitve. Zadeva je bila Agenciji vrnjena v ponovno odločanje. Agencija je 14. februarja 2024 izdala odločbo, zoper katero je pokojninska družba ponovno vložila tožbo. Sodni postopek še teče.

Marca 2021 je bila vložena tožba zoper odločbo Agencije, s katero je bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja zavarovalno zastopniški družbi. Sodišče je odločbo odpravilo in zadevo vrnilo v ponovno odločanje. Agencija je izdala novo odločbo o odvzemu dovoljenja, zoper katero je bila februarja 2022 pri Upravnem sodišču Republike Slovenije tudi proti tej odločbi vložena tožba. Sodni postopek še teče.

Aprila 2021 je bila vložena tožba zoper odločbo Agencije o prepovedi uresničevanja pravic iz delnic imetnikom kvalificiranega deleža v zavarovalnici. Upravno sodišče Republike Slovenije je tožbo zavrnilo, vendar je bila avgusta 2022 zoper sodbo vložena revizija pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. To je postopek prekinilo do odločitve Ustavnega sodišča RS glede skladnosti določbe 428. člena ZZavar-1 z Ustavo Republike Slovenije.

Junija 2021 je bila vložena tožba zoper odločbo Agencije, s katero je bila zavrnjena zahteva za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici. Upravno sodišče Republike Slovenije je tožbo zavrnilo, vendar je bila oktobra 2022 zoper sodbo vložena revizija pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. To je postopek prekinilo do odločitve Ustavnega sodišča RS glede skladnosti določbe 428. člena ZZavar-1 z Ustavo Republike Slovenije.

Ustavno sodišče je z Odločbo opr. št. U-I-55/23 in U-I-75/23 z dne 12. 9. 2024 ugotovilo, da je določba 428. člena ZZavar-1 v neskladju z Ustavo RS in jo razveljavilo. Zadevi sta bili s sklepom Vrhovnega sodišča vrnjeni Upravnemu sodišču RS v ponovno odločanje.

Avgusta 2022 sta bili vloženi dve tožbi ter en predlog za začasno zadržanje izvršitve zoper odločbo Agencije o začetku prisilne likvidacije zavarovalnice. Predlog za začasno zadržanje izvršitve je bil pravnomočno zavrnjen s strani Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. V eni od zadev sodni postopek še teče. V drugi je bila izdana zavrnilna sodba. Zoper sodbo je stranka vložila pritožbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Konec leta 2022 sta bili vloženi tožbi, in sicer prva zoper odločbo Agencije glede obračunavanja upravljavske provizije na kritnem skladu ter druga zoper odločbo o ugotovljenih kršitvah na področju distribucije zavarovalnih produktov. Zoper odločbo Agencije glede obračunavanja upravljavske provizije na kritnem skladu postopek še teče. Tožba zoper odločbo o ugotovljenih kršitvah na področju distribucije zavarovalnih produktov je bila zavrnjena. Zoper sodbo je stranka vložila revizijo pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Zadeva je bila v začetku leta 2025 vrnjena v ponovno odločanje Upravnemu sodišču RS.

Februarja 2023 sta bili vloženi dve tožbi in zahtevi za začasno zadržanje zoper odločbo Agencije o odvzemu dovoljenja za opravljanje zavarovalnih poslov. Oba predloga za začasno zadržanje sta

bila pravnomočno zavrnjena. Ena od tožb je bila pravnomočno zavrnjena, v drugi pa je bila zadeva julija 2024 vrnjena Agenciji v ponovno odločanje

Septembra 2023 je bila vložena tožba zoper odločbo Agencije o prepovedi opravljanja zavarovalnih poslov brez dovoljenja Agencije. Zadeva je bila Agenciji vrnjena v ponovno odločanje. Novembra 2024 je Agencija izdala odločbo v ponovljenem postopku, zoper katero je bila ponovno vložena tožba.

Marca 2024 je bila vložena tožba zoper odločbo o prepovedi opravljanja funkcije člana nadzornega sveta zavarovalnice. Sodni postopek še teče.

Aprila 2024 je Agencija prejela zahtevo za ustavitev prisilne likvidacije, zahtevo za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici v likvidaciji ter zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje zavarovalnih poslov zavarovalnice v likvidaciji. Agencija je vloge zavrgla s sklepi. Zoper sklepe je bila vložena tožba, ki ji je sodišče ugodilo in zadeve vrnilo Agenciji v ponovno odločanje. V ponovnem postopku je Agencija zahtevo za ustavitev prisilne likvidacije zavrnila, odločbo je v sodnem postopku Upravno sodišče potrdilo. O zahtevah za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici v likvidaciji ter dovoljenja za opravljanje poslov v zavarovalnici v likvidaciji je Agencija odločila v letu 2025.

Junija 2024 je bila vložena tožba zoper odločbo Agencije, s katero je bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja zavarovalno zastopniški družbi. Postopek še teče.

Decembra 2024 je bila vložena tožba zoper odločbo glede odredbe o odsvojitvi delnic v delu, ki se nanaša na stroške postopka. Sodni postopek še teče.

Na dan 31. decembra 2024 je bila Agencija pri Upravnem sodišču Republike Slovenije stranka v desetih postopkih.

5.2 Sodni postopki pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije

Na dan 31. decembra 2024 je bila Agencija stranka v enem postopku pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, kateri je podrobneje opisan v okviru sodnih postopkov pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije.

6 DELO AGENCIJE NA ZAKONODAJNEM PODROČJU

6.1 Delo na področju priprave zakonov

Agencija je bila v letu 2024 na zaprosilo oziroma lastno pobudo vključena tudi v proces sprejemanja in spreminjanja drugih predpisov, ki se nanašajo na delo Agencije oziroma ki neposredno ali posredno vplivajo na delo Agencije ali na subjekte, ki jih Agencija nadzira. Pomembnejši izmed teh predpisov so:

- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št.96/12, s spremembami in dopolnitvami; ZPIZ-2),
- Zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23, 78/23 – ZZVZZ-T in 84/24 – odl. US; v nadaljevanju: ZZavar-1),
- Zakon o pravici oseb po prebolelem raku in določenih drugih boleznih do enakega dostopa do zavarovalnih in kreditnih produktov (Uradni list RS, št. 102/2024; ZPEDZKP),
- Zakon o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z. (Uradni list RS, št. 131/23),
- Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G),
- Predlog sprememb ZBan-3A.

Na področju zakonodaje Evropske unije je Agencija proučila in podala pripombe na:

- Predlog Zakona o izvajanju uredbe (EU) o informacijah, ki spremljajo prenos sredstev in nekaterih kriptosredstev;
- Predlog sprememb BMR uredbe (EU) 2016/1011;
- Predlog Uredbe o preglednosti in celovitosti dejavnosti ocenjevanja okoljskih, socialnih in upravljavskih (ESG) dejavnikov ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 in (EU) 2023/2859 – REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the transparency and integrity of Environmental, Social and Governance (ESG) rating activities;
- Predlog Zakona o izvajanju uredbe (EU) o informacijah, ki spremljajo prenos sredstev in nekaterih kriptosredstev;
- Zakon o izvajanju Uredbe (EU) 2022/2554 o digitalni operativni odpornosti za finančni sektor – Predlog Zakona o izvajanju Uredbe (EU) 2022/2554 o digitalni operativni odpornosti za finančni sektor;
- Dopolnitev Uredbe (EU) 2023/1114 (MICA) Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo nadomestil, ki jih Evropski bančni organ zaračuna izdajateljem pomembnih žetonov, vezanih na sredstva, in izdajateljem pomembnih e-denarnih žetonov (EU) št. 1094/2010, (EU) št. 1095/2010 in (EU) 2022/2554 (FIDA);
- Predlog Uredbe o preglednosti in celovitosti okoljskih, socialnih in upravljavskih (ESG) podatkov – Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the transparency and integrity of Environmental, Social and Governance (ESG) rating activities, 13. 6. 2023;
- Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi uredb (EU) št. 1092/2010, (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 1094/2010, (EU) št. 1095/2010 in (EU) 2021/523 v zvezi z nekaterimi zahtevami glede poročanja na področju finančnih storitev in podpore za naložbe, 17. 10. 2023;
- Predlog Delegirane uredbe Komisije (EU) z dne 25. 5. 2023 o dopolnitvi Direktive (EU) 2019/2034 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi

za določitev merjenja tveganj ali elementov tveganj, ki niso pokriti ali zadostno pokriti s kapitalskimi zahtevami iz delov 3 in 4 Uredbe (EU) 2019/2033, ter okvirnih kvalitativnih metrik za zneske dodatnega kapitala;
- Predlog Delegirane uredbe Komisije (EU) z dne 17. 5. 2023 o dopolnitvi Direktive (EU) 2019/2034 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za posebno merjenje likvidnosti investicijskih podjetij v skladu s členom 42(6) navedene direktive;
- Predlog Delegirane uredbe Komisije (EU) z dne 7. 7. 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki podrobneje določajo zahteve glede zadržanja tveganja za originatorje, sponzorje, prvotne posojilodajalce in serviserje;
- Predlog Delegirane uredbe Komisije (EU) z dne 19. 4. 2023 o spremembi regulativnih tehničnih standardov iz Delegirane uredbe (EU) 2018/1229 glede mehanizma kazni za neuspešne poravnave v zvezi s posli, za katere je opravljen kliring, ki jih CNS predložijo v poravnavo.

Agencija je bila aktivno vključena tudi v postopek priprave sprememb Direktive 2009/138/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (prenovitev) ter Predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje zavarovalnic in pozavarovalnic ter spremembo direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2009/138/ES, (EU) 2017/1132 ter uredb (EU) št. 1094/2010 in (EU) št. 648/2012. Sodeluje tudi pri pripravi Predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o okviru za dostop do finančnih podatkov in spremembi uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 1094/2010, (EU) št. 1095/2010 in (EU) 2022/2554 (FIDA).

6.2 Delo na področju priprave podzakonskih predpisov

V letu 2024 je Agencija izdala en nov sklep na podlagi Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23, 78/23 – ZZVZZ-T in 84/24 – odl. US; v nadaljevanju: ZZavar-1), en nov sklep, prvi sklep na podlagi Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F, 41/17 – PZ-G in 45/24; v nadaljevanju: ZOZP-E) in en nov sklep na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR in 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23; v nadaljevanju: ZPIZ-2).

Poleg tega je Agencija izdala spremembe oziroma dopolnitve dveh sklepov na podlagi ZZavar-1 in ZPIZ-2 ter spremembe oziroma dopolnitve dveh sklepov na podlagi ZPIZ-2, in sicer:

1. SKLEP o spremembah in dopolnitvah Sklepa o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 101/24), izdan na podlagi 2. točke prvega odstavka 254. člena in 2. točke prvega odstavka 501. člena ZZavar-1 ter prvega odstavka 338.b člena ZPIZ-2;

2. SKLEP o potrebnem znanju za nosilca aktuarske funkcije (Uradni list RS, št. 35/24), izdan na podlagi 2. točke prvega odstavka 501. člena in drugega odstavka 169. člena ZZavar-1;

3. SKLEP o spremembah in dopolnitvah Sklepa o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu (Uradni list RS, št. 101/24), izdan na podlagi drugega odstavka 254. člena in 2. točke prvega odstavka 501. člena ZZavar-1 ter prvega odstavka 338.b člena ZPIZ-2;

4. SKLEP o sredstvih urada za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice (Uradni list RS, št. 59/24), izdan na podlagi drugega odstavka b42.a člena ZOZP;

5. SKLEP o spremembah Sklepa o poročanju upravljavca pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad, o kapitalu, rezervacijah za nedoseganje zajamčene vrednosti sredstev in strukturi naložb iz naslova teh rezervacij (Uradni list RS, št. 43/24), izdan na podlagi enajstega odstavka 313. člena ZPIZ-2;

6. SKLEP o spremembah in dopolnitvah Sklepa o poročilu nosilca aktuarske funkcije pokojninske družbe (Uradni list RS, št. 43/24), izdan na podlagi drugega odstavka 333.d člena ZPIZ-2 in 2. točke prvega odstavka 501. člena ZZavar-1;

7. SKLEP o zavarovalno-tehničnih rezervacijah pokojninske družbe (Uradni list RS, št. 43/24), izdan na podlagi 5. točke 331.e člena, drugega odstavka 332.g člena ZPIZ-2 in 2. točke prvega odstavka 501. člena ZZavar-1.

7 POROČILO O SODELOVANJU AGENCIJE Z DOMAČIMI IN TUJIMI NADZORNIMI ORGANI

7.1 Sodelovanje z domačimi in tujimi nadzornimi organi

V domačem prostoru Agencija tvorno sodeluje z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev, Slovenskim zavarovalnim združenjem, Slovenskim inštitutom za revizijo, Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem, Uradom za preprečevanje pranja denarja in Komisijo za preprečevanje korupcije.

Poleg sodelovanja z zgoraj navedenimi nadzornimi organi Agencija redno sodeluje tudi z ministrstvi, katerih delo pokriva področje zavarovalništva, zlasti z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter z Ministrstvom za zdravje.

V skladu s Pravilnikom o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov (v nadaljevanju: Pravilnik) so imeli člani Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov, v sestavi viceguverner Banke Slovenije oziroma direktor Oddelka za bančni nadzor Banke Slovenije, direktor Agencije za trg vrednostnih papirjev in direktor Agencije, v letu 2024 štiri srečanja. Skladno z drugim odstavkom 6. člena Pravilnika dolžnost sklicevanja sestankov in priprave zapisnika vsako leto preide na drug nadzorni organ. V letu 2024 je te naloge izvajala Agencija.

Odbor za finančno stabilnost (OFS) je makrobonitetni organ, ki ga sestavljajo predstavniki Banke Slovenije, Agencije za trg vrednostnih papirjev, Agencije za zavarovalni nadzor in Ministrstva za finance (slednje brez glasovalne pravice). Ustanovljen je bil na podlagi Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema in je pristojen za oblikovanje ter izvajanje makrobonitetne politike v Sloveniji. Njegov cilj je zagotavljanje stabilnosti celotnega finančnega sistema s krepitvijo odpornosti in preprečevanjem kopičenja sistemskih tveganj, kar omogoča vzdržen prispevek finančnega sektorja k gospodarski rasti.

Člani odbora so pri odločanju samostojni in neodvisni ter niso dolžni upoštevati navodil svojih nadrejenih ali drugih organov. Odbor je odgovoren izključno Državnemu zboru Republike Slovenije, ki mu enkrat letno predloži poročilo o svojem delu. Seje odbora, ki jih vodi predsednik (guverner Banke Slovenije), običajno potekajo štirikrat letno, po potrebi pa lahko člani predlagajo dodatna srečanja.

Agencija na sejah prispeva analize tveganj v zavarovalniškem sektorju na krovni ravni in podrobnejše preglede posameznih tveganj. Znotraj odbora delujeta tudi dve podskupini: ena se osredotoča na nove finančne tehnologije (FinTech) in kibernetsko varnost, druga pa na podnebna tveganja. V letu 2024 se je Odbor za finančno stabilnost sestal na štirih rednih sejah.

V letu 2024 je bila Agencija vključena tudi v projekte Urada za preprečevanje pranja denarja, ki se nanašajo na zavarovalniški sektor. Poleg tega Agencija skladno s pooblastili, določenimi v ZPPDFT-2 in drugih zakonih, opravlja nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT-2 in na njegovi podlagi sprejetih predpisov pri zavarovalnicah, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v skupini življenjskih zavarovanj, podružnicah zavarovalnic tretjih držav, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja, podružnicah zavarovalnic držav članic, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja in ustanovijo podružnico v Republiki Sloveniji, pokojninskih družbah, upravljavcih vzajemnih pokojninskih skladov ter pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v povezavi z dejavnostjo zavarovalnega zastopanja pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju in zavarovalnega posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju.

Sodelovanje s tujimi nadzornimi organi zajema predvsem sodelovanje Agencije z nadzornimi organi zavarovalnega oziroma finančnega nadzora držav članic Evropskega gospodarskega prostora in republik nekdanje Jugoslavije. V okviru medsebojnega sodelovanja Agencija svetuje nekaterim nadzornim organom držav iz prostora nekdanje Jugoslavije glede uvajanja zavarovalniške zakonodaje in njenega posodabljanja.

Agencija je leta 2024 organizirala kolegij nadzornikov (angl. College Meeting) za eno zavarovalno skupino, ki ima sedež v Republiki Sloveniji.

Poleg organizacije kolegija nadzornikov so zaposleni na Agenciji v letu 2024 sodelovali na kolegijih nadzornikov zavarovalnih skupin s sedežem v državah članicah Evropske unije, ki imajo hčerinske zavarovalne družbe v Republiki Sloveniji, in sicer so to skupine Merkur zavarovalnice, Zavarovalnice Grawe in Zavarovalnice Generali.

7.2 Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA

Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine je bil ustanovljen 1. januarja 2011 z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. novembra 2010 (angl. *Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Supervisory Authority* – ESA) in je nadomestil do takrat delujoči organ CEIOPS (angl. *Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors*). Hkrati z EIOPO je bil ustanovljen tudi Evropski bančni organ (angl. *European Banking Authority* – EBA) ter Evropski organ za vrednostne papirje in finančne trge (angl. *European Securities and Markets Authority* – ESMA) kot odziv na svetovno finančno krizo. Ena od prioritetnih nalog EIOPE je povezava med nacionalnimi nadzornimi organi z glavnim ciljem enotne nadzorne prakse. Organi vodenja EIOPE so: predsedujoči (angl. *Chairperson*), ki ga nadomešča podpredsedujoči (angl. *Vice-Chairperson*), izvršni direktor (angl. *Executive Director*), Odbor nadzornikov (angl. *Board of Supervisors*) in Upravni odbor (angl. *Management Board*).

Svet Evropske Unije je maja 2021 sprejel sklep o imenovanju Petre Hielkema za predsednico EIOPE. Hielkema je vodenje EIOPE prevzela septembra 2021 za obdobje petih let. Funkcijo izvršnega direktorja pa že od aprila 2016 opravlja Fausto Parente. Upravni odbor EIOPE poleg predsedujočega in podpredsedujočega sestavlja še šest izvoljenih predstavnikov nadzornih organov iz držav članic ter predstavnik Evropske Komisije. Konec leta 2024 so Upravni odbor EIOPE sestavljali predstavniki nadzornih organov iz Italije, Irske, Portugalske, Hrvaške, Finske in Belgije.

Zasedanja Odbora nadzornikov, ki ga sestavljajo vsi predstojniki zavarovalnega nadzora držav članic, so v letu 2024 potekala tako v obliki fizičnih sestankov kot tudi sestankov na daljavo (videokonference) ter z uporabo t. i. dopisnih sej (angl. *Written procedures*). V letu 2024 je bilo izvedenih pet zasedanj Odbora nadzornikov.

V letu 2024 so v okviru EIOPE delovali Odbor za usmerjanje nadzornih dejavnosti (angl. *Supervisory Steering Committee*), Odbor za usmerjanje politik (angl. *Policy Steering Committee*), Odbor za tveganje in finančno stabilnost (angl. *Risks and Financial Stability Committee*), Odbor za varstvo potrošnikov in finančne inovacije (angl. *Committee on Consumer Protection and Financial Innovation*), Odbor za IT in podatke (angl. *IT and Security Committee*), Odbor za usmerjanje digitalnih financ (angl. *Digital Finance Steering Committee*) ter Posvetovalni odbor za proporcionalnost (angl. *Advisory Committee on Proportionality*).

Na ravni nacionalnih nadzornih organov delujejo tudi t. i. ekspertne skupine (angl. *Expert Network*), ki združujejo strokovnjake za kvantitativne zahteve, upravljanje tveganj, podatke, notranje modele, finančno stabilnost, revizijo in računovodstvo, pokojnine, pozavarovanje, mednarodne zadeve ter komunikacije. Ti strokovnjaki, zaposleni pri nacionalnih nadzornih organih, sodelujejo pri izvajanju implementacijskih dejavnosti, izmenjavi informacij glede regulative in oblikovanju odgovorov na tehnična in vsebinska vprašanja, ki jih subjekti nadzora in drugi deležniki posredujejo nacionalnim nadzornim organom ali EIOPI.

Zaposleni Agencije so v letu 2024 aktivno sodelovali v Odboru za usmerjanje nadzornih dejavnosti, Odboru za tveganje in finančno stabilnost, Odboru za IT in podatke, Odboru za varstvo potrošnikov in finančne inovacije ter ekspertnih skupinah. Predstavnica Agencije je predsednica Posvetovalnega odbora za proporcionalnost (angl. *Advisory Committee on Proportionality*).

7.3 Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov – IAIS

Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov, ustanovljeno leta 1993, združuje zavarovalne nadzornike in opazovalce iz več kot 200 držav. IAIS objavlja osnovna načela zavarovalništva (angl. *Insurance Core Principles*), standarde in usmeritve ter organizira izobraževanja in druge oblike podpore, potrebne za učinkovito delo zavarovalnih nadzornikov. IAIS sodeluje z drugimi telesi, ki objavljajo standarde nadzora, reguliranja in poslovanja v finančnem sektorju, ter mednarodnimi organizacijami, ki si prizadevajo za finančno stabilnost. Znotraj IAIS delujejo Izvršni odbor (angl. *Executive Committee*), Implementacijska in ocenjevalna komisija (angl. *Implementation and Assessment Committee*), Proračunska komisija (angl. *Budget Committee*), Revizijska komisija s Komisijo za tveganja (angl. *Audit in Risk Committee*), Komisija za makronadzor (angl. *Macroprudential Committee*) in Komisija za razvoj politik (angl. *Policy Development Committee*). Znotraj IAIS deluje tudi veliko delovnih skupin. Zaposleni Agencije so v letu 2024 izvajali dejavnosti v okviru Delovne skupine za finančno vključitev (angl. *Financial Inclusion Working Group*), Implementacijske in ocenjevalne komisije (angl. *Implementation and Assessment Committee*), Delovne skupine za ravnanje udeležencev na trgu (angl. *Market Conduct Working Group*), Delovne skupine za podpisovanje (angl. *Signatories Working Group*), Delovne supine za Makroekonomsko politiko (angl. *Macropudential Committe*) in Delovne skupine za obravnavo zavarovalnih vrzeli (angl. *Protection Gaps Task Force*). Letne konference IAIS so se tudi v letu 2024 udeležili posamezni zaposleni, ki delujejo v delovnih skupinah IAIS.

Direktor Agencije je tudi v letu 2024 opravljal naloge v okviru mandata v Izvršnem odboru IAIS (angl. *Executive Committee*) kot predstavnik regije CEET (*Central and Eastern and Transcaucasian region*), v okviru katere opravlja tudi funkcijo koordinatorja navedene regije, ki vključuje 29 držav. V okviru funkcije regionalnega koordinatorja je naloga direktorja skrb za ustrezno informiranje zavarovalnih nadzornikov iz CEET regije in organizacija ciljnih seminarjev in izobraževanj glede na izkazane potrebe nadzornikov regije.

8 POROČILO O DRUGIH DEJAVNOSTIH

8.1 Projekt zmanjševanja zavarovalne vrzeli na področju zavarovanj pred naravnimi nesrečami v Republiki Sloveniji

Po katastrofalnih poplavah v letu 2023 je Agencija začela z ocenjevanjem obsega zavarovalne vrzeli pri naravnih nesrečah, pri čemer so ocene pokazale, da je nezavarovanih približno 70 % objektov pred poplavami in skoraj 80 % pred potresi. Kot odziv na to je Agencija sredi leta 2024 podala pobudo za ustanovitev posebne delovna skupine, katere cilj bi bila priprava učinkovitih ukrepov za zmanjšanje zavarovalne vrzeli na področju zavarovanj pred naravnimi nesrečami (v nadaljevanju delovna skupina za naravne nesreče). V septembru je prišlo pod okriljem Agencije do ustanovitve delovne skupine za naravne nesreče, v kateri sodelujejo predstavniki slovenskih zavarovalnic, Slovensko zavarovalno združenje ter predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za naravne vire in prostor. Skupaj obravnavajo različne sistemske in zakonodajne rešitve za zmanjšanje zavarovalne vrzeli na področju zavarovanj pred naravnimi nesrečami, pri čemer posebno pozornost namenjajo nevarnosti potresov in poplav. Eden ključnih izzivov je zavarovalna vrzel pri večstanovanjskih stavbah za nevarnost potresa, ki terja celovite ukrepe in dolgoročne rešitve. V mednarodni praksi so države implementirale različne modele zmanjševanja zavarovalne vrzeli, pri čemer ima vsak od njih specifične prednosti in omejitve. Zaradi razlik v zakonodajnih, ekonomskih in institucionalnih okvirih med državami teh rešitev ni mogoče neposredno prenesti v slovensko nacionalno okolje brez ustrezne prilagoditve.

Možni pristopi segajo od vzpostavitve posebnih skladov, namenjenih kritju škod, nastalih zaradi naravnih nesreč, do različnih oblik obveznih zavarovanj, ki so v nekaterih državah kombinirani z državnim lastništvom v zavarovalnicah ali pozavarovalnicah, specializiranih za kritje tovrstnih tveganj.

Delovna skupina se je sestala na sedmih strateških srečanjih in pripravila izhodišča ukrepov, ki so bila v začetku leta 2025 posredovana Vladi RS v nadaljnjo obravnavo.

8.2 Poročanje drugim nadzornim organom in ustanovam

Agencija skladno s predpisi in dogovori redno pripravlja poročila za domače in tuje nadzorne organe. Agencija redno poroča o stanju na zavarovalniškem trgu Banki Slovenije, in sicer v okviru četrtletnih standardiziranih poročil, štirikrat letno o stanju na trgu poroča tudi Statističnemu uradu Republike Slovenije, štirikrat letno pripravi poročilo o izvajanju pokojninskih zavarovanj za Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Poleg tega Agencija redno polletno pripravlja poročila o stanju na zavarovalniškem trgu in ločeno o stanju na trgu pokojninskih zavarovanj za EIOPO. Enkrat letno pripravlja tudi ločena poročila o poslovanju slovenskih zavarovalnic in pokojninskih družb za potrebe Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).

8.3 Delo na področju informiranja javnosti

Agencija redno obvešča javnost glede novosti na področju zavarovalništva, prav tako odgovarja na novinarska vprašanja, ki jih redno prejema.

V letu 2024 je Agencija nadaljevala z informiranjem javnosti z izdajanjem t. i. „mesečnega novičnika“ v zvezi z aktualnimi novostmi na področju zavarovalništva. Vloga novičnika je, da pripomore k pozicioniranju Agencije kot enega od stebrov finančne stabilnosti v državi in krepitvi njene vidnosti v javnosti.

Sodelovanje z novinarskimi predstavniki, poleg odgovorov na redna novinarska vprašanja, poteka tudi z organizacijo vsakoletnega dogodka, poimenovanega „Zajtrk z novinarji“, kjer se predstavijo podatki iz letnega poročila Agencije in poročila o stanju na področju zavarovalništva.

Tradicionalni mednarodni dogodek v organizaciji Agencije, ki privabi številne goste iz Slovenije in tujine, je vsakoletna mednarodna konferenca Agencije, ki je v septembru 2024 potekala pod naslovom »*Narava je izbrala vroče. Temperatura narašča, ali je zavarovalništvo na prelomu?*« Konferenca je na enem mestu povezala strokovnjake in znanstvenike z različnih področij, ki so razpravljali o vplivu podnebnih sprememb na zavarovalniški trg, načinih za zmanjšanje zavarovalne vrzeli ter nujnosti iskanja učinkovitih rešitev za zaščito okolja in premoženja.

8.4 Delo na področju informacijske tehnologije

Leto 2024 se je na področju informacijske tehnologije začelo precej turbulentno, saj se je Agencija, podobno kot še nekatere državne institucije v regiji, znašla na udaru hekerskih poskusov vdora v njene ključne zaledne sisteme. Prisiljeni smo bili omejiti dostop do nekaterih storitev (*oddaljeni dostop zaposlenih, portal za poročanje in spletna stran agencije*) na določene države. Omejen dostop do portala za poročanje ni vplival na poročanje subjektov nadzora. Do vdora v informacijski sistem Agencije ni prišlo.

V prvi polovici leta 2024 smo začeli s pripravo migracije poštnega sistema iz sistema Lotus Domino na oblačno storitev Microsoft Exchange Online. Z migracijo poštnega strežnika smo na agenciji dosegli tri pozitivne učinke:

- Konsolidirali smo poštne odjemalce. Namesto treh različnih aplikacij (Lotus Notes, Windows Mail, IBM Verse) uporabljajo zaposleni sedaj eno samo (MS Outlook) na vseh svojih napravah (PC, prenosnik, telefon).
- Zamenjava tehnološke rešitve s sodobnim sistemom, ki ga uporabljajo področni specialisti v oblaku MS Azure.
- Tudi z vidika varnosti je bil storjen velik korak naprej, saj je Lotus Domino tekel na zastarelem operacijskem sistemu in na zastareli Domino verziji, kar je predstavljalo vse večje varnostno tveganje.

V drugi polovici leta smo izvedli migracijo spletnega strežnika iz lokalnega okolja na oblačno storitev zunanjega ponudnika.

Sočasno z migracijo spletnega strežnika smo znatno izboljšali tudi dostopnost vsebin na spletni strani s ciljem zagotoviti čim večjo skladnost s predpisi, ki urejajo to področje (*Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij*, standard SIST EN 301 549 V3.2.1 oz. *WCAG 2.1*).

V drugi polovici leta smo posodobili tudi programsko opremo Grad, ki je namenjena računovodstvu, ter programsko opremo EPP (Elektronsko pisarniško poslovanje), ki je namenjeno podpori dokumentnega poslovanja.

8.5 Vodenje registrov in drugih javno dostopnih seznamov

Na podlagi prvega odstavka 562. člena ZZavar–1 je Agencija dolžna voditi naslednje registre:

1. register zavarovalno zastopniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja;
2. register zavarovalno posredniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega posredovanja;
3. register oseb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja;

4. register oseb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja;
5. register drugih oseb, ki sklepajo zavarovanja, katera so v neposredni povezavi z glavno storitvijo, ki jo opravljajo (na primer špediterji in osebe, ki opravljajo tehnične preglede vozil);
6. register zavarovalno zastopniških oziroma zavarovalno posredniških družb držav članic, ki so na območju Republike Slovenije upravičene opravljati dejavnost zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja s podružnico, ustanovljeno na območju Republike Slovenije;
7. register zavarovalno zastopniških in zavarovalno posredniških družb oziroma drugih oseb držav članic in zavarovalnih zastopnikov oziroma posrednikov držav članic, ki so na območju Republike Slovenije upravičeni neposredno opravljati storitve oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja;
8. register zavarovalno zastopniških oziroma zavarovalno posredniških družb tretjih držav, ki so na območju Republike Slovenije upravičene opravljati dejavnost zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja s podružnico in so pridobile dovoljenje Agencije.

Skladno s četrtim odstavkom 562. člena ZZavar-1 so vsi našteti registri javni.

Agencija vodi tudi javno dostopen seznam zavarovalnih subjektov (zavarovalnic, pokojninskih družb in drugih nadzorovanih ustanov) s sedežem v Republiki Sloveniji z navedbo zavarovalnih vrst, v katerih so posamezni subjekti pridobili dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti, ter javno dostopen seznam zavarovalnih subjektov s sedežem v tujini, ki so priglasili opravljanje dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije, z navedbo zavarovalnih vrst, za katere velja priglasitev.

8.6 Strokovno izpopolnjevanje zaposlenih

Zaposleni na Agenciji z izobraževanji in usposabljanji usvajajo nova znanja in veščine ter dvigujejo raven kompetenčnih prednosti.

Zaposleni na Agenciji so vpeti v različne delovne skupine na ravni EIOPE, IAIS-a in EBE, v katerih aktivno sodelujejo. V letu 2024 so se sestankov udeleževali fizično, na lokacijah ali na daljavo. Poleg delovnih skupin so se zaposleni udeleževali spletnih dogodkov, kamor sodijo seminarji in konference z različnimi tematikami, v organizaciji EIOPE ali drugih tujih nadzornih organov. Tovrstna usposabljanja so ključna pri spodbujanju skupne kulture na področju nadzora in izmenjavi dobrih praks z drugimi nadzornimi organi na območju Evropske unije in širše ter spoznavanju aktualnih tematik v povezavi z delom Agencije.

Poleg že omenjenih usposabljanj v tujini so se zaposleni udeleževali tudi številnih dogodkov v Sloveniji, ki so potekali v obliki strokovnih seminarjev in letnih konferenc. Zaposleni so se tako v letu 2024 med drugim udeležili konference notranjih revizorjev, davčne konference, konference s področja informacijske varnosti in umetne inteligence, zavarovalniških dni, srečanja imetnikov certifikata družbeno odgovornega delodajalca in pa konference o ozaveščanju o prevarah.

8.7 Certifikat »Družbeno odgovoren delodajalec«

Agencija je od leta 2020 vpeta v mrežo podjetij, ki je zavezana družbeno odgovornem ravnanju s certifikatom »Družbeno odgovoren delodajalec«, katerega skrbniki so certificirani eksperti na področju izobraževanja po standardu ISO 26000, Inštitut Ekvilib. Glavni namen certifikata je pomoč organizacijam, da prispevajo k trajnostnemu razvoju in pomoči pri izboljšanju družbeno odgovornega

upravljanja v odnosu do zaposlenih[35]. V letošnjem letu, natančneje 28. marca 2024, je Agencija prejela napredni certifikat »Družbeno odgovoren delodajalec«, ki je rezultat vsakoletnega ocenjevanja od leta 2020, ko je Agencija pristopila k omenjenemu certifikatu in v istem letu tudi prejela Pristopni certifikat.

Na podlagi certifikata je Agencija v svoje poslovanje vpeljala 12 temeljnih ukrepov, ki jim je sledil postopek priprave poročila o implementaciji teh ukrepov ter postopek priprave poročila o implementiranju nadaljnjih ukrepov, ki so služili kot podlaga za pridobitev naprednega certifikata. Agencija se je osredotočala na štiri vsebinska področja, ki so organizacijsko upravljanje, medgeneracijsko sodelovanje, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter področje zdravja in varnosti na delovnem mestu. Na podlagi posodobitve certifikata in na podlagi prejema Naprednega certifikata »Družbeno odgovorni delodajalec« pa je Agencija prilagodila svoja področja in se bo v naslednjih letih ukvarjala z desetimi temeljnimi ukrepi, ki obsegajo vsebinska področja iz Organizacijskega upravljanja, Usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja, Organizacijske kulture in razvoja kadrov, Zdravja in varnosti pri delu ter Okolja.

8.8 Promocija zdravja na delovnem mestu

Za zagotavljanje celovitega zdravja zaposlenih ima Agencija na podlagi sprejetega Načrta promocije zdravja na delovnem mestu ustanovljeno delovno skupino, poimenovano Promocija zdravja na delovnem mestu. Delovna skupina je sestavljena iz šestih članov, sestavlja jo po en predstavnik iz vsakega sektorja. V letu 2024 je z organizacijo raznih aktivnosti stremela in delovala k izboljšanju delovnega okolja z nudenjem možnosti prilagoditve delovnih pogojev zaposlenih. Poleg tega je skupina zadolžena tudi za aktivno spodbujanje zdravega življenjskega sloga zaposlenih. Ker zaposleni na Agenciji opravljajo pretežno sedeže delo, je skupina zadolžena za ozaveščanje o pomembnosti vsakodnevnih telesnih aktivnosti in spodbujanje k aktivnim odmorom ter k uživanju polnovrednih obrokov. Za celovit zdrav življenjski slog je poleg telesne aktivnosti in zdrave prehrane pomembno tudi duševno zdravje zato skupina informira in deli načine obvladovanja stresa. Za zmanjšanjem psihičnih obremenitev, kamor spadajo omejene karierne možnosti, je Agencija tudi v leto 2024 nudila možnost usposabljanja in izobraževanja, s tem pa je posledično vplivala na višjo motiviranost in pripadnost celotnega kolektiva.

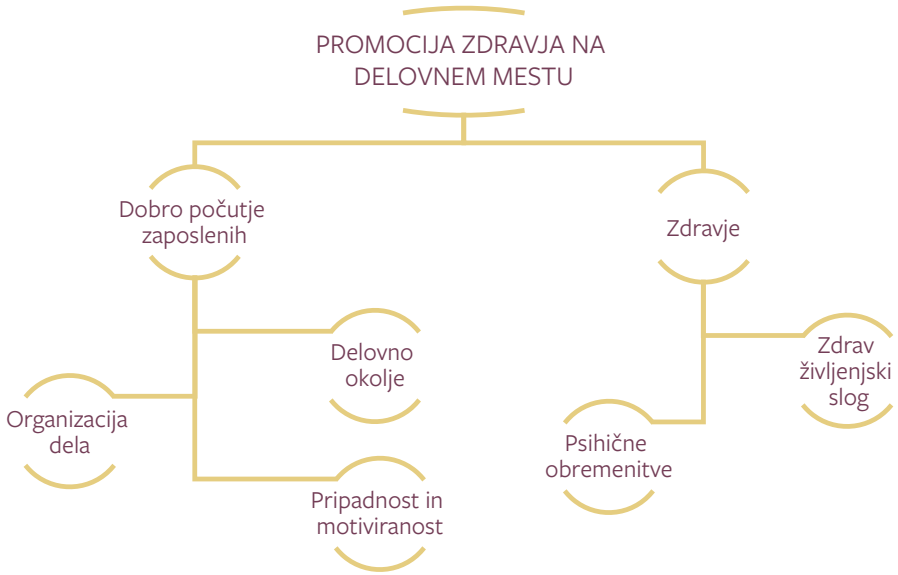

Slika 2: Vsebinska področja delovne skupine Promocija zdravja na delovnem mestu
Vir: Poročilo o izvedbi Načrta Promocije zdravja na delovnem mestu v letu 2024

35 https://certifikatdod.si/o-certifikatu/osnovne-informacije/

9 ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV Z DELOM AGENCIJE

Agencija je v letu 2024 izvedla anketo o zadovoljstvu uporabnikov z delom Agencije za zavarovalni nadzor v letu 2024, ki jo je poslala 17 subjektom nadzora.

Na anketo se je odzvalo 14 subjektov nadzora, od tega 11 zavarovalnic oziroma pozavarovalnic in tri pokojninske družbe.

Povprečna ocena odgovorov na 5-stopenjski lestvici (1 = zelo nezadovoljni, 5 = zelo zadovoljni) je znašala 4,3 (preteklo leto: 4,4). Izsledki ankete (prikazani v spodnji preglednici) kažejo, da je stopnja zadovoljstva pri vseh vprašanjih podobna lanski.

Preglednica 6: Izsledki ankete o zadovoljstvu uporabnikov z delom Agencije v letu 2024

	1 – zelo nezadovoljni	2 – nezadovoljni	3 – niti zadovoljni niti nezadovoljni	4 – zadovoljni	5 – zelo zadovoljni	6 – nerelevantno vprašanje za subjekt
Kako ste na splošno zadovoljni z Agencijo za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija)?	0,00	0,00	0,00	84,62	15,38	0,00
Kako ste zadovoljni z delom Agencije v preteklem letu?	0,00	0,00	0,00	69,23	30,77	0,00
Kako ste zadovoljni s strokovnostjo odgovorov Agencije na vaša vprašanja, ki ste jih v preteklem letu zastavili Agenciji?	0,00	0,00	0,00	53,85	38,46	7,69
Kako ste zadovoljni z odzivnim časom, v katerem ste od Agencije prejeli povratno informacijo na vaše uradno vprašanje?	0,00	0,00	0,00	46,15	46,15	7,69
Kako ste zadovoljni z odzivnim časom, v katerem ste od Agencije prejeli povratno informacijo na vaša ostala vprašanja?	0,00	0,00	0,00	46,15	38,46	15,38
Kako ste zadovoljni z delom in strokovnostjo zaposlenih, ki opravljajo preglede pri subjektih nadzora?	0,00	0,00	0,00	53,85	38,46	7,69
Kako ste zadovoljni s časom trajanja pregleda poslovanja (od pričetka pregleda pa do izdaje zapisnika o pregledu poslovanja)?	0,00	0,00	0,00	61,54	15,38	23,08
Kako ste zadovoljni z načinom komunikacije nadzornikov pri pregledu poslovanja?	0,00	0,00	0,00	38,46	46,15	15,38
Kako ste zadovoljni s potekom postopkov za pridobivanje dovoljenj, ki jih izdaja Agencija?	0,00	0,00	0,00	69,23	23,08	7,69
Kako ste zadovoljni s komunikacijo, vsebino in kvaliteto priprave podzakonskih predpisov, ki jih izdaja Agencija?	0,00	0,00	23,08	46,15	23,08	7,69
Kako ste zadovoljni z uporabnikovo izkušnjo spletne strani Agencije www.a-zn.si (spletna postavitev in podoba, navigacija, meniji ...)?	0,00	0,00	15,38	38,46	46,15	0,00
Kako ste zadovoljni z vsebino spletne strani Agencije www.a-zn.si (na voljo so vse informacije, ki jih potrebujete; vsebina je pregledna in ustrezno pojasnjena ...)?	0,00	0,00	0,00	61,54	38,46	0,00
Kako ste zadovoljni s portalom Agencije za oddajanje poročil?	0,00	0,00	0,00	61,54	38,46	0,00
Kako ste zadovoljni s podanimi vsebinami mesečnih novic?	0,00	0,00	15,38	61,54	23,08	0,00
Kako ste zadovoljni z vsebinami letne konference v organizaciji Agencije?	0,00	0,00	7,69	38,46	46,15	7,69

III LETNI OBRAČUN ZA LETO 2024
(revidirani podatki)

BILANCA STANJA
na dan 31. 12. 2024

v EUR s centi

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	**001**	**251.219**	**399.542**
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	693.858	693.147
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	658.783	569.066
02	NEPREMIČNINE	004	0	0
03	POPRAVEK VREDNOSTI ZGRADB	005	0	0
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	810.194	780.943
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	594.050	505.482
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	**012**	**4.027.905**	**3.741.340**
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	158.227	300.034
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	21.523	20.945
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	1.267	2.287
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	3.813.281	3.338.209
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	8.063	20.886
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	25.545	58.979
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	**023**	**0**	**0**
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	**032**	**4.279.124**	**4.140.882**
99	IZVENBILANČNA EVIDENCA	033	0	0
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	**034**	**436.152**	**470.745**
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	210
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	243.533	202.005
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	81.833	189.580
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	90.120	43.104
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	455	507
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	20.293	35.339

	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	3.842.972	3.670.137
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	050	0	0
9411	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za finančne naložbe	051	0	0
9412	Presežek prihodkov nad odhodki	052	3.671.655	3.496.140
9413	Presežek odhodkov nad prihodki	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	841	841
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	170.395	173.156
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	4.279.124	4.140.882
99	IZVENBILANČNA EVIDENCA	061	0	0

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

od 01. 01. 2024 - 31. 12. 2024

v EUR s centi

Členitev podsku-pin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	5.290.942	4.704.061
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	861	5.290.942	4.704.061
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	864	0	0
762	FINANČNI PRIHODKI	865	140.605	101.519
763	DRUGI PRIHODKI	866	0	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	2.082	90
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	360	90
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	1.722	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	5.433.629	4.805.670
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	1.590.965	1.470.163
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	35.132	38.699
461	STROŠKI STORITEV	874	1.555.833	1.431.464
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	3.186.388	2.880.636
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	2.533.536	2.290.886
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	877	403.821	387.096
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	249.031	202.654
462	AMORTIZACIJA	879	183.322	182.072
463	REZERVACIJE	880	0	0
465	DRUGI STROŠKI	881	15.179	14.941
467	FINANČNI ODHODKI	882	195	2.471
468	DRUGI ODHODKI	883	0	6
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	7.941	9.310
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	843	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	7.098	9.310
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	4.983.991	4.559.599
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	449.639	246.071
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	103.729	51.217
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	345.910	194.854
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890)	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	46	43
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

BM veritas
• REVIZIJA •
BM Veritas Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 106, 1000 Ljubljana, T: 01 568 43 80

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Svetu javne agencije
Agencije za zavarovalni nadzor
Trg republike 3
1000 Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze Agencije za zavarovalni nadzor, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2024 ter izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter pojasnlla k računovodskim izkazom, vključno s pomembnimi informacijami o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Agencije za zavarovalni nadzor na dan 31. decembra 2024 ter razliko med prihodki in odhodki za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi predpisi.

Podloga za mnenje

Revizijo smo opravili v skiadu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Odgovornost poslovodstva za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov agencije odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti posiovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila agencije, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila. V povezavi z opravljeno revizljo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačen.

BM VERITAS REVIZIJA družba za revizljo d.o.o., Dunajska cesta 106, 1000 Ljubljana, Slovenija,
ID št. za DDV: SI92791026, TRR: SI56 0201 1025 7944 257, matična št.1354684500, osnovni kapiral 10,000,00 EUR
e-mail: revizlja@bm-veritas.si, www.bm-veritas.si

BM veritas
• REVIZIJA •
BM Veritas Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 106, 1000 Ljubljana, T: 01 568 43 80

Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogiedih usklajene z revidiranimi računovodski izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Revizorjevo odgovornost

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovllo o tem ali so računovodskih izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

prepoznamo in ocenimo tveganje pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;

- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanimi razkritji poslovodstva;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklop temeljijo na revizljskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posie in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- poslovodstvo in pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med revizijo.

Ljubljana, 7. marec 2025

BM veritas
• REVIZIJA •
BM Veritas Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 106, 1000 Ljubljana

Benjamin Fekonja
Pooblaščeni revizor

BM VERITAS REVIZIJA družba za revizijo d.o.o., Dunajska cesta 106, 1000 Ljubljana, Slovenija,
ID št. za DDV: SI92791026, TRR: SI56 0201 1025 7944 257, matična št.: 3546841500, osnovni kapital 10,000,00 EUR
e-mail: revizija@bm-veritas.si, www.bm-veritas.si

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI

Skladno z drugim odstavkom 20. člena Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C, 114/06 – ZUE, v nadaljevanju: ZR) in s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (v nadaljevanju: Pravilnik o sestavljanju letnih poročil) sta oblika in vsebina računovodskih izkazov predpisani.

Po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil sta računovodska izkaza, ki ju mora sestaviti Agencija:

- bilanca stanja, sestavljena na obrazcu Bilanca stanja (Priloga 1 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- izkaz prihodkov in odhodkov, sestavljen na obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (Priloga 3 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

2 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavljena iz vrednostnih pojasnil, opisnih pojasnil in iz pojasnil računovodskih izkazov.

2.1 Vrednostna pojasnila k računovodskim izkazom

Po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil so vrednostna pojasnila k bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov predpisana v obliki obveznih prilog ter evidenčnih izkazov.

Obvezni prilogi k bilanci stanja sta preglednici, ki sta sestavljeni na obrazcih:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Priloga 1/A k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (Priloga 1/B k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Obvezna priloga k izkazu prihodkov in odhodkov je preglednica, ki je sestavljena na obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (Priloga 3/B k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Evidenčni izkazi, ki jih določajo 21.–25. člen Pravilnika o sestavljanju letnih poročil, so sestavljeni na obrazcih:

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (Priloga 3/A k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (Priloga 3/A-1 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (Priloga 3/A-2 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

2.2 Opisna pojasnila k računovodskim izkazom

2.2.1 Uporabljene temeljne računovodske predpostavke

Po ZZavar-1 je Agencija pravna oseba javnega prava. Skladno z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 110/02 in preostali – v nadaljevanju: ZJF) oziroma Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov državnega in občinskih proračunov je Agencija opredeljena kot posredni uporabnik državnega proračuna. Skladno z ZR oziroma Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (v nadaljevanju: Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju) ter ZJF oziroma Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil pa je opredeljena kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta.

Pri vodenju poslovnih knjig in sestavi, izdelavi ter predložitvi letnih poročil Agencija upošteva določbe ZR in druge predpise, tudi ZJF, ter skladno z 2. členom ZR tudi Slovenske računovodske standarde (SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo.

Agencija na podlagi 31. člena ZR vrednoti postavke v računovodskih izkazih skladno z računovodskimi standardi, če ni z ZR in drugimi predpisi določeno drugače.

Pri uporabi SRS se upošteva tudi 16. člen Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju, ki določa, da določeni uporabniki enotnega kontnega načrta ugotavljajo in razčlenjujejo prihodke in odhodke ter vrednotijo sredstva in obveznosti do virov sredstev skladno z ZR in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Pri razčlenjevanju in izkazovanju prihodkov in odhodkov pa upoštevajo tudi določbe pravilnika, ki ureja enotni kontni načrt. Za drugo, kar ni urejeno z navedenimi predpisi, veljajo računovodski standardi.

Agencija ima organizirano lastno računovodstvo, pri čemer se vsa dokumentacija vodi in sestavlja v slovenskem jeziku in evrih. Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

2.2.2 Financiranje

Sredstva za delo Agencije se na podlagi ZZavar-1 zagotavljajo iz sredstev, pridobljenih z opravljanjem storitev javne službe, tj. taks in nadomestil, določenih s Tarifo, ki jo izda Agencija v soglasju z Vlado Republike Slovenije, ter iz drugih prihodkov, ki jih ustvari Agencija s svojim poslovanjem. Tarifa določa stopnje letnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora, ki ga plačujejo zavarovalnice, pozavarovalnice, pokojninske družbe in drugi nadzorovani subjekti. Tarifa določa tudi višino taks za odločanje o posamičnih zadevah in za izdajo izpisov iz registrov, ki jih vodi Agencija, ter višino pavšalnih nadomestil stroškov, ki so jih za opravljanje nadzora dolžne plačevati pravne osebe, nad katerimi Agencija opravlja nadzor po ZZavar-1. Na podlagi ZZavar-1 se iz presežka prihodkov nad odhodki, realiziranega v preteklem letu, del izloči v rezerve Agencije, in sicer v višini presežka prihodkov finančnega načrta Agencije za leto, v katerem je bil presežek realiziran, ostanek pa se usmeri v proračun Republike Slovenije. ZZavar-1 določa tudi, da se presežek odhodkov nad prihodki Agencije pokrije iz rezerv Agencije, če rezerve ne zadostujejo, pa se presežek odhodkov krije iz proračuna Republike Slovenije. Proračunska sredstva se lahko zagotovijo le, če bi bilo resno ogroženo opravljanje nalog Agencije.

Razen ob ustanovitvi junija 2000 Agencija v svojem delovanju nikdar ni prejela proračunskih sredstev.

2.3 Pojasnila računovodskih izkazov

2.3.1 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

A) PRIHODKI V VIŠINI 5.433.629 EUR

Prihodki obračunskega obdobja se pripoznajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov se ugotavljajo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, kar je določeno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil.

Agencija pridobiva sredstva za izvajanje z zakonom predpisanih pooblastil in pristojnosti (upravnih pooblastil) iz taks in nadomestil ter drugih prihodkov, ki jih ustvari s svojim poslovanjem, ne ustvarja pa prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu oziroma iz pridobitnih dejavnosti.

Glavni vir prihodkov Agencije v letu 2024 so bila letna in pavšalna nadomestila ter takse, ki jih določa Tarifa (opravljanje storitev javne službe), kar predstavlja 100 % vseh prihodkov.

S Tarifo je določena tudi višina taks, ki so jih zavezanci dolžni plačati za odločanje o posamičnih zadevah in za izdajo izpisov iz registrov, ki jih vodi Agencija, kot tudi višina pavšalnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora. Stopnja za izračun letnega nadomestila stroškov je bila v Tarifi o taksah in nadomestilih Agencije nazadnje spremenjena v letu 2019. V skladu s Tarifno številko 54 Tarife je v letu 2024 znašalo letno nadomestilo za zavarovalnice 0,135 % od obračunane kosmate premije v preteklem letu, razen vplačil v dodatno zavarovanje iz IV. poglavja dvanajstega dela ZPIZ-2 in enkratnega zneska vplačanega čistega vplačila za zavarovanja po pokojninskem načrtu za izplačevanje pokojninskih rent iz 340. člena ZPIZ-2, za zavarovalnice v zavarovalniški skupini 0,145 % obračunane kosmate premije v preteklem letu, razen vplačil v dodatno zavarovanje iz IV. poglavja dvanajstega dela ZPIZ-2 in enkratnega zneska vplačanega čistega vplačila za zavarovanja po pokojninskem načrtu za izplačevanje pokojninskih rent iz 340. člena ZPIZ-2, za Slovensko zavarovalno združenje 0,135 % od prispevkov zavarovalnic v preteklem letu, ki jih vplačajo v škodni sklad za izplačilo škod, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih motornih vozil ter priklopnikov in nezavarovanih zrakoplovov, za upravljavce pokojninskih skladov, ki so oblikovani kot kritni sklad in za upravljavce skupine kritnih skladov 0,0165 % vrednosti premoženja kritnega sklada na dan 31. decembra preteklega leta, ki ga po ZPIZ-2 upravlja upravljavec, razen za poseben kritni sklad za izplačevanje pokojninske rente po pokojninskem načrtu iz 349. člena ZPIZ-2. V primeru skupine kritnih skladov je osnova za izračun letnega nadomestila vrednost premoženja posameznega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov, za upravljavce kritnega sklada Prvega pokojninskega sklada iz 2. točke prvega odstavka 21. člena ZPSPID je osnova 0,0165 % stanja zavarovalno tehničnih rezervacij ter za zavarovalni oziroma pozavarovalni pool 0,135 % obračunane kosmate premije v preteklem letu.

Preglednica 1: Prihodki Agencije v obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 (v EUR)

	2024	FN 2024	2023	Ind
	1	2	3	1/2
1. Prihodki od poslovanja – opravljanje javne službe	5.290.942	5.097.452	4.704.061	104
a) Letna nadomestila stroškov za opravljanje nadzora	5.056.955	4.927.452	4.562.456	103
b) Takse in pavšalna nadomestila	167.310	170.000	141.606	98
c) Drugi prihodki iz poslovanja – refundacije ZZZS	66.677	0	0	
2. Finančni prihodki	140.605	102.530	101.519	137
3. Drugi prihodki	0	0	0	
4. Prevrednotovalni prihodki	2.082	0	90	
Skupaj prihodki	**5.433.629**	**5.199.982**	**4.805.670**	**104**

Vir: podatki Agencije

Prihodki Agencije so bili v letu 2024 za 233.647 EUR višji od načrtovanih in za 627.959 EUR višji kot skupni prihodki leta 2023.

Prihodki iz naslova letnih nadomestil so v letu 2024 znašali 5.056.955 EUR, s finančnim načrtom za leto 2024 je bil predviden znesek prihodkov v višini 4.927.452 EUR. Prihodki iz naslova taks in pavšalnih nadomestil so v letu 2024 znašali 167.310 EUR. S finančnim načrtom za leto 2024 je bilo predvidenih 170.000 EUR prihodkov od taks in pavšalnih nadomestil. Druge prihodke iz poslovanja, ki se nanašajo na refundacije boleznin ZZZS, smo proračunski uporabniki pričeli na novo evidentirati prek kontov stroškov in prihodkov v letu 2024. Pred tem so se evidentirali samo prek konta terjatev do ZZZS na skupini 17.

Finančni prihodki Agencije predstavljajo obresti, ki nastajajo v povezavi s terjatvami na podlagi finančnih naložb v obliki depozitov pri Enotni zakladnici računa (EZR) in prostih denarnih sredstev na TRR. Izkazujejo se tudi zaradi nepravočasno plačanih terjatev in tečajnih razlik, vendar gre v tem primeru za minimalne zneske. V letu 2024 so ti prihodki znašali 140.605 EUR in v letu 2023 so znašali 101.519 EUR. Agencija ima stalno vezane depozite v višini cca 3.400.000 EUR.

Prevrednotovalni prihodki v višini 2.082 EUR predstavljajo delno prihodke od izločenih in odpisanih osnovnih sredstev, ki so jih odkupili zaposleni (360 EUR) in delno prihodke od plačanih terjatev (1.722 EUR), za katere je že bil oblikovan popravek vrednosti zaradi majhne možnosti poplačila.

b) STROŠKI IN ODHODKI V VIŠINI 4.983.991 EUR

Odhodki obračunskega obdobja so tisti zneski stroškov, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, in drugih stroškov, ki skladno s sprejetimi računovodskimi pravili (predpisi, računovodskimi standardi, internimi akti) o vštevanju stroškov v odhodke obračunskega obdobja vplivajo na poslovni izid obračunskega obdobja. Ker Agencija opravlja naloge in pooblastila, ki jih določa zakonodaja, ne opravlja pa na primer proizvodne dejavnosti, so stroški, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, odhodki tega obračunskega obdobja, razen kadar se stroški skladno s sprejetimi računovodskimi pravili vštevajo v odhodke v času, ki sledi obračunskemu obdobju (razmejevanje stroškov, zlasti prek aktivnih časovnih razmejitev). Odhodki se pripoznajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Agencija jih mora evidentirati tudi po načelu denarnega toka zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov, kar je določeno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil.

Preglednica 2: Stroški in odhodki Agencije v obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 (v EUR)

	2024	FN 2024	2023	Ind	Ind
	1	2	3	1/2	1/3
Stroški materiala	35.132	40.114	38.699	88	91
Stroški storitev	1.555.833	1.580.456	1.431.464	98	109
Stroški dela	3.186.388	3.149.899	2.880.636	101	110
Amortizacija	183.322	182.270	182.072	101	100
Drugi stroški	15.179	18.120	14.941	84	102
Finančni odhodki	195	2.341	2.471	8	8
Drugi odhodki	0	0	6	0	0
Prevrednotovalni odhodki	7.942	1.764	9.310	450	85
Skupaj stroški in odhodki	**4.983.991**	**4.974.963**	**4.559.599**	**100**	**109**

Vir: podatki Agencije

Načrtovani stroški in odhodki Agencije so v finančnem načrtu za leto 2024 znašali 4.974.963 EUR.

Iz primerjave skupnih realiziranih stroškov in odhodkov s finančnim načrtom za leto 2024 izhaja, da so bili realizirani stroški le za 9.028 višji od načrtovanih. Prihodki Agencije pa so bili za 233.647 EUR višji od načrtovanih. Agencija je v finančnem načrtu za leto 2024 načrtovala 51 zaposlenih, dejansko stanje zaposlenih konec leta je bilo 47, saj sta se s 30. decembrom 2024 dve delavki upokojili. V letu 2024 so bile realizirane tri upokojitve.

STROŠKI MATERIALA obsegajo nakup strokovne literature, časopisov in revij, porabo pisarniškega materiala ter druge stroške materiala, tudi gorivo za službena vozila. Stroški materiala so v letu 2024 znašali 35.132 EUR. V finančnem načrtu za leto 2024 so bili predvideni stroški materiala v višini 40.114 EUR.

STROŠKI STORITEV obsegajo intelektualne storitve (izobraževalne, svetovalne, odvetniške, prevajalske storitve), stroške službenih potovanj, najemnine, PTT- in telekomunikacijske storitve, sejnine ter druge storitve.

Preglednica 3: Stroški storitev v obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 (v EUR)

	2024	FN 2024	2023	Ind	Ind
	1	2	3	1/2	1/3
Stroški intelektualnih storitev (izobr., svetov., odvetn., prevaj.)	224.621	153.350	129.680	146	173
Stroški službenih potovanj	96.554	117.443	91.993	82	105
Najemnine z obratov. stroški	436.722	489.201	449.051	89	97
PTT- in telekomunikacijske storitve	64.205	56.402	53.428	114	120
Sejnine	91.542	102.115	100.298	90	91
Avtorske in podjemne pogodbe	0	5.000	3.632	0	0
Druge storitve (objave URL, vzdrževanje članarine mednarod., reprezent.)	642.189	656.945	603.381	98	106
Skupaj storitve	**1.555.833**	**1.580.456**	**1.431.464**	**98**	**109**

Vir: podatki Agencije

Na kontu »intelektualne storitve« Agencija evidentira stroške izobraževanja zaposlenih, seminarjev, revizije računovodskih izkazov Agencije in notranje revizije, svetovalne, odvetniške in prevajalske storitve. Strošek omenjenih storitev je v letu 2024 znašal 224.621 EUR. S finančnim načrtom za leto 2024 je bilo za to postavko predvidenih 153.350 EUR. Realizacija v letu 2023 pa je znašala 129.680 EUR in v letu 2022 219.040 EUR. V letu 2024 so bili višji stroški predvsem zaradi več odvetniških storitev (67.326 EUR) in višjih stroškov s področja analiz (študija zavarovalna vrzel).

Stroški službenih poti zaposlenih za leto 2024 znašajo 96.554 EUR. V finančnem načrtu za leto 2024 je bila ta postavka predvidena v višini 117.443 EUR. V letu 2023 pa je znesek znašal 91.993 EUR. Stroške službenih poti Agencija obračunava zaposlenim skladno z Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, Kolektivno pogodbo za javni sektor in Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti ter na podlagi Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (v nadaljevanju: ZPSDP).

Stroški službenih poti v zadnjih dveh letih zopet naraščajo, kar je posledica odprave omejitev, ki so veljale v svetu v času epidemije koronavirusa. Stroški službenih poti so se v letu 2024 približali zneskom, ki jih je Agencija beležila pred epidemijo (v letu 2019 je bil znesek teh stroškov 100.471 EUR).

Stroški najemnin zajemajo najemnino poslovnih prostorov Agencije, obratovalne stroške najema poslovnih prostorov, najem parkirnih mest in najem dvoran za organizacijo posameznih dogodkov Agencije.

V letu 2024 je Agencija za stroške najemnin in obratovalnih stroškov namenila 436.722 EUR. S finančnim načrtom za leto 2024 so bila predvidena sredstva v ta namen 489.201 EUR. V letu 2023 so stroški najemnin znašali 449.051 EUR in v letu 2022 383.713 EUR.

Stroški PTT- in telekomunikacijskih storitev za leto 2024 znašajo 64.205 EUR. S finančnim načrtom za leto 2024 so bila za to postavko predvidena sredstva v višini 56.402 EUR, v letu 2023 pa so znašali 53.428 EUR. Agencija zaradi dela na domu vsem zaposlenim omogoča nakup službenega telefona, zato tudi ti stroški rastejo.

Stroški sejnin v letu 2024 znašajo 91.542 EUR. S finančnim načrtom so predvidena sredstva za to postavko znašala 102.115 EUR, realizacija v letu 2023 je bila 100.298 EUR. V letu 2024 je stro-

kovni svet deloval s petimi člani, kot to predvideva ZZavar-1. Strokovni svet je opravil 29 rednih sej (v letu 2023 33 sej) ter dodatno zasedal še na štirih sejah kot nadzorni svet zavarovalnice CDA 40 d.d., v likvidaciji.

V postavki **»druge storitve«** je v Izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2024 združenih več vrst storitev, ki jih Agencija evidentira na različnih kontih.

S finančnim načrtom za leto 2024 je bilo za postavko **»druge storitve«** v Izkazu prihodkov in odhodkov predvidenih 656.945 EUR sredstev. Dejansko nastalih stroškov pa je bilo pri tej postavki 642.189 EUR. V postavki »druge storitve« so zajete storitve za opravljanje dejavnosti (objava v Uradnem listu Republike Slovenije, študentsko delo), storitve tekočega in investicijskega vzdrževanja, stroški reprezentance in stroški drugih storitev (članarine v mednarodnih organizacijah – EIOPA, IAIS, letne licence programske opreme ...). Agencija je tudi v letu 2024 izvedla tradicionalno jesensko konferenco v fizični obliki s prisotnostjo cca 300 udeležencev.

STROŠKI DELA predstavljajo bruto plače in nadomestila plač zaposlenih, prispevke in davke na bruto plače, sredstva za povečan obseg dela, regres za letni dopust in povračila stroškov za prevoz in prehrano ter jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi in strošek za dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev.

Število zaposlenih je 31. decembra 2024 znašalo 47 in 31. decembra 2023 49, v finančnem načrtu za leto 2024 je Agencija do konca leta načrtovala 51 zaposlenih.

Preglednica 4: Stroški dela v obdobju od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 (v EUR)

	2024	FN 2024	2023	Ind	Ind
	1	2	3	1/2	1/3
Bruto plače	2.476.105	2.546.837	2.290.886	97	108
Bruto plače s prisp. Azn – refund. ZZZS	66.677	0	0	0	0
Regres za letni dopust	63.008	62.697	58.864	100	107
Prispevki delodajalca na plače	394.575	409.315	365.398	96	108
Kolekt. dodatno pokojnin. zavarov.	23.961	23.075	21.698	104	110
Drugi stroški dela	162.062	107.975	143.790	150	113
Skupaj stroški dela	**3.186.388**	**3.149.899**	**2.880.636**	**101**	**111**

Vir: podatki Agencije

Stroški bruto plač skupaj z dajatvami izplačevalca in povračili stroškov v zvezi z delom so za leto 2024 znašali 3.186.388 EUR. S finančnim načrtom za leto 2024 je bil predviden obseg sredstev za bruto plače skupaj z dajatvami izplačevalca in povračili stroškov v zvezi z delom 3.149.899 EUR. Na novo se je v letu 2024 začel evidentirati strošek refundacij boleznin do ZZZS. Znesek je enak prihodkom iz tega naslova in nima vpliva na rezultat poslovanja. Agencija je pri načrtovanju stroškov dela v finančnem načrtu upoštevala eno potencialno upokojitev z odpravnino, dejansko pa so bile realizirane tri upokojitve. Poleg tega je Agencija beležila dolgotrajno bolniško odsotnost dveh zaposlenih ter eno sporazumno prekinitev delovnega razmerja. Na koncu leta zaradi upokojitev in odhoda zaposlenih ni realizirala načrtovanega števila zaposlenih, in sicer 51 zaposlenih.

STROŠEK AMORTIZACIJE je obračunan skladno s Pravilnikom o stopnjah in načinih odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Omenjeni pravilnik določa metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Redni odpis oziroma obračun amortizacije je oblikovanje popravkov vrednosti osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev v poslovnih knjigah za znesek amortizacije, obračunan po letnem obračunu. Izredni odpis se opravi ob odtujitvi, trajni izločitvi iz uporabe ali zaradi prevrednotenja osnovnih sredstev zaradi oslabitve.

Znesek amortizacije za leto 2024 znaša 183.322 EUR. S finančnim načrtom je bil predviden znesek v višini 182.270 EUR. V letu 2023 je bil znesek amortizacije 182.072 EUR. Na višino amortizacije je vplivala tudi dinamika novih nabav med letom.

Od načrtovanih investicij za leto 2024 v višini 85.000 EUR je Agencija realizirala investicije v višini 35.842 EUR.

Agencija je vse investicije v letu 2024 financirala iz tekočih prihodkov in zanje ni najemala nobenih posojil.

DRUGI STROŠKI se nanašajo na razne članarine v stanovskih združenjih, novoletno pogostitev zaposlenih, obdarovanje otrok zaposlenih ter stroške v zvezi s predavatelji na konferenci Agencije.

FINANČNI IN PREVREDNOTOVALNI ODHODKI zajemajo negativne tečajne razlike, zamudne obresti ter stotinske izravnave in znašajo 195 EUR. Prevrednotovalni odhodki v znesku 7.941 EUR so nastali kot posledica oblikovanja popravkov vrednosti terjatev, odpisov terjatev in odpisa neodpisane vrednosti osnovnih sredstev. Odpis terjatev v višini 7.098 EUR je bil narejen na podlagi podatkov podjetja za izterjavo, Converta d.o.o., s katerim ima Agencija sklenjeno pogodbo. Gre za pravne osebe, katerih firma je izbrisana iz registra, imajo blokirane TRR ..., in za fizične osebe, ki so pokojne ali sodna izvršba ni bila uspešna; oseba nima naslova in TRR v Sloveniji, ni sredstev, lahko gre tudi za ustavitev postopka s strani Agencije.

c) davek od dohodka pravnih oseb

Čeprav je Agencija javnopravna oseba, ustanovljena po posebnem zakonu za izvajanje z zakonom predpisanih regulativnih in nadzornih pooblastil ter za namen nepridobitnega značaja in tudi dejansko izvaja svoje dejavnosti skladno s posebnim zakonom, plačuje davek od dohodka pravnih oseb, in sicer od dohodkov iz opravljanja pridobitne dejavnosti. Stopnja davka od dohodka se je iz 19 % v letu 2023 dvignila na 22 % za obdobje 2024–2028.

Agencija je v letu 2024 po evidentiranju vseh prihodkov in vseh stroškov ter odhodkov ugotovila presežek prihodkov nad odhodki. V postopku obračuna davka od dohoda pravnih oseb je ugotovila davčno osnovo za leto 2024 in obračunala obveznost davka od dohodka v višini 103.728,79 EUR.

d) presežek prihodkov nad odhodki v višini 345.910 Eur

V obdobju od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2024 je bilo realiziranih 5.433.629,23 EUR prihodkov in 4.983.990,51 EUR odhodkov; po obračunu davka od dohodkov pravnih oseb v višini 103.728,79 EUR Agencija izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v znesku 345.909,93 EUR. Finančni načrt za leto 2024 je predvideval presežek prihodkov nad odhodki v višini 175.515 EUR.

Kadar ima Agencija presežek prihodkov, ga skladno z drugim odstavkom 512. člena ZZavar prenese v rezerve v okviru skupine 94, in sicer do višine, predvidene s potrjenim finančnim načrtom za tekoče leto, preostanek pa usmeri v proračun Republike Slovenije. Agencija bo skladno s tem predpisom presežek prihodkov nad odhodki v višini 175.515 EUR prenesla v rezerve v skupini 94; del presežka prihodkov nad odhodki v višini 170.394,93 EUR pa nakazala v proračun Republike Slovenije.

2.3.2 Bilanca stanja na dan 31. decembra 2024

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V razredu 0 Agencija izkazuje le neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva ter sredstva v upravljanju, ki predstavljajo opremo 1. junija 2000, prevzeto od Ministrstva za finance ob ustanovitvi Agencije kot samostojne pravne osebe.

Preglednica 5: Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju Agencije na dan 31. decembra 2024 (v EUR)

Osnovna sredstva

	NABAVNA VREDNOST	ODPISANA VREDNOST	SEDANJA VREDNOST
Programska oprema	619.434	584.359	35.075
Programska oprema – tuje financ.	74.424	74.424	0
Oprema – računalniki	207.660	193.005	14.655
Druga računalniška oprema	322.013	219.566	102.447
Pisarniška oprema, pohištvo	142.291	104.633	37.658
Službena vozila	21.999	14.666	7.333
Drobni inventar	62.181	62.181	0
Oprema v upravljanju	841	0	841
Druga osnovna sredstva – slike	53.210	0	53.210
Skupaj	**1.504.053**	**1.252.834**	**251.219**

Vir: podatki Agencije

Delež dolgoročnih sredstev v aktivi bilance stanja Agencije znaša 6 %, medtem ko je v letu 2023 znašal 10 %, v letu 2022 pa 12 %. Sprememba sedanje vrednosti osnovnih sredstev v letu 2024 glede na leto 2023, ko je bila sedanja vrednost osnovnih sredstev 399.542 EUR, je predvsem posledica novih nabav v višini 35.842 EUR in rednega letnega odpisa, amortizacije, v višini 183.322 EUR, delno pa tudi odpisi zastarelih ali pokvarjenih osnovnih sredstev po opravljeni inventuri v tistem delu, kjer je še obstajala neodpisana vrednost.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA

Delež kratkoročnih sredstev v vseh sredstvih znaša 94 %. Omenjena sredstva zajemajo predvsem denarna sredstva na računu Agencije, ki predstavljajo 4 % vseh sredstev, in kratkoročne depozite, ki predstavljajo 89 % vseh sredstev, v manjši meri pa tudi kratkoročne terjatve iz poslovanja in dane predujme ter druge kratkoročne terjatve in aktivne časovne razmejitve (1 %). Pri zadnje navedenih so najvišja postavka terjatve do kupcev v višini 21.523 EUR in terjatve do ZZZS za bolniške odsotnosti nad 30 dni oz. od 1. dne naprej v posameznih primerih, za mesec december, v višini 7.088 EUR. Aktivne časovne razmejitve v višini 25.545 EUR se nanašajo na kratkoročno odložene stroške (naročnine nekaterih strokovnih publikacij in online dostopov za leto 2025, licence programske opreme za naslednje leto ...).

Agencija je imela ob koncu leta vse depozite naložene pri Enotni zakladnici računa (EZR), in sicer v višini 3.800.000 EUR. Na podlagi Odredbe o vzpostavitvi sistemov enotnega zakladniškega računa je Agencija vključena v sistem EZR države. Odredba določa merila razvrščanja vključenih subjektov, opredelitev sistema, vrste podračunov itn. Skladno s Pravilnikom o poslovanju sistema enotnega zakladniškega računa države oziroma občine mora Agencija prosta denarna sredstva od 200.000 EUR naprej ponuditi EZR. Agencija je v letu 2024 sklenila osem pogodb z EZR, vezave so bile krajše, saj je bila obrestna mera tako višja (povprečna OM za sklenjene posle je 3,37 %). Povprečna obrestna mera EZR za vloge v letu 2023 (vezava eno leto) je znašala 3,85 %, pred 22. aprilom 2022 je bila 0, kasneje v letu 2022 pa je znašala 1,16 %.

c) OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti

Preglednica 6: Kratkoročne obveznosti Agencije na dan 31. decembra 2024 (v EUR)

	2024	2023
Obveznosti za prejete predujme	0	210
Obveznosti do zaposlenih	243.533	202.005
Obveznosti do dobaviteljev	81.833	189.580
Obveznosti do uporabnikov EKN	455	507
Druge kratkoročne obveznosti	90.120	43.104
PČR – vnaprej vračunani odhodki	20.292	35.339
Skupaj	**436.233**	**470.745**

Vir: podatki Agencije

Delež kratkoročnih obveznosti v pasivi Agencije znaša 10 %. Obveznosti do zaposlenih predstavljajo decembrsko bruto plačo zaposlenih. Med obveznostmi do dobaviteljev ni zapadlih obveznosti, ampak le tiste, ki zapadejo v plačilo v letu 2025, navadno v januarju. V stanju obveznosti konec leta 2023 sta bila tudi dva dobavitelja v skupnem znesku 96.822 EUR (Lancom, nakup OS in IAIS, članarina), ki ju letos med odprtimi obveznostmi ni. Obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so obveznosti do Ministrstva za digitalno preobrazbo in Uprave za javna plačila, saj moramo proračunski uporabniki medsebojne obveznosti in terjatve izkazovati ločeno.

Druge kratkoročne obveznosti v višini 90.120 EUR obsegajo prispevke na bruto plače zaposlenih, obveznosti iz naslova dodatnega pokojninskega zavarovanja, obveznost za izplačila bruto sejnin in obveznost za plačilo davka od dohodka pravnih oseb (49.367 EUR). Pasivne časovne razmejitve se nanašajo na vnaprej vračunane stroške izplačil zaposlenim za redno delovno uspešnost za leto 2024. Obsegajo obračun za obdobje julij–december 2024, ki bo izplačan pri januarski plači 2025. V tej postavki so bili leta 2023 vračunani tudi stroški redne delovne uspešnosti plačne skupine B (direktor, namestniki, pomočniki), ki so bili v letu 2024 obračunani in izplačani pri decembrski plači.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Preglednica 7: Lastni viri in dolgoročne obveznosti Agencije na dan 31. decembra 2024

	2024	2023
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena OS v upravljanju	841	841
Presežek prihodkov nad odhodki l. 2024, del	170.395	173.156
Rezerve, oblikovane po ZZavar-1	3.671.655	3.496.140
Skupaj	**3.842.972**	**3.670.137**

Vir: podatki Agencije

Delež lastnih virov v pasivi bilance stanja Agencije znaša 90 %.

Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2024 znaša 345.991,13 EUR in ga je Agencija v višini 175.515 EUR razporedila v rezerve skupine 94 skladno s 512. členom ZZavar, preostanek presežka prihodkov nad odhodki v višini 170.476,13 EUR pa bo po pridobljenem soglasju k letnemu poročilu nakazala v proračun Republike Slovenije.

Sprejeto na 690. seji strokovnega sveta Agencije 26. marca 2025.

Številka dokumenta: 0100-1/2025-1

mag. Gorazd Čibej
Predsednik strokovnega sveta Agencije

Načrt izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (v EUR)

od 01. 01. 2024 - 31. 12. 2024

v EUR s centi

		Leto 2024	FN 2024	Indeks
		1	2	1/2
A.	**PRIHODKI**			
1.	Prihodki iz sredstev javnih financ	0	0	0
2.	Prihodki od opravljanja dejavnosti (a+b+c)	5.290.942	5.097.452	104
	a. Letna nadomestila za opravljanje nadzora	5.056.955	4.927.452	103
	b. Takse in pavšalna nadomestila	167.310	170.000	98
	c. Drugi prihodki - refundacije boleznin ZZZS	66.677	0	0
I.	**SKUPAJ poslovni prihodki (1+2)**	**5.290.942**	**5.097.452**	**104**
II.	Prihodki iz financiranja	140.605	102.530	137
III.	Drugi prihodki	0	0	
IV.	Prevrednotovalni prihodki	2.082	0	
	SKUPAJ PRIHODKI (I. + II. + III. + IV.)	**5.433.629**	**5.199.982**	**104**
B.	**ODHODKI**			
I.	**Stroški blaga, materiala in storitev (1+2)**	**1.590.965**	**1.620.570**	**98**
1.	Stroški materiala	35.132	40.114	88
2.	Stroški storitev (a + b + c + d + e + f+g)	1.555.833	1.580.456	98
	a. intelektualne storitve (izobraževalne,svetovalne,odvetn.,prevajalske,..)	224.621	153.350	146
	b. stroški službenih potovanj	96.554	117.443	82
	c. najemnine (poslovni prostori, parkirna mesta,..)	436.722	489.201	89
	d. PTT in telekomunikacijske storitve	64.205	56.402	114
	e. sejnine	91.542	102.115	90
	f. avtorske pogodbe, podjemne pogodbe	0	5.000	
	g. ostale storitve (vzdrževanje, objave v Ur.l. in medijih, članarine, reprezentanca, ..)	642.189	656.945	98
II.	**Stroški dela (1+2+3+4+5)**	**3.186.388**	**3.149.899**	**101**
	1. Bruto plače	2.208.745	2.276.837	97
	1.1. Bruto plače s prispevki Azn - refundacije ZZZS	66.677	0	
	2. Regres za letni dopust	63.008	62.697	100
	3. Del plače za posebne projekte, povečan obseg dela	267.360	270.000	99
	4. Prispevki delodajalca na plače (vključno Pdpz)	418.535	432.390	97
	5. Drugi stroški dela	162.062	107.975	150
III.	**Amortizacija**	**183.322**	**182.270**	**101**
IV.	Drugi stroški	15.179	18.120	84
V.	Finančni odhodki	195	2.341	8
VI.	Drugi odhodki	0	0	0
VII.	Prevrednotovalni odhodki	7.941	1.764	450
	SKUPAJ ODHODKI (I. + II. + III. + IV. + V. + VI. +VII.)	**4.983.991**	**4.974.963**	**100**
C.	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	449.639	225.019	200
D.	DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB	103.729	49.504	210
E.	**REZULTAT OBDOBJA**	**345.910**	**175.515**	**197**

vir: računovodstvo

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

od 01. 01. 2024 - 31. 12. 2024

v EUR s centi

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	**401**	**5.337.821**	**4.745.884**
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	**402**	**5.337.821**	**4.745.884**
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	**403**	**72.215**	**0**
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	**404**	**0**	**0**
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	0	0
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	**407**	**0**	**0**
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	**410**	**72.215**	**0**
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	72.215	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov, javnih agencij in javnih zavodov (414+415+416+417)	**413**	**0**	**0**
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za tekočo porabo	416	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za investicije	417	0	0
del 740	**e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij**	**418**	**0**	**0**
741	**PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU IN IZ DRUGIH DRŽAV**	**419**	**0**	**0**
	B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+488+489+490+429+430)	**420**	**5.265.606**	**4.745.884**
del 7102	Prihodki od obresti	422	129.073	68.524
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
7103	Prihodki od premoženja	487	0	0
7141	Drugi nedavčni prihodki	424	5.136.533	4.677.360
72	KAPITALSKI PRIHODKI	425	0	0
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	426	0	0
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	427	0	0
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	488	0	0
783	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ KOHEZIJSKEGA SKLADA	489	0	0
784	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU ZA IZVAJANJE CENTRALIZIRANIH IN DRUGIH PROGRAMOV EU	490	0	0
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU	429	0	0
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	**431**	**0**	**0**
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	0	0
del 7102	Prihodki od obresti	433	0	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	**437**	**4.851.419**	**4.173.962**
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE(439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	**438**	**4.851.419**	**4.173.962**
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	**439**	**2.722.576**	**2.491.063**
del 4000	Plače in dodatki	440	2.481.241	2.244.426

del 4001	Regres za letni dopust	441	63.008	58.864
del 4002	Povračila in nadomestila	442	116.528	102.151
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	46.169	43.355
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	15.629	42.267
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	**447**	**424.266**	**386.155**
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	215.358	196.604
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	181.093	163.995
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.523	1.451
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	2.530	2.313
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	23.762	21.792
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+463)	**453**	**1.616.398**	**1.248.085**
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	371.728	234.342
del 4021	Posebni material in storitve	455	0	0
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	71.212	42.276
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	15.433	7.655
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	103.748	77.627
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	43.623	25.029
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	434.060	363.995
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	576.595	497.161
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	464	0	0
404	PLAČILA TUJIH OBRESTI	465	0	0
410	SUBVENCIJE	466	0	0
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	467	0	0
412	TRANSFERI NEPRIDOBITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	468	0	0
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	88.179	48.659
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0
4202	Nakup opreme	473	88.179	48.659
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	475	0	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	0	0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	479	0	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	0	0
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0	0
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0	0
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0	0
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	486.402	571.922
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	0

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

od 01. 01. 2024 - 31. 12. 2024

v EUR s centi

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	**660**	**5.290.942**	**0**
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	661	5.290.942	0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	664	0	0
762	**FINANČNI PRIHODKI**	**665**	**140.605**	**0**
763	**DRUGI PRIHODKI**	**666**	**0**	**0**
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	**667**	**2.082**	**0**
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	360	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	1.722	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	**670**	**5.433.629**	**0**
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	**671**	**1.590.965**	**0**
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	35.132	0
461	STROŠKI STORITEV	674	1.555.833	0
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	**675**	**3.186.388**	**0**
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	2.533.536	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	677	403.821	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	249.031	0
462	**AMORTIZACIJA**	**679**	**183.322**	**0**
463	**REZERVACIJE**	**680**	**0**	**0**
465	**DRUGI STROŠKI**	**681**	**15.179**	**0**
467	**FINANČNI ODHODKI**	**682**	**195**	**0**
468	**DRUGI ODHODKI**	**683**	**0**	**0**
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	**684**	**7.941**	**0**
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	843	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	7.098	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	**687**	**4.983.991**	**0**
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	**688**	**449.639**	**0**
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	**689**	**0**	**0**
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	103.729	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	345.910	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690)	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	**693**	**0**	**0**

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

od 01. 01. 2024 - 31. 12. 2024

v EUR s centi

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
75	**IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB (501+502+503+504+505+506+507+508+509+510+511)**	**500**	**0**	**0**
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0	0
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0	0
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0
7506	Prejeta vračila danih posojil iz tujine	507	0	0
7507	Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu	508	0	0
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij in javnih zavodov	509	0	0
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
751	ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB	511	0	0
44	**V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)**	**512**	**0**	**0**
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0	0
4405	Dana posojila občinam	518	0	0
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0
4408	Dana posojila javnim agencijam in javnim zavodom	521	0	0
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0
441	POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB	523	0	0
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	**524**	**0**	**0**
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	**525**	**0**	**0**

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Od 01. 01. 2024 - 31. 12. 2024

v EUR s centi

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	**VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)**	**550**	**0**	**0**
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+557+558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih občin	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	**ZADOLŽEVANJE V TUJINI**	**559**	**0**	**0**
55	**VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)**	**560**	**0**	**0**
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+567+568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom občin	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	ODPLAČILA DOLGA V TUJINO	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	**570**	**0**	**0**
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	**571**	**0**	**0**
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	**572**	**486.402**	**571.922**
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	**573**	**0**	**0**

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

od 01. 01. 2024 - 31. 12. 2024

v EUR s centi

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	**800**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.d.	810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.o.o.	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815+816+817+818)	814	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820+829+832+835)	**819**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A. Dolgoročno dana posojila (821+822+823+824+825+826+827+828)	820	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom in zasebnikom	821	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročno dana posojila javnim skladom	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem in družbam v lasti države ali občin	823	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnem države	826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne finančne naložbe v vrednostne papirje (830+831)	829	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Domači vrednostni papirji	830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Tuji vrednostni papirji	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Dolgoročno dani depoziti (833+834)	832	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druga dolgoročno dana posojila	835	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Skupaj (800+819)	**836**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev

od 01. 01. 2024 - 31. 12. 2024

v EUR s centi

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednosti (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	**700**	**841**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**841**	**841**	**0**
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	704	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	705	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	706	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	841	0	0	0	0	0	0	841	841	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709+710+711+712+713+714+715)	**708**	**1.473.249**	**1.074.548**	**35.842**	**0**	**5.880**	**5.036**	**183.322**	**250.378**	**0**	**0**
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	693.147	569.066	711	0	0	0	89.717	35.075	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	714	728.092	505.482	33.931	0	5.880	5.036	93.605	162.093	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	52.010	0	1.200	0	0	0	0	53.210	0	0
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717+718+719+720+721+722+723)	**716**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	722	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

Trg republike 3, 1000 Ljubljana, Slovenija

telefon: 01 2528 600
telefax: 01 2528 630
e-mail: agencija@a-zn.si

www.a-zn.si